

URZĄD STATYSTYCZNY W ŁODZI
STATISTICAL OFFICE IN ŁÓDŹ

ŁÓDZKI OBSZAR METROPOLITALNY W LATACH 2010-2015 ŁÓDŹ METROPOLITAN AREA IN YEARS 2010-2015

ANALIZY STATYSTYCZNE
STATISTICAL ANALYSES

ŁÓDŹ 2017

OBJAŚNIENIA ZNAKÓW UMOWNYCH

SYMBOLS

- Kreska (-) – zjawisko nie wystąpiło.
magnitude zero.
- Zero: (0) – zjawisko istniało w wielkości mniejszej od 0,5;
magnitude not zero, but less than 0,5 of a unit;
- (0,0) – zjawisko istniało w wielkości mniejszej od 0,05.
magnitude not zero, but less than 0,05 of a unit.
- Kropka (.) – zupełny brak informacji albo brak informacji wiarygodnych.
data not available or not reliable.
- Znak x – wypełnienie pozycji jest niemożliwe lub niecelowe.
not applicable.
- Znak Δ – oznacza, że nazwy zostały skrócone w stosunku do obowiązującej klasyfikacji; ich pełne nazwy podano w uwagach ogólnych.
categories of applied classification are presented in abbreviated form; their full names are given in the general notes.
- Znak # – oznacza, że dane nie mogą być opublikowane ze względu na konieczność zachowania tajemnicy statystycznej w rozumieniu ustawy o statystyce publicznej.
data may not be published due to the necessity of maintaining statistical confidentiality in accordance with the Law on Public Statistics.
- „W tym” – oznacza, że nie podaje się wszystkich składników sumy.
„Of which” indicates that not all elements of the sum are given.
- Comma (,) – *used in figures represents the decimal point.*

URZĄD STATYSTYCZNY W ŁODZI
STATISTICAL OFFICE IN ŁÓDŹ

ANALIZY STATYSTYCZNE
STATISTICAL ANALYSES

ŁÓDZKI OBSZAR METROPOLITALNY
W LATACH 2010-2015

ŁÓDŹ METROPOLITAN AREA
IN YEARS 2010-2015

ŁÓDŹ 2017

ZESPÓŁ REDAKCYJNY URZĘDU STATYSTYCZNEGO W ŁODZI
EDITORIAL BOARD OF STATISTICAL OFFICE IN ŁÓDŹ

PRZEWODNICZĄCY **PRESIDENT**

Piotr Ryszard Cmela

CZŁONKOWIE **MEMBERS**

Piotr Chabior, Jerzy Harbat, Anna Jaeschke,
Izabela Kaleta, Tomasz Piasecki, Jolanta Włodarczyk

Redakcja merytoryczna, skład **Editorial, setting**

Anna Gierlich, Magdalena Hochman, Aneta Matysiak

pod kierunkiem **supervised by**

Anny Jaeschke

Grafika **Graphics**

Marta Gonerska, Sławomir Konczak

Projekt okładki **Cover design**

Marta Gonerska

Autorzy zdjęć **Authors of photographs**

Marta Gonerska, Magdalena Hochman

Przy publikowaniu danych US **When publishing data**
prosimy o podanie źródła **please indicate source**

Publikacja dostępna w Internecie

Publication available on the Internet

<http://lodz.stat.gov.pl/>

ISBN 978-83-60002-87-2

Urząd Statystyczny w Łodzi

ul. Suwalska 29, 93-176 Łódź

e-mail: sekretariat@stat.gov.pl

tel. +48 42 683 91 00, 42 683 91 01

fax +48 42 683 90 01

Cena *Price*
25,00 zł

PRZEDMOWA

Urząd Statystyczny w Łodzi przekazuje Państwu publikację „Łódzki Obszar Metropolitalny w latach 2010–2015”. Celem opracowania jest przedstawienie, w świetle dostępnych danych statystycznych, jednostek terytorialnych powiązanych, w sensie przestrzennym, bezpośrednio ze stolicą województwa łódzkiego.

Na potrzeby publikacji przyjęto kształt Łódzkiego Obszaru Metropolitalnego zgodny z opisanym w Strategii Rozwoju Województwa Łódzkiego. Obszar kształtowania się powiązań funkcjonalnych aglomeracji łódzkiej uzyskano w wyniku delimitacji, będącej rezultatem prac Biura Planowania Przestrzennego Województwa Łódzkiego w Łodzi.

Niniejsza publikacja została podzielona na dwie zasadnicze części. W pierwszej dokonano sumarycznej charakterystyki Łódzkiego Obszaru Metropolitalnego. W celu zwiększenia przejrzystości, analizę zaprezentowano w podziale na poszczególne działy tematyczne. Uzupełnienie stanowią mapy prezentujące najistotniejsze zagadnienia w przekroju terytorialnym.

W drugiej części, w postaci tabelarycznej, zamieszczono wybrane dane, dostępne dla wszystkich gmin wchodzących w skład Łódzkiego Obszaru Metropolitalnego. Prezentacja wyników w dwóch punktach czasowych umożliwia prześledzenie zmian, które miały miejsce we wskazanym obszarze w latach 2010–2015.

Dyrektor
Urzędu Statystycznego w Łodzi

dr Piotr Ryszard Cmela

PREFACE

Statistical Office in Łódź is pleased to present the publication “Łódź Metropolitan Area in years 2010–2015”. The aim of the study is to present, on the basis of statistical data, territorial units from surrounding of Łódź which are territorially integrated with the major city of this Area.

For the purpose of this elaboration we adopted the proposal of the Łódź Metropolitan Area, which was presented in Strategy for Development of Łódzkie Voivodeship. The field described in this document, with the functional connection with the core city, was determined by Łódzkie Office of Spatial Planning in Łódź.

The publications consists of two main parts. The first one contains a summarized characteristics of Łódź Metropolitan Area. To increase clarity, the analysis is divided in the thematic groups. The publication also includes cartograms presenting the most important issues in the regional breakdown.

The second part – table sections – presents selected data which are available for all gminas covering Łódź Metropolitan Area. The results are presented in two points in time to observe changes taking places in analyzed area in years 2010–2015.

*Director
of the Statistical Office in Łódź*

Piotr Ryszard Cmela, Ph.D.

SPIS TREŚCI**CONTENTS**

		Strona Page
Przedmowa	<i>Preface</i>	3
Skróty	<i>Abbreviations</i>	8
Uwagi ogólne	<i>General notes</i>	9
Uwagi metodyczne	<i>Methodological notes</i>	12
Wprowadzenie	<i>Introduction</i>	32
Charakterystyka Łódzkiego Obszaru Metropolitalnego	<i>Characterisation of Łódź Metropolitan Area</i>	33
Powierzchnia	<i>Area</i>	33
Leśnictwo	<i>Forestry</i>	34
Ochrona środowiska	<i>Environmental protection</i>	35
Ludność	<i>Population</i>	38
Rynek pracy	<i>Labour market</i>	44
Infrastruktura komunalna	<i>Municipal infrastructure</i>	46
Zasoby mieszkaniowe	<i>Dwelling stocks</i>	48
Budownictwo mieszkaniowe	<i>Housing construction</i>	50
Edukacja	<i>Education</i>	52
Ochrona zdrowia	<i>Health care</i>	57
Kultura	<i>Culture</i>	59
Dochody i wydatki budżetów gmin	<i>Revenue and expenditure of gminas budgets</i>	61
Podmioty gospodarki narodowej	<i>Entities of the national economy</i>	63
Łódzki Obszar Metropolitalny – wybrane cechy	<i>Łódź Metropolitan Area – selected data</i>	67

SPIS TABLIC**LIST OF TABLES**

1. Powierzchnia	<i>Area</i>	33
2. Powierzchnia gruntów leśnych	<i>Area of forest land</i>	35
3. Zużycie wody oraz ścieki przemysłowe i komunalne.....	<i>Water consumption and industrial and municipal wastewater</i>	36
4. Odpady	<i>Waste</i>	37
5. Ochrona przyrody i tereny zieleni	<i>Nature protection and green belts.....</i>	37
6. Ludność	<i>Population</i>	38
7. Ruch naturalny ludności	<i>Vital statistics</i>	40
8. Migracje ludności na pobyt stały	<i>Migration of population for permanent residence</i>	42

SPIS TABLIC (dok.)

9. Pracujący	<i>Employed persons</i>	44
10. Bezrobotni zarejestrowani	<i>Registered unemployed persons</i>	45
11. Infrastruktura komunalna	<i>Municipal infrastructure</i>	47
12. Ludność korzystająca z sieci wodociągowej, kanalizacyjnej i gazowej	<i>Population using water-supply, sewage and gas-supply systems</i>	48
13. Zasoby mieszkaniowe	<i>Dwelling stocks</i>	49
14. Mieszkania wyposażone w instalacje	<i>Dwellings fitted with installations</i>	50
15. Mieszkania oddane do użytkowania	<i>Dwellings completed</i>	51
16. Wychowanie przedszkolne	<i>Pre-primary education</i>	52
17. Szkolnictwo dla dzieci i młodzieży	<i>Education for children and youth</i>	54
18. Ochrona zdrowia i opieka społeczna	<i>Health care and social welfare</i>	57
19. Apteki ogólnodostępne i punkty apteczne	<i>Generally available pharmacies and pharmaceutical outlets</i>	58
20. Biblioteki publiczne (z filiami)	<i>Public libraries (with branches)</i>	60
21. Dochody budżetów gmin	<i>Revenue of gminas budget</i>	61
22. Wydatki budżetów gmin	<i>Expenditure of gminas budget</i>	62
23. Podmioty gospodarki narodowej w rejestrze REGON	<i>Entities of the national economy in the REGON register</i>	64
24. Wybrane dane o gminach	<i>Selected data by gminas</i>	67

SPIS KARTOGRAMÓW

Użytki rolne w % powierzchni ogólnej w 2016 r.	<i>Agricultural land in % of total area in 2016</i>
Grunty zabudowane i zurbanizowane w % powierzchni ogólnej w 2016 r.	<i>Built-up and urbanized areas in % of total area in 2016</i>
Lesistość w 2015 r.	<i>Forest cover in 2015</i>
Powierzchnia o szczególnych walorach przyrodniczych prawnie chroniona w % powierzchni ogólnej w 2015 r.	<i>Area of special nature under legal protection in % of total area in 2015</i>
Ruch naturalny na 1000 ludności w 2015 r.	<i>Vital statistics per 1000 population in 2015</i>
Saldo migracji wewnętrznych na pobyt stały na 1000 ludności w 2015 r.	<i>Net internal migration for permanent residence per 1000 population in 2015</i>
Ludność na 1 km ² w 2015 r.	<i>Population per 1 km² in 2015</i>
Kobiety na 100 mężczyzn w 2015 r.	<i>Females per 100 males in 2015</i>
Ludność w wieku nieprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym w 2015 r.	<i>Non-working age population per 100 persons of working age in 2015</i>

SPIS KARTOGRAMÓW (dok.)

Udział bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym w 2015 r.

Ludność korzystająca z oczyszczalni ścieków w % ludności ogółem w 2015 r.

Sieć wodociągowa na 100 km² w 2015 r.

Mieszkania oddane do użytkowania na 1000 ludności w 2015 r.

Liczba ludności na 1 bibliotekę w 2015 r.

Dzieci w placówkach wychowania przedszkolnego na 1000 dzieci w wieku 3-5 lat w 2015 r.

Liczba uczniów na 1 szkołę podstawową w roku szkolnym 2015/2016

Dochody budżetów gmin na 1 mieszkańca w 2015 r.

Wydatki budżetów gmin na 1 mieszkańca w 2015 r.

Podmioty gospodarki narodowej w rejestrze REGON na 10 tys. ludności w 2015 r.

Podmioty gospodarki narodowej nowo zarejestrowane w rejestrze REGON na 10 tys. ludności w 2015 r.

LIST OF CARTOGRAMS (cont.)

Share of registered unemployed persons in number of working age population in 2015

Population connected to waste water treatment plants in % of total population in 2015

Water supply system per 100 km² in 2015

Dwellings completed per 1000 population in 2015

Population per library institution in 2015

Children attending pre-primary education establishments per 1000 children aged 3-5 in 2015

Number of pupils per primary school in 2015/2016 school year

Revenue of gminas budget per capita in 2015

Expenditure of gminas budget per capita in 2015

Entities of the national economy in the REGON register per 10 thous. population in 2015

Entities of the national economy newly registered in the REGON register per 10 thous. population in 2015

SKRÓTY
ABBREVIATIONS

tys. <i>thous.</i>	=tysiąc <i>thousand</i>	m.in. <i>i.a.</i>	=między innymi <i>among others</i>
mln	=milion <i>million</i>	np. <i>e.g.</i>	=na przykład <i>for example</i>
zł <i>zl</i>	=złoty <i>zloty</i>	r.	=rok
wol. <i>vol.</i>	=wolumin <i>volume</i>	cd. <i>cont.</i>	=ciąg dalszy <i>continued</i>
kg	=kilogram <i>kilogram</i>	dok. <i>cont.</i>	=dokończenie <i>continued</i>
t	=tona <i>tonne</i>	nr (Nr) <i>No.</i>	=numer <i>number</i>
km	=kilometr <i>kilometre</i>	poz.	=pozycja
m ²	=metr kwadratowy <i>square metre</i>	pkt	=punkt
ha	=hektar <i>hectare</i>	p. proc.	=punkt procentowy <i>percentage point</i>
km ²	=kilometr kwadratowy <i>square kilometre</i>	tabl.	=tablica <i>table</i>
m ³	=metr sześcienny <i>cubic metre</i>	ust.	=ustęp
dam ³	=dekametr sześcienny <i>cubic decametre</i>	Dz. U.	=Dziennik Ustaw
hm ³	=hektometr sześcienny <i>cubic hectometre</i>	tj. <i>i.e.</i>	=to jest <i>that is</i>
i in.	=i inni	tnz. <i>i.e.</i>	=to znaczy <i>that is</i>
itp. <i>etc.</i>	=i tym podobne <i>and the like</i>	twz.	=tak zwany

UWAGI OGÓLNE

1. Prezentowane w publikacji dane – jeśli nie zaznaczono inaczej – dotyczą **całej gospodarki narodowej**.

2. Dane prezentuje się:

1) w układzie **Polskiej Klasyfikacji Działalności – PKD 2007**, opracowanej na podstawie Statystycznej Klasyfikacji Działalności Gospodarczych we Wspólnocie Europejskiej – Statistical Classification of Economic Activities in the European Community – NACE Rev. 2. PKD 2007, wprowadzona z dniem 1 I 2008 r. rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 24 XII 2007 r. (Dz. U. Nr 251, poz. 1885, z późniejszymi zmianami).

W ramach PKD 2007 dokonano dodatkowego grupowania, ujmując pod pojęciem „**Przemysł**” sekcje: „Górnictwo i wydobywanie”, „Przetwórstwo przemysłowe”, „Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych” oraz „Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją”.

Pod pojęciem „**Pozostałe usługi**” ujęte są sekcje: „Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna”, „Działalność z zakresu usług administrowania i działalność wspierająca”, „Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne”, „Edukacja”, „Opieka zdrowotna i pomoc społeczna”, „Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją”, „Pozostała działalność usługowa” oraz „Gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników; gospodarstwa domowe produkujące wyroby i świadczące usługi na własne potrzeby”.

2) według **sektorów własności**:

- **sektor publiczny** – grupujący własność państwową (Skarbu Państwa i państwowych osób prawnych), własność jednostek samorządu terytorialnego oraz „własność mieszaną” z przewagą kapitału (mienia) podmiotów sektora publicznego,
- **sektor prywatny** – grupujący własność prywatną krajową (osób fizycznych i pozostałych jednostek prywatnych), własność zagraniczną (osób zagranicznych) oraz „własność mieszaną” z przewagą kapitału (mienia) podmiotów sektora prywatnego i brakiem przewagi sektorowej w kapitale (mieniu) podmiotu.

GENERAL NOTES

1. Data presented in the publication, unless otherwise indicated, concern the **entire national economy**.

2. Data are presented:

1) according to the **Polish Classification of Activities – PKD 2007**, compiled on the basis of the Statistical Classification of Economic Activities in the European Community – NACE Rev. 2. PKD 2007, was introduced on 1 I 2008 by the decree of the Council of Ministers of 24 XII 2007 (Journal of Laws No. 251, item 1885 with later amendments).

The item **”Industry”** was introduced, including NACE Rev. 2 sections: “Mining and quarrying”, “Manufacturing”, “Electricity, gas, steam and air conditioning supply” and “Water supply; sewerage, waste management and remediation activities”, as an additional grouping.

The item **“Other services”** was introduced including sections: “Professional scientific and technical activities”, “Administrative and support service activities”, “Public administration and defence; compulsory social security”, “Education”, “Human health and social work activities”, “Arts, entertainment and recreation” and “Other service activities” as well as “Activities of households as employers; undifferentiated goods-and-services-producing activities of households for own use”.

2) according to **ownership sectors**:

- **public sector** – grouping state ownership (of the State Treasury and state legal persons), local self-government entity ownership as well as “mixed ownership” with a predominance of public sector entity capital (property),
- **private sector** – grouping private domestic ownership (of natural persons and other private entities), foreign ownership (of foreign persons) as well as “mixed ownership” with a predominance of private sector entity capital (property) and lack of predominance of public or private sector in capital (property) of the entity.

„Własność mieszana” określana jest głównie dla spółek i wyznaczana na podstawie struktury kapitału (mienia) deklarowanego we wniosku rejestracyjnym spółki.

3. Prezentowane informacje przedstawione zostały stosownie do zakresu prowadzonych badań, obejmujących podmioty klasyfikowane według kryterium **liczby pracujących** i – jeśli nie zaznaczono inaczej – obejmują podmioty o liczbie pracujących:

- do 9 osób,
- od 10 do 49 osób,
- 50 osób i więcej.

4. Dane – jeśli nie zaznaczono inaczej – opracowano zgodnie z **każdorzadowym stanem organizacyjnym gospodarki narodowej**.

5. Dane w podziale według sekcji i działów PKD 2007 oraz sektorów instytucjonalnych opracowano – jeśli nie zaznaczono inaczej – tzw. metodą przedsiębiorstw.

Metoda przedsiębiorstw (podmiotowa) oznacza przyjmowanie całych podmiotów gospodarki narodowej za podstawę grupowania wszystkich danych charakteryzujących ich działalność według poszczególnych poziomów klasyfikacyjnych i podziałów terytorialnych.

6. Przez **podmioty gospodarki narodowej** rozumie się jednostki prawne, tj.: osoby prawne, jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej oraz osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą.

Pod pojęciem **podmiotów gospodarczych** rozumie się podmioty prowadzące działalność gospodarczą (produkcyjną i usługową) na własny rachunek w celu osiągnięcia zysku.

7. **Liczby względne (wskaźniki, odsetki)** obliczono z reguły na podstawie danych bezwzględnych wyrażonych z większą dokładnością niż podano w tablicach.

8. Przy **przeliczaniu na 1 mieszkańca (1000 ludności itp.)** danych według stanu w końcu roku (np. łóżka w szpitalach, środki trwałe) przyjęto liczbę ludności według stanu w dniu 31 XII, a przy przeliczaniu danych charakteryzujących wielkość zjawiska w ciągu roku (np. ruch naturalny ludności, produkcja, spożycie) – według stanu w dniu 30 VI.

9. Dane – jeśli nie zaznaczono inaczej – nie obejmują jednostek budżetowych prowadzących działalność w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego.

10. Ze względu na zaokrąglenia danych, w niektórych przypadkach sumy składników mogą się nieznacznie różnić od podanych wielkości „ogółem”.

“Mixed ownership” is defined mainly for companies and determined on the basis of the capital (property) structure as declared in a company's registration application.

3. Information is presented in compliance with the scope of conducted surveys, including entities classified according to the criterion of the **number of persons employed**, and (unless otherwise indicated) include entities employing:

- up to 9 persons,
- from 10 to 49 persons,
- 50 persons and more.

4. Data, unless otherwise indicated, are compiled in accordance with the **respective organizational status of units of the national economy**.

5. Data according to NACE Rev. 2 sections and divisions as well as according to institutional sectors are compiled, unless otherwise indicated, using the enterprise method.

In the **enterprise (entity) method**, the entire organizational unit of entities in the national economy is the basis for grouping all data describing their activity according to individual classification levels and territorial divisions.

6. The term **entities of the national economy** is understood as legal entities, i.e.: legal persons, organizational entities without legal personality as well as natural persons conducting economic activity.

The term **economic entities** is understood as entities conducting economic activity (production and service) on their own-account in order to earn a profit.

7. **Relative numbers (indices, percentages)** are, as a rule, calculated on the basis of absolute data expressed with higher precision than that presented in the tables.

8. When **computing per capita data (1000 population, etc.)** as of the end of a year (e.g. beds in hospitals, fixed assets), the population as of 31 XII was adopted, whereas data describing the magnitude of a phenomenon within a year (e.g., vital statistics, production, consumption) – as of 30 VI.

9. Data, unless otherwise noted, do not include budget entities conducting activity within the scope of national defence and public safety.

10. Due to the rounding of data, in some cases sums of components may slightly differ from the amount given in the item “total”.

11. Informacje statystyczne pochodzące ze źródeł spoza Urzędu Statystycznego opatrzone odpowiednimi notami.

12. W publikacji zastosowano skróty nazw niektórych sekcji Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD 2007); zestawienie zastosowanych skrótów i pełnych nazw podaje się poniżej:

skrót <i>abbreviation</i>	pełna nazwa <i>full name</i>
Handel; naprawa pojazdów samochodowych <i>Trade; repair of motor vehicles</i>	Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle <i>Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles, motorcycles and personal and household goods</i>
Zakwaterowanie i gastronomia <i>Accommodation and catering</i>	Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi <i>Accommodation and food service activities</i>
Obsługa rynku nieruchomości	Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości
Administrowanie i działalność wspierająca	Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca

13. Szersze informacje oraz szczegółowe wyjaśnienia metodyczne publikowane są w zeszytach metodycznych oraz opracowaniach branżowych GUS.

11. *Statistical information originating from sources other than the Statistical Office is indicated in the appropriate note.*

12. *The names of some sections of Statistical Classification Of Economic Activities In The European Community (NACE Rev. 2) used in the publication have been abbreviated; the list of abbreviations used and their full names are given below:*

pełna nazwa <i>full name</i>
Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle <i>Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles, motorcycles and personal and household goods</i>
Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi <i>Accommodation and food service activities</i>
Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości
Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca

13. *Broader information and detailed methodological description are published in methodological volumes and branch statistical publications of the Central Statistical Office.*

UWAGI METODYCZNE

Powierzchnia

1. Dane o powierzchni jednostek podziału terytorialnego, wyrażone w hektarach i kilometrach kwadratowych, podano zgodnie z wykazami państwowego rejestru granic i powierzchni jednostek podziałów terytorialnych kraju (PRG), prowadzonego w Głównym Urzędzie Geodezji i Kartografii.

2. Informacje o stanie geodezyjnym i kierunkach wykorzystania powierzchni województwa ujmowane są według form władania i grup rejestrowych w oparciu o ewidencję gruntów wprowadzoną rozporządzeniem Ministra Rozwoju Regionalnego i Budownictwa z dnia 29 III 2001 r. w sprawie ewidencji gruntów i budynków (tekst jednolity Dz. U. 2016 poz. 1034).

3. Dane o użytkach rolnych dotyczą: gruntów ornych, sadów, łąk i pastwisk trwałych, gruntów rolnych zabudowanych, zajętych pod budynki mieszkalne oraz inne budynki i urządzenia budowlane służące produkcji rolniczej, nie wyłączając produkcji rybnej oraz przetwórstwa rolno-spożywczego (kotłownie, komórki, garaże, szopy, stodoły, wiaty, spichlerze, budynki inwentarskie, place składowe i manewrowe w obrębie zabudowy itp.), a także ogródków przydomowych w gospodarstwach rolnych, gruntów pod stawami obejmującymi zbiorniki wodne (z wyjątkiem jezior i zbiorników zaporowych z urządzeniami do regulacji poziomu wód) wyposażone w urządzenia hydrotechniczne, nadające się do chowu, hodowli i przetrzymywania ryb obejmujące powierzchnię ogroblowaną wraz z systemem rowów oraz z terenami przyległymi do stawów i z nimi związane, a należącymi do obiektu stawowego, gruntów pod rowami do których zalicza się otwarte rowy pełniące funkcję urządzeń melioracji wodnych dla gruntów wykorzystywanych do produkcji rolniczej.

4. Grunty leśne oraz zadrzewione i zakrzewione dotyczą:

- 1) lasów do których zalicza się grunty określone jako „las” w ustawie z dnia 28 września 1991 r. o lasach (Dz. U. 2015 poz. 2100);
- 2) gruntów zadrzewionych i zakrzewionych, do których zalicza się grunty porośnięte roślinnością leśną, których pole powierzchni jest mniejsze od 0,1000 ha, a także: śródpolne skupiska drzew i krzewów niezaliczone do lasów, tereny torfowisk, pokrytych częściowo kępami krzewów i drzew karłowatych, grunty porośnięte wikliną w stanie naturalnym i krzewiastymi formami wierzb w dolinach rzek i obniżeniach terenu, przylegające do wód powierzchniowych grunty porośnięte drzewami lub krzewami, stanowiące biologiczną, strefę ochronną cieków i zbiorników wodnych, jary i wąwozy pokryte drzewami i krzewami naturalnie lub sztucznie w celu zabezpieczenia przed

METHODOLOGICAL NOTES

The area

1. The area of the units of territorial division, presented in hectares and square kilometres, are given according to the National Register of Boundaries, kept by Head Office of Geodesy and Cartography.

2. Information regarding the geodesic status and directions in voivodship land use is classified according to ownership and register groups of land included in the land register as a result of the decree of the Minister of Regional Development and Construction dated 29 III 2001 in regard to the registration of land and buildings (uniform text Journal of Laws 2016 item 1034).

3. Data regarding agricultural land concern arable land, orchards, meadows, permanent pastures, agricultural land occupied by residential and other buildings as well as facilities designed for agricultural production, including fishery production and foodprocessing industry (boiler houses, shed, garages, shanties, barns, umbrella roofs, granaries, buildings for livestock, stockyards and manoeuvring yards within developed area etc.) as well as gardens adjacent to farms, land under ponds including water reservoirs (excluding lakes and dam reservoirs for water level adjustment) equipped with hydro-technical installations suitable for fish farming and keeping covering dyke areas including ditches and areas adjacent and related to ponds, land under ditches including open ditches acting as land improvement facilities for land used in agricultural production.

4. Forest, wooded and shrubbery areas refer to:

- 1) forests, including land identified as “forest” in the Act of 28 September 1991 – on forests (uniform text, Journal of Laws 2015 item 2100);
- 2) forests and other wooded land – land covered with forest plants and whose surface area is under 0,1000 ha are as well as: groups of trees and shrubs found in the middle of fields and not included in forest land, peat bogs partially covered with groups of shrubs and dwarf trees, natural wicker fields and natural bush formed willow trees located in river beds and depressed land, land covered with trees and shrubs located next to surface water and constituting a biological protective zone against sewage and water reservoirs, ravines and gorges naturally or artificially covered with trees and shrubs in order to protect them against erosion and not counted as forests, stone and rubble dumps covered with trees and shrubs, cemeteries no longer being used

erozją, niezaliczone do lasów, wysypiska kamieni i gruzowiska porośnięte drzewami i krzewami, zadrzewione i zakrzewione tereny nieczynnych cmentarzy, poza zwartymi kompleksami lasów, skupiska drzew i krzewów mające charakter parku, niewyposażone w urządzenia i budowle dla rekreacji.

5. Grunty zabudowane i zurbanizowane dotyczą:

- 1) **terenów mieszkaniowych**, do których zalicza się grunty zajęte pod budynki mieszkalne, urządzenia funkcjonalnie związane z budynkami mieszkalnymi (podwórza, dojazdy, przejścia, przydomowe place gier i zabaw itp.), a także ogródki przydomowe;
- 2) **terenów przemysłowych** do których zalicza się grunty zajęte pod budynki i urządzenia służące produkcji przemysłowej, a także ujęcia wody, oczyszczalnie ścieków, stacje transformatorowe, czynne hałdy i wysypiska, urządzenia magazynowo-składowe, bazy transportowe i remontowe itp.;
- 3) **innych terenów zabudowanych** do których zalicza się grunty zajęte pod budynki i urządzenia związane z administracją, służbą zdrowia, handlem, kultem religijnym, rzemiosłem, usługami, nauką, oświatą, kulturą i sztuką, wypoczynkiem, łącznością itp., czynne cmentarze, grzebowiska zwierząt oraz inne grunty zabudowane (nie ujęte w poz. dotyczących terenów mieszkaniowych i przemysłowych);
- 4) **zurbanizowanych terenów niezabudowanych** do których zalicza się grunty niezabudowane, ale przeznaczone w planach zagospodarowania przestrzennego pod zabudowę, wyłączone z produkcji rolniczej i leśnej;
- 5) **terenów rekreacyjno-wypoczynkowych** do których zalicza się nie zajęte pod budynki:
 - a) tereny ośrodków wypoczynkowych, zabaw dziecięcych, plaże, urządzone parki, skwery, zieleńce (poza pasami ulic),
 - b) tereny o charakterze zabytkowym: ruiny zamków, grodziska, kurhany, pomniki przyrody itp.,
 - c) tereny sportowe: stadiony, boiska sportowe, skocznie narciarskie, tory saneczkowe, strzelnice sportowe, kąpieliska itp.,
 - d) tereny spełniające funkcje rozrywkowe: lunaparki, wesołe miasteczka itp.,
 - e) ogrody zoologiczne i botaniczne,
 - f) tereny zieleni nieurządzonej nie zaliczone do lasów oraz gruntów zadrzewionych i zakrzewionych;
- 6) **terenów komunikacyjnych** do których zalicza się grunty zajęte pod:
 - a) drogi: krajowe, wojewódzkie, powiatowe, gminne, w osiedlach mieszkaniowych, dojazdowe do gruntów rolnych i leśnych oraz do obiektów użyteczności publicznej; place postojowe i manewrowe przy dworcach kolejowych, autobusowych i lotniczych, portach morskich i rzecznych, i innych oraz ogólnodostępne dojazdy do ramp wyladowniczych i placów składowych,
 - b) tereny kolejowe,

and covered with trees and shrubs; with the exception of forest complexes, groups of trees and shrubs constituting a park but not equipped with equipment and buildings used for recreation and relaxation.

5. Built-up and urban areas refer to:

- 1) **residential areas** include land not used for agricultural and forest production, put under dwelling buildings, devices functionally related to dwelling buildings (yards, drives, passages, playgrounds adjacent to houses), as well as gardens adjacent to houses;
- 2) **industrial areas** include land put under buildings and devices serving the purpose of industrial production, as well as water intakes, waste water treatment plants, transformer station, active waste-dumps and landslides, storage devices, transport and repair bases etc.;
- 3) **other built-up areas** include land put under buildings and devices related to administration, health services, commerce, worship, crafts, services, science, education, culture and art., recreation communication etc., graveyards in service, animal cemeteries and other built-overland not listed under residential and industrial areas;
- 4) **undeveloped urbanised areas** include land that is not built over, allocated in spatial management plans to building development and excluded from agricultural and forest production;
- 5) **recreational and resting areas** comprise the following types of land not put under buildings:
 - a) areas of recreational centres, children playgrounds, beaches, arranged parks, squares, lawns (outside street lanes),
 - b) areas of historical significance: ruins of castles, strongholds, barrows, natural monuments etc.,
 - c) sport grounds: stadiums, football fields, ski-jumping take-offs, toboggan-run, sports rifle-ranges, public baths etc.,
 - d) area for entertainment purposes: amusement grounds, funfairs etc.,
 - e) zoological and botanical gardens,
 - f) areas of non-arranged greenery, not listed under woodlands or land planted with trees or shrubbery;
- 6) **transport areas** including land put under:
 - a) roads: national roads, voivodeship roads, poviat roads, communal roads, roads within housing estates, access roads to agricultural land and woodlands and to facilities of public utility, stopping and manoeuvring yards next to railway stations, bus stations and airports, maritime and river ports and other ports, as well as universal accesses to unloading platforms and storage yards,
 - b) railway grounds,

c) inne tereny komunikacyjne obejmujące: porty lotnicze i inne budowle oraz urządzenia służące komunikacji lotniczej, urządzenia portowe, przystanie obiekty i budowle służące komunikacji wodnej, naziemne obiekty, budowle i urządzenia górskich kolei linowych, torowiska tramwajowe poza pasami ulic i dróg, a także obiekty i urządzenia związane z komunikacją miejską, urządzone parkingi poza lasami państwowymi, dworce autobusowe, wały ochronne wód przystosowane do ruchu kołowego;

7) **użytków kopalnych**, które dotyczą gruntów zajętych przez czynne odkrywkowe kopalnie, w których odbywa się wydobycie kopalin.

6. Grunty pod wodami dotyczą:

1) **gruntów pod wodami powierzchniowymi płynącymi**, do których zalicza się grunty pod wodami płynącymi w rzekach, potokach górskich, kanałach i innych ciekach, o przepływach stałych lub okresowych oraz źródła, z których cieką biorą początek, a także grunty pod wodami znajdującymi się w jeziorach i zbiornikach sztucznych, z których cieką wypływają lub do których wpływają;

2) **gruntów pod wodami powierzchniowymi stojącymi**, do których zalicza się grunty pod wodami w jeziorach i zbiornikach innych niż określone powyżej.

7. Użytki ekologiczne dotyczą: prawnie chronionych pozostałości ekosystemów, takich jak: naturalne zbiorniki wodne, śródpolne i śródleśne „oczka wodne”, kępy drzew i krzewów, bagna, torfowiska, wydmy, płaty nieużytkowanej roślinności, starorzecza, wychodnie skalne, skarpy, kamieńce itp. Użytki ekologiczne określa się na podstawie rozporządzenia właściwego wojewody lub uchwały właściwej rady gminy, podjętych na podstawie przepisów o ochronie przyrody.

8. Nieużytki dotyczą:

1) niezakwalifikowanych do użytków ekologicznych: bagna (błota, topieliska, trzęsawiska, moczary, rojsty), piaski (piaski ruchome, plaże nieurządzone, piaski nadbrzeżne, wydmy), naturalne utwory fizjograficzne, takie jak: urwiska, strome stoki, uskoki, skały, rumowiska;

2) nieprzeznaczonych do rekultywacji wyrobiska po wydobywaniu kopalin.

9. Tereny różne dotyczą wszystkich pozostałych gruntów, których nie można zaliczyć do innych użytków, takich jak: grunty przeznaczone do rekultywacji oraz niezagospodarowane grunty zrekultywowane, wały ochronne nieprzystosowane do ruchu kołowego. Do terenów przeznaczonych do rekultywacji zalicza się zdegradowane lub zdewastowane grunty, takie jak: nieczynne hałdy, wysypiska, zapadliska, tereny po działalności przemysłowej i górniczej oraz po poligonach wojskowych, dla których właściwe organy zatwierdziły projekty rekultywacji.

c) *other transport grounds comprise land put under: airports and other building and devices for air transport, port equipment, piers, facilities and buildings for water transport, on-land mountain facilities, buildings and devices of cable railway, tramway lines outside driving lanes of streets and roads as well as facilities and devices connected with municipal transport, arranged parking lots outside state forests, bus stations, protective dams fit for road traffic;*

7) **mining grounds** comprise land put under active quarries extracting minerals.

6. Land under waters refer to:

1) **land under surface flowing waters**, which covers land under waters flowing in rivers, mountain streams, channels, and other water courses, permanently or seasonally and their sources as well as land under lakes and artificial water reservoirs, from or to which the water course flow;

2) **land under surface lentic water**, which covers land under water in lakes and reservoirs other than those described above.

7. Ecological areas comprise legally protected the remains of ecosystems: natural water basins, field and forest ponds, tree and bush clusters, swamps, peat-bogs, dunes, areas of unused flora, old river-beds, rock outcrops, scarps, and gravel-banks. This form of environmental protection is introduced by the virtue of a decision of a voivode or a commune council, in compliance with environmental protection regulations.

8. Wastelands comprise:

1) *land not qualified as ecological grounds: marshes (swamps, whirlpools, sloughs, bogs); sands (quick sands, nonarranged beaches, coastal sands, dunes); natural physiographical formations such as: crags, steep slopes, faults, rocks, rubble;*

2) *excavations after extraction of minerals not fitted for re-cultivation.*

9. Various areas comprise all other land, which cannot be classified as other usable area such as: Land to be reclaimed and undeveloped reclaimed land, dikes not suitable for vehicle traffic. Land to be reclaimed comprises degraded or devastated land such as: Inactive dumps, landfills, post-industrial zones and post-mining areas, post military range areas, for which appropriate bodies approved land reclamation projects.

Leśnictwo

1. Informacje w zakresie leśnictwa dotyczą:

1) **lasów publicznych** stanowiących własność:

- a) Skarbu Państwa – zarządzanych oraz użytkowanych czasowo lub wieczyście przez:
 - Państwowe Gospodarstwo Leśne Lasy Państwowe (w skrócie „Lasy Państwowe”), nadzorowane przez Ministra Środowiska,
 - jednostki ochrony przyrody (parki narodowe),
 - jednostki organizacyjne innych ministrów, wojewodów, gmin lub związków komunalnych i Agencję Nieruchomości Rolnych,
- b) gmin (w tym gmin mających również status miasta na prawach powiatu),
- c) innych jednostek publicznych, itp. szkół wyższych, instytucji naukowych itp.;

2) **lasów prywatnych** stanowiących własność:

- a) osób fizycznych,
- b) wspólnot gruntowych będących własnością wszystkich lub części mieszkańców wsi,
- c) spółdzielni produkcji rolniczej,
- d) innych osób prawnych.

2. **Powierzchnia gruntów leśnych** obejmuje powierzchnię lasów oraz gruntów związanych z gospodarką leśną.

Do **powierzchni lasów** zalicza się grunty o zwartej powierzchni co najmniej 0,1 ha:

- pokryte roślinnością leśną (powierzchnia zalesiona),
- przejściowo pozbawione roślinności leśnej (zręby, halizny, płazowiny, plantacje choinek i krzewów oraz poletka łowieckie).

Są to grunty przeznaczone do produkcji leśnej lub wchodzące w skład rezerwatów przyrody i parków narodowych albo wpisane do rejestrów zabytków.

Do **gruntów związanych z gospodarką leśną** zalicza się grunty zajęte pod wykorzystywane dla potrzeb gospodarki leśnej: budynki i budowle, linie podziału przestrzennego lasu, drogi leśne, szkółki leśne, miejsca składowania drewna itp.

3. Wskaźnik **lesistości** (lesistość) obliczono jako stosunek procentowy powierzchni lasów do ogólnej powierzchni województwa.

Ochrona środowiska

1. Dane o **ściekach** dotyczą ścieków odprowadzonych do wód lub do ziemi przez:

- 1) jednostki organizacyjne wnoszące opłaty za pobór z ujęć własnych rocznie 5 dam³ i więcej wody podziemnej albo 20 dam³ i więcej wody powierzchniowej lub odprowadzających rocznie 20 dam³ i więcej ścieków;
- 2) wszystkie jednostki nadzorujące pracę sieci wodociągowej (w tym również spółdzielni mieszkaniowych, spółek wodnych, zakładów usług wodnych, zakładów pracy itp.).

Forestry

1. Information within the scope of forestry concerns:

1) **public forests** owned by:

- a) *the State Treasury – managed and utilized temporarily or perpetually by:*
 - *State Forests National Forest Holding (abbreviated as "State Forests") supervised by the Minister of Environment,*
 - *nature protection units (national parks),*
 - *organizational units supervised by different ministers, voivods, gminas or municipal associations and the Agricultural Property Agency,*
- b) *gminas (of which gminas which are also cities with powiat status),*
- c) *other public units, e.g. higher education institutions, science institutions etc.;*

2) **private forests** owned by:

- a) *natural persons,*
- b) *land held in common by all or part of the residents of a village,*
- c) *agricultural production cooperatives,*
- d) *other legal persons.*

2. **Forest land** includes areas of forest as well as land connected with silviculture.

Forest areas include land with a homogeneous area of at least 0,1 ha:

- *covered by forest vegetation (wooded area),*
- *temporarily devoid of forest vegetation (felling sites, blanks, irregularly stocked open stands, coniferous tree and bush plantations, hunting grounds).*

These areas are designated for silviculture production, comprising portions of nature reserves and national parks or are registered as nature monuments.

Land connected with silviculture includes land used for purposes of forest management: buildings and structures, spatial division lines in forests, forest roads, forest nurseries, wood stockpiling areas, etc.

3. The **forest cover** indicator (forest cover) was calculated as the percentage ratio of forest area to the total area of the voivodship.

Environmental protection

1. Data regarding **wastewater** concern wastewater discharged into waters or into the ground by:

- 1) *organizational entities making payments for the annual withdrawal of 5 dam³ or more of underground water, or 20 dam³ or more of surface water from their own sources, or discharging 20 dam³ or more of wastewater annually;*
- 2) *all entities responsible for the management of the water supply network (including housing co-operatives, water companies, waterworks and workplaces, etc.).*

2. Jako **ścieki wymagające oczyszczenia** przyjęto wody odprowadzane siecią kanałów lub rowów otwartych bezpośrednio do wód lub do ziemi, albo do sieci kanalizacyjnej z jednostek produkcyjnych (łącznie z zanieczyszczonymi wodami z odwadniania zakładów górniczych i chłodniczymi), z innych jednostek oraz z gospodarstw domowych.

3. Dane o **ściekach oczyszczanych** dotyczą ścieków oczyszczanych mechanicznie, chemicznie, biologicznie oraz z podwyższonym usuwaniem biogenów i odprowadzonych do wód lub do ziemi.

4. Dane o **ludności miast i wsi korzystającej z oczyszczalni ścieków** podano w oparciu o szacunek liczby ludności obsługiwanej przez oczyszczalnie pracujące na sieci kanalizacyjnej.

W przypadku gdy miasto obsługiwane jest przez kilka oczyszczalni o różnym sposobie oczyszczania, o zakwalifikowaniu miasta do obsługiwanego przez poszczególne rodzaje oczyszczalni ścieków decyduje przewaga ilości ścieków oczyszczanych przez dany rodzaj oczyszczalni.

5. **Odpady** oznaczają każdą substancję lub przedmiot, których posiadacz pozbywa się, zamierza się pozbyć lub do których pozbycia jest obowiązany.

Dane o odpadach za lata 2000–2012 zostały opracowane w oparciu o ustawę z dnia 27 IV 2001 r. o odpadach, natomiast dane o odpadach za lata 2013–2015, opracowywane są w oparciu o Ustawę z dnia 14 XII 2012 r. o odpadach (DZ. U. 2013 poz. 21, z późniejszymi zmianami).

6. Dane o **odpadach komunalnych** dotyczą odpadów powstających w gospodarstwach domowych, a także u innych wytwórców odpadów (bez odpadów niebezpiecznych), które ze względu na swój charakter lub skład są podobne do odpadów powstających w gospodarstwach domowych.

7. **Ochrona przyrody** polega na zachowaniu, zrównoważonym użytkowaniu oraz odnawianiu zasobów, tworów i składników przyrody (m.in. dziko występujących oraz objętych ochroną gatunkową roślin, zwierząt i grzybów, zwierząt prowadzących wędrowny tryb życia, siedlisk przyrodniczych).

Formami ochrony przyrody są: parki narodowe, rezerwy przyrody, parki krajobrazowe, obszary chronionego krajobrazu, obszary Natura 2000, stanowiska dokumentacyjne, użytki ekologiczne, zespoły przyrodniczo-krajobrazowe, pomniki przyrody, ochrona gatunkowa roślin, zwierząt i grzybów.

Podstawą prawną regulującą ustanowienie form ochrony przyrody jest ustawa z dnia 16 IV 2004 r. o ochronie przyrody (jednolity tekst, Dz. U. 2015 poz. 1651, z późniejszymi zmianami); formy te tworzone są w drodze rozporządzenia Rady Ministrów, zarządzenia regionalnego dyrektora ochrony środowiska, uchwały sejmiku województwa lub rady gminy.

8. **Tereny zieleni** to tereny wraz z infrastrukturą techniczną i budynkami funkcjonalnie z nimi związanymi, pokryte roślinnością, znajdujące się w granicach wsi o zwartej zabudowie lub miast, pełniące funkcje estetyczne, rekreacyjne, zdrowotne lub osłonowe, a w szczególności

2. **Waste water requiring treatment** is understood as water discharged by means of open channel or ditch systems directly into waters or into the ground or sewerage system of entities engaged in production (including contaminated drainage water from mines and cooling water), other entities as well as households.

3. Data regarding **treated waste water** concern waste water treated mechanically, chemically, biologically and with increased biogene removal, discharged into waters or into the ground.

4. Data on **urban and rural population connected to wastewater treatment plants** are presented on the basis of a number of people served by wastewater treatment plants working on sewage network.

When an urban area is served by several treatment plants with various methods of treatment, the predominate amount of wastewater treated by a given treatment plant determines the classification of the urban area in the appropriate type of wastewater treatment plant.

5. **Waste** means any substance or object which the holder discards or intends or is required to discard.

Data on waste for 2000–2012 was elaborated on the basis of the Law on waste of 27 IV 2001, whereas data on waste for the years 2013–2015 have been elaborated on the basis of the Law on Waste of 14 XII 2012 (Journal of Laws 2013 item 21, with later amendments).

6. Data on **municipal waste** concern waste generated in households or by other waste producers (excluding hazardous waste) which on the account of its character and composition is similar to waste from households.

7. **Nature protection** consists in maintaining, sustainable use and renovation of nature resources, objects and elements (among others, plants, animals and fungi originally existing in environment as well as subjected to species protection, wandering and migratory animals, habitats).

Forms of nature protection are: national parks, nature reserves, landscape parks, protected landscape areas, Natura 2000 areas, documentation sites, ecological arable lands, landscape-nature complexes, monuments of nature, plant, animal and fungi species protection.

The legal basis regulating establishing forms of nature protection is the Law on Nature Protection, dated 16 IV 2004 (uniform text, Journal of Laws 2015 item 1651, with later amendments); the forms are created by way of the decree of the Council of Ministers, the regulation of regional director for environmental protection, the resolution of voivodship regional council or gmina council.

8. **Green areas** mean areas including technical infrastructure and adjacent auxiliary buildings, covered with plants, within village areas with dense buildings or towns, which fulfil aesthetic, recreational, therapeutic or shelter functions in particular: parks, lawns, promenades,

parki, zieleńce, promenady, bulwary, ogrody botaniczne, zoologiczne, jordanowskie i zabytkowe oraz cmentarze, a także zieleń towarzyszącą ulicom, placom, zabytkowym fortyfikacjom, budynkom, składowiskom, lotniskom oraz obiektom kolejowym i przemysłowym.

9. Parki spacerowo-wypoczynkowe są to tereny zieleni z roślinnością wysoką i niską o powierzchni co najmniej 2 ha, urządzone i konserwowane z przeznaczeniem na cele wypoczynkowe ludności, wyposażone w drogi, aleje spacerowe, ławki, place zabaw itp. Do powierzchni parków wliczane są również wody znajdujące się na terenie tych obiektów (np. stawy) oraz tereny sportów wodnych, otwartych kąpielisk, boisk, placów gier itp., o ile są dostępne do użytku powszechnego.

10. Do kategorii **zielenie** zaliczono obiekty o powierzchni poniżej 2 ha, w których funkcji dominuje wypoczynek (np. występują alejki z ławkami, place zabaw itp.). Do tej kategorii obiektów należy zaliczyć również zieleń przy budynkach użyteczności publicznej (o ile udostępniona jest do użytku powszechnego), pomnikach itp., bulwary i promenady oraz tereny sportów wodnych, otwartych kąpielisk, boisk, placów gier itp., o ile są dostępne do użytku powszechnego. Zieleńce mogą tworzyć kompozycje zieleni niskiej (trawniki, kwietniki) towarzyszące obiektom architektonicznym oraz tworzyć kompozycje zieleni miejskiej o charakterze parkowym, z elementami nasadzeń drzew i krzewów.

11. Przez **zielenie uliczną** rozumie się pasy zieleni (drzewa i krzewy lub ich skupiska wraz z pozostałymi składnikami szaty roślinnej) wzdłuż dróg, ulic, ciągów komunikacji miejskiej itp.

12. **Tereny zieleni osiedlowej** występują przy zabudowie mieszkaniowej, pełnią funkcję wypoczynkową, izolacyjną i estetyczną.

Ludność

1. Tablice działu opracowano na podstawie:
 - 1) bilansów stanu i struktury ludności na terenie gminy. Bilanse ludności sporządzane są dla okresów międzyspisowych w oparciu o wyniki ostatniego spisu powszechnego, przy uwzględnieniu:
 - a) zmian w danym okresie spowodowanych ruchem naturalnym (urodzenia, zgonu) i migracjami ludności (zameldowania i wymeldowania na pobyt stały z innych gmin i z zagranicy), a także przesunięciami adresowymi ludności z tytułu zmian administracyjnych,
 - b) różnicy między liczbą osób zameldowanych na pobyt czasowy ponad 3 miesiące (do 2005 r. – ponad 2 miesiące) na terenie gminy a liczbą osób czasowo nieobecnych (zameldowania i wymeldowania na pobyt czasowy z/do innych gmin);
 - 2) rejestrów Ministerstwa Cyfryzacji – o migracjach wewnętrznych i zagranicznych ludności na pobyt stały (od 2006 r. źródłem tych danych jest rejestr PESEL – Powszechny Elektroniczny System Ewidencji Ludności);

boulevards, botanical gardens, zoological gardens, children's playgrounds and heritage gardens and cemeteries as well as plants in the streets, squares, heritage fortifications, buildings, storage areas, air ports, railway and industrial zones.

9. Strolling-recreational parks are areas with high and low growing plants, of at least 2 ha in size, maintained for the recreational needs of the population, featuring roads, squares, walkways, benches, etc. The area of parks includes water areas in these objects (e.g. ponds) and water sports areas, open swimming areas, sports fields, playgrounds, etc., provided they are generally accessible.

10. Lawns are green areas less than 2 ha big, which predominating function is recreation (e.g. there are alleys with benches, playgrounds, etc.). This category also includes green areas near public utility buildings (if made available to public use), monuments, boulevards and promenades and water sports areas, open swimming areas, sports fields, playgrounds, etc., provided they are generally accessible. Lawns can form low greenery (lawns, flower beds) nearby architectural objects and arrangements of town greenery of park character, with planted trees and bushes.

11. Green areas mean areas located near municipal communication infrastructure – strips of greenery, lawns, bushes, trees, located along roads, arteries, etc.

12. Green areas of the housing estate are areas adjacent to housing settlements, serving recreation, isolation and aesthetic purposes.

Population

1. Chapter's tables were compiled on the basis of:
 - 1) the balances of the size and structure of the population in a gmina. Population balances are compiled for periods between censuses on the basis of the last census, taking into account:
 - a) changes in a given period connected with vital statistics (births, deaths) and migration of the population (registering and cancelling registration for permanent residence from other gminas and from abroad) as well as address changes of the population due to changes in the administrative division,
 - b) difference between the number of people registered for temporary stay above 3 months (until 2005 – above 2 months) in a gmina and the number of people temporary absent (registering and cancelling registration for temporary stay from/to other gminas);
 - 2) the registers of the Ministry of Digital Affairs on internal and international migration of population for permanent residence (since 2006 the source of this data is PESEL register – Common Electronic System of Population Register);

- 3) sprawozdawczości urzędów stanu cywilnego – o zarejestrowanych małżeństwach, urodzeniach i zgonach;
- 4) sprawozdawczości sądów – o prawomocnie orzeczonych separacjach i rozwodach.

2. Dane o ludności (według stanu w dniu 30 VI i 31 XII) oraz współczynniki demograficzne, a także przeliczenia na 1 mieszkańca (1000 ludności itp.) opracowano – jeśli nie zaznaczono inaczej – przyjmując jako bazę wyjściową wyniki Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2011 (dla 2010 zastosowano podział administracyjny obowiązujący w dniu 31 XII 2011 r.).

3. Przez **ludność w wieku produkcyjnym** rozumie się ludność w wieku zdolności do pracy. Dla mężczyzn przyjęto wiek 18–64 lata, dla kobiet 18–59 lat. Wśród ludności w wieku produkcyjnym wyróżnia się ludność **w wieku mobilnym**, tj. w wieku 18–44 lata i **niemobilnym**, tj. mężczyźni – 45–64 lata, kobiety – 45–59 lat. Przez ludność **w wieku nieprodukcyjnym** rozumie się ludność **w wieku przedprodukcyjnym**, tj. do 17 lat oraz ludność **w wieku poprodukcyjnym**, tj. mężczyźni – 65 lat i więcej, kobiety – 60 lat i więcej.

4. Dane o **ruchu naturalnym ludności** w podziale terytorialnym opracowano:

- małżeństwa – według miejsca zameldowania na pobyt stały męża przed ślubem (w przypadku, gdy mąż przed ślubem mieszkał za granicą, przyjmuje się miejsce zameldowania żony przed ślubem),
- urodzenia – według miejsca zameldowania na pobyt stały matki noworodka,
- zgony – według miejsca zameldowania na pobyt stały osoby zmarłej.

5. Dane o **małżeństwach** uwzględniają związki małżeńskie zawarte w formie przewidzianej prawem w urzędach stanu cywilnego. Na mocy ustawy z dnia 24 VII 1998 r. (Dz. U. Nr 117, poz. 757) w urzędach stanu cywilnego rejestrowane są także małżeństwa podlegające prawu wewnętrznemu Kościoła lub Związku Wyznaniowego zawarte w obecności duchownego. Małżeństwo zawarte w tej formie podlega prawu polskiemu i pociąga za sobą takie same skutki cywilnoprawne, jak małżeństwo zawarte przed kierownikiem urzędu stanu cywilnego.

Małżeństwa wyznaniowe mogą być zawierane jedynie w dziesięciu Kościołach i Związku Wyznaniowym: Kościół Katolicki, Polski Autokefaliczny Kościół Prawosławny, Kościół Ewangelicko-Augsburski, Kościół Ewangelicko-Reformowany, Kościół Ewangelicko-Metodystyczny, Kościół Chrześcijan Baptystów, Kościół Adwentystów Dnia Siódmego, Kościół Polskokatolicki, Związek Gmin Wyznaniowych Żydowskich, Kościół Starokatolicki Mariawitów, Kościół Zielonoświątkowy.

6. **Przyrost naturalny ludności** stanowi różnicę między liczbą urodzeń żywych i zgonów w danym okresie.

7. Przez **niemowlęta** rozumie się dzieci w wieku poniżej 1 roku.

3) *documentation of Civil Status Offices regarding registered marriages, births and deaths;*

4) *documentation of courts – regarding legally valid decisions in actions for separations and divorces.*

2. *Data about population (as of 30 VI and 31 XII) as well as demographic rates and indicators per capita (per 1000 of population etc.) were compiled – unless otherwise stated – on the basis of results of the Population and Housing Census 2011 (for 2010 was applied the administrative division of the country obligatory as of 31 XII 2011).*

3. *The **working age population** refers to males, aged 18–64, and females, aged 18–59. In this category the age groups of **mobility** (i.e. 18–44) and **non-mobility** (i.e. 45–64 for males and 45–59 for females) are distinguished. The **non-working age population** is defined as the **pre-working age population**, i.e., up to the age of 17 and the **post-working age population**, i.e., 65 and more for males and 60 and more for females.*

4. *Data regarding the **vital statistics** according to territorial division were compiled as follows:*

- *marriages – according to the husband's place of permanent residence before the marriage (in cases when the husband lived abroad before the marriage, the wife's place of residence before the marriage is used),*
- *births – according to the mother's place of permanent residence,*
- *deaths – according to the place of permanent residence of the deceased.*

5. *The data on **marriages** refers to marriages contracted according to lawful rules at the civil status offices. On the basis of the Law dated 24 VII 1998 (Journal of Laws, No. 117, item 757) in the local civil status offices in Poland are registered all marriages, including those based on the internal law of the Churches or the Religious Associations. Marriages contracted (on the basis of canonic laws marriages) subordinate the civil Polish laws and induce due to the same civil and law consequences as marriages contracted in the local civil status offices.*

The religious marriages may be contracted in the ten Churches and Religious Associations: Kościół Katolicki, Polski Autokefaliczny Kościół Prawosławny, Kościół Ewangelicko-Augsburski, Kościół Ewangelicko-Reformowany, Kościół Ewangelicko-Metodystyczny, Kościół Chrześcijan Baptystów, Kościół Adwentystów Dnia Siódmego, Kościół Polskokatolicki, Związek Gmin Wyznaniowych Żydowskich, Kościół Starokatolicki Mariawitów, Kościół Zielonoświątkowy.

6. ***Natural increase of the population** accounts for the difference between the number of live births and deaths in a given period.*

7. ***Infant** is a child under the age of 1.*

8. Informacje o **urodzeniach i zgonach** (w tym zgonach niemowląt) prezentowane są według kryteriów definicji urodzenia i zgonu noworodka rekomendowanej przez Światową Organizację Zdrowia.

9. Dane o **migracjach wewnętrznych ludności** opracowano na podstawie informacji ewidencyjnych gmin o zameldowaniu osób na pobyt stały. Informacje te nie uwzględniają zmian adresu w obrębie tej samej gminy (miasta), z wyjątkiem gmin miejsko-wiejskich, dla których został zachowany podział na tereny miejskie i wiejskie.

10. Dane o **migracjach zagranicznych ludności** opracowano na podstawie informacji ewidencyjnych gmin o zameldowaniu osób przyjeżdżających do Polski na pobyt stały (imigracja) oraz o wymeldowaniach osób wyjeżdżających z Polski za granicę na stałe (emigracja).

11. Napływ ludności obejmuje zameldowania na pobyt stały, odpływ – wymeldowania ze stałego miejsca zamieszkania.

12. Współczynniki dotyczące ruchu naturalnego i migracji ludności w podziale terytorialnym obliczono jako iloraz liczby faktów określonego rodzaju i liczby ludności według stanu w dniu 30 VI.

Rynek pracy

1. Dane opracowano na podstawie sprawozdawczości oraz szacunków (m.in. w zakresie gospodarstw indywidualnych w rolnictwie).

2. Dane o **pracujących** dotyczą osób wykonujących pracę przynoszącą im zarobek lub dochód; do pracujących zalicza się:

- 1) osoby zatrudnione na podstawie stosunku pracy (umowa o pracę, powołanie, mianowanie lub wybór) lub stosunku służbowego;
- 2) pracodawców i pracujących na własny rachunek, a mianowicie:
 - a) właścicieli, współwłaścicieli i dzierżawców gospodarstw indywidualnych w rolnictwie (łącznie z pomagającymi członkami ich rodzin),
 - b) właścicieli i współwłaścicieli (łącznie z pomagającymi członkami ich rodzin; z wyłączeniem wspólników spółek, którzy nie pracują w spółce) podmiotów prowadzących działalność gospodarczą poza gospodarstwami indywidualnymi w rolnictwie,
 - c) inne osoby pracujące na własny rachunek, np. osoby wykonujące wolne zawody;
- 3) osoby wykonujące pracę nakładczą;
- 4) agentów (łącznie z pomagającymi członkami ich rodzin oraz osobami zatrudnionymi przez agentów);
- 5) członków spółdzielni produkcji rolniczej (rolniczych spółdzielni produkcyjnych i spółdzielni powstałych na ich bazie oraz spółdzielni kółek rolniczych);
- 6) duchownych pełniących obowiązki duszpasterskie.

3. Dane dotyczące **pracujących w gospodarstwach**

8. *Information on **births and deaths** (including infant deaths) is presented according to criteria of the definition of infant births and deaths recommended by the World Health Organization (WHO).*

9. *Data regarding **internal migration of the population** were compiled on the basis of gmina documentation regarding the registration for permanent residence. This information does not include changes of address within the same gmina (town), with the exception of urban-rural gminas for which the division into urban and rural areas has been kept.*

10. *Data regarding **international migration of the population** were compiled on the basis of gmina documentation regarding the registration of people arriving to Poland for permanent residence (immigration) as well as regarding the removal from registration of people leaving Poland for permanent residence abroad (emigration).*

11. *The inflow of the population includes registrations of arrival for permanent residence, outflow – registrations of departure from permanent residence.*

12. *Rates concerning vital statistics and migration of the population according to territorial division were calculated as the ratio of the number of defined events to the number of population as of 30 VI.*

Labour market

1. *Data were compiled on the basis of reports as well as estimates (i.a. in regard to private farms in agriculture).*

2. *Data regarding **employment** concern persons performing work providing earnings or income and include:*

- 1) *employees hired on the basis of an employment contract (labour contract, posting, appointment or election) or service relation;*
- 2) *employers and own-account workers, i.e.:*
 - a) *owners, co-owners, and leaseholders of private farms in agriculture (including contributing family workers),*
 - b) *owners and co-owners (including contributing family workers; excluding partners in companies who do not work in them) of entities conducting economic activity other than that related to private farms in agriculture,*
 - c) *other self-employed persons, e.g., persons practicing learned professions;*
- 3) *outworkers;*
- 4) *agents (including contributing family workers and persons employed by agents);*
- 5) *members of agricultural production co-operatives (agricultural producers' cooperatives and cooperatives established on their basis as well as agricultural farmers' cooperatives);*
- 6) *clergy fulfilling priestly obligations.*

3. *Data concerning **employed persons on private farms***

indywidualnych w rolnictwie według stanu w dniu 31 XII w latach 2002-2009 wyszacowano na podstawie wyników Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2002 oraz Powszechnego Spisu Rolnego 2002 oraz od 2010 r. – na podstawie Powszechnego Spisu Rolnego 2010.

Do pracujących w gospodarstwach indywidualnych zaliczono osoby pracujące w gospodarstwach prowadzących działalność rolniczą, przy czym:

- 1) w latach 2002–2009 nie zaliczono osób pracujących:
 - a) w gospodarstwach o powierzchni użytków rolnych powyżej 1 ha produkujących **wyłącznie** na własne potrzeby,
 - b) w gospodarstwach o powierzchni użytków rolnych do 1 ha (łącznie z indywidualnymi właścicielami zwierząt gospodarskich nieposiadających użytków rolnych) produkujących **wyłącznie** lub **głównie** na własne potrzeby;
- 2) od 2010 r. ujęto wszystkich pracujących w tych gospodarstwach niezależnie od powierzchni użytków rolnych oraz przeznaczenia produkcji rolniczej (razem z produkującymi **wyłącznie** lub **głównie** na własne potrzeby).

4. Dane według sekcji PKD 2007 opracowano **metodą przedsiębiorstw**. Definicję metody przedsiębiorstw podano w uwagach ogólnych.

5. Dane o **bezrobotnych zarejestrowanych** obejmują osoby, które zgodnie z ustawą z dnia 20 IV 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, obowiązującą od 1 VI 2004 r. (jednolity tekst Dz. U. 2015 poz. 149, z późniejszymi zmianami), określone są jako bezrobotne.

Pod pojęciem **bezrobotnego** należy rozumieć osobę, która ukończyła 18 lat i nie osiągnęła wieku emerytalnego, jest osobą niezatrudnioną i niewykonyującą innej pracy zarobkowej, zdolną i gotową do podjęcia zatrudnienia w pełnym wymiarze czasu pracy (bądź jeśli jest to osoba niepełnosprawna – zdolna i gotowa do podjęcia zatrudnienia co najmniej w połowie tego wymiaru czasu pracy), nie uczącą się w szkole, z wyjątkiem szkół dla dorosłych (lub przystępującą do egzaminu eksternistycznego z zakresu tej szkoły) lub szkół wyższych w systemie studiów niestacjonarnych, zarejestrowaną we właściwym dla miejsca zameldowania (stałego lub czasowego) powiatowym urzędzie pracy oraz poszukującą zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej, z dodatkowymi wyłączeniami dotyczącymi źródeł dochodów, zapisanymi w ustawie.

6. Stopę bezrobocia rejestrowanego obliczono jako stosunek liczby bezrobotnych zarejestrowanych do liczby cywilnej ludności aktywnej zawodowo, tj. bez osób odbywających czynną służbę wojskową oraz pracowników jednostek budżetowych prowadzących działalność w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego.

in agriculture as of 31 XII in 2002-2009 were estimated on the basis of the results of the Population and Housing Census as well as the Agricultural Census 2002 as well as since 2010 on the basis of the Agricultural Census 2010.

The following employed persons on private farms conducting agricultural activity are included in the group of employed persons on private farms, while:

- 1) *in 2002–2009 are not included the following employed persons:*
 - a) *on farms with the area more than 1 ha of agricultural land producing **exclusively** for their own needs,*
 - b) *on farms with the area to 1 ha of agricultural land (including individual owners of livestock who do not possess agricultural land) producing **exclusively** or **mainly** for their own needs;*
- 2) *since 2010 are included the whole number of employed persons on those farms independently from area of agricultural land as well as from destination of agricultural output (including producing **exclusively** or **mainly** for their own needs).*

4. *Data according to sections of the NACE Rev. 2 were compiled using the **enterprise method**. Definition of the enterprise method is given in the general notes.*

5. *Data regarding **registered unemployed persons** include persons who, in accordance with the Law dated 20 IV 2004 on Promoting Employment and Labour Market Institutions, in force since 1 VI 2004 (uniform text Journal of Laws 2015 item 149, with later amendments), are classified as unemployed.*

*An **unemployed person** is understood as a person who is at least 18 years old and has not reached the retirement age, is not employed and not performing any other kind of paid work who is capable of work and ready to take full-time employment obligatory for a given job or service (or in case he/she is a disabled person – capable and ready to take work comprising no less than a half of working time), not attending a school with the exception of schools for adults (or taking extra curriculum exam within the scope of this school programme) or tertiary schools in part-time programme, looking for employment or other kind of paid work and registered in a powiat labour office, appropriate for his/her permanent stay, with additional provisions concerning the sources of income, included in the mentioned law.*

6. *The **registered unemployment rate** is calculated as the relation of the number of registered unemployed persons to the economically active civilian population, i.e., excluding persons in active military service as well as employees of budgetary entities conducting activity within the scope of national defence and public safety.*

Infrastruktura komunalna

1. Informacje o urządzeniach i usługach komunalnych opracowano **metodą rodzaju działalności**, tj. według kryterium przeznaczenia urządzeń, niezależnie od przeważającego rodzaju działalności podmiotu gospodarczego.

Dane o urządzeniach komunalnych dotyczą urządzeń czynnych.

2. Informacje o sieci wodociągowej, kanalizacyjnej i gazowej obejmują sieć obsługującą gospodarstwa domowe i innych użytkowników.

Informacje o **długości sieci wodociągowej i gazowej** dotyczą sieci rozdzielczej (bez przyłączy prowadzących do budynków mieszkalnych i innych obiektów).

Dane o **długości sieci kanalizacyjnej**, oprócz przewodów ulicznych, uwzględniają kolektory, tj. przewody odbierające ścieki z sieci ulicznej; nie uwzględniają natomiast kanałów przeznaczonych wyłącznie do odprowadzania wód opadowych.

Przez **przyłącza wodociągowe, kanalizacyjne i gazowe** prowadzące do budynków mieszkalnych (łącznie z budynkami zbiorowego zamieszkania, jak np.: hotele pracownicze, domy studenckie i internaty, domy opieki społecznej) rozumie się odgałęzienia łączące poszczególne budynki z siecią rozdzielczą lub w przypadku kanalizacji – z siecią ogólnospławną.

3. Dane o zużyciu wody z wodociągów w gospodarstwach domowych obejmują ilość wody pobranej z sieci wodociągowej za pomocą urządzeń zainstalowanych w budynku.

4. Dane o **korzystających z wodociągu i kanalizacji** obejmują ludność zamieszkałą w budynkach mieszkalnych dołączonych do określonej sieci.

Dane o **korzystających z gazu** dotyczą ludności w mieszkaniach wyposażonych w instalacje gazu z sieci.

Dane o ludności korzystającej z wodociągu, kanalizacji i gazu obejmują również ludność w budynkach zbiorowego zamieszkania.

5. Dane o **liczbie odbiorców i zużyciu energii elektrycznej** obejmują również gospodarstwa domowe, których głównym źródłem utrzymania jest dochód z użytkowanego gospodarstwa indywidualnego w rolnictwie.

Dane o **liczbie odbiorców gazu** podano łącznie z odbiorcami korzystającymi z gazomierzy zbiorczych.

Dane o **zużyciu gazu** odnoszą się do wszystkich gospodarstw domowych.

Zużycie energii elektrycznej i gazu z sieci w gospodarstwach domowych ustala się na podstawie zaliczkowego systemu opłat.

6. Dane o **nieczystościach ciekłych** dotyczą nieczystości pochodzących z gospodarstw domowych (budynków mieszkalnych), budynków użyteczności publicznej oraz budynków jednostek prowadzących działalność gospodarczą – w przypadku gdy nie są odprowadzane siecią kanalizacyjną.

Municipal infrastructure

1. Information regarding municipal installations and services was compiled using the **kind-of-activity method**, i.e., according to the criterion of installation designation, regardless of the predominant kind of activity of the economic entity.

Data regarding municipal installations concern operative installations.

2. Information regarding the length of the water supply, the sewage systems and gas supply system includes systems servicing households and others.

Information regarding the **length of the water supply and gas supply network** concerns distribution network (excluding connections leading to residential buildings and other constructions).

Data regarding the **length of the sewage network**, apart from street conduits, include collectors, i.e., conduits receiving sewage from the street network; while they do not include sewers designed exclusively for draining run-off.

Water supply, sewage and gas supply connections leading to residential buildings (including buildings with multiple residents, e.g.: employee boarding houses, student dormitories and boarding schools, social welfare homes) are understood as branches linking individual buildings with the distribution system or, in the case of the sewage system, with the main drainage system.

3. Data regarding consumption of water in house-holds includes quantity of water collected from water supply system by facilities installed in building.

4. Data regarding the **users of water supply systems and sewage systems** include the population living in residential buildings connected to a defined system.

Data regarding the **gas users** concern the population in dwellings equipped with gas installations connected to the gas supply system.

Data regarding the population using the water supply system, the sewage system and the gas supply system also include the population in collective accommodation facilities.

5. Data regarding the **number of consumers and the consumption of electricity** include households, in which the main source of maintenance is income from a private farm in agriculture.

Data regarding the **number of consumers using gas from gas supply** include consumers using collective gas-meters.

Data regarding the **consumption of gas from gas supply**, concern all the households.

The consumption of electricity and gas from the gas supply system in households is established on the basis of an estimated system of payments.

6. Data on **liquid waste** concern waste which comes from households (dwellings), public buildings and buildings of units running a business – in case they are not discharged by sewage system.

Mieszkania

1. Informacje o **zasobach mieszkaniowych i mieszkaniach oddanych do użytkowania** dotyczą mieszkań, a także izb i powierzchni użytkowej w tych mieszkaniach, znajdujących się w budynkach mieszkalnych i niemieszkalnych. Dane nie obejmują lokali zbiorowego zamieszkania (hotelu pracowniczych, domów studenckich i internatów, domów opieki społecznej i in.) i pomieszczeń nieprzeznaczonych na cele mieszkalne, a z różnych względów zamieszkałych (pomieszczeń inwentarskich, barakowozów, statków, wagonów i in.).

Mieszkanie jest to lokal składający się z jednej lub kilku izb łącznie z pomieszczeniami pomocniczymi, wybudowany lub przebudowany dla celów mieszkalnych, konstrukcyjnie wydzielony trwałymi ścianami w obrębie budynku, do którego to lokalu prowadzi niezależne wejście z klatki schodowej, ogólnego korytarza, wspólnej sieni bądź bezpośrednio z ulicy, podwórza lub ogrodu.

Izba jest to pomieszczenie w mieszkaniu oddzielone od innych pomieszczeń stałymi ścianami, o powierzchni co najmniej 4 m², z bezpośrednim oświetleniem dziennym, tj. oknem lub oszklonymi drzwiami w ścianie zewnętrznej budynku. Za izbę uważa się zarówno pokój, jak i kuchnię – jeśli odpowiada warunkom określonym w definicji.

Dane o **liczbie izb w mieszkaniach** uwzględniają także izby wykorzystywane wyłącznie do prowadzenia działalności gospodarczej, jeżeli izby te znajdowały się w obrębie mieszkania konstrukcyjnego i nie miały dodatkowego, oddzielnego wejścia z ulicy, podwórza lub z ogólnie dostępnej części budynku.

Powierzchnia użytkowa mieszkania jest to łączna powierzchnia pokoi, kuchni, przedpokoi, łazienek i wszystkich innych pomieszczeń wchodzących w skład mieszkania.

2. Dane o **zasobach mieszkaniowych** opracowano na podstawie:

- 1) wyników spisów powszechnych oraz Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań według stanu w dniu 20 V 2002 r. i 31 III 2011 r.;
- 2) bilansu zasobów mieszkaniowych – według stanu w dniu 31 XII, w każdorazowym podziale administracyjnym.

3. **Bilanse zasobów mieszkaniowych** sporządza się dla okresów międzyspisowych w oparciu o wyniki ostatniego spisu powszechnego (od 2010 r. – wyniki spisu 2011), przyjmując od 2002 r. za podstawę mieszkania zamieszkałe i niezamieszkałe oraz uwzględniając przyrosty i ubytki zasobów mieszkaniowych.

4. Dane o **liczbie mieszkań wyposażonych w instalacje** (na podstawie bilansów zasobów mieszkaniowych) uwzględniają modernizację mieszkań spółdzielni mieszkaniowych, gmin, zakładów pracy, wspólnot mieszkaniowych i budownictwa społecznego czynszowego oraz szacunek przyrostu mieszkań, które

Dwellings

1. *Information regarding **dwelling stocks and completed dwellings** concerns dwellings, as well as rooms and the useful floor area in these dwellings, located in residential and non-residential buildings. Data do not include collective accommodation facilities (employee hostels, student dormitories and boarding schools, social welfare homes and others) and spaces not designed for residential purposes, but which for various reasons are inhabited (animal accommodations, caravans, ships, wagons and others).*

*A **dwelling** is a premise comprising one or several rooms including auxiliary spaces, built or remodeled for residential purposes, structurally separated by permanent walls within a building, into which a separate access leads from a staircase, passage, common hall or directly from the street, courtyard or garden.*

*A **room** is a space in a dwelling separated from other spaces by permanent walls, with an area of at least 4 m², with direct day lighting, i.e., with a window or door containing a glass element in an external wall of the building. A kitchen area is treated as a room if it meets the conditions described in the definition.*

*Data regarding the **number of rooms in dwellings** also include rooms used exclusively for conducting economic activity, if these rooms are located within a construction of dwelling and do not have an additional, separate access from street, courtyard or from a common space in the building.*

*The **useful floor area** of a dwelling is the total useful floor area of the rooms, kitchen, foyers, bathrooms, and all other spaces comprising the dwelling.*

2. *Data regarding **dwelling stocks** have been compiled on the basis of:*

- 1) *the results of censuses as well as the Population and Housing Census as of 20 V 2002 and 31 III 2011;*
- 2) *the balance of dwelling stocks, as of 31 XII, in each administrative division.*

3. *The **balances of dwelling stocks** are estimated for the periods between censuses on the basis of results from last census (since 2010 – the results of 2011 census), since 2002 assuming inhabited and uninhabited dwellings as a basis and considering increases and decreases of dwelling stocks.*

4. *Data regarding the **number of dwellings fitted with installations** (on the basis of balances of dwelling stocks) include the modernization of dwellings belonging to housing cooperatives, gminas, employers, condominiums and public building society dwellings as well as the*

zostały wyposażone w instalacje w budynkach indywidualnych w wyniku ich modernizacji.

5. Dane o mieszkaniach, których budowę rozpoczęto dotyczą mieszkań: w nowych budynkach mieszkalnych, w budynkach niemieszkalnych, uzyskanych w wyniku rozbudowy budynków (w części stanowiącej rozbudowę), uzyskanych w wyniku przebudowy pomieszczeń niemieszkalnych.

6. Informacje o mieszkaniach oddanych do użytkowania dotyczą mieszkań w budynkach nowo wybudowanych i rozbudowanych (w części stanowiącej rozbudowę) oraz uzyskanych w wyniku przebudowy pomieszczeń niemieszkalnych.

Informacje o efektach:

- **budownictwa indywidualnego** dotyczą mieszkań oddanych do użytkowania przez osoby fizyczne (prowadzące i nieprowadzące działalności gospodarczej), fundacje, kościoły i związki wyznaniowe, z przeznaczeniem na użytek własny inwestora lub na sprzedaż i wynajem,
- **budownictwa przeznaczonego na sprzedaż lub wynajem** dotyczą mieszkań oddanych do użytkowania przez różnych inwestorów w celu osiągnięcia zysku (bez mieszkań oddanych do użytkowania przez osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą zaliczanych do budownictwa indywidualnego),
- **budownictwa spółdzielczego** dotyczą mieszkań oddanych do użytkowania przez spółdzielnie mieszkaniowe, z przeznaczeniem dla osób będących członkami tych spółdzielni,
- **budownictwa komunalnego (gminnego)** dotyczą mieszkań realizowanych w całości z budżetu gminy (głównie o charakterze socjalnym lub interwencyjnym),
- **budownictwa zakładowego** dotyczą mieszkań oddanych do użytkowania przez zakłady pracy (sektora publicznego i prywatnego), z przeznaczeniem na zaspokojenie potrzeb mieszkaniowych pracowników tych zakładów (bez mieszkań oddanych do użytkowania przez osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą zaliczanych do budownictwa indywidualnego),
- **budownictwa społecznego czynszowego** dotyczą mieszkań realizowanych przez towarzystwa budownictwa społecznego (działające na zasadzie non profit), z wykorzystaniem kredytu z Banku Gospodarstwa Krajowego (do 31 V 2009 r. – z Krajowego Funduszu Mieszkaniowego).

Edukacja

1. System edukacji w Polsce funkcjonuje zgodnie z ustawą z dnia 7 IX 1991 r. o systemie oświaty (tekst jednolity Dz. U. z 2004 Nr 256, poz. 2572, z późniejszymi zmianami) oraz ustawą z dnia 27 VII 2005 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz. U. Nr 164 poz. 1365, z późniejszymi zmianami).

Wśród szkół objętych systemem oświaty funkcjonują:

- od roku szkolnego 1999/2000 6-letnie szkoły

estimate of the increase of dwellings which were fitted with installations in private buildings as a result of their modernization.

5. Data regarding dwelling in which construction has begun concern dwellings: in new residential buildings, in non-residential buildings, dwellings created as a result of enlarging building (the enlarged portion), created as a result of adapting non-residential spaces.

6. Information regarding dwellings completed concerns dwellings in newly built and expanded buildings (the enlarged portion) as well as dwellings obtained as a result of adapting non-residential spaces.

Information regarding the results of:

- *private construction concerns dwellings completed by natural persons (conducting or not conducting economic activity), foundations, churches and religious associations, designed for the own use of the investor or for sale and rent,*
- *construction for sale or rent concerns dwellings completed by various investors in order to achieve a profit (excluding dwellings completed by natural persons conducting economic activity included in private construction),*
- *cooperative construction concerns dwellings completed by housing cooperatives, designed for persons being members of these cooperatives,*
- *municipal (gmina) construction concerns dwellings realized in full from the gmina budget (primarily with a public assistance or intervention character),*
- *company construction concerns dwellings completed by companies (of the public and private sectors), designed for meeting the residential needs of the employees of these companies (excluding dwellings completed by natural persons conducting economic activity included in private construction),*
- *public building society concerns dwellings built by public building societies (operating on a non-profit basis) utilizing credit from the state bank BGK (until 31 may 2009 – from the National Housing Fund).*

Education

1. The educational system in Poland functions according to the Education System Act dated 7 IX 1991 (uniform text Journal of Laws 2004 No. 256, item 2572, with later amendments) and the Higher Education Act dated 27 VII 2005 (Journal of Laws No. 164, item 1365, with later amendments).

Among schools covered by the educational system, there are:

- *since the 1999/2000 school year 6-year*

podstawowe oraz 3-letnie gimnazja, w których nauka jest obowiązkowa,

- od roku szkolnego 2002/03 szkoły ponadgimnazjalne, tj. 2–3-letnie zasadnicze szkoły zawodowe, 3-letnie licea ogólnokształcące i profilowane, 4-letnie technika oraz od roku szkolnego 2004/05 szkoły dla absolwentów zasadniczych szkół zawodowych (tj. 2-letnie uzupełniające licea ogólnokształcące i 3-letnie technika uzupełniające) i 3-letnie szkoły specjalne przysposabiające do pracy; do szkół ponadgimnazjalnych zalicza się również szkoły artystyczne dające uprawnienia zawodowe oraz szkoły policealne,
- w roku szkolnym 2012/13 zakończono nabór do niektórych typów szkół ponadgimnazjalnych: liceów profilowanych, uzupełniających liceów ogólnokształcących, zasadniczych szkół zawodowych i techników dla dorosłych oraz techników uzupełniających dla młodzieży, a od roku szkolnego 2013/14 – techników uzupełniających dla dorosłych.

2. Od roku szkolnego 2004/05 wprowadzono obowiązek odbycia rocznego przygotowania przedszkolnego w placówkach wychowania przedszkolnego przez dzieci w wieku 6 lat oraz w wieku 5 lat od roku szkolnego 2011/12.

Od roku szkolnego 2009/10 dzieci 6-letnie na wniosek rodziców mogły rozpocząć naukę w I klasie szkoły podstawowej. Od roku szkolnego 2014/15 obowiązek szkolny został nałożony na 6-letnie dzieci urodzone pomiędzy styczniem a czerwcem 2008 r., od roku szkolnego 2015/16 na wszystkie dzieci 6-letnie.

3. Informacje o szkołach artystycznych dających uprawnienia zawodowe – jeśli nie zaznaczono inaczej – dotyczą **ogólnokształcących szkół artystycznych**, które nie obejmują szkół realizujących wyłącznie kształcenie artystyczne.

Dane (z wyjątkiem szkół wyższych i dla dorosłych) prezentuje się – jeśli nie zaznaczono inaczej – łącznie ze szkołami specjalnymi.

4. Prezentowane dane dotyczą: wychowania przedszkolnego, szkół dla dzieci i młodzieży, policealnych, i wyższych.

5. Dane obejmują szkoły i placówki prowadzone przez jednostki administracji centralnej (rządowej), jednostki samorządu terytorialnego (gminy, powiaty i województwa) oraz inne osoby prawne i fizyczne.

6. Szkoły i placówki mogą być publiczne, niepubliczne oraz (z wyjątkiem szkół wyższych) niepubliczne o uprawnieniach szkół publicznych. Szkoła niepubliczna może uzyskać uprawnienia szkoły publicznej, jeżeli realizuje minimum programowe oraz stosuje zasady klasyfikowania i promowania uczniów ustalone przez Ministra Edukacji Narodowej, umożliwiające uzyskanie świadectw lub dyplomów państwowych. Jednostki administracji centralnej (rządowej) i jednostki samorządu terytorialnego mogą prowadzić tylko szkoły publiczne. Szkoły podstawowe i gimnazja mogą być tylko publiczne lub niepubliczne o uprawnieniach szkoły publicznej. Szkoły

primary schools and 3-year lower secondary schools (which replaced 8-year primary schools), where education is compulsory,

- *since the 2002/03 school year upper secondary schools, i.e. 2–3-year basic vocational schools, 3-year general secondary schools and specialized secondary schools, 4-year technical secondary schools, as well as since the 2004/05 school year supplementary schools for graduates from basic vocational schools (i.e. 2-year supplementary general secondary schools and 3-year supplementary technical secondary schools), and 3-year special job-training schools; upper secondary schools include also art schools leading to professional certification and post-secondary schools,*
- *since the 2012/13 school year recruitment to some types of upper secondary schools has been terminated: specialized secondary schools, supplementary general secondary schools, basic vocational schools and technical secondary schools for adults and supplementary technical schools for youth, as well as since 2013/14 school year – supplementary technical schools for adults.*

2. *Since 2004/05 school year an obligatory 1-year pre-primary education in pre-primary education establishments has been introduced for children at the age of 6 and at the age of 5 since 2011/12 school year.*

Since the 2009/10 school year, upon the request of parents children at the age of 6 could start education in the first class of primary school. From the 2014/15 school year obligatory schooling was imposed on 6 years old children born between January and June of 2008 and from the 2015/16 school year on all children at the age of 6.

3. *The information regarding art schools leading to professional certification – if not otherwise stated – refers exclusively to **general art schools**, and is presented excluding schools providing art education only.*

Data (excluding higher education institution and schools for adults) are presented together with special schools, if not otherwise stated.

4. *Data presented in the chapter are related to: pre-primary education, schools for children and youth, as well as post-secondary schools and tertiary education.*

5. *Data include schools and establishments managed by central (government) entities and local self-government entities (gminas, powiats and voivodships), as well as by other legal and natural persons.*

6. *Schools and establishments can be public, non-public and – except for higher education institutions – non-public with the competence of a public school. A non-public school can obtain the competence of a public school, if it implements the minimum programme as well as applies the principles of classifying and promoting pupils and students as established by the Ministry of National Education, allowing students to obtain state certificates or diplomas. Central (government) entities and local self-government entities can only administer public schools. Primary schools and lower secondary schools can be public schools or non-public schools with the competence of public schools only. Tertiary education*

wyższe mogą być publiczne i niepubliczne; uczelnie niepubliczne tworzone są na podstawie zezwolenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego.

7. Szkoły dla dzieci i młodzieży (łącznie ze szkołami specjalnymi) obejmują:

- 1) **szkoły podstawowe**, w tym szkoły sportowe i mistrzostwa sportowego (bez szkół specjalnych), szkoły filialne (bez szkół specjalnych), szkoły artystyczne niedające uprawnień zawodowych (bez szkół specjalnych) realizujące jednocześnie program szkoły podstawowej;
- 2) **gimnazja**, w tym szkoły sportowe i mistrzostwa sportowego (bez szkół specjalnych);
- 3) **szkoły ponadgimnazjalne**, obejmujące:
 - a) specjalne szkoły przysposabiające do pracy,
 - b) zasadnicze szkoły zawodowe,
 - c) licea ogólnokształcące, w tym szkoły sportowe i mistrzostwa sportowego (bez szkół specjalnych),
 - d) uzupełniające licea ogólnokształcące na podbudowie programowej zasadniczej – szkoły zawodowej – w roku szkolnym 2014/15 zakończyły działalność; wykazani są wyłącznie absolwenci,
 - e) technika,
 - f) ogólnokształcące szkoły artystyczne dające uprawnienia zawodowe (bez szkół specjalnych),
 - g) licea profilowane – w roku szkolnym 2014/15 zakończyły działalność; wykazani są wyłącznie absolwenci,
 - h) technika uzupełniająca na podbudowie programowej zasadniczej szkoły zawodowej – w roku szkolnym 2014/15 zakończyły działalność; wykazani są wyłącznie absolwenci.

8. Szkoły policealne – kształcące w formie dziennej, wieczorowej, zaocznej i stacjonarnej – obejmują:

- 1) szkoły policealne (1-, 2- lub 3-letnie), łącznie ze szkołami specjalnymi;
- 2) nauczycielskie kolegia języków obcych (3-letnie) oraz kolegia nauczycielskie (3-letnie), w których absolwentom nie nadaje się tytułu licencjata;
- 3) kolegia pracowników służb społecznych (3-letnie).

9. Szkoły wyższe realizują kształcenie w systemie studiów stacjonarnych i niestacjonarnych.

Informacje z zakresu szkół wyższych:

- 1) podano łącznie z nauczycielskimi kolegiami języków obcych, w których absolwentom nadaje się tytuł licencjata;
- 2) obejmują cudzoziemców studiujących w Polsce;
- 3) nie obejmują Polaków studiujących za granicą (z wyjątkiem osób studiujących w jednostkach zamiejscowych polskich uczelni za granicą).

Studentów i absolwentów wykazano zgodnie z siedzibą poszczególnych szkół wyższych łącznie z filiami, wydziałami i instytutami zamiejscowymi oraz punktami konsultacyjnymi.

Do zbiorowości studentów nie zalicza się słuchaczy studiów podyplomowych oraz doktoranckich.

Podział szkół wyższych według **typów szkół** opracowano na podstawie grupowania stosowanego przez

can be public and non-public; non-public higher education institutions are established on the basis of a permit of the Minister of Science and Higher Education.

7. Schools for children and youth (including special schools) include:

- 1) **primary schools**, of which sports schools and athletic schools (excluding special schools), branch schools (excluding special schools) art schools not leading to professional certification (excluding special schools) simultaneously conducting a primary school programme;
- 2) **lower secondary schools**, of which sports schools and athletic schools (excluding special schools);
- 3) **upper secondary schools** which include:
 - a) special job-training schools,
 - b) basic vocational schools,
 - c) general secondary schools, of which sports schools and athletic schools (excluding special schools),
 - d) supplementary general schools based on the programme of basic vocational school – in the 2014/15 school year they quitted (stopped operating); only graduates are presented,
 - e) technical secondary schools,
 - f) general art schools leading to professional certification (excluding special schools)
 - g) specialized secondary schools – in the 2014/15 school year they quitted (stopped operating); only graduates are presented,
 - h) supplementary technical schools based on the programme of basic vocational school – in the 2014/15 school year they quitted (stopped operating); only graduates are presented.

8. Post-secondary schools – educating in day, evening, weekend and full-time programmes form – include:

- 1) post-secondary schools (1-, 2- or 3-year), including special schools;
- 2) foreign language teacher training colleges (3-year) as well as teacher training colleges (3-year) in which graduates do not receive title of licentiate;
- 3) social service training colleges (3-year).

9. Tertiary education (university level) includes full-time and part-time programmes.

Data regarding tertiary education:

- 1) include foreign language teacher training colleges in which graduates receive the title of licentiate;
- 2) include foreigners studying in Poland;
- 3) do not include Poles studying abroad (with an exception of persons at organizational units of Polish higher education institutions operating abroad).

Data on students and graduates is given according to the seats of higher education institutions including branch sections, faculties and institutes operating in a place different then the place of their seat and consultative points.

Students of post-graduate and doctoral studies are excluded from the group of students.

The division of higher education institutions by type of

Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego dla szkół publicznych. W podziale tym do typu „wyższe szkoły” zaliczono zarówno szkoły mające w nazwie własnej „wyższa szkoła”, jak też „uniwersytet” lub „akademia”: rolnicza, ekonomiczna, pedagogiczna, artystyczna i teologiczna.

10. Szkoły specjalne organizowane są dla dzieci i młodzieży ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, w tym dla młodzieży niepełnosprawnej. Kształcenie może być realizowane w systemie szkolnym lub w formie indywidualnej. Kształcenie specjalne odbywa się w funkcjonujących samodzielnie szkołach specjalnych, w szkołach ogólnodostępnych (w których tworzone są oddziały specjalne lub klasy integracyjne i ogólnodostępne) oraz w specjalnych ośrodkach szkolno-wychowawczych innych placówkach oświatowo-wychowawczych lub w placówkach wykonujących działalność leczniczą (łącznie z zakładami lecznictwa uzdrowiskowego).

11. Placówki wychowania przedszkolnego są to placówki opiekuńczo-wychowawcze, przeznaczone dla dzieci w wieku od lat 3 do rozpoczęcia przez nie nauki w szkole podstawowej, zapewniające dzieciom opiekę oraz mające na celu przygotowanie ich do nauki w szkole.

Do placówek wychowania przedszkolnego zaliczono:

- przedszkola,
- oddziały przedszkolne przy szkołach podstawowych,
- zespoły wychowania przedszkolnego,
- punkty przedszkolne.

Od roku szkolnego 2013/14 dane dotyczące wychowania przedszkolnego podaje się łącznie z dziećmi przebywającymi przez cały rok szkolny w placówkach wykonujących działalność leczniczą.

12. Dane dotyczące:

- 1) wychowania przedszkolnego oraz szkół (poza szkołami wyższymi) podano według stanu na początku roku szkolnego; dane o absolwentach – na koniec roku szkolnego;
- 2) szkół wyższych – prezentuje się według stanu w dniu 30 XI; studenci są wykazywani tyle razy, na ilu kierunkach studiują; dane o absolwentach dotyczą liczby wydanych dyplomów ukończenia studiów wyższych.

Ochrona zdrowia i pomoc społeczna

1. Dane o ochronie zdrowia – jeśli nie zaznaczono inaczej – podaje się łącznie z danymi o placówkach podległych resortom obrony narodowej i spraw wewnętrznych i administracji oraz do 2011 r. – Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego; z wyłączeniem ochrony zdrowia w zakładach karnych.

2. Podstawę prezentowanych danych o ochronie zdrowia stanowią:

- 1) ustawa z dnia 15 IV 2011 r. o działalności leczniczej (tekst jednolity Dz. U. 2016 poz. 1638), która zastąpiła ustawę o zakładach opieki zdrowotnej. Ustawa określa

institution was based on the grouping applied by the Ministry of Science and Higher Education with regard to public schools. In this division, the category of "higher education institutions" comprises both the schools whose proper name includes the phrase "higher school" and those containing in their proper name the word "university" or "academy" of agriculture, economics, pedagogy, arts and theology.

10. Special schools are organized for handicapped children and youth with special educational needs. Education may be conducted within the school system or individually. Special education occurs in special schools operating independently, in mainstream schools (in which special departments or integration and mainstream classes are established) as well as in special educational centres, other educational institutions or in the units performing health care activities (including health resorts treatment).

11. Pre-primary education establishments are care and educational centres designated for children from the age of 3 until the beginning of education in primary school, providing care for children and aimed at preparation to education in school.

Pre-primary education establishments include:

- nursery schools,
- pre-primary sections in primary schools,
- pre-primary education groups,
- pre-primary points.

Since the 2013/14 school year data regarding pre-primary education include the children attending for all school year in the units performing health care activities.

12. Data regarding:

- 1) *pre-primary education as well as schools (excluding higher education institutions) concern the beginning of the school year; data concerning graduates – the end of the school year;*
- 2) *tertiary education are presented as of 30 XI; students are indicated correspondingly on the number of fields of education which they study; data regarding graduates concern the number of diplomas issued at the end of studies.*

Health care and social welfare

1. *The data concerning health care – unless otherwise stated – are given including health care units subordinated to the Ministry of National Defence, the Ministry of the Interior and Administration and until 2011 – the Internal Security Agency; excluding health care in prisons.*

2. *The bases of presented data of the health care are provided by:*

- 1) *the Law on Health Care Activities, dated 15 April 2011 (uniform text Journal of Laws 2016 item 1638), replacing the Law on Care Health Facilities. The law specifies, among other, the rules of performing*

m.in. zasady wykonywania działalności leczniczej oraz zasady funkcjonowania placówek leczniczych.

Prezentowane dane dotyczą placówek (do 2011 r. zakładów opieki zdrowotnej) wykonujących działalność leczniczą w zakresie:

- a) ambulatoryjnej opieki zdrowotnej (przychodnie łącznie z: ośrodkami zdrowia, poradniami, ambulatoriami i izbami chorych oraz zakładami badań diagnostycznych i medycznymi laboratoriami diagnostycznymi),
- b) stacjonarnej opieki zdrowotnej (szpitale – ogólne, psychiatryczne i uzdrowiskowe, ośrodki leczenia odwykowego, ośrodki rehabilitacyjne dla narkomanów, regionalne ośrodki psychiatrii sądowej, zakłady opiekuńczo-lecznicze i pielęgnacyjno-opiekuńcze, hospicja, oddziały opieki paliatywnej sanatoria).

Na mocy wymienionej ustawy działalność lecznicza może być też wykonywana przez praktyki zawodowe (indywidualne lub grupowe) – lekarzy, lekarzy dentyistów oraz pielęgniarzek lub położnych (do 2011 r. regulowane odrębnymi ustawami);

- 2) ustawa z dnia 15 VII 2011 r. o zawodach pielęgniarki i położnej (tekst jednolity Dz. U. 2016 poz. 1251);
- 3) ustawa z dnia 5 XII 1996 r. o zawodach lekarza i lekarza dentyisty (tekst jednolity Dz. U. 2015 poz. 464);
- 4) ustawa z dnia 27 VIII 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (tekst jednolity Dz. U. 2015 poz. 581), która reguluje zakres i warunki udzielania świadczeń zdrowotnych, zasady i tryb ich finansowania oraz działalność Narodowego Funduszu Zdrowia;
- 5) ustawa z dnia 28 VII 2005 r. o lecznictwie uzdrowiskowym, uzdrowiskach i obszarach ochrony uzdrowiskowej oraz o gminach uzdrowiskowych (tekst jednolity Dz. U. 2016 poz. 879);
- 6) ustawa z dnia 8 IX 2006 r. o Państwowym Ratownictwie Medycznym (tekst jednolity Dz. U. 2013 poz. 757, z późniejszymi zmianami), która określa zasady organizacji funkcjonowania i finansowania systemu Państwowego Ratownictwa Medycznego; dane za 2005 r. podano zgodnie z ustawą z dnia 25 VII 2001 r. (Dz. U. Nr 113, poz. 1207);
- 7) ustawa z dnia 6 IX 2001 r. prawo farmaceutyczne (jednolity tekst Dz. U. 2008 Nr 45, poz. 271, z późniejszymi zmianami).

3. Zakłady opiekuńczo-lecznicze i zakłady pielęgnacyjno-opiekuńcze udzielają całodobowych świadczeń zdrowotnych w zakresie pielęgnacji i rehabilitacji osób niewymagających hospitalizacji oraz zapewniają im produkty lecznicze i wyroby medyczne.

4. Apteki ogólnodostępne nie obejmują aptek działających w strukturze i na potrzeby szpitali.

Punkty apteczne są to ogólnodostępne punkty sprzedaży leków gotowych, których asortyment jest ściśle określony i są głównie usytuowane na terenach wiejskich.

health care activities and the functioning of health care units.

Presented data concerns the units (until 2011 – health care facilities) performing health care activities in the following areas:

- a) out-patient health care (out-patient departments including: health centres, clinics, ambulatory, departments and infirmaries, diagnostic facilities and medical diagnostic laboratories),*
- b) in-patient health care (hospitals- general, psychiatric and health resorts, detoxification centres: addiction recovery centres, regional centres of forensic psychiatry, chronic medical care homes, nursing homes, hospices, palliative care wards and sanatoria).*

Under the said law, health care activity can be carried out also by professional practices (individual or group) – doctors, dentist and nurses or midwives (until 2011 governed by separate laws);

- 2) the Law on the Nursing and Midwifing Professions, dated 5 July 2011 (uniform text Journal of Laws 2016 item 1251);*
- 3) the Law on the Occupations of Doctor and Dentist, dated 5 XII 1996 (uniform text Journal of Laws 2015 item 464);*
- 4) the Law on Health Care Services Financed from Public Funds dated 27 August 2004 (uniform text Journal of Laws 2015 item 581), governing the provision conditions and the scope of health services, the rules and the method of their financing and the activities of the National Health Fund;*
- 5) the Law on Health Resort Treatment, Health Resorts, The Areas of Health resort Protection and Health Resort Gminas, dated 28 July 2005 (uniform text Journal of Laws 2016 item 879);*
- 6) the Law on the State Emergency Medical Services, dated 8 September 2006 (uniform text Journal of Laws 2013 item 757, with later amendments), specifying the organizational rules, the functioning and financing of the State Emergency Medical Services; data for 2005 – law dated 25 July 2001 (Journal of Laws No. 113, item 1207);*
- 7) the Pharmaceutical Law, dated 6 IX 2001 (uniform text Journal of Laws 2008 No. 45, item 271, with later amendments).*

3. Chronic medical care homes and nursing homes provide 24-hour health services the scope of nursing and rehabilitation of persons who do not require hospitalization, as well as provide them with medical products and medical devices.

4. General available pharmacies do not include pharmacies, which operate in the structure and for needs of hospitals.

Pharmaceutical outlets are sales outlets for selling prepared medicines, the range of which is precisely defined and are located in rural areas.

5. Dane opracowano na podstawie wyników badań reprezentacyjnych, zgodnych z zaleceniami Eurostatu, „Europejskie Ankiety o Badaniu Zdrowia”, którymi objęto w 2014 r. 28,8 tys. osób zamieszkałych w 12,2 tys. gospodarstwach domowych.

Wyniki badań zostały uogólnione na ludność zamieszkałą w gospodarstwach domowych według stanu w dniu 31 XII.

6. Dane o **domach i zakładach pomocy społecznej** dotyczą placówek, dla których organami prowadzącymi są: jednostki samorządu terytorialnego, stowarzyszenia, organizacje społeczne, kościoły i związki wyznaniowe, fundacje, osoby fizyczne i prawne.

Rodzaje domów i zakładów pomocy społecznej prezentuje się zgodnie z ustawą o pomocy społecznej z dnia 12 III 2004 r. (tekst jednolity, Dz. U. 2016 poz. 930).

Kultura

1. Dane dotyczące **bibliotek** oparte są na sprawozdawczości rocznej. Kategoria biblioteki instytucji naukowych obejmuje działalność Biblioteki Narodowej, bibliotek Polskiej Akademii Nauk i jej placówek, bibliotek szkół wyższych i jednostek badawczo-rozwojowych oraz innych bibliotek, którym na mocy ustawy z dnia 27 VI 1997 r. o bibliotekach (Dz. U. Nr 85, poz. 539) nadano status biblioteki naukowej. Do grupy tej zaliczono również biblioteki fachowe towarzystw naukowych. Natomiast dane o naukowych bibliotekach publicznych i pedagogicznych ujęto odpowiednio w bibliotekach publicznych i pedagogicznych. Dane dotyczące bibliotek zakładów pracy nie obejmują bibliotek beletrystycznych.

2. **Książka** jest to wydawnictwo zwarte o objętości powyżej 48 stron, **broszura** – o objętości od 5 do 48 stron. Wydawnictwa te zaliczane są do wydawnictw nieperiodycznych.

3. Do **księgozbioru** bibliotek publicznych zaliczono książki i broszury oraz gazety i czasopisma.

Za **czytelnika** uważa się osobę, która w ciągu roku sprawozdawczego została zarejestrowana w bibliotece i dokonała co najmniej jednego wypożyczenia na zewnątrz.

4. Informacje o **teatrach i instytucjach muzycznych** oraz **przedsiębiorstwach estradowych** dotyczą profesjonalnych jednostek artystycznych i rozrywkowych prowadzących regularną działalność sceniczną.

W liczbie teatrów uwzględniono jednostki wyodrębnione pod względem prawnym, organizacyjnym i ekonomiczno-finansowym, prowadzące jednorodną działalność sceniczną, niezależnie od liczby posiadanych scen.

Jednostki pogrupowano wyodrębniając:

- działalność **teatrów dramatycznych i lalkowych**,
- działalność **teatrów muzycznych**, obejmującą działalność sceniczną oper, operetek, musicali i baletów

5. *Data was prepared on the basis of sample surveys according to Eurostat guidelines “The European Health Interview Survey”, which in 2014 included 28,8 thous. persons living in 12,2 thous. households.*

The results surveys were generalized to the population living in households as of 31 XII.

6. *Data concerning social welfare homes and facilities are related to the institutions, for which the founding bodies are: local self-government entities, associations, social organizations, churches and religious associations, foundations, natural and legal persons.*

Types of social welfare homes and facilities are presented in according to the Law on Social Assistance dated 12 III 2004 (uniform text Journal of Laws 2016 item 930).

Culture

1. *Information concerning libraries is based on annual reporting data. The category libraries of scientific institutions includes the activity of the National Library, libraries of the Polish Academy of Science and its branches, libraries of higher education institutions and research-development units as well as other libraries which, on the basis of the Act on Libraries, dated 27 VI 1997 (Journal of Laws No. 85, item 539), were granted the status of a scientific library. Professional libraries of scientific societies are also included in this group. However, data concerning scientific public and pedagogical libraries were included respectively in public and pedagogical libraries. Data concerning workplace libraries do not include belletristic libraries.*

2. *A book is understood as a publication containing more than 48 pages, while a pamphlet contains from 5 to 48 pages. These publications are considered to be non-periodic publications.*

3. *Books and pamphlets as well as newspapers and magazines constitute the collection of public libraries.*

A borrower is a person who in the course of a reporting year was registered at a library and checked out at least one item.

4. *Information regarding theatres and music institutions as well as entertainment enterprises concerns professional, artistic and entertainment entities conducting regular performances.*

Theatres include entities, distinguished in terms to their legal, organizational, economic and financial status, conducting uniform performing activity, regardless of the number of stages possessed.

Entities are grouped comprising:

- the activity of **dramatic and puppet theatres**,
- the activity of **music theatres**, including opera, operetta, musical and ballet performances (ballet and musical

(przedstawienia baletowe i musicalowe podano łącznie z operetkowymi),

- działalność koncertową **filharmonii, orkiestr i chórów**,
- działalność rozrywkową estradową.

5. Informacje o **kinach** dotyczą działalności kin ogólnie dostępnych, tj. powołanych do publicznego udostępniania filmów w formie projekcji na seansach filmowych, bez względu na rodzaj stosowanego nośnika filmu (taśma światłoczuła, taśma magnetyczna eksploatowana w technice wideo, nośnik cyfrowy).

Wśród kin stałych wyróżnia się:

- minipleksy – posiadające od 3 do 7 sal,
- multipleksy – posiadające 8 sal i więcej.

Do kin na wsi zalicza się również mini- i multipleksy otwierane w centrach handlowych zlokalizowanych na obrzeżach dużych miast.

Finanse publiczne

1. **Finanse publiczne** obejmują procesy związane z gromadzeniem środków publicznych oraz ich rozdysponowaniem.

Podstawę prawną określającą te procesy od 1 I 2010 r. stanowi ustawa z dnia 27 VIII 2009 r. o finansach publicznych (tekst jednolity Dz. U. 2013 poz. 885, z późniejszymi zmianami) i przepisy wprowadzające ustawę o finansach publicznych (Dz. U. 2009 Nr 157, poz. 1241, z późniejszymi zmianami).

W przypadku gospodarki finansowej jednostek samorządu terytorialnego podstawę prawną stanowią również:

- ustawa z dnia 8 III 1990 r. o samorządzie gminnym (tekst jednolity Dz. U. 2015 poz. 1515, z późniejszymi zmianami),
- ustawa z dnia 5 VI 1998 r. o samorządzie powiatowym (tekst jednolity Dz. U. 2015 poz. 1445, z późniejszymi zmianami),
- ustawa z dnia 5 VI 1998 r. o samorządzie województwa (tekst jednolity Dz. U. 2015 poz. 1392, z późniejszymi zmianami),
- ustawa z dnia 13 XI 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego (tekst jednolity Dz. U. 2015 poz. 513, z późniejszymi zmianami),
- rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 16 I 2014 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz. U. 2014 poz. 119),
- rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 2 III 2010 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych (tekst jednolity Dz. U. 2014 poz. 1053).

2. Dochody i wydatki budżetów gmin, miast na prawach powiatu, powiatów i województwa uchwalane są przez właściwe rady na okres roku kalendarzowego, w terminach i na zasadach określonych w ustawach o samorządzie terytorialnym.

Miasto na prawach powiatu realizuje jednocześnie

- performances are presented together with operettas),*
- *the concert activity of **philharmonic halls, orchestras and choirs**,*
- *entertainment activities.*

5. Information regarding **cinemas** concerns the activity of public cinemas, i.e., established for the purpose of public film screenings, regardless of the film carrier used (light-sensitive, magnetic tape and digital).

Among fixed cinemas one can distinguish:

- *miniplexes – equipped with 3 to 7 screens,*
- *multiplexes – equipped with 8 screens and more.*

Cinemas in rural areas include also mini- and multiplexes opened in shopping centres located on outskirts of large cities.

Public finance

1. **Public finances** cover the processes connected with accumulation and allocation of public funds.

The legal basis defining these processes since 1 I 2010 is provided by the Law of 27 VIII 2009 on Public Finances (uniform text Journal of Laws 2013 item 885, with later amendments) and regulations introducing the Law on Public Finances (Journal of Laws 2009 No. 157, item 1241, with later amendments).

In the case of the financial management of local government units, the legal basis is provided also by the following:

- *the Law of 8 March 1990 on Gmina Local Government (uniform text Journal of Laws 2015 item 1515, with later amendments),*
- *the Law of 5 June 1998 on Powiat Local Government (uniform text Journal of Laws 2015 item 1445, with later amendments),*
- *the Law of 5 June 1998 on Voivodship Local Government (uniform text Journal of Laws 2015 item 1392, with later amendments),*
- *the Law of 13 November 2003 on Incomes of Local Government Units (uniform text Journal of Laws 2015 item 513, with later amendments),*
- *the Minister of Finances Regulation of 16 January 2014 on Budgetary Reporting (Journal of Laws 2014 item 119),*
- *the Minister of Finances Regulation of 2 March 2010 on Detailed Classification of Incomes, Expenses, Revenues and Expenditures, and Funds from Foreign Resources (uniform text Journal of Laws 2014 item 1053).*

2. Revenue and expenditure of budgets of gminas, cities with powiat status, powiats and voivodship are passed by the appropriate councils for a period of one calendar year, within periods and on the basis of principles defined in the Law on Local Government.

City with powiat status realizes tasks of gmina as well as

zadania z zakresu działania gminy oraz powiatu i sporządza jeden budżet, w którym określone są poszczególne dochody z uwzględnieniem źródeł dochodów gminy i powiatu oraz wydatki realizowane łącznie przez gminę i powiat. Dlatego też w tablicach dochody i wydatki gmin podane są bez dochodów i wydatków gmin mających również status miasta na prawach powiatu, natomiast dochody i wydatki miast na prawach powiatu podane są łącznie z dochodami i wydatkami części gminnej i powiatowej.

3. Na dochody jednostek samorządu terytorialnego składają się:

1) dochody własne, tj.:

- a) dochody z tytułu udziału we wpływach z podatku dochodowego od osób prawnych i osób fizycznych,
- b) wpływy z podatków oraz opłat ustalanych i pobieranych na podstawie odrębnych ustaw, w tym podatek od nieruchomości, podatek rolny, leśny, podatek od środków transportowych, podatek od czynności cywilnoprawnych, opłata skarbową, opłata eksploatacyjną, opłata targowa,
- c) dochody z majątku, np. dochody z najmu i dzierżawy,
- d) środki na dofinansowanie własnych zadań, z innych źródeł;

2) dotacje:

- a) celowe z budżetu państwa na zadania: z zakresu administracji rządowej, własne, realizowane na podstawie porozumień z organami administracji rządowej,
- b) przekazane w ramach programów finansowanych z udziałem środków europejskich oraz innych środków zagranicznych niepodlegających zwrotowi oraz płatności z budżetu środków europejskich,
- c) otrzymane z funduszy celowych,
- d) pozostałe dotacje, w tym realizowane na podstawie porozumień między jednostkami samorządu terytorialnego;

3) subwencja ogólna z budżetu państwa, która składa się z części: wyrównawczej, oświatowej rekompensującej, równoważącej i regionalnej.

4. Wydatki jednostek samorządu terytorialnego dzielą się na majątkowe (w tym inwestycyjne) i bieżące, do których zalicza się m.in.:

- wydatki na wynagrodzenia (wraz z pochodnymi),
- wydatki na zakup materiałów i usług,
- dotacje, m.in. dla jednostek organizacyjno-prawnych działających w budżetach jednostek samorządu terytorialnego,
- wydatki na obsługę długu,
- wydatki z tytułu udzielenia poręczeń i gwarancji.

powiat. There is one budget drawn up every year, which consists of revenue (income received both by gmina and powiat) as well as expenditure realized jointly by gmina and powiat. Therefore in tables concerning revenue and expenditure of gminas, data for cities with powiat status include revenue of gminas as well as powiats and expenditure of both gmina and powiat are given jointly.

3. Revenues of local government units comprise:

1) own revenue, i.e.:

- a) revenue from the share in receipts from personal and corporate income taxes,
- b) receipts from charges and taxes established and collected on the basis of separate acts, including the tax on real estate, the agricultural tax, forest tax, the tax on means of transport, the tax on civil law transactions, stamp duty, royalties for mineral exploration and marketplace stall trading fee,
- c) revenue from property, e.g. revenue from renting and leasing,
- d) funds for the additional financing of own tasks from other sources;

2) grants:

- a) targeted grants from the state budget for: government administration-related tasks, own tasks, task fulfilled on the basis of agreements with bodies of the government administration,
- b) provided under programmes financed from European funds and other not reimbursable foreign funds and payments from the budget of European funds,
- c) received from the appropriated funds,
- d) other grants, including grants based on agreements with bodies of the government administration;

3) general subvention from the state budget, consisting of the following parts: equalization, educational, compensatory, balancing and regional.

4. Expenditures of local government units are divided into: property-related (including investment-related) and current expenditures, such as:

- expenditures on wages and salaries (including derivatives),
- expenditures on the purchase of materials and services,
- grants, among others, for organisational and legal units operating within local government units budgets,
- expenditures on debt servicing,
- expenditures related to granting endorsements and guarantees.

Podmioty gospodarki narodowej

1. Prezentowane dane dotyczą podmiotów gospodarki narodowej wpisanych do rejestru REGON i obejmują osoby prawne, jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej oraz osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą, zaklasyfikowane do poszczególnych sekcji PKD 2007 według przeważającego rodzaju działalności.

2. Krajowy rejestr urzędowy podmiotów gospodarki narodowej, zwany dalej rejestrem REGON, jest rejestrem administracyjnym prowadzonym przez Prezesa GUS. Zasady prowadzenia rejestru określają przepisy ustawy z dnia 29 VI 1995 r. o statystyce publicznej (tekst jednolity Dz. U. 2016 poz. 1068) oraz przepisy rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 30 XI 2015 r. (Dz. U. poz. 2009) w sprawie sposobu i metodologii prowadzenia i aktualizacji krajowego rejestru urzędowego podmiotów gospodarki narodowej, wzorów wniosków, ankiet i zaświadczeń.

3. Podstawową funkcją rejestru REGON jest identyfikowanie podmiotów gospodarki narodowej, co jest realizowane poprzez nadawanie im unikatowych numerów identyfikacyjnych.

4. Rejestr REGON jest na bieżąco aktualizowany na podstawie danych o podmiotach gospodarki narodowej, przekazywanych drogą elektroniczną z Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej, Krajowego Rejestru Sądowego, Systemu Informacji Oświatowej oraz Centralnego Rejestru Podmiotów Krajowej Ewidencji Podatników, oraz – w przypadku pozostałych podmiotów – na podstawie wniosków zgłaszanych do właściwych urzędów statystycznych. Kompletność i aktualność rejestru uzależniona jest od terminowej realizacji ww. obowiązku. Ponadto od 2011 r. do aktualizacji rejestru wykorzystywane są informacje z Powszechnego Elektronicznego Systemu Ewidencji Ludności (PESEL) dotyczące zgonów osób fizycznych, które były wpisane do rejestru REGON.

Entities of the national economy

1. Presented data concern entities of the national economy entered in the REGON register and include legal persons, organizational entities without legal personality and natural persons conducting economic activity, classified into particular NACE Rev. 2 sections according to the predominant kind of activity.

2. The National Official Business Register, hereinafter referred to as REGON, is an administrative register held by the President of the CSO. The rules for running the register are defined by the Law on Official Statistics dated 29 VI 1995 (uniform text Journal of Laws 2016 item 1068) and the provisions of the decree of the Council of Ministers of 30 XI 2015 (Journal of Laws item 2009) on the mode and methodology of running and updating the National Official Business Register, application, questionnaire, certificate specimens and detailed condition.

3. The basic function of the REGON register is identification of entities of the national economy, which is accomplished by assigning to them unique identification numbers.

4. The REGON register is updated on a current basis with the use of data on entities of the national economy transferred through the electronic system from the Central Registration and Information on Business, the National Court Register, the Educational Information System as well as the Central Business Entity Register of the National Taxpayer Register, and – for the remaining entities – on the basis of applications submitted to the relevant statistical offices. The completeness and correctness of the register is contingent on the timely compliance with the above-mentioned obligation. In addition, since 2011 the register has been updated with information from the Common Electronic System of Population (PESEL) on the deaths of natural persons, who were registered in the REGON.

WPROWADZENIE

Punktem wyjścia do dokonania analizy sytuacji społeczno-gospodarczej Łodzi oraz powiązanego z nią obszaru funkcjonalnego jest delimitacja Łódzkiego Obszaru Metropolitalnego (zwanego dalej ŁOM) zawarta w *Strategii Rozwoju Województwa Łódzkiego 2020*¹.

Zgodnie z wyżej wymienionym dokumentem w skład ŁOM wchodzi miasto na prawach powiatu Łódź oraz cztery powiaty ziemskie: brzeziński, łódzki wschodni, pabianicki i zgierski. W rezultacie ŁOM obejmuje 28 gmin, w tym miasto centralne Łódź (1) oraz:

gminy miejskie (1):

Brzeziny (1), Głowno (1), Konstantynów Łódzki (1), Ozorków (1), Pabianice (1), Zgierz (1);

gminy wiejskie (2):

Andrespol (2), Brójce (2), Brzeziny (2), Dłutów (2), Dmosin (2), Dobroń (2), Głowno (2), Jeźów (2), Ksawerów (2), Lutomiersk (2), Nowosolna (2), Ozorków (2), Pabianice (2), Parzęczew (2), Rogów (2), Zgierz (2);

gminy miejsko-wiejskie (3):

Aleksandrów Łódzki (3), Koluszki (3), Rzgów (3), Stryków (3) Tuszyn (3).

„Podstawowymi założeniami delimitacji ŁOM były:

- dobre powiązania komunikacyjne z miastem centralnym, umożliwiające 30-minutową dostępność do Łodzi,
- istnienie miast o silnym potencjale społeczno-ekonomicznym, pozwalającym na rozwój funkcji wyspecjalizowanych lub uzupełniających funkcje metropolitalne Łodzi,
- obecność terenów inwestycyjnych, umożliwiających powstanie atrakcyjnej podmiejskiej strefy mieszkaniowej, a także terenów wypoczynkowo-rekreacyjnych”².

Tak delimitowanemu obszarowi poświęcono również *Studium Rozwoju Łódzkiego Obszaru Metropolitalnego*³ oraz *Strategię Rozwoju Łódzkiego Obszaru Metropolitalnego*⁴.

¹ Uchwała nr XXXIII/644/13 Sejmiku Województwa Łódzkiego z dnia 26 lutego 2013 r., w sprawie uchwalenia zaktualizowanej Strategii Rozwoju Województwa Łódzkiego 2007-2020 i zmiany jej nazwy na Strategia Rozwoju Województwa Łódzkiego 2020.

² *Strategia Rozwoju Województwa Łódzkiego 2020*, ibidem, str. 48.

³ Biuro Planowania Przestrzennego Województwa Łódzkiego w Łodzi, Łódź 2013 r.

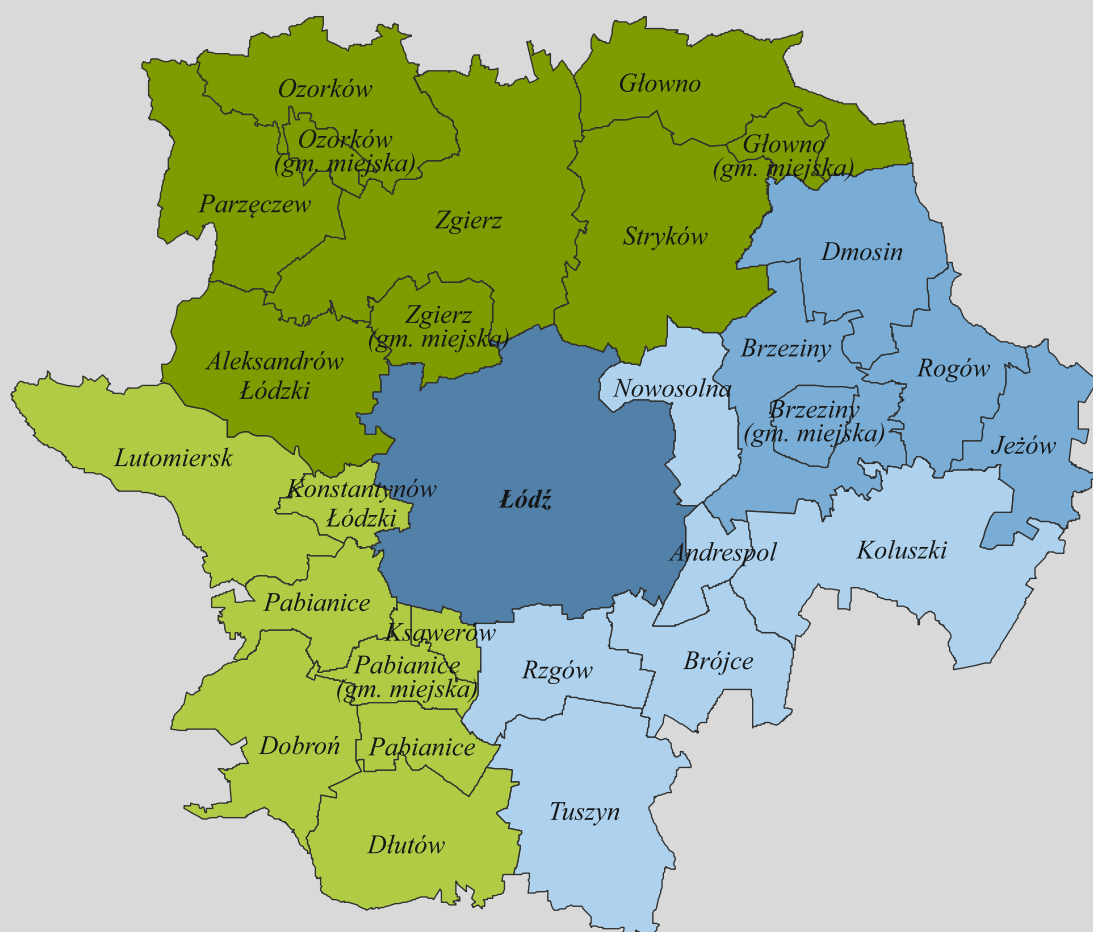
⁴ Załącznik nr 1 do Uchwały Nr 7/2016 Rady Stowarzyszenia Łódzki Obszar Metropolitalny z dnia 21 listopada 2016 r.

ŁÓDZKI OBSZAR METROPOLITALNY NA TLE WOJEWÓDZTWA

- Łódzki Obszar Metropolitalny
- Pozostały obszar województwa

ŁÓDZKI OBSZAR METROPOLITALNY

- Powiat m. Łódź
- Powiat brzeziński
- Powiat łódzki wschodni
- Powiat pabianicki
- Powiat zgierski

CHARAKTERYSTYKA ŁÓDZKIEGO OBSZARU METROPOLITALNEGO

POWIERZCHNIA

Według stanu na początek stycznia 2016 r. Łódzki Obszar Metropolitalny zajmował powierzchnię 2498,9 km², co stanowiło 13,7% powierzchni województwa łódzkiego. W strukturze powierzchni największy udział miały użytki rolne – 64,5%, następnie grunty leśne oraz zadrzewione i zakrzewione – 20,7%, natomiast grunty zabudowane i zurbanizowane stanowiły 13,6% powierzchni ŁOM. Łódzki Obszar Metropolitalny skupiał 32,9% wszystkich gruntów zabudowanych i zurbanizowanych leżących w obrębie województwa łódzkiego, 12,8% gruntów leśnych oraz 12,6% użytków rolnych.

W odniesieniu do roku 2010 największy wzrost odnotowano w powierzchni użytków ekologicznych – o 20,6%, a także w powierzchni gruntów leśnych oraz zadrzewionych i zakrzewionych – o 10,5%. Z kolei powierzchnia użytków rolnych zmniejszyła się o 2,1%, natomiast nieużytków – o 5,9%. W rezultacie, w ciągu 7 lat udział użytków rolnych zmalał (o 1,4 p. proc.) na korzyść gruntów leśnych (wzrost udziału o 0,2 p. proc.), a także terenów zabudowanych i zurbanizowanych (wzrost udziału o 1,3 p. proc.).

TABL. 1. **POWIERZCHNIA**
Stan w dniu 1 I

Wyszczególnienie	2010	2015	2016	
			ogółem	województwo = 100
			w ha	
O g ó ł e m	249893	249893	249893	13,7
użytki rolne	164657	162095	161211	12,6
grunty leśne oraz zadrzewione i zakrzewione	51152	51402	51671	12,8
grunty zabudowane i zurbanizowane	30835	33425	34072	32,9
grunty pod wodami	793	772	753	6,5
użytki ekologiczne	131	158	158	11,9
nieużytki	1376	1309	1295	8,9
tereny różne	949	732	733	13,3

Źródło: dane Głównego Urzędu Geodezji i Kartografii.

Z areału użytków rolnych, wynoszącego 1612,1 km², grunty orne stanowiły 79,6%, łąki – 7,2%, pastwiska 5,7%, sady 2,9%, a pozostałe grunty – 4,6%. Gminami o charakterze typowo rolniczym były gminy wiejskie: Jeźów, Dmosin, Brójce i Głowno oraz gmina miejsko-wiejska Rzgów. We wszystkich tych gminach użytki rolne stanowiły ponad 80% powierzchni danego obszaru.

Do gmin miejskich, w których dominowały grunty zabudowane i zurbanizowane w 2016 r. należały: Łódź (48,9%), Zgierz (42,5%), Pabianice (39,7%), Głowno (36,6%), a także Ozorków (36,5%). Jednak tylko w 4 gminach spośród 28 tworzących Łódzki Obszar Metropolitalny, wartość udziału powierzchni gruntów zabudowanych i zurbanizowanych przewyższała udział powierzchni użytków rolnych. Według stanu na początku 2016 roku były to gminy miejskie: Łódź (nadwyżka o 9,0 p. proc.), Zgierz (o 6,0 p. proc.) oraz Głowno (o 5,2 p. proc.), ale także gmina wiejska Andrespol (o 3,1 p. proc.). W tej ostatniej, aż 37,1% powierzchni zajmowały tereny zabudowane i zurbanizowane. Pod tym względem Andrespol wyprzedził takie gminy miejskie jak: Konstantynów Łódzki (19,7%) oraz Brzeziny (14,5%).

W strukturze gruntów zabudowanych i zurbanizowanych analizowanego obszaru dominowały tereny mieszkalne, których udział wzrósł z 33,4% w 2010 r. do 33,8% w 2016 r. Znacząca pozycję zajmowały drogi, których odsetek również się zwiększył (z 28,6% do 29,6%). Zmalał natomiast udział terenów kolejowych (z 5,1% do 4,5%) oraz terenów przemysłowych (7,7% do 7,5%).

Użytki ekologiczne zostały zarejestrowane jedynie w dziesięciu gminach z terenu ŁOM, przy czym największy udział zanotowano w gminie miejskiej Głowno (0,5% powierzchni ogólnej gminy) oraz Łodzi (0,3% powierzchni ogólnej).

LEŚNICTWO

Według stanu w dniu 31 grudnia 2015 r. na terenie Łódzkiego Obszaru Metropolitalnego grunty leśne zajmowały 497,3 km², co stanowiło 12,6% powierzchni gruntów leśnych w województwie. W porównaniu z 2010 r. nastąpił niewielki ubytek powierzchni tych gruntów (o 0,1%). Z ogólnej powierzchni terenów leśnych lasy stanowiły 97,5%, a pozostałe 2,5% zajmowały grunty związane z gospodarką leśną, tj.: drogi leśne, miejsca składowania drewna, urządzenia melioracji wodnych, parkingi leśne, urządzenia turystyczne i inne. W stosunku do 2010 r. powierzchnia lasów, porastających ŁOM, zmniejszyła się o 0,2%, chociaż w tym samym czasie powierzchnia lasów w województwie wzrosła o 1,0%.

W 2015 r. wskaźnik lesistości dla obszaru metropolitalnego wyniósł 19,4% i nie zmienił się w porównaniu z 2010 r., a w relacji do wskaźnika dla całego województwa był niższy o 1,9 p. proc. Najwyższym wskaźnikiem lesistości charakteryzowały się: gmina wiejska Dobroń (41,4%), gmina miejsko-wiejska Koluszki (40,9%) oraz gmina wiejska Dłutów (37,4%). Najniższy wskaźnik zanotowano natomiast w: gminie wiejskiej Ksawerów (0,2%), gminie miejskiej Brzeziny (3,7%) oraz gminie miejsko-wiejskiej Rzgów (4,1%).

W końcu 2015 r. strukturze własnościowej lasów 78,5% gruntów leśnych, znajdujących się na terenie Łódzkiego Obszaru Metropolitalnego, stanowiło własność publiczną (wobec 78,0% w 2010 r.). W przypadku całego województwa łódzkiego udział ten wyniósł 66,4% (wobec 66,9% w 2010 r.). Rozpatrując udział gruntów leśnych publicznych w poszczególnych gminach wchodzących w skład ŁOM, zauważyć można duże zróżnicowanie. W 2015 r. największy udział gruntów leśnych publicznych zanotowano w: gminie miejsko-wiejskiej Koluszki (96,4%), gminie miejskiej Ozorków (95,5%), gminie wiejskiej Rogów (92,5%) oraz gminie miejskiej Zgierz (91,6%). Natomiast w gminie wiejskiej Ksawerów cała powierzchnia gruntów leśnych stanowiła własność prywatną, w Rzgowie było to 88,3%, a w Brójcach – 87,3%.

TABL. 2. **POWIERZCHNIA GRUNTÓW LEŚNYCH**
Stan w dniu 31 XII

Wyszczególnienie	2010	2014	2015	
			ogółem	województwo = 100
O g ó l e m w h a	49794,1	49671,2	49731,0	12,6
w tym powierzchnia gruntów leśnych publicznych	38840,6	38954,5	39023,9	14,9
Lasy	48601,1	48483,3	48484,8	12,5
Grunty związane z gospodarką leśną	1193,1	1187,9	1246,2	17,1
Lesistość w %	19,4	19,4	19,4	x

OCHRONA ŚRODOWISKA

W 2015 r. zużycie wody na potrzeby gospodarki narodowej i ludności w Łódzkim Obszarze Metropolitalnym wyniosło 60,3 hm³, co stanowiło 21,7% ilości wody zużytej w województwie łódzkim. Zużycie wody zwiększyło się o 4,8% w stosunku do 2014 r., natomiast w porównaniu z 2010 r. było niższe o 6,1%. Największe zużycie wody na potrzeby gospodarki narodowej i ludności w przeliczeniu na 1 km² powierzchni w 2015 r. zanotowano w gminach miejskich: Łódź (132,0 dam³ na km²), Pabianice (84,5 dam³), Zgierz (62,8 dam³) i Ozorków (57,5 dam³), co związane jest z pełnioną przez nie funkcją przemysłową i znacznym zurbanizowaniem terenu. Z gmin wiejskich, wyróżniły się natomiast Andrespol (33,6 dam³) oraz Ksawerów (28,0 dam³).

W ciągu 2015 r. w Łódzkim Obszarze Metropolitalnym odprowadzono do wód lub do ziemi 49,8 hm³ ścieków przemysłowych i komunalnych wymagających oczyszczania. Na przestrzeni sześciu badanych lat ilość odprowadzanych ścieków przemysłowych i komunalnych wymagających oczyszczania systematycznie malała. Choć w roku 2015

nastąpił nieznaczny wzrost – o 1,0% – to w porównaniu z 2010 r. odnotowano spadek o 11,2%. Udział ścieków oczyszczanych w ogólnej ilości ścieków wymagających oczyszczenia od 2011 r. utrzymuje się na poziomie 99,9% (wobec 99,8% w 2010 r.).

Wskaźnik korzystających z oczyszczalni ścieków w % ludności ogółem zmalał w porównaniu z 2010 r. o 0,1 p. proc. W 2015 r. ludność obszaru metropolitalnego, korzystająca z oczyszczalni ścieków, stanowiła 54,1% mieszkańców województwa łódzkiego, obsługiwanych przez tego rodzaju urządzenia.

TABL. 3. ZUŻYCIE WODY ^a ORAZ ŚCIEKI PRZEMYSŁOWE I KOMUNALNE

Wyszczególnienie	2010	2014	2015	
			ogółem	województwo = 100
Zużycie wody ^a w dam ³	64211,7	57480,8	60266,1	21,7
Ścieki przemysłowe i komunalne wymagające oczyszczenia ^b w dam ³	56090	49298	49788	50,7
oczyszczane	55990	49254	49739	52,2
nieoczyszczane	100	44	49	1,7
Ścieki przemysłowe i komunalne oczyszczone w % ścieków wymagających oczyszczenia ^b	99,8	99,9	99,9	x
Ścieki przemysłowe i komunalne nieoczyszczone na 1 km ² w dam ³	0,04	0,02	0,02	x
Ludność korzystająca ^c z oczyszczalni ścieków w tys. ...	943,1	918,4	919,6	54,1
Ludność korzystająca ^c z oczyszczalni ścieków w % ogółu ludności	84,7	84,1	84,6	x

^a Na potrzeby gospodarki narodowej i ludności. ^b Odprowadzone do wód lub do ziemi; w ciągu roku. ^c Na podstawie szacunków.

W ciągu 2015 r. w gminach tworzących Łódzki Obszar Metropolitalny zebrano 237,9 tys. ton zmieszanych odpadów komunalnych (bez odpadów zebranych selektywnie), co stanowiło niemal połowę odpadów komunalnych z województwa łódzkiego. Ilość odpadów zmniejszyła się zarówno w porównaniu z 2014 r. jak i 2010 r. (odpowiednio o 5,3% i 30,2%). W 2015 r., w przeliczeniu na 1 mieszkańca, zebrano 218,4 kg zmieszanych odpadów komunalnych, podczas gdy w 2010 r. było to 305,4 kg odpadów. Najwięcej odpadów komunalnych w przeliczeniu na 1 mieszkańca zebrano w gminach miejskich: Aleksandrów (283,7 kg), Głowno (280,8 kg), Brzeziny (268,3 kg).

Poza odpadami komunalnymi, w 2015 r. na terenie ŁOM wytworzono 1128,5 tys. t innych odpadów, co stanowiło 10,3% odpadów wytworzonych i nagromadzonych w województwie łódzkim. W porównaniu z 2014 r. ilość wytworzonych odpadów (z wyłączeniem komunalnych) zwiększyła się o 48,9%, a w stosunku do roku 2010 nastąpił wzrost aż o 115,3%.

TABL. 4. **ODPADY**

Wyszczególnienie	2010	2014	2015	
			ogółem	województwo = 100
Odpady (z wyłączeniem odpadów komunalnych) wytworzone w ciągu roku w tys. t	524,2	757,8	1128,5	10,3
Zmieszane odpady komunalne zebrane w ciągu roku ^a				
w tys. t	340,8	251,2	237,9	49,8
na 1 mieszkańca w kg	305,4	229,6	218,4	x
Zmieszane odpady komunalne zebrane w ciągu roku ^a z gospodarstw domowych				
w tys. t	239,9	216,3	207,8	51,9
na 1 mieszkańca w kg	215,0	197,7	190,8	x

^a Bez odpadów zebranych selektywnie.

W końcu 2015 r. powierzchnia obszarów o szczególnych walorach przyrodniczych prawnie chroniona w Łódzkim Obszarze Metropolitalnym wyniosła 489,8 km², co stanowiło 13,7% powierzchni obszarów objętych ochroną prawną w województwie łódzkim. W porównaniu z rokiem 2010 powierzchnia ta uległa niewielkiemu zmniejszeniu (o 4,4 ha). Obszary prawnie chronione w 2015 r., podobnie jak w 2010 r., zajmowały 19,6% powierzchni Łódzkiego Obszaru Metropolitalnego. Do gmin o największym udziale powierzchni prawnie chronionej w powierzchni ogólnej należały gminy wiejskie: Nowosolna (73,8%), Dmosin (66,9%), Brzeziny (59,2%) oraz Rogów (57,0%). Cztery gminy wchodzące w skład ŁOM nie posiadały obszarów o szczególnych walorach przyrodniczych prawnie chronionych: gminy miejskie Brzeziny, Konstantynów Łódzki, Pabianice oraz gmina wiejska Ksawerów.

Parki, zieleńce i tereny zieleni osiedlowej w obserwowanym obszarze zajmowały powierzchnię 20,7 km², co stanowiło 54,9% powierzchni terenów zieleni ogólnodostępnej i osiedlowej województwa łódzkiego. W odniesieniu do 2010 r. powierzchnia terenów zieleni w gminach tworzących ŁOM zmniejszyła się o 10,7%.

TABL. 5. **OCHRONA PRZYRODY I TERENY ZIELENI**
Stan w dniu 31 XII

Wyszczególnienie	2010	2014	2015	
			ogółem	województwo = 100
Powierzchnia o szczególnych walorach przyrodniczych prawnie chroniona:				
w ha	48980,9	48976,0	48976,5	13,7
w % powierzchni ogólnej	19,6	19,6	19,6	x
Parki, zieleńce, tereny zieleni osiedlowej:				
w ha	2315,3	2071,1	2068,4	54,9
w % powierzchni ogólnej	0,9	0,8	0,8	x

LUDNOŚĆ

Według stanu w dniu 31 grudnia 2015 r. teren Łódzkiego Obszaru Metropolitalnego zamieszkiwało 1087,0 tys. osób, tj. o 2,4% mniej niż na koniec 2010 r. Mieszkańcy omawianego obszaru stanowili 43,6% ludności zamieszkującej województwo łódzkie (wobec 43,8% w 2010 r.). Ludność w miastach, znajdujących się na terenie ŁOM, stanowiła 86,4% ogółu mieszkańców analizowanego obszaru i w porównaniu z 2010 r. odsetek ten zmniejszył się o 1,0 p. proc. Omawiany wskaźnik, w województwie łódzkim w 2015 r., wyniósł 63,1%, wobec 63,8% w 2010 r.

Struktura ludności według płci w Łódzkim Obszarze Metropolitalnym nie ulegała zmianom w analizowanych latach. Podobnie jak przeciętnie w województwie, przeważały kobiety, stanowiąc 53,8% ogólnej liczby mieszkańców ŁOM. Współczynnik feminizacji (tj. liczba kobiet na 100 mężczyzn) w całym badanym okresie wynosił 116, podczas gdy w skali województwa – 110. W 2015 r. najwyższymi wartościami wskaźnika charakteryzowała się Łódź (120) oraz gminy miejskie: Pabianice (117), Zgierz (115) i Konstantynów Łódzki (115). Tylko w 2 gminach, spośród 28 wchodzących w skład Łódzkiego Obszaru Metropolitalnego, miała miejsce przewaga liczby mężczyzn nad liczbą kobiet, tj. w gminach wiejskich: Parzęczew (96 kobiet na 100 mężczyzn) oraz Głowno (99).

TABL. 6. **LUDNOŚĆ**
Stan w dniu 31 XII

Wyszczególnienie	2010	2014	2015	
			ogółem	województwo = 100
O g ó ł e m	1113933	1091651	1086993	43,6
w tym kobiety	599014	587009	584525	44,8
Kobiety na 100 mężczyzn	116	116	116	x
Ludność w miastach w % ogółu ludności	87,4	86,5	86,4	x
Ludność na 1 km ² powierzchni ogólnej	446	437	435	x
Ludność w wieku nieprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym	56	63	65	x

W 2015 r. wskaźnik gęstości zaludnienia ŁOM (435 osób na 1 km²) trzykrotnie przewyższał średnią wartość dla województwa (137). Największą gęstością zaludnienia charakteryzowała się Łódź (2390), a także gminy miejskie: Pabianice (2028), Zgierz (1352), Ozorków (1286); z gmin wiejskich wyróżniał się Andrespol (575) oraz Ksawerów (563). Najmniejsze wartości wskaźnika zanotowano w gminach wiejskich: Dłutów (44) oraz Dmosin (45).

W ostatnich latach w Łódzkim Obszarze Metropolitalnym, podobnie jak w całym województwie łódzkim, obserwujemy przesunięcia w strukturze ludności według ekonomicznych grup wieku. Na koniec 2015 r. liczba osób w wieku przedprodukcyjnym zmniejszyła się w stosunku do 2010 r. o 2,5% (w skali całego województwa spadek ten wyniósł 5,8%). Odsetek ludności poniżej 18 roku życia w ŁOM w 2015 r. ukształtował się na poziomie z 2010 r. i wyniósł 15,3%. W przypadku województwa łódzkiego grupa osób w wieku przedprodukcyjnym stanowiła 16,8% ogólnej liczby mieszkańców i była o 0,7 p. proc. niższa niż w 2010 r.

Liczba ludności w wieku produkcyjnym również uległa zmniejszeniu w porównaniu z 2010 r. – w obszarze metropolitalnym o 7,9%, natomiast w województwie o 5,6%. Dodatkowo, nastąpił spadek udziału tej zbiorowości w ogólnej liczbie ludności ŁOM z 64,1% w 2010 r. do 60,5% w 2015 r. W przypadku województwa łódzkiego, odsetek osób w wieku produkcyjnym wyniósł w 2015 r. 61,4%, czyli o 2,4 p. proc. mniej niż 6 lat wcześniej.

W 2015 r., podobnie jak w latach poprzednich, zaobserwowano wzrost liczby ludności w wieku poprodukcyjnym, w Łódzkim Obszarze Metropolitalnym – o 14,7%, podczas gdy w skali całego województwa – o 14,1%. Udział tej grupy osób osiągnął poziom 24,2% populacji ŁOM (wobec 20,6% w 2010 r.). W skali całego województwa odsetek mieszkańców w wieku poprodukcyjnym zwiększył się o 3,0 p. proc. w odniesieniu do zanotowanego w 2010 r. i wyniósł 21,8%.

Zmniejszenie się udziału osób w wieku przedprodukcyjnym, przy jednoczesnym wzroście odsetka osób w wieku poprodukcyjnym, świadczy o postępującym procesie starzenia się mieszkańców Łódzkiego Obszaru Metropolitalnego; zjawisko to zachodziło w całym województwie łódzkim na przestrzeni sześciu obserwowanych lat.

Przesunięcia w strukturze ludności według ekonomicznych grup wieku miały wpływ na zmianę współczynnika obciążenia demograficznego. W 2015 r., na terenie Łódzkiego Obszaru Metropolitalnego, na 100 osób w wieku produkcyjnym przypadało 65 osób w wieku nieprodukcyjnym i w porównaniu z 2010 r. wskaźnik ten wzrósł o 9 osób (w województwie w 2015 r. współczynnik obciążenia demograficznego wyniósł 63 i zwiększył się o 6 osób w stosunku do 2010 r.).

Najwięcej osób w wieku nieprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym zanotowano w: Łodzi (67 osoby), gminie miejskiej Pabianice (65) oraz gminie miejskiej Zgierz (65). Tylko w trzech gminach tworzących ŁOM współczynnik obciążenia demograficznego zmniejszył się w 2015 r. w odniesieniu do 2010 r. Najkorzystniejszą zmianę wskaźnika zanotowano w gminie wiejskiej Głowno, gdzie liczba osób w wieku produkcyjnym przypadająca na 100 osób w wieku nieprodukcyjnym, zmniejszyła się o 4 osoby (z 63 osób do 59).

Jednym z podstawowych czynników wpływających na rozwój demograficzny są urodzenia. W 2015 r. w Łódzkim Obszarze Metropolitalnym zanotowano 9,3 tys. urodzeń żywych, tj. o 0,5% mniej niż przed rokiem oraz o 10,3% mniej niż w 2010 r. W województwie liczba urodzeń w ujęciu rocznym zmniejszyła się o 2,6%, natomiast w odniesieniu do 2010 r. – o 13,4%.

Współczynnik urodzeń (liczba urodzeń na 1000 ludności) obniżył się z 9,3‰ w 2010 r., do poziomu 8,5‰ w 2015 r. Oznacza to, że w 2015 r. na każde 10 tys. mieszkańców Łódzkiego Obszaru Metropolitalnego urodziło się 85 dzieci. Natomiast w województwie łódzkim wskaźnik ten obniżył się z 10,0‰ w 2010 r. do 8,9‰ w 2015 r.

W 2015 r. najwyższym współczynnikiem urodzeń charakteryzowały się: gmina wiejska Brzeziny (12,5‰), gmina wiejska Głowno (11,7‰) oraz gmina miejsko-wiejska Rzgów (10,9‰). Najmniej urodzeń żywych na 1000 ludności odnotowano w: gminie wiejskiej Ksawerów (6,5‰), gminie miejskiej Brzeziny (6,8‰) oraz gminie wiejskiej Głowno (7,2‰).

TABL. 7. RUCH NATURALNY LUDNOŚCI

Wyszczególnienie	2010	2014	2015	
			ogółem	województwo = 100
W LICZBACH BEZWZGLĘDNYCH				
Małżeństwa	5897	4601	4664	40,7
Urodzenia	10357	9342	9294	42,0
Zgony	14709	14150	14687	47,2
w tym niemowląt	37	44	50	47,2
Przyrost naturalny	-4352	-4808	-5393	59,8
NA 1000 LUDNOŚCI				
Małżeństwa	5,3	4,2	4,3	x
Urodzenia żywe.....	9,3	8,5	8,5	x
Zgony	13,2	12,9	13,5	x
w tym niemowląt ^a	3,6	4,7	5,4	x
Przyrost naturalny	-3,9	-4,4	-5,0	x

^a Na 1000 urodzeń żywych.

Kolejnym elementem wpływającym na wielkość populacji są zgony. W 2015 r. na terenie Łódzkiego Obszaru Metropolitalnego odnotowano 14,7 tys. zgonów (co stanowiło 47,2% ogółu zgonów w województwie łódzkim), tj. o 0,1% mniej niż w 2010 r. W tym czasie w województwie łódzkim liczba zgonów zmniejszyła się o 0,3%. Współczynnik zgonów (liczba zgonów na 1000 ludności) wzrósł na terenie ŁOM z 13,2‰ w 2010 r. do 13,5‰

w 2015 r. (w województwie łódzkim wskaźnik umieralności wzrósł w analizowanym okresie z 12,3‰ do 12,5‰). Najniższe wartości wskaźnik umieralności przyjął w gminach wiejskich: Nowosolna (7,7‰), Pabianice (7,8‰) oraz Brójce (8,5‰). Najwięcej zgonów na 1000 ludności zanotowano w gminach wiejskich: Dmosin (15,0‰) i Jeżów (14,7‰) oraz Łodzi (14,5‰).

Kolejnym negatywnym zjawiskiem, zaobserwowanym w Łódzkim Obszarze Metropolitalnym w badanych latach, był znaczny wzrost umieralności niemowląt, tj. o 35,1% w porównaniu z 2010 r. oraz o 13,6% w stosunku do roku poprzedniego. W 2015 r. zgony niemowląt na terenie rozpatrywanego obszaru stanowiły 47,2% wszystkich zgonów niemowląt w województwie łódzkim, podczas gdy w 2010 r. wartość ta kształtowała się na poziomie 36,6%.

Na terenie Łódzkiego Obszaru Metropolitalnego, w wyniku przewagi liczby zgonów nad liczbą urodzeń, we wszystkich analizowanych latach przyrost naturalny był ujemny. W 2015 r. różnica ta wyniosła minus 5393, podczas gdy w 2010 r. – minus 4352. W przeliczeniu na 1000 mieszkańców ubytek naturalny w 2015 r. osiągnął poziom minus 5,0‰ i pogłębił się o 1,1 punktu promilowego w porównaniu z 2010 r. Liczba zgonów odnotowanych w całym województwie również przewyższała liczbę urodzeń w każdym roku analizy. Jednak w przeliczeniu na 1000 ludności, wskaźnik ten osiągał korzystniejsze wartości niż w ŁOM. W 2015 r. współczynnik przyrostu naturalnego wyniósł minus 3,6‰ wobec minus 2,2‰ w 2010 r.

Na obszarze metropolitalnym największy ubytek naturalny na 1000 ludności odnotowano w gminie miejskiej Głowno (minus 7,2‰), gminie wiejskiej Jeżów (minus 6,4‰) oraz w Łodzi (minus 6,3‰). Dodatkim współczynnikiem przyrostu naturalnego charakteryzowało się dziewięć gmin leżących w obrębie Łódzkiego Obszaru Metropolitalnego, a najwyższy poziom omawianego wskaźnika zanotowano w gminach wiejskich: Pabianice (2,5‰) oraz Brójce (2,0‰), a także w gminie miejsko-wiejskiej Rzgów (1,9‰). W gminie wiejskiej Lutomiernik liczba urodzeń zrównała się z liczbą zgonów.

W Łódzkim Obszarze Metropolitalnym w 2015 r. zarejestrowano 4,7 tys. małżeństw, tj. o 20,9% mniej niż 6 lat wcześniej. Przeciętnie w województwie łódzkim w tym czasie liczba zawartych związków małżeńskich zmniejszyła się o 21,1%. W przeliczeniu na 10 tys. ludności, w 2015 r. na terenie badanego obszaru, zarejestrowano 43 małżeństwa wobec 53 w 2010 r. (przeciętnie w województwie wskaźniki te ukształtowały się na nieco wyższym poziomie, odpowiednio 46 w 2015 r. i 57 w 2010 r.). W 2015 r. współczynnik natężenia

małżeństw był najniższy w gminach wiejskich: Nowosolna (1,9‰), Parzęczew (2,4‰) oraz gminie miejskiej Głowno (3,1‰). Najwyższą wartość wskaźnika zanotowano w gminach wiejskich: Głowno (7,0‰) oraz Dmosin (6,0‰).

Na stan i strukturę ludności na danym obszarze istotny wpływ mają także migracje. W latach 2010-2015 na terenie Łódzkiego Obszaru Metropolitalnego notowano nadwyżkę liczby zameldowań nad liczbą wymeldowań na pobyt stały w ramach ruchu migracyjnego wewnętrznego. W rezultacie, saldo migracji wewnętrznych w ŁOM było dodatnie we wszystkich badanych latach. Odmienną sytuację zaobserwowano w przypadku całego województwa, gdzie w latach 2010-2015, liczba osób wymeldowanych z pobytu stałego w inne miejsce w Polsce, przewyższyła liczbę zameldowań

W 2015 r. w gminach tworzących Łódzki Obszar Metropolitalny odnotowano 8,5 tys. zameldowań na pobyt stały w ramach ruchu migracyjnego wewnętrznego (o 1,0 tys. mniej niż w 2010 r.). Jednocześnie liczba osób wymeldowanych z terenu ŁOM wyniosła 7,9 tys. osób (o 1,3 tys. mniej w porównaniu z 2010 r.). Oznacza to, że więcej osób przybyło do metropolii niż z niej wyjechało. W 2015 r. w Łódzkim Obszarze Metropolitalnym ruchom migracyjnym podlegało więcej kobiet niż mężczyzn. Kobiety stanowiły 54,6% osób napływających z Polski na teren gmin tworzących ŁOM oraz 53,6% ogółu osób wymeldowanych.

TABL. 8. MIGRACJE LUDNOŚCI NA POBYT STAŁY

Wyszczególnienie	2010	2014	2015	
			ogółem	województwo = 100
NAPŁYW ^a				
Ogółem	9791	9353	8812 ^b	41,9
z miast	7062	6402	5951	48,5
ze wsi	2474	2675	2585	31,7
z zagranicy	255	276	.	.
ODPŁYW ^c				
Ogółem	9529	9187	8420 ^b	36,4
do miast	4739	4536	4181	36,8
na wieś	4450	4089	3677	34,1
za granicę	340	562	.	.
SALDO MIGRACJI				
Ogółem	262	166	392 ^b	x
w tym saldo migracji wewnętrznych	347	452	678	x
SALDO MIGRACJI NA 1000 LUDNOŚCI				
Ogółem	0,02	0,02	0,04 ^b	x
w tym saldo migracji wewnętrznych	0,31	0,41	0,62	x

^a Zameldowania na pobyt stały. ^b Do obliczenia wartości ogółem za 2015 r. wykorzystano dane migracjach wewnętrznych za 2015 r. i migracjach zagranicznych za 2014 r. ^c Wymeldowania z pobytu stałego.

W przeliczeniu na 1000 ludności saldo migracji w ruchu wewnętrznym na terenie ŁOM w 2015 r. wyniosło 0,6‰, wobec 0,3‰ w 2010 r. W przypadku województwa łódzkiego wskaźnik ten, w całym badanym okresie przyjmował wartości ujemne, natomiast w 2015 r. wyniósł minus 0,7‰.

W 2015 r. większość gmin wchodzących w skład badanego obszaru metropolitalnego charakteryzowała się dodatnim saldem migracji wewnętrznych. Najwyższe wartości salda migracji na 1000 ludności odnotowano w gminach wiejskich: Nowosolna (23,2‰), Zgierz (17,3‰), Pabianice (14,8‰) oraz gminie miejsko-wiejskiej Aleksandrów Łódzki (14,3‰). Natomiast najwyższy ubytek migracyjny na 1000 mieszkańców wystąpił w gminach miejskich: Głowno (minus 2,4‰), Ozorków (minus 1,7‰) oraz Łódź (minus 1,1‰).

W ogólnej liczbie migracji wewnętrznych w 2015 r. największy udział miały migracje w obrębie województwa łódzkiego. Osoby przybywające z terenu województwa do gmin tworzących Łódzki Obszar Metropolitalny stanowiły 78,2% nowo zameldowanych mieszkańców ŁOM, zaś 76,3% osób wymeldowujących się z obszaru metropolitalnego osiedlała się na stałe w innej części województwa łódzkiego.

Spośród mieszkańców województwa łódzkiego, którzy w 2015 r. osiedlili się na terenie Łódzkiego Obszaru Metropolitalnego, najwięcej wybrało Łódź (34,1%), a relatywnie mniej gminę miejsko-wiejską Aleksandrów Łódzki (9,6% migrantów z województwa łódzkiego) oraz gminy miejskie: Pabianice (6,1%) oraz Zgierz (6,0%). Podobnych wyborów dokonywali migranci z innych województw, którzy w 2015 r. jako stałe miejsce zamieszkania najczęściej wybierali Łódź (71,2%). W gminie miejskiej Zgierz osiedliło się 6,1% mieszkańców Polski przybyłych spoza granic województwa łódzkiego, zaś w gminie miejsko-wiejskiej Aleksandrów Łódzki – 4,3%.

W latach 2010-2014¹, zarówno województwo łódzkie, jak i Łódzki Obszar Metropolitalny, cechowały się ujemnym saldem migracji zagranicznych. W 2014 r. na terenie ŁOM odnotowano 276 zameldowań z zagranicy (w skali całego województwa – 618), jednocześnie 562 osoby wymeldowały się za granicę (w skali całego województwa – 962).

W przeliczeniu na 1000 ludności saldo migracji zagranicznych w 2014 r. wyniosło minus 0,3‰ dla Łódzkiego Obszaru Metropolitalnego oraz minus 0,1‰ dla województwa łódzkiego. Jedynie w 6 gminach tworzących ŁOM wskaźnik ten przyjął wartości dodatnie, a najwyższą wartość odnotowano w gminie miejskiej Brzeziny 0,5‰ – oraz w gminie wiejskiej Andrespol – 0,4‰.

¹ Brak danych o migracjach zagranicznych za 2015 r.

RYNEK PRACY

W końcu grudnia 2015 r. liczba pracujących w przedsiębiorstwach zatrudniających 9 i więcej osób na terenie Łódzkiego Obszaru Metropolitalnego wyniosła 304,3 tys. osób², co stanowiło 53,0% ogółu pracujących w województwie łódzkim. W porównaniu z rokiem 2010 udział ten zmniejszył się o 0,4 p. proc. Udział kobiet w ogólnej liczbie pracujących wyniósł 52,8% (w 2010 r. – 52,7%). Pracujący na terenie Łodzi stanowili ponad 3/4 ogółu pracujących na terenie ŁOM.

Na przestrzeni badanych lat największy procentowy wzrost liczby pracujących nastąpił w gminie miejskiej Dobroń (o 45,6%) oraz gminie miejsko-wiejskiej Stryków (o 39,9%). Natomiast największy procentowy spadek liczby pracujących odnotowano w gminach wiejskich: Głowno (o 29,9%), Pabianice (o 16,5%) i Andrespol (o 14,9%).

W strukturze pracujących według sekcji PKD, w roku 2015, na terenie obszaru metropolitalnego Łodzi, największy udział (45,2%) pracujących odnotowano w grupie skupiającej sekcje: *Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo, Działalność finansowa i ubezpieczeniowa, Obsługa rynku nieruchomości* oraz pozostałe sekcje. W stosunku do 2010 r. odsetek pracujących w tej grupie wrósł o 0,9 p. proc.

TABL. 9. **PRACUJĄCY** ^a
Stan w dniu 31 XII

Wyszczególnienie	2010	2014	2015	
			ogółem	województwo = 100
O g ó ł e m	304629	304671	304289	53,0
przemysł i budownictwo	97979	93245	91799	44,2
handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ ; transport i gospodarka magazynowa; zakwaterowanie i gastronomia ^Δ ; informacja i komunikacja	71726	75307	74920	58,0
rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo; działalność finansowa i ubezpieczeniowa; obsługa rynku nieruchomości ^Δ oraz pozostałe usługi ^b	134924	136119	137570	58,0

^a Według faktycznego miejsca pracy i rodzaju działalności; bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób oraz gospodarstw indywidualnych w rolnictwie. ^b Patrz uwagi ogólne.

² Liczba ta nie uwzględnia osób pracujących w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie.

Odsetek pracujących w *Przemysle i Budownictwie* ukształtował się na poziomie 30,2%, tj. o 2,0 p. proc. niższym niż pięć lat wcześniej.

W przypadku sekcji: *Handel; naprawa pojazdów samochodowych, Transport i gospodarka magazynowa, Zakwaterowanie i gastronomia, Informacja i komunikacja* udział liczby osób pracujących sklasyfikowanych w tym grupowaniu w 2015 r. wyniósł 24,6% (w 2010 r. 23,5%).

W końcu grudnia 2015 r., w powiatowych urzędach pracy mających siedziby na terenie Łódzkiego Obszaru Metropolitalnego, w gminach należących do tego obszaru, zarejestrowanych było 49,5 tys. osób bezrobotnych (45,2% ogółu zarejestrowanych w województwie), tj. o 9,6% mniej niż pięć lat wcześniej. Kobiety z obszaru metropolitalnego Łodzi stanowiły 47,4% wszystkich osób bezrobotnych (48,7% w 2010 r.).

W porównaniu z rokiem 2010 największy wzrost liczby osób pozostających bez pracy, zarejestrowano w gminie miejsko-wiejskiej Tuszyń (o 34,4%) oraz gminie wiejskiej Brójce (o 31,5%). Natomiast największy spadek liczby zarejestrowanych osób bezrobotnych zanotowano w gminach miejskich: Konstantynów Łódzki (o 31,4%), Zgierz (o 28,3%), Głowno (o 27,6%) oraz Ozorków (o 27,6%).

TABL. 10. **BEZROBOTNI ZAREJESTROWANI**
Stan w dniu 31 XII

Wyszczególnienie	2010	2014	2015	
			ogółem	województwo = 100
O g ó l e m	54765	55913	49501	45,2
mężczyźni	28093	29361	26035	47,3
kobiety	26672	26552	23466	43,1

Analiza udziału bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym pokazuje, iż najwyższe wartości wskaźnika w 2015 roku zanotowano w gminach miejskich: Głowno, Ozorków oraz Brzeziny (odpowiednio: 10,2%, 10,0% oraz 9,3%). Natomiast w gminach wiejskich: Pabianice, Brójce oraz Nowosolna, badany odsetek bezrobotnych osiągnął najniższe wartości spośród wszystkich gmin tworzących Łódzki Obszar Metropolitalny (odpowiednio: 4,5%, 4,7% oraz 5,0%).

INFRASTRUKTURA KOMUNALNA

Długość rozdzielczej sieci wodociągowej, według stanu w końcu 2015 r. w Łódzkim Obszarze Metropolitalnym, wyniosła 4821,3 km (wzrost o 265,1 km w porównaniu z 2010 r.), co stanowiło 21,2% długości sieci wojewódzkiej. Wskaźnik gęstości sieci wodociągowej w 2015 r. wyniósł 192,9 km na 100 km² i był wyższy o 68 km od wskaźnika dla województwa łódzkiego, a w stosunku do 2010 r. wzrósł o 10,6 km na 100 km². Najwyższym wskaźnikiem zagęszczenia sieci wodociągowej w 2015 r. charakteryzowała się gmina wiejska Andrespol (526,1 km na 100 km²) oraz gminy miejskie: Zgierz (505,8 km), Łódź (452,3 km) i Pabianice (426,2 km). Najmniejsze zagęszczenie sieci zanotowano w gminach wiejskich: Jeżów (97,8 km na 100 km²), Głowno (104,7 km), Dłutów (104,9 km) oraz Brzeziny (105,9 km).

W 2015 r. w porównaniu z 2010 r. w Łódzkim Obszarze Metropolitalnym odnotowano spadek o 2,1% zużycia wody w gospodarstwach domowych, a średnie zużycie wody na 1 mieszkańca wyniosło 38,6 m³, czyli o 1,5 m³ więcej niż zużywał przeciętnie mieszkaniec województwa łódzkiego (w 2010 r. było to 38,5 m³).

W 2015 r. na terenie Łódzkiego Obszaru Metropolitalnego nastąpiło wydłużenie sieci kanalizacyjnej z 1678,8 km w 2010 r. do 1997,2 km (tj. o 19,0%). Długość sieci kanalizacyjnej znajdującej się na terenie ŁOM stanowiła 30,7% długości sieci wojewódzkiej. Obszar metropolitalny charakteryzował się w 2015 r. wyraźnie wyższym wskaźnikiem zagęszczenia sieci kanalizacyjnej niż województwo łódzkie ogółem i wyniósł 79,9 km na 100 km² wobec 35,7 km na 100 km² (czyli o 12,7 km więcej niż w 2010 r.). Najwyższym stopniem zagęszczenia sieci kanalizacyjnej odnotowano w gminach miejskich: Pabianice (452,6 km na 100 km²), Zgierz (386,5 km) oraz Łódź (383,1 km). W 2015 r. sieci kanalizacyjnej nie posiadały cztery gminy wiejskie wchodzące w skład ŁOM (Brójce, Brzeziny, Głowno i Lutomiernik). W 2015 r. odprowadzono siecią kanalizacyjną z terenu Łódzkiego Obszaru Metropolitalnego 49,0 hm³ ścieków, tj. o 11,5% mniej niż w 2010 r. Mieszkaniec metropolii wytworzył średnio 45,0 m³ ścieków, czyli o 4,6 m³ mniej w porównaniu z 2010 r.

Długość sieci gazowej w 2015 r. na terenie Łódzkiego Obszaru Metropolitalnego wyniosła 2294,2 km i wzrosła o 10,5% w stosunku do 2010 r. Długość sieci gazowej zlokalizowanej na terenie ŁOM stanowiła blisko 2/3 długości sieci w całym województwie łódzkim. Na 100 km² długość sieci gazowej w 2015 r. wyniosła 91,8 km i wartość ta znacznie przewyższała wartość dla województwa (20,3 km na 100 km²). Najwyższy wskaźnik gęstości

sieci gazowej w 2015 r. zanotowano w gminach miejskich Pabianice (438,2 km na 100 km²), Zgierz (393,6 km), Łódź (391,9 km) oraz w gminie wiejskiej Andrespol (386,7 km). Z terenu Łódzkiego Obszaru Metropolitalnego osiem gmin nie posiadało sieci gazowej na swoim terenie. W 2015 r. mieszkańiec metropolii zużywał przeciętnie 89,4 m³ gazu, czyli aż o 34,4 m³ więcej niż średnio mieszkańiec województwa łódzkiego. Najwięcej gazu zużywali mieszkańcy gmin wiejskich: Nowosolna (średnio 409,6 m³ na 1 mieszkańca), Ksawerów (252,4 m³) i Andrespol (242,2 m³), gminy miejsko-wiejskiej Rzgów (272,4 m³) oraz gminy miejskiej Konstantynów Łódzki (234,4 m³).

TABL. 11. **INFRASTRUKTURA KOMUNALNA**
Stan w dniu 31 XII

Wyszczególnienie	2010	2014	2015	
			ogółem	województwo = 100
Sieć rozdzielcza w km:				
wodociągowa	4556,2	4779,5	4821,3	21,2
kanalizacyjna ^a	1678,8	1954,4	1997,2	30,7
gazowa	2076,6	2256,4	2294,2	62,1
Sieć rozdzielcza na 100 km ² w km:				
wodociągowa	182,3	191,3	192,9	x
kanalizacyjna ^a	67,2	78,2	79,9	x
gazowa	83,1	90,3	91,8	x
Zużycie wody w gospodarstwach domowych (w ciągu roku) na 1 mieszkańca w m ³	38,5	36,5	38,6	x
Ścieki odprowadzone na 1 mieszkańca w m ³	49,6	44,5	45,0	x
Zużycie gazu na 1 mieszkańca w m ³	99,8	92,7	89,4	x

^a Długość czynnej sieci sanitarnej (bez przykanalików) łącznie z kolektorami.

W 2015 r. w Łódzkim Obszarze Metropolitalnym 94,9% mieszkańców korzystało z sieci wodociągowej (w województwie łódzkim 94,1%). Udział mieszkańców mających dostęp do wodociągu zwiększył się o 2,3 p. proc. w porównaniu z 2010 r., a w trzech gminach wiejskich: Dobroń, Ozorków i Zgierz osiągnął poziom 100%.

Z sieci kanalizacyjnej w 2015 r. korzystało 76,9% mieszkańców Łódzkiego Obszaru Metropolitalnego (o 3,1 p. proc. więcej niż w 2010 r.) i odsetek ten był wyższy od wartości dla województwa o 13,5 p. proc. Najwyższym udziałem ludności korzystającej z sieci kanalizacyjnej charakteryzowały się gminy miejskie: Brzeziny (93,6%), Łódź (87,4%), Zgierz (83,8%) oraz Pabianice (81,8%).

TABL. 12. **LUDNOŚĆ KORZYSTAJĄCA ^a Z SIECI WODOCIĄGOWEJ, KANALIZACYJNEJ I GAZOWEJ**

Wyszczególnienie	2010	2014	2015
	w % ogółu ludności ^b		
Ludność korzystająca z:			
wodociągu ^c	92,6	94,8	94,9
kanalizacji ^c	73,8	76,5	76,9
gazu	67,2	67,8	67,5

^a Dane szacunkowe. ^b Na podstawie bilansów. ^c Od 2014 r. dane dotyczące ludności korzystającej z wodociągu i kanalizacji podawane są według zmienionej metody i nie są w pełni porównywalne z poprzednimi latami.

W 2015 r. z gazu sieciowego korzystało 67,5% mieszkańców Łódzkiego Obszaru Metropolitalnego. Udział korzystających z gazu w ludności ogółem wzrósł w stosunku do 2010 r. o 0,3 p. proc. Łódzki Obszar Metropolitalny jest w dużej mierze zurbanizowany, stąd wysoki odsetek korzystających z gazu sieciowego. Przeciętne wartości w województwie były znacznie niższe i wyniosły 39,7% w 2015 r. i 39,3% w 2010 r. Największy udział ludności korzystającej z sieci gazowej w 2015 r. zanotowano w gminach miejskich: Łódź (82,1%), Konstantynów Łódzki (73,9%), Zgierz (68,3%) oraz Pabianice (68,0%), a także w gminie wiejskiej Nowosolna (68,7%).

ZASOBY MIESZKANIOWE

Na podstawie bilansu zasobów mieszkaniowych, w końcu 2015 r., na terenie Łódzkiego Obszaru Metropolitalnego znajdowało się 503,3 tys. mieszkań, co stanowiło 50,1% zasobów mieszkaniowych w województwie łódzkim. W porównaniu z 2010 r. ich liczba zwiększyła się o 3,1%, natomiast w województwie o 2,9%. Na 1000 ludności przypadały 463,0 mieszkania i wskaźnik ten wzrósł o 24,6 mieszkania w stosunku do 2010 r. Przeciętnie w województwie wskaźnik liczby mieszkań na 1000 ludności był niższy i w 2015 r. ukształtował się na poziomie 402,6 mieszkań na 1000 ludności (383,9 w 2010 r.). Największymi zasobami mieszkaniowymi na 1000 ludności dysponowały gminy miejskie: Łódź (502,2 mieszkania) oraz Pabianice (463,5). Najniższym wskaźnikiem charakteryzowały się gminy wiejskie: Andrespol (285,8 mieszkań), Głowno (316,8) oraz Pabianice (324,6).

W 2015 r. przeciętne mieszkanie, położone w obrębie ŁOM, składało się z 3,27 izby i mierzyło 60,1 m² powierzchni użytkowej, a więc było większe o 1,2 m² w porównaniu z 2010 r. (w województwie łódzkim było to 68,7 m²). W jednym mieszkaniu zamieszkiwały

średnio 2,16 osoby, podczas gdy przeciętne zagęszczenie mieszkań w województwie było większe i wyniosło 2,48 osoby. Na 1 izbę przypadało 0,66 osoby wobec 0,70 w 2010 r. (przeciętne wartości dla województwa były nieznacznie wyższe (0,69 osoby w 2015 r. wobec 0,73 – w 2010 r.). W mieszkaniach zlokalizowanych w Łódzkim Obszarze Metropolitalnym w 2015 r. na 1 osobę przypadało średnio 27,8 m², tj. o 0,2 m² więcej niż przeciętnie w województwie (27,6 m²).

Wśród gmin z Łódzkiego Obszaru Metropolitalnego najmniejsze pod względem powierzchni mieszkania w 2015 r. zlokalizowane były w gminach miejskich, tj. Łodzi (średnio 53,9 m²), Pabianicach (55,7 m²), Ozorkowie (57,1 m²) oraz Zgierzu (62,0 m²). W gminach wiejskich dominowało budownictwo jednorodzinne o przeciętnie większym metrażu, stąd też największymi mieszkaniami dysponowały w 2015 r. gminy wiejskie, m. in. Nowosolna (126,7 m²), Brójce (105,3 m²) i Dobroń (100,2 m²) oraz gmina miejsko-wiejska Rzgów (114,3 m²).

TABL. 13. **ZASOBY MIESZKANIOWE** ^a
Stan w dniu 31 XII

Wyszczególnienie	2010	2014	2015	
			ogółem	województwo = 100
Mieszkania w tys.	488,4	499,8	503,3	50,1
Izby w tys.	1588,5	1633,3	1646,9	45,7
Powierzchnia użytkowa mieszkań w tys. m ²	28744,4	29913,3	30255,0	43,9
Zasoby mieszkaniowe na 1000 ludności	438,4	457,9	463,0	x
Przeciętna:				
liczba izb w mieszkaniu.....	3,25	3,27	3,27	x
powierzchnia użytkowa w m ² :				
1 mieszkania	58,9	59,8	60,1	x
na 1 osobę	25,8	27,4	27,8	x
liczba osób:				
na 1 mieszkanie.....	2,28	2,18	2,16	x
na 1 izbę	0,70	0,67	0,66	x

^a Na podstawie bilansów.

W 2015 r. w Łódzkim Obszarze Metropolitalnym 96,5% mieszkań wyposażonych było w wodociąg, 88,0% posiadało łazienkę, ustęp spłukiwany – 92,1%, centralne ogrzewanie – 79,4%, gaz z sieci – 69,8%. W porównaniu z 2010 r. stopień wyposażenia mieszkań w instalacje wzrósł nieznacznie – największy wzrost dotyczył centralnego ogrzewania (o 0,8 p. proc.). Jedynie w przypadku mieszkań wyposażonych w instalację gazową z sieci ich udział w ogóle mieszkań zamieszkałych spadł o 1,1 p. proc.

Na tle województwa, w 2015 r. Łódzki Obszar Metropolitalny charakteryzował się wyższym stopniem wyposażenia mieszkań w podstawowe instalacje. Największą różnicę zanotowano w przypadku wyposażenia mieszkań w gaz sieciowy (69,8% mieszkań z terenu ŁOM wobec 44,7% lokali w województwie łódzkim). Najlepiej wyposażone w instalacje były mieszkania zlokalizowane w gminach miejskich, szczególnie w Łodzi, Zgierzu i Brzezinach. Na uwagę zasługuje też gmina wiejska Ksawerów, w której zanotowano wysoki stopień wyposażenia w instalacje; ustęp splukiwany posiadało tam 95,6% mieszkań, łazienkę 93,0% mieszkań, a centralne ogrzewanie 90,4% mieszkań i były to wartości najwyższe spośród wszystkich gmin wchodzących w skład Łódzkiego Obszaru Metropolitalnego.

TABL. 14. **MIESZKANIA WYPOSAŻONE W INSTALACJE** ^a
Stan w dniu 31 XII

Wyszczególnienie	2010	2014	2015
	w % ogółu mieszkań zamieszkałych		
Wodociąg	96,3	96,4	96,5
Ustęp	91,7	91,9	92,1
Łazienka	87,6	87,9	88,0
Centralne ogrzewanie	78,6	79,2	79,4
Gaz z sieci	70,9	70,0	69,8

^a Na podstawie bilansów.

BUDOWNICTWO MIESZKANIOWE

W 2015 r. w Łódzkim Obszarze Metropolitalnym oddano do użytkowania 3741 mieszkań, co stanowiło 52,3% mieszkań oddanych w województwie łódzkim. W porównaniu z 2010 r. liczba oddanych mieszkań wzrosła o 8,4%, a najwyższy wzrost dotyczył budownictwa indywidualnego (o 34,4%). W ramach budownictwa społecznego czynszowego w 2015 r. oddano do użytkowania 82 mieszkania, podczas gdy pięć lat wcześniej nie przekazano mieszkań w tej formie budownictwa. Najgłębszy spadek liczby mieszkań, na przestrzeni badanych lat, dotyczył budownictwa spółdzielczego (o 98,9%). W ramach budownictwa komunalnego i zakładowego nie powstało w 2015 r. żadne mieszkanie na terenie omawianego obszaru.

Największy odsetek w nowych zasobach mieszkaniowych stanowiły mieszkania wybudowane przez inwestorów indywidualnych, stanowiąc 55,0% ogółu (w porównaniu

z 2010 r. wzrost o 10,6 p. proc.) oraz mieszkania przeznaczone na sprzedaż lub wynajem, których udział wyniósł 42,8% ogółu (spadek o 0,1 p. proc. w stosunku do 2010 r.)

W przeliczeniu na 1000 ludności w Łódzkim Obszarze Metropolitalnym w 2015 r. oddano średnio 3,4 mieszkania, podczas gdy w 2010 r. wskaźnik ten wyniósł 3,1 (w województwie było to odpowiednio 2,9 wobec 2,7 w 2010 r.). Najwyższy wskaźnik zanotowano w gminach wiejskich: Pabianice (13,0 mieszkań), Zgierz (9,6), Nowosolna (7,9) i Brójce (7,4) oraz w gminie miejsko-wiejskiej Aleksandrów Łódzki (8,8). Najmniej mieszkań na 1000 ludności oddano w gminach miejskich: Głowno (1,4), Pabianice (1,5) i Ozorków (1,6).

TABL. 15. MIESZKANIA ODDANE DO UŻYTKOWANIA

Wyszczególnienie	2010	2014	2015	
			ogółem	województwo = 100
O g ó ł e m	3451	3150	3741	52,3
indywidualne	1531	1725	2058	41,9
spółdzielcze	88	1	1	1,1
przeznaczone na sprzedaż lub wynajem	1616	1368	1600	81,1
komunalne	216	24	-	x
społeczne czynszowe	-	32	82	x
zakładowe	-	-	-	x
Mieszkania na 1000 ludności	3,1	2,9	3,4	x
Przeciętna powierzchnia użytkowa w m ² :				
1 mieszkania	107,5	107,4	99,8	x
1 mieszkania w budynkach indywidualnych.....	152,4	143,7	130,8	x

Przeciętna powierzchnia użytkowa nowo wybudowanego mieszkania w 2015 r. wyniosła 99,8 m², i była o 7,7 m² mniejsza niż w 2010 r. Mieszkanie oddane do użytkowania w 2015 r. przez inwestorów indywidualnych posiadało średni metraż o 31,0 m² większy niż przeciętne mieszkanie wybudowane w Łódzkim Obszarze Metropolitalnym. Największe przeciętnie mieszkania oddano do użytkowania w gminach wiejskich: Nowosolna (189,6 m²), Brójce (178,4 m²), Jeżów (172,4 m²), Dmosin (166,7 m²) oraz gminie miejsko-wiejskiej Tuszyń (166,0 m²). Najmniejsze lokale powstały w gminach miejskich: Łódź (74,7 m²) oraz Brzeziny (82,0 m²).

EDUKACJA

W roku szkolnym 2015/2016 na terenie Łódzkiego Obszaru Metropolitalnego funkcjonowało 427 placówek wychowania przedszkolnego (34,0% ogółu placówek działających w województwie łódzkim), tj. o 9,8% więcej niż 5 lat wcześniej. W roku 2015 przedszkola stanowiły 73,1% wszystkich placówek zlokalizowanych na analizowanym terenie (67,3% w roku szkolnym 2010/2011), a ich liczba wzrosła o 19,1% w porównaniu z 2010 r. Wśród gmin tworzących obszar metropolitalny Łodzi, tylko w trzech nie funkcjonowało żadne przedszkole. Z kolei oddziały przedszkolne w szkołach podstawowych stanowiły 21,5% ogółu placówek przeznaczonych dla dzieci w wieku od lat 3 do rozpoczęcia przez nie nauki w szkole, a ich liczba, w porównaniu z rokiem 2010, zmalała o 22,0%.

TABL.16. WYCHOWANIE PRZEDSZKOLNE

Wyszczególnienie	2010/2011 ^a	2014/2015	2015/2016	
			ogółem	województwo = 100
Placówki.....	389	458	427	34,0
Przedszkola	262	306	312	47,6
w tym specjalne	3	6	7	41,2
Oddziały przedszkolne w szkołach podstawowych.....	118	128	92	18,6
Punkty przedszkolne	9	24	23	23,0
Dzieci	28742	33615	30564	43,5
w tym w przedszkolach	25356	29322	27616	49,5
Dzieci w przedszkolach na:				
1000 dzieci w wieku 3-5 lat	702	790	828	x
1 przedszkole	97	96	89	x
100 miejsc	98	96	93	x

^a Bez wychowania przedszkolnego w placówkach wykonujących działalność leczniczą.

Źródło: dane Ministerstwa Edukacji Narodowej.

W roku szkolnym 2015/2016 wraz ze wzrostem liczby przedszkoli odnotowano zwiększenie liczby miejsc w tych placówkach. W porównaniu z rokiem 2010/2011, liczba miejsc dla dzieci w przedszkolach funkcjonujących na terenie Łódzkiego Obszaru Metropolitalnego zwiększyła się o 3,8 tys., tj. o 14,7%. Analiza poszczególnych gmin wchodzących w skład ŁOM, pokazuje, że w roku 2015, w odniesieniu do roku 2010, największy przyrost liczby miejsc w przedszkolach nastąpił w gminach miejsko-wiejskich: Rzgów (wzrost o 144,0%) oraz Aleksandrów Łódzki (o 101,3%), zmniejszenie liczby miejsc odnotowano w trzech gminach wiejskich: Zgierz, Lutomiersk, Jeżów oraz w gminie miejskiej Zgierz.

W 2015 r., na obszarze metropolitalnym Łodzi, wychowaniem przedszkolnym objętych zostało 30,6 tys. dzieci (o 6,3% więcej niż w 2010 r.), w tym w przedszkolach 27,6 tys. dzieci (o 8,9% więcej niż w 2010 r.).

Dzieci w wieku 3-5 lat w przedszkolach stanowiły 82,8% wszystkich dzieci w tej grupie wieku zamieszkujących na terenie ŁOM (70,2% w 2010 r.). W przeliczeniu na 1000 dzieci w omawianym przedziale wiekowym, w roku 2015 najczęściej dzieci uczęszczało do przedszkoli w gminach miejskich: Ozorków, Głowno i Pabianice (odpowiednio 1008, 941 i 941). Z kolei w gminach wiejskich: Zgierz i Parzęczew zanotowano najniższą wartość tego wskaźnika (odpowiednio 124 i 160).

Biorąc pod uwagę wskaźnik liczby dzieci w przedszkolach na 100 miejsc, zauważalna jest tendencja spadkowa. Wzrost tego wskaźnika w latach 2010-2015 wystąpił jedynie w pięciu gminach z terenu ŁOM. W przeliczeniu na 100 miejsc w przedszkolach w 2015 r. najczęściej dzieci przypadało w gminie wiejskiej Dłutów (307), a najmniej w gminie wiejskiej Parzęczew (43). Dla ŁOM, wskaźnik ten przyjął w 2015 r. wartość 93 (w 2010 r. – 98). Dla porównania, w przypadku całego województwa wyniósł on odpowiednio 91 i 100.

Przystępując do analizy danych dotyczących szkół, warto zwrócić uwagę na fakt, że systematycznie rośnie liczba dzieci i młodzieży w szkołach podstawowych. W roku szkolnym 2015/2016 na terenie Łódzkiego Obszaru Metropolitalnego uczyło się w nich 60,8 tys. dzieci, czyli o 19,1% więcej niż w roku szkolnym 2010/2011. Rosnąca populacja uczniów nie przyczyniła się jednak do powstania nowych placówek szkolnych. W roku szkolnym 2015/2016 liczba szkół podstawowych wyniosła 243 wobec 244 w 2010 r., co stanowiło 28,9% wszystkich sześcioletnich szkół dla dzieci i młodzieży w województwie łódzkim.

Wraz ze wzrostem liczby dzieci w szkołach podstawowych i brakiem nowych placówek, rośnie wskaźnik zagęszczenia, czyli liczby uczniów przypadających na 1 szkołę. Dla obszaru metropolitalnego Łodzi w 2015 r. wskaźnik ten przyjął wartość 250 (w 2010 r. – 209), a w przypadku całego województwa łódzkiego było to 181 uczniów (w 2010 r. – 154). Rozpatrując zagęszczenie dzieci w szkołach podstawowych, należy podkreślić ogromne zróżnicowanie liczby uczniów przypadających na 1 placówkę w poszczególnych gminach tworzących ŁOM. Najwyższe wartości tego wskaźnika w roku szkolnym 2015/2016 zanotowano w gminach miejskich Pabianice, Ozorków oraz Zgierz (odpowiednio 388, 384 oraz 339). Najmniejsze zagęszczenie utrzymuje się w gminach wiejskich: Brzeziny, Głowno i Dmosin (odpowiednio: 81, 85 i 89).

TABL. 17. SZKOLNICTWO^a DLA DZIECI I MŁODZIEŻY

Wyszczególnienie	2010/2011	2014/2015	2015/2016	
			ogółem	województwo = 100
SZKOŁY				
Szkoły:				
podstawowe	244	243	243	28,9
gimnazja	151	148	147	34,2
specjalne przysposabiające do pracy	12	13	13	43,3
zasadnicze zawodowe	33	28	28	28,3
licea ogólnokształcące ^b	78	77	77	49,7
technika ^c	40	39	41	35,0
artystyczne ogólnokształcące ^d	6	5	5	71,4
policealne	17	13	17	60,7
ODDZIAŁY				
Szkoły:				
podstawowe	2478	2753	2992	36,1
gimnazja	1307	1146	1145	37,0
specjalne przysposabiające do pracy	30	40	42	37,5
zasadnicze zawodowe	157	132	122	25,1
licea ogólnokształcące ^b	700	596	578	45,2
technika ^c	397	450	448	33,9
artystyczne ogólnokształcące ^d	25	42	44	73,3
policealne	67	49	58	54,2
UCZNIOWIE				
Szkoły:				
podstawowe	50993	55857	60753	40,0
gimnazja	29520	25019	25103	38,0
specjalne przysposabiające do pracy	211	257	244	36,9
zasadnicze zawodowe	3005	2414	2156	24,3
licea ogólnokształcące ^b	18541	15031	14425	43,7
technika ^c	9257	10338	10151	33,3
artystyczne ogólnokształcące ^d	618	692	703	80,4
policealne	1121	757	977	54,9
ABSOLWENCI (z poprzedniego roku szkolnego)				
Szkoły:				
podstawowe	8885	8257	8241	38,0
gimnazja	9584	8233	7791	35,6
specjalne przysposabiające do pracy	46	53	53	36,6
zasadnicze zawodowe	980	610	653	22,2
licea ogólnokształcące ^b	6386	5044	4809	41,0
technika ^c	1409	1768	2208	33,2
artystyczne ogólnokształcące ^d	102	90	96	74,4
policealne	432	197	239	40,9

^a Łącznie ze szkołami specjalnymi. ^b Bez uzupełniających liceów ogólnokształcących. ^c Bez uzupełniających techników. ^d Dające uprawnienia zawodowe.

Źródło: dane Ministerstwa Edukacji Narodowej.

W roku szkolnym 2015/2016, w porównaniu z rokiem 2010/2011, liczba uczniów gimnazjów na terenie ŁOM zmalała o 15,0%, przy jednoczesnym zmniejszeniu liczby placówek – o 4. Ogółem w roku szkolnym 2015/2016 w Łódzkim Obszarze Metropolitalnym działało 147 gimnazjów (w tym 28 specjalnych), co stanowiło 34,2% wszystkich tego typu szkół dla młodzieży działających w województwie łódzkim. Na 1 gimnazjum na obszarze metropolitalnym Łodzi, w roku szkolnym 2015/2016 przypadało przeciętnie 171 uczniów (195 w 2010 r.), najmniej w gminie wiejskiej Głowno – 39, a najwięcej w gminie wiejskiej Andrespol – 405.

Na potrzeby niniejszej publikacji do szkół ponadgimnazjalnych zaliczone zostały: specjalne szkoły przysposabiające do pracy, zasadnicze szkoły zawodowe, licea ogólnokształcące, technika, a także artystyczne szkoły ogólnokształcące dające uprawnienia zawodowe. Natomiast szkoły policealne, które zgodnie z ustawą o systemie oświaty³, należą do szkół ponadgimnazjalnych, ze względu na fakt, że stanowią wyższy szczebel edukacji, analizowane są osobno. Ponadto, w analizie nie wzięto pod uwagę niektórych typów szkół, które w roku szkolnym 2014/2015 zakończyły działalność (licea profilowane, uzupełniające licea ogólnokształcące oraz technika uzupełniające dla młodzieży).

We wrześniu 2015 r. na terenie ŁOM działały 164 szkoły ponadgimnazjalne dla młodzieży (łącznie ze szkołami specjalnymi), tj. o 5 mniej niż w roku szkolnym 2010/2011, co stanowiło 40,2% tego typu szkół funkcjonujących w województwie łódzkim. W szkołach tych uczyło się 27,7 tys. uczniów (37,4% ogółu w województwie), tj. o 12,5% mniej niż pięć lat wcześniej. Najliczniejsze grupy wśród kształcących się w szkołach ponadgimnazjalnych stanowili uczniowie liceów ogólnokształcących – 52,1% oraz uczniowie techników – 36,7%. W ciągu sześciu obserwowanych lat nasilił się trend spadkowy odsetka uczniów liceów przy jednoczesnym wzroście udziału uczniów techników. W 2010 r. udziały te wynosiły odpowiednio 58,6% i 29,3%. W tym czasie przybyło jedynie 1 technikum, ale wzrosła o 51 liczba oddziałów, a populacja uczniów zwiększyła się o 9,7%. W rezultacie nastąpiło zwiększenie zagęszczenia uczniów przypadających na 1 technikum (z 231 w roku szkolnym 2010/2011 do 248 w roku 2015/2016).

W przeciwieństwie do techników, popyt na edukację w liceach ogólnokształcących systematycznie maleje. Dla absolwentów szkół gimnazjalnych przygotowano 578 oddziałów w 77 liceach ogólnokształcących, co oznacza, że w porównaniu z rokiem szkolnym 2010/2011 ubyło ich odpowiednio o 17,4% i 1,3%. Liczba uczniów liceów ogólnokształcących zlokalizowanych na Łódzkim Obszarze Metropolitalnym w 2015/2016 r.

³ Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (tekst jednolity Dz. U. z 2004 Nr 256, poz. 2572, z późniejszymi zmianami).

wyniosła 14,4 tys., tj. o 22,2% mniej w porównaniu z 2010 r. Na 1 liceum przypadało średnio 187 uczniów (238 w roku szkolnym 2010/2011).

Jeszcze większy spadek zainteresowania niż licea ogólnokształcące zanotowały zasadnicze szkoły zawodowe. Na terenie ŁOM, we wrześniu 2015 funkcjonowało 28 szkół tego rodzaju (o 15,2% mniej niż w 2010 r.). Naukę w nich pobierało 2,2 tys. uczniów, czyli o 28,3% mniej niż w 2010 r. Oznacza to, że na 1 zasadniczą szkołę zawodową przypadało przeciętnie 77 osób (91 w 2010 r.).

W ciągu sześciu obserwowanych lat, na obszarze metropolitalnym Łodzi, przybyła jedna szkoła specjalna przysposabiająca do pracy. W stosunku do roku szkolnego 2010/2011 liczba kształcących się w nich uczniów wzrosła o 15,6%. Na 1 placówkę tego typu przypadało przeciętnie 19 osób.

Odrębna grupę wśród omawianych szkół stanowią ogólnokształcące szkoły artystyczne dające uprawnienia zawodowe. W roku szkolnym 2015/2016 na terenie Łódzkiego Obszaru Metropolitalnego istniało 5 placówek tego typu, tj. o jedną mniej niż w roku 2010/2011. Pobierały w nich naukę 703 osoby, tj. o 23,8% więcej niż w 2010/2011. W rezultacie, na 1 ogólnokształcącą szkołę artystyczną w 2015 r. przypadało średnio 141 uczniów (103 w 2010 r.).

Liczba uczniów kontynuujących naukę w szkołach policealnych dla młodzieży (łącznie ze specjalnymi) działających na terenie ŁOM w roku szkolnym 2015/2016 wyniosła 977, tj. o 12,8% mniej niż pięć lat wcześniej, chociaż liczba placówek tego typu nie zmieniła się w stosunku do roku 2010/2011. We wrześniu 2015 r., na badanym obszarze funkcjonowało 17 szkół policealnych, co stanowiło 60,7% tego typu placówek zlokalizowanych w województwie łódzkim. W przypadku całego województwa łódzkiego liczba uczniów szkół policealnych spadła o 10,3%, a liczba placówek wzrosła o 12,0%, z 25 w 2010 r. do 28 w 2015 r.

Łódzki Obszar Metropolitalny koncentruje usługi z zakresu szkolnictwa wyższego w województwie łódzkim. W roku akademickim 2015/2016, podobnie jak w poprzednich latach, zdecydowana większość (92,9% studiujących w województwie) uczęszczała do szkół wyższych zlokalizowanych na terenie ŁOM. Na 21 wyższych uczelniach zlokalizowanych na obszarze metropolitalnym Łodzi studiowało 76,4 tys. studentów⁴ (łącznie z cudzoziemcami), w tym 59,7% kobiet. W porównaniu z rokiem akademickim 2010/2011, liczba studentów szkół wyższych zlokalizowanych w Łódzkim Obszarze Metropolitalnym zmniejszyła się o 24,4%. Spośród wszystkich studentów 68,9% uczęszczało na studia stacjonarne. Na 10 tys.

⁴ Wg faktycznej lokalizacji uczelni.

ludności zamieszkującej ŁOM w 2015 r. przypadało 702 słuchaczy studiów wyższych (w 2010 r. – 906). Największą liczbę studentów w roku akademickim 2015/2016, podobnie jak w poprzednich latach, skupiały: Uniwersytet Łódzki (43,4%) oraz Politechnika Łódzka (24,5%).

OCHRONA ZDROWIA

Świadczenia ambulatoryjnej opieki zdrowotnej w 2015 r. w Łódzkim Obszarze Metropolitalnym realizowane były przez 882 przychodnie, tj. o 191 placówek więcej niż w 2010 r. Na terenie ŁOM zlokalizowanych było 56,5% wszystkich przychodni z województwa łódzkiego. W 2015 r. wskaźnik określający liczbę ludności na 1 przychodnię wyniósł 1232 osób i w stosunku do 2010 r. obniżył się o 380 osób. W 2015 r. najmniej osób przypadało na 1 przychodnię w gminach miejskich: Brzeziny (1045 osób) i Łódź (1059) oraz gmin wiejskich: Jeżów (1155) i Lutomiersk (1161). Najwięcej pacjentów obsługiwały przychodnie w gminach wiejskich: Głowno (4852 osoby na 1 przychodnię) i Dobroń (3772) oraz w gminie miejsko-wiejskiej Tuszyn (4078).

TABL. 18. **OCHRONA ZDROWIA I OPIEKA SPOŁECZNA**
Stan w dniu 31 XII

Wyszczególnienie	2010	2014	2015	
			ogółem	województwo = 100
Przychodnie	691	875	882	56,5
Liczba ludności na 1 przychodnię	1612	1248	1232	x
Stacjonarna pomoc społeczna ^a :				
placówki	43	46	47	45,2
w tym domy pomocy społecznej	28	27	26	42,6
miejsca	3821	4048	4017	50,3
liczba ludności na 1 miejsce	292	270	271	x
mieszkańcy	3708	3883	3871	50,9

^a Łącznie z filiami.

W 2015 r. na terenie Łódzkiego Obszaru Metropolitalnego funkcjonowało 47 placówek stacjonarnej pomocy społecznej, tj. o 4 placówki więcej niż w 2010 r. Wśród różnych typów zakładów stacjonarnych pomocy społecznej 55,3% stanowiły domy pomocy społecznej. Placówki stacjonarnej pomocy społecznej zlokalizowane na terenie Łódzkiego Obszaru Metropolitalnego w 2015 r. dysponowały 4017 miejscami, czyli o 5,1% więcej niż

w 2010 r., a o 4,4% zwiększyła się liczba mieszkańców tych placówek. Wskaźnik liczby ludności przypadającej na 1 miejsce w placówce stacjonarnej pomocy społecznej spadł z 292 w 2010 r. do 271 w 2015 r. Z trzynastu gmin, na których obszarze w 2015 r. działały tego typu placówki, najmniej ludności przypadało na 1 miejsce w gminie wiejskiej Jeżów (38 osób) oraz gminie miejskiej Konstantynów Łódzki (95 osób), a najwyższym wskaźnikiem liczby ludności na 1 miejsce w placówkach stacjonarnych pomocy społecznej charakteryzowała się zarówno gmina wiejska, jak i miejska Zgierz (odpowiednio 1236 i 481 osób).

W końcu 2015 r. na terenie Łódzkiego Obszaru Metropolitalnego działały 453 apteki, co oznacza, że w porównaniu z 2010 r. nastąpił wzrost ich liczby o 3,4%. Na terenie dwóch gmin wchodzących w skład Łódzkiego Obszaru Metropolitalnego w 2015 r. nie funkcjonowała żadna apteka ogólnodostępna, ani punkt apteczny; były to gminy wiejskie: Brzeziny i Nowosolna.

TABL. 19. **APTEKI OGÓLNODOSTĘPNE I PUNKTY APTECZNE**^a
Stan w dniu 31 XII

Wyszczególnienie	2010	2014	2015	
			ogółem	województwo = 100
Apteki.....	438	422	453	49,7
Punkty apteczne	10	16	18	20,5
Liczba ludności na 1 aptekę	2543	2587	2400	x

^a Bez aptek w stacjonarnych zakładach opieki zdrowotnej, np. w szpitalach.

W 2015 r. przeciętnie na 1 aptekę ogólnodostępną zlokalizowaną na badanym obszarze przypadało 2400 osób, tj. o 143 mniej niż 5 lat wcześniej oraz o 334 osób mniej niż średnio w województwie łódzkim (2734 osoby). Najmniej mieszkańców przypadało na 1 aptekę w gminie wiejskiej Jeżów (1732 osoby) oraz w gminach miejskich: Pabianice (1760), Głowno (1824), Ozorków (1988) i Brzeziny (2090). Najwięcej mieszkańców na 1 aptekę zanotowano w gminach wiejskich: Zgierz (13593 osoby na 1 aptekę), Dobroń (7544) oraz Brójce (6390).

W 2015 r. na terenie Łódzkiego Obszaru Metropolitalnego działało 18 punktów aptecznych, spośród których najwięcej zlokalizowanych było na terenie gmin wiejskich Zgierz oraz Dmosin (po 3 punkty w każdej z gmin). W porównaniu z 2010 r. ich liczba wzrosła o 8 punktów.

KULTURA

Łódzki Obszar Metropolitalny jest przykładem obszaru monocentrycznego z dominującą rolą Łodzi jako miasta centralnego (metropolitalnego). Łódź jest głównym, wielofunkcyjnym ośrodkiem oddziałującym na cały obszar metropolitalny, a jednocześnie to tutaj skupiają się funkcje wyższego rzędu, m. in. funkcje kulturalne. Mieszkańcy całego Łódzkiego Obszaru Metropolitalnego mieszkający w strefie oddziaływania potencjału kulturowego Łodzi, mają dostęp do instytucji kultury zlokalizowanych w centrum metropolii.

W roku 2015 w Łodzi działalnością sceniczną i muzyczną zajmowało 10 teatrów i instytucji muzycznych. Tworzyły je: teatry dramatyczne (4), teatry lalkowe (3), teatr operowy (1), teatr operetkowy (1) oraz filharmonia (1). W porównaniu z 2010 r. liczba teatrów zmniejszyła się o 1 instytucję, ale wzrosła liczba miejsc na widowniach w salach stałych. Według stanu na koniec 2015 r. teatry i instytucje muzyczne dysponowały 4,9 tys. miejsc, tj. o 24,2% więcej niż w 2010 r. W 2015 r. odbyło się 2,4 tys. przedstawień i koncertów, ale w stosunku do 2010 r. ich liczba spadła o 26,4%. Teatry i instytucje muzyczne w 2015 r. odwiedziło 536,6 tys. widzów i słuchaczy, tj. o 0,9% mniej niż w 2010 r.

W roku 2015 w Łodzi działało 6 kin, tj. o 2 mniej niż w 2010 r. Kina stałe posiadały łącznie 40 sal (w 2010 r. – 38 sal). W 2015 r. na jedno kino przypadało średnio 6,7 sali, a pięć lat wcześniej – 4,8 sali. Na liczbę kin stałych składały się 3 multipleksy, które posiadały łącznie 34 sale. Średnia liczba miejsc na widowni w kinach wynosiła 7,3 tys. i wzrosła o 6,6% w stosunku do 2010 r. Na przestrzeni sześciu obserwowanych lat wzrosła liczba wyświetlanych seansów, przy jednoczesnym spadku liczby oglądających je widzów. W 2015 r. wyświetlono 66,4 tys. seansów, tj. wzrost o 5,0%, które obejrzało 1,6 mln widzów, czyli o 8,0% mniej niż w 2010 r. Spadła zarazem liczba widzów w przeliczeniu na 1 seans (z 28 w 2010 r. do 24 w 2015 r.).

Na terenie ŁOM, oprócz Łodzi, po jednym kinie posiadały również gmina miejska Pabianice i gmina miejsko-wiejska Koluszki.

Na terenie Łódzkiego Obszaru Metropolitalnego w 2015 r. działalność wystawienniczą prowadziło 26 muzeów (w tym 6 oddziałów), ich liczba zwiększyła się o 4 instytucje w porównaniu z rokiem 2010. Na terenie Łodzi zlokalizowane były 22 instytucje oraz po jednym muzeum na terenie gmin miejskich: Brzeziny, Pabianice, Zgierz oraz w gminie wiejskiej Rogów. Liczba zwiedzających muzea wyniosła 617,1 tys. osób

i wzrosła o 60,8% w ciągu 6 obserwowanych lat. W przeliczeniu na 10 tys. mieszkańców muzea w ŁOM odwiedziło w 2015 r. 5,7 tys. osób, tj. o 2,2 tys. więcej niż w 2010 r.

Muzea są instytucjami, które gromadzą i udostępniają zwiedzającym swoje zbiory, ale pełnią również funkcję edukacyjną i coraz częściej korzystają z nowoczesnych metod dydaktycznych, takich jak: seanse filmowe, koncerty, warsztaty imprezy plenerowe, konkursy i inne. W 2015 r. w muzeach z terenu ŁOM odbyło się 7,2 tys. imprez oświatowych, tj. ponad dwukrotnie więcej niż w 2010 r. Największym zainteresowaniem cieszyły się warsztaty, których odbyło się 3,0 tys., lekcje – zajęcia (2,6 tys.) oraz seanse filmowe (0,8 tys.).

W 2010 r. rozwijaniu i zaspokajaniu potrzeb czytelniczych ludności z terenu Łódzkiego Obszaru Metropolitalnego sprzyjały 173 placówki biblioteczne, z czego 150 stanowiły biblioteki i filie, a 23 – punkty biblioteczne. Na terenie ŁOM zlokalizowanych było 28,3% wszystkich placówek bibliotecznych w województwie łódzkim. Średnio na 1 bibliotekę przypadało 7,2 tys. osób. Najwięcej mieszkańców przypadało na 1 bibliotekę w gminach miejskich: Głowno (14,6 tys.), Pabianice (13,4 tys.) i Brzeziny (12,5 tys.), a najmniej w gminach wiejskich: Ozorków (1,4 tys.), Pabianice (1,7 tys.) i Brzeziny (1,9 tys.).

TABL. 20. **BIBLIOTEKI PUBLICZNE (z filiami)**

Wyszczególnienie	2010	2014	2015	
			ogółem	województwo = 100
Biblioteki (stan w dniu 31 XII)	149	150	150	28,3
Liczba ludności na 1 bibliotekę (stan w dniu 31 XII)	7476	7278	7247	x
Księgozbiór (stan w dniu 31 XII) w tys. wol.	3170,2	3051,0	3026,2	35,5
Księgozbiór (stan w dniu 31 XII) na 1000 ludności w wol.	2846	2795	2784	x
Czytelnicy ^a w tys.	171,0	166,5	164,4	42,6
Czytelnicy bibliotek publicznych na 1000 ludności	153	152	151	x
Wypożyczenia ^{ab} w tys. wol.	3580,6	3563,6	3482,0	44,8
Wypożyczenia ^b na 1 czytelnika w wol.	20,9	21,4	21,2	x

^a Łącznie z punktami bibliotecznymi. ^b Bez wypożyczeń międzybibliotecznych.

W porównaniu z 2010 r. zainteresowanie czytelnictwem nieznacznie spadło. W bibliotekach zarejestrowanych było 164,4 tys. czytelników, tj. o 3,9% mniej niż w 2010 r. W 2015 r. liczba zarejestrowanych czytelników na 1000 ludności wynosiła 151 osób, czyli o 2 mniej niż w 2010 r. i o 3 mniej niż przeciętnie w województwie łódzkim. Największe zainteresowanie czytelnictwem wykazywali w 2015 r. mieszkańcy gminy miejskiej Brzeziny, z których aż 194 osoby na każde 1000 mieszkańców zarejestrowanych

było w bibliotekach publicznych oraz gminy miejsko-wiejskiej Aleksandrów Łódzki (180 czytelników na 1000 mieszkańców). Natomiast niskim wskaźnikiem charakteryzowały się gminy wiejskie: Nowosolna (34 czytelników na 1000 ludności), Głowno (38 na 1000) oraz Dłutów i Zgierz (49 na 1000).

W zasobach placówek bibliotecznych Łódzkiego Obszaru Metropolitalnego znajdował się księgozbiór obejmujący 3,0 mln woluminów, co stanowiło 35,5% zasobów bibliotecznych w całym województwie łódzkim. W porównaniu z rokiem 2010 zmniejszył się o 144,0 tys., tj. o 4,5%. W przeliczeniu na 1000 ludności liczba woluminów wyniosła 2,8 tys. sztuk i spadła o 62 egzemplarze w porównaniu z 2010 r.

W 2015 r., w porównaniu z 2010 r., spadła również liczba wypożyczeń (o 2,8%), chociaż nieznacznie wzrósł wskaźnik wypożyczeń na 1 czytelnika z 20,9 w 2010 r. do 21,2 w 2015 r. i było to więcej niż przeciętnie w województwie (20,1 książki). Najwyższy wskaźnik wypożyczeń na 1 czytelnika w ciągu 2015 r. zanotowano w gminach wiejskich: Jeżów (43,0) i Dłutów (36,6), a najmniej w gminach wiejskich Zgierz (10,7) i Brójce (10,9).

DOCHODY I WYDATKI BUDŻETÓW GMIN

W 2015 r. łączne dochody gmin z terenu Łódzkiego Obszaru Metropolitalnego wyniosły 5064,2 mln zł i w porównaniu z 2010 r. były wyższe o 44,9%. W 2015 r. dochody gmin ŁOM stanowiły 50,2% dochodów gmin z całego województwa łódzkiego (w 2010 r. – 45,2%).

TABL. 21. DOCHODY BUDŻETÓW GMIN ^a

Wyszczególnienie	2010	2014	2015	
			ogółem	województwo = 100
	w mln zł			
O g ó l e m	3493,9	4586,4	5064,2	50,2
Dochody własne	2204,1	2959,4	3129,6	54,7
Dotacje	562,3	817,4	1104,8	52,8
w tym dotacje celowe z budżetu państwa	441,8	502,4	518,0	40,9
w tym na zadania:				
z zakresu administracji rządowej	294,8	313,3	321,9	38,3
własne	145,0	188,7	195,1	45,8
Subwencja ogólna z budżetu państwa	727,4	809,7	829,7	36,5
w tym część oświatowa	667,1	753,8	774,4	42,0

^a Łącznie z dochodami gmin mających również status miasta na prawach powiatu.

W przeliczeniu na 1 mieszkańca Łódzkiego Obszaru Metropolitalnego dochód wyniósł 4651 zł i była to kwota wyższa niż w 2010 r. o 1520 zł i wyższa od przeciętnej wartości dla województwa o 611 zł. Najwyższe dochody w przeliczeniu na 1 mieszkańca osiągnęła gmina miejsko-wiejska Stryków (5495 zł), Łódź (5463 zł) oraz gmina wiejska Pabianice (4791 zł). Najniższe dochody zanotowano w gminie miejskiej Głowno (2561 zł na 1 mieszkańca) oraz w gminie wiejskiej Rogów (2725 zł).

W ogólnych dochodach budżetów gmin w 2015 r. przeważały dochody własne, które wyniosły 3129,6 mln zł, czyli 61,8% dochodów ogółem i zwiększyły się o 42,0% w porównaniu z 2010 r. W dochodach własnych najwyższy odsetek stanowiły dochody podatkowe, które w 2015 r. wyniosły 734,7 mln zł, tj. 23,5% dochodów własnych. W dochodach podatkowych największy udział miały dochody z tytułu podatku od nieruchomości, stanowiące 85,5% wszystkich dochodów podatkowych.

Realizując zadania własne i zlecone, gminy korzystały z dotacji, które w 2015 r. wyniosły 1104,8 mln zł, tj. 21,8% dochodów ogółem. Największy udział, tj. 46,9% ogólnej kwoty dotacji miały dotacje celowe z budżetu państwa w kwocie 518,0 mln zł (w 2010 r. odpowiednio – 78,6% i 441,8 mln zł).

Dochody z tytułu subwencji ogólnej w 2015 r. wyniosły 829,7 mln zł i wzrosły o 14,1% w porównaniu z 2010 r., stanowiąc 16,4% dochodów ogółem. Największy udział subwencji ogólnej miała część oświatowa – 93,3%.

W 2015 r. wydatki budżetów gmin z terenu Łódzkiego Obszaru Metropolitalnego wyniosły ogółem 5192,4 mln zł i były wyższe o 38,0% w porównaniu z 2010 r. W 2015 r. wydatki gmin omawianego obszaru stanowiły 51,1% wydatków gmin z całego województwa łódzkiego (w 2010 r. – 45,3%).

TABL. 22. WYDATKI BUDŻETÓW GMIN ^a

Wyszczególnienie	2010	2014	2015	
			ogółem	województwo = 100
	w mln zł			
O g ó l e m	3763,6	5007,3	5192,4	51,1
Wydatki bieżące	3097,8	3805,4	3914,7	48,9
w tym:				
dotacje	269,3	291,6	323,1	55,0
świadczenia na rzecz osób fizycznych	362,6	404,5	397,0	39,0
wydatki bieżące jednostek budżetowych	2382,9	2980,4	3084,7	49,8
Wydatki majątkowe	665,8	1201,9	1277,7	59,1
w tym inwestycyjne ^b	643,3	1116,7	1244,7	59,4

^a Łącznie z wydatkami gmin mających również status miasta na prawach powiatu. ^b Łącznie z dotacjami na finansowanie zadań inwestycyjnych samorządowych zakładów budżetowych.

Wskaźnik wydatków budżetów gmin na 1 mieszkańca w 2015 r. wyniósł 4768 zł i wzrósł o 1396 zł w stosunku do 2010 r., przewyższał również o 698 zł wskaźnik dla województwa. W przeliczeniu na 1 mieszkańca największe wydatki poniosła Łódź (5685 zł) oraz gmina miejsko-wiejska Stryków (5569 zł). Najniższy wskaźnik wydatków budżetów gmin na 1 mieszkańca zanotowano w gminie wiejskiej Rogów (2412 zł) oraz w gminie miejskiej Głowno (2526 zł).

Największe kwoty w budżetach gmin poniesiono na wydatki bieżące (75,4% ogółu wydatków), z czego na wynagrodzenia przypadało 34,6% wydatków bieżących, a na zakup materiałów i usług – 32,2% wydatków bieżących. Wydatki majątkowe ŁOM wyniosły 24,6% wydatków ogółem, z czego na inwestycje wydano 97,4% wydatków majątkowych.

Największą część wydatków gminy Łódzkiego Obszaru Metropolitalnego przeznaczyły na oświatę i wychowanie (25,8%), transport i łączność (25,7%) oraz pomoc społeczną i pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej (13,0%). Największy wzrost wydatków, w porównaniu z 2010 r., nastąpił w gospodarce mieszkaniowej (o 148,4%) oraz w transporcie i łączności (o 122,5%), spadek zanotowano jedynie w gospodarce komunalnej i ochronie środowiska (o 4,9%).

W 2015 r. budżety gmin Łódzkiego Obszaru Metropolitalnego zamknęły się deficytem w wysokości 128,2 mln zł. W stosunku do 2010 r. nastąpiło zmniejszenie deficytu o 52,5%. Największy deficyt zanotowano w Łodzi (156,0 mln zł), który spadł jednak o 20,3% w porównaniu z 2010 r. Nadwyżka budżetowa wystąpiła natomiast w siedemnastu gminach ŁOM (w 2010 r. – w czterech gminach), w tym najwyższa w gminach miejskich: Pabianice (9,0 mln zł) i Zgierz (5,8 mln zł).

PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ

W końcu grudnia 2015 r. na terenie Łódzkiego Obszaru Metropolitalnego w krajowym rejestrze urzędowym podmiotów gospodarki narodowej (REGON) wpisanych było 131,5 tys. podmiotów, co stanowiło 54,5% ogółu podmiotów zarejestrowanych w województwie łódzkim. W stosunku do grudnia 2010 r. liczba zarejestrowanych jednostek wzrosła o 5,9%. Sektor prywatny, podobnie jak 5 lat wcześniej, skupiał zdecydowaną większość podmiotów – 97,7%.

TABL. 23. **PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ W REJESTRZE REGON^a**

Wyszczególnienie	2010	2014 ^b	2015 ^b	
			ogółem	województwo = 100
O g ó ł e m	124125	130288	131498	54,5
na 10 tys. ludności	1114	1193	1210	x
sektor publiczny	2812	2805	2795	42,4
sektor prywatny	121313	127469	128505	54,8
Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą...	94832	95434	95154	52,8
Osoby prawne i jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej	29293	34854	36344	59,4
w tym:				
spółki handlowe	9987	13196	14480	72,1
spółki cywilne	9556	10207	10240	60,9
spółdzielnie	349	389	382	38,9
fundacje, stowarzyszenie i organizacje społeczne	3047	3661	3828	46,7
Jednostki nowo zarejestrowane (w ciągu roku).....	13154	11591	11089	54,6
na 10 tys. ludności	118	106	102	x

^a Stan w dniu 31 XII, bez osób prowadzących gospodarstwa indywidualne w rolnictwie. ^b W podziale na sektory własności – bez podmiotów, dla których informacja o formie własności nie występuje w rejestrze REGON.

Należy zwrócić uwagę, że liczba podmiotów gospodarki narodowej, w przeliczeniu na 10 tys. ludności, jest wyższa w Łódzkim Obszarze Metropolitalnym (1210 w 2015 r.) niż w województwie łódzkim (968 w 2015 r.). Największą liczbę jednostek w rejestrze REGON na 10 tys. ludności, zarówno w roku 2010, jak i w 2015, zanotowano w gminie miejsko-wiejskiej Rzgów, odpowiednio 1452 i 1666 oraz w gminie wiejskiej Ksawerów, (odpowiednio 1380 i 1440). Na uwagę zasługuje gmina wiejska Nowosolna, w której, w porównaniu z 2010 r., zanotowano największy wzrost liczby podmiotów gospodarki narodowej (o 27,9%). W rezultacie, w gminie tej, w 2015 r. na 10 tys. ludności przypadało 1428 podmiotów, co uplasowało ją na 3 miejscu wśród pozostałych gmin z obszaru ŁOM. W roku 2010, pod względem liczby jednostek wpisanych do systemu REGON na 10 tys. ludności, Nowosolna zajmowała również 3 pozycję z wartością wskaźnika 1248. Wśród gmin z terenu ŁOM tylko w dwóch gminach miejskich zanotowano spadek liczby podmiotów w rejestrze REGON w ciągu sześciu obserwowanych lat – w Ozorkowie (spadek o 2,3%) i w Brzezinach (spadek o 2,2%).

Interesujących wniosków dostarcza analiza danych dotyczących jednostek nowo zarejestrowanych w rejestrze REGON. O ile liczba podmiotów gospodarczych ogółem w rejestrze REGON w latach 2010-2015 zwiększyła się, o tyle liczba podmiotów nowo zarejestrowanych podlegała tendencji spadkowej. W roku 2015 na obszarze metropolitalnym

Łodzi powstało 11,1 tys. podmiotów, (tj. o 15,7% mniej niż w 2010 r.), co stanowiło 54,6% jednostek nowo powstałych w województwie łódzkim. Z dwudziestu ośmiu gmin tworzących ŁOM tylko w pięciu zarejestrowano w 2015 r. więcej nowych podmiotów niż w 2010 r. Biorąc pod uwagę liczbę nowych podmiotów na 10 tys. ludności, okazuje się, że w 2015 r. wyróżniały się opisywane wcześniej gminy: miejsko-wiejska Rzgów i wiejska Nowosolna, dla których wskaźnik ten osiągnął wartość 134 i 131, co uplasowało je na czele wśród wszystkich gmin tworzących ŁOM. Dla porównania, w roku 2010 liczba podmiotów nowo zarejestrowanych na 10 tys. ludności wyniosła w Nowosolnej 162, w Rzgowie – 149.

Rozpatrując podmioty ze względu na formę prawną, 72,4% (tj. 95,2 tys.) wszystkich podmiotów gospodarki zarejestrowanych w roku 2015 na terenie ŁOM, stanowiły osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą. Podobne relacje można zaobserwować w całym województwie łódzkim, w którym 74,7% podmiotów reprezentowały osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą. Spośród wszystkich gmin tworzących analizowany obszar w 2015 r. wyróżniała się gmina wiejska Andrespol, w której osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą stanowiły ponad 86,0% podmiotów zarejestrowanych w rejestrze REGON (88,3% – w 2010 r.).

Wśród pozostałych podmiotów z terenu Łódzkiego Obszaru Metropolitalnego, widniejących w rejestrze w końcu grudnia 2015 r., wiodącą pozycję zajęły spółki handlowe – 11,0% ogółu podmiotów i 39,8% wszystkich jednostek organizacyjnych, tj. osób prawnych i jednostek organizacyjnych niemających osobowości prawnej (w 2010 r. było to odpowiednio: 8,0% i 34,1%). Udział spółek cywilnych wyniósł 7,8% i 28,2% wszystkich jednostek organizacyjnych (w 2010 r. było to odpowiednio: 7,6% i 32,6%).

W strukturze podmiotów gospodarki narodowej według sekcji PKD zarówno w roku 2010, jak i 2015, na terenie analizowanego obszaru metropolitalnego Łodzi, podobnie jak w przypadku całego województwa, dominowała sekcja *Handel; naprawa pojazdów samochodowych* (odpowiednio: 28,8% i 26,9% ogółu podmiotów). Znaczącą liczbę jednostek odnotowano także w sekcjach: *Przetwórstwo przemysłowe* (odpowiednio: 13,5% i 12,2%) oraz *Budownictwo* (odpowiednio: 9,3% i 8,6%).

Analizując strukturę jednostek prawnych według liczby pracujących, możemy zauważyć, iż w końcu grudnia 2015 r. przeważały podmioty małe (zatrudniające mniej niż 50 pracowników), które stanowiły 99,2% ogółu zarejestrowanych podmiotów (130,4 tys.). Wśród tej grupy przedsiębiorstw, zdecydowana większość (96,1% małych jednostek) to podmioty o liczbie pracujących do 9 osób, czyli mikroprzedsiębiorstwa. Liczba średnich

przedsiębiorstw (zatrudniających od 50 do 249 pracowników) wyniosła 912, a przedsiębiorstw dużych (o liczbie pracujących powyżej 249 osób) – 144 jednostki. Warto przy tym zwrócić uwagę, że wśród małych przedsiębiorstw największy odsetek stanowiła sekcja *Handel; naprawa pojazdów samochodowych* (27% ogólnej liczby małych przedsiębiorstw), natomiast wśród jednostek średnich i dużych, dominowały podmioty zaliczone do sekcji *Przetwórstwo przemysłowe* (odpowiednio: 32,2% i 22,9%).

ŁÓDZKI OBSZAR METROPOLITALNY – WYBRANE CECHY

ŁÓDŹ METROPOLITAN AREA – SELECTED DATA

TABL. 24. WYBRANE DANE O GMINACH
SELECTED DATA BY GMINAS

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Powierzchnia ogólna ^a w ha Total area ^a in ha		Użytki rolne w % powierzchni ogólnej ^a Agricultural land in % of total area ^a					
			razem total		grunty orne arable land		sady orchards	
	2010	2016	2010	2016	2010	2016	2010	2016
WOJEWÓDZTWO ŁÓDZKIE	1821895	1821895	71,3	70,3	55,5	54,5	1,7	1,8
ŁÓDZKIE VOIVODSHIP								
Łódzki Obszar Metropolitalny.....	249893	249893	65,9	64,5	52,4	51,3	2,0	1,9
Łódź Metropolitan Area								
Łódź (1).....	29325	29325	42,1	39,8	33,6	32,4	1,0	0,9
Aleksandrów Łódzki (3).....	11643	11643	63,4	62,4	46,3	45,3	0,7	0,6
Andrespol (2).....	2334	2334	37,1	34,0	28,7	26,7	0,4	0,3
Brójce (2).....	6902	6902	86,8	84,6	69,6	67,8	1,3	1,0
Brzeziny (1).....	2158	2158	79,6	79,3	68,1	67,8	2,5	2,3
Brzeziny (2).....	10664	10664	75,0	74,6	65,3	64,9	2,8	2,5
Dłutów (2).....	10123	10123	58,3	57,9	43,8	43,5	1,0	1,0
Dmosin (2).....	10019	10019	89,5	86,8	77,0	73,2	5,1	6,4
Dobroń (2).....	9546	9546	51,1	50,2	32,9	32,2	1,0	0,9
Głowno (1).....	1984	1984	31,9	31,5	18,9	18,5	8,2	8,1
Głowno (2).....	10477	10477	84,8	84,3	66,3	65,5	6,5	6,4
Jeżów (2).....	6409	6409	89,2	89,1	79,7	79,6	1,4	1,4
Koluszki (3).....	15720	15720	48,5	47,4	42,6	42,0	1,3	0,9
Konstantynów Łódzki (1).....	2725	2725	69,1	66,6	49,6	47,0	1,0	0,8
Ksawerów (2).....	1364	1364	78,2	72,4	57,9	57,1	9,0	5,7
Lutomiersk (2).....	13392	13392	71,0	70,0	53,3	52,9	1,6	1,1
Nowosolna (2).....	5398	5398	67,2	65,4	59,6	58,0	2,3	2,0
Ozorków (1).....	1546	1546	54,1	53,4	38,9	37,6	0,8	0,8
Ozorków (2).....	9551	9551	76,9	78,9	61,0	60,7	1,1	1,1
Pabianice (1).....	3299	3299	49,7	49,0	38,0	37,4	1,4	1,3
Pabianice (2).....	8769	8769	76,1	73,5	55,0	53,0	0,9	0,8
Parzęczew (2).....	10389	10389	72,9	72,9	57,9	57,3	0,9	0,8
Rogów (2).....	6606	6606	73,7	72,7	62,5	62,5	6,6	6,0
Rzgów (3).....	6632	6632	89,2	81,4	63,8	63,4	1,0	0,1
Stryków (3).....	15790	15790	78,6	76,7	65,4	63,5	3,8	3,6
Tuszyn (3).....	12990	12990	68,9	66,1	54,9	52,8	1,4	1,3
Zgierz (1).....	4233	4233	36,4	36,5	29,4	29,1	1,1	1,1
Zgierz (2).....	19905	19905	59,8	59,5	46,4	46,0	1,4	1,3

^a Stan w dniu 1 I.

Źródło: dane Głównego Urzędu Geodezji i Kartografii.

^a As of 1 I.

Source: data of the Head Office of Geodesy and Cartography.

TABL. 24. WYBRANE DANE O GMINACH (cd.)
SELECTED DATA BY GMINAS (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Użytki rolne w % powierzchni ogólnej ^a (dok.) Agricultural land in % of total area ^a (cont.)									
	łąki trwałe permanent meadows		pastwiska trwałe permanent pastures		grunty rolne zabudowane agricultural built-up areas		grunty pod stawami under ponds areas		grunty pod rowami under ditches areas	
	2010	2016	2010	2016	2010	2016	2010	2016	2010	2016
WOJEWÓDZTWO ŁÓDZKIE	6,4	6,3	4,8	4,7	2,2	2,4	0,2	0,3	0,5	0,5
ŁÓDZKIE VOIVODSHIP										
Łódzki Obszar Metropolitalny.....	4,7	4,6	3,8	3,7	2,3	2,3	0,3	0,3	0,4	0,4
Łódź Metropolitan Area										
Łódź (1).....	1,7	1,6	2,5	2,3	3,2	2,4	0,0	0,1	0,1	0,1
Aleksandrów Łódzki (3).....	6,6	6,5	5,0	4,9	2,4	2,7	1,9	1,9	0,6	0,6
Andrespol (2).....	3,3	3,2	1,9	1,8	2,7	1,8	-	0,0	0,2	0,2
Brójce (2).....	7,6	7,5	4,8	4,7	3,2	3,1	0,1	0,1	0,3	0,4
Brzeziny (1).....	1,2	1,2	4,5	4,4	3,1	3,3	0,1	0,1	0,1	0,2
Brzeziny (2).....	1,6	1,6	2,7	2,7	2,5	2,8	0,0	0,1	0,1	0,1
Dłutów (2).....	6,8	6,7	4,3	4,2	1,7	1,9	0,3	0,3	0,3	0,3
Dmosin (2).....	2,2	2,0	2,4	2,2	2,5	2,6	0,1	0,2	0,2	0,2
Dobroń (2).....	9,6	9,4	5,6	5,5	1,4	1,6	0,2	0,2	0,4	0,4
Głowno (1).....	1,3	1,2	1,8	1,7	1,8	1,8	-	-	0,1	0,2
Głowno (2).....	4,0	4,0	4,8	4,7	2,0	2,5	0,3	0,3	0,9	0,9
Jeżów (2).....	2,9	2,9	2,8	2,8	2,2	2,3	-	-	0,2	0,2
Koluszki (3).....	0,5	0,5	2,1	2,0	1,8	1,7	0,0	0,0	0,1	0,1
Konstantynów Łódzki (1).....	11,0	11,0	3,6	3,6	3,5	3,8	0,0	0,1	0,3	0,3
Ksawerów (2).....	2,5	2,4	1,8	1,5	6,5	5,0	0,2	0,2	0,3	0,4
Lutomiersk (2).....	8,4	8,3	5,1	5,0	1,8	1,9	0,1	0,1	0,7	0,7
Nowosolna (2).....	0,9	0,9	2,7	2,6	1,7	1,7	0,1	0,1	0,1	0,1
Ozorków (1).....	8,0	8,0	4,6	4,5	1,0	1,7	-	-	0,8	0,8
Ozorków (2).....	9,8	9,8	4,0	4,0	0,2	2,5	0,1	0,2	0,7	0,7
Pabianice (1).....	6,8	6,7	1,4	1,4	2,0	2,0	0,1	0,1	0,2	0,2
Pabianice (2).....	10,5	10,1	6,3	6,1	2,5	2,7	0,2	0,2	0,8	0,7
Parzęczew (2).....	5,9	5,9	6,4	6,4	1,0	1,8	0,3	0,3	0,4	0,5
Rogów (2).....	1,1	1,1	0,8	0,8	2,6	2,4	-	-	0,1	0,1
Rzgów (3).....	10,0	10,1	6,5	6,4	7,3	1,1	-	0,0	0,5	0,2
Stryków (3).....	2,5	2,4	4,2	4,0	2,1	2,5	0,2	0,2	0,5	0,5
Tuszyn (3).....	4,8	4,5	3,8	3,5	2,8	2,7	1,0	1,1	0,3	0,2
Zgierz (1).....	2,8	2,8	1,5	1,4	1,4	2,0	0,0	0,0	0,2	0,1
Zgierz (2).....	4,8	4,8	4,1	4,1	2,0	2,3	0,6	0,6	0,4	0,4

^a Stan w dniu 1 I.

Źródło: dane Głównego Urzędu Geodezji i Kartografii.

^a As of 1 I.

Source: data of the Head Office of Geodesy and Cartography.

TABL. 24. WYBRANE DANE O GMINACH (cd.)
SELECTED DATA BY GMINAS (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Grunty leśne oraz zakrzewione i zadrzewione w % powierzchni ogólnej ^a Forest land as well as woody and bushy land in % of total area ^a					
	razem total		lasy forests		grunty zakrzewione i zadrzewione woody and bushy land	
	2010	2016	2010	2016	2010	2016
WOJEWÓDZTWO ŁÓDZKIE	21,7	22,1	21,3	21,5	0,4	0,6
ŁÓDZKIE VOIVODSHIP						
Łódzki Obszar Metropolitalny.....	20,5	20,7	19,8	19,8	0,7	0,9
Łódź Metropolitan Area						
Łódź (1).....	10,0	10,0	8,6	8,6	1,3	1,4
Aleksandrów Łódzki (3).....	26,5	26,6	25,6	25,6	0,9	1,0
Andrespol (2).....	26,6	27,1	26,0	25,9	0,6	1,2
Brójce (2).....	7,1	8,3	6,1	6,3	0,9	2,0
Brzeziny (1).....	5,0	4,9	3,9	3,8	1,1	1,1
Brzeziny (2).....	22,7	22,8	22,4	22,4	0,3	0,4
Dłutów (2).....	37,5	37,9	37,4	37,6	0,2	0,3
Dmosin (2).....	7,7	8,4	7,4	7,3	0,3	1,1
Dobroń (2).....	42,8	41,9	42,7	41,6	0,1	0,4
Głowno (1).....	30,2	30,4	29,2	29,4	1,0	1,0
Głowno (2).....	11,7	12,0	11,2	11,5	0,4	0,4
Jeżów (2).....	7,2	7,3	6,4	6,5	0,7	0,8
Kołoszki (3).....	42,2	42,4	42,2	42,2	0,1	0,3
Konstantynów Łódzki (1).....	10,7	11,0	10,3	10,2	0,3	0,7
Ksawerów (2).....	0,4	0,9	0,3	0,2	0,1	0,7
Lutomiersk (2).....	23,3	23,9	23,2	23,4	0,1	0,5
Nowosolna (2).....	24,4	24,8	24,1	24,1	0,2	0,7
Ozorków (1).....	8,2	8,1	6,9	6,9	1,2	1,2
Ozorków (2).....	12,0	11,9	11,5	11,4	0,6	0,6
Pabianice (1).....	8,8	9,0	8,6	8,7	0,2	0,4
Pabianice (2).....	18,9	19,3	18,7	18,7	0,2	0,7
Parzęczew (2).....	17,6	17,7	16,3	16,4	1,4	1,3
Rogów (2).....	21,9	22,1	21,9	22,0	0,0	0,0
Rzgów (3).....	4,9	4,6	4,7	4,2	0,2	0,5
Stryków (3).....	12,8	12,8	11,6	11,6	1,2	1,2
Tuszyn (3).....	25,5	26,4	24,8	25,0	0,6	1,4
Zgierz (1).....	18,5	18,7	17,6	17,7	1,0	1,0
Zgierz (2).....	31,4	31,5	30,2	30,2	1,2	1,3

^a Stan w dniu 1 I.

Źródło: dane Głównego Urzędu Geodezji i Kartografii.

a As of 1 I.

Source: data of the Head Office of Geodesy and Cartography.

TABL. 24. WYBRANE DANE O GMINACH (cd.)
SELECTED DATA BY GMINAS (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Grunty zabudowane i zurbanizowane w % powierzchni ogólnej ^a Built-up and urbanized areas in % of total area ^a							
	razem total		tereny mieszkaniowe residential areas		tereny przemysłowe industrial areas		inne tereny zabudowane other built-up areas	
	2010	2016	2010	2016	2010	2016	2010	2016
WOJEWÓDZTWO ŁÓDZKIE	5,1	5,7	1,0	1,2	0,3	0,4	0,4	0,5
ŁÓDZKIE VOIVODSHIP								
Łódzki Obszar Metropolitalny	12,3	13,6	4,1	4,6	1,0	1,0	1,4	1,6
Łódź Metropolitan Area								
Łódź (1).....	46,5	48,9	14,2	15,3	4,5	4,4	7,0	8,2
Aleksandrów Łódzki (3).....	9,3	10,2	5,2	6,0	0,3	0,4	0,5	0,5
Andrespol (2).....	34,4	37,1	15,8	18,9	0,1	0,3	1,6	1,9
Brójce (2).....	4,5	5,6	0,7	1,6	0,2	0,3	0,1	0,2
Brzeziny (1).....	14,0	14,5	5,7	6,0	0,6	0,6	2,1	2,2
Brzeziny (2).....	1,8	2,0	0,0	0,3	-	0,0	0,0	0,1
Dłutów (2).....	2,7	2,9	0,8	0,9	0,0	0,0	0,3	0,3
Dmosin (2).....	2,0	4,0	0,0	0,2	-	0,0	0,0	0,1
Dobroń (2).....	4,9	6,9	1,3	1,5	0,0	0,1	0,6	0,6
Głowno (1).....	36,3	36,6	14,7	15,2	2,3	2,3	3,6	3,6
Głowno (2).....	3,0	3,2	0,8	0,4	0,1	0,1	0,1	0,1
Jeżów (2).....	2,8	2,8	0,4	0,4	0,0	0,0	0,1	0,1
Koluszki (3).....	8,7	9,5	2,2	2,8	0,5	0,5	1,4	1,4
Konstantynów Łódzki (1).....	17,1	19,7	7,9	9,4	2,1	2,6	0,8	1,7
Ksawerów (2).....	19,9	26,2	9,5	14,6	0,7	1,2	3,2	3,6
Lutomiersk (2).....	4,3	4,8	1,1	1,6	0,0	0,1	0,5	0,4
Nowosolna (2).....	7,4	9,3	2,6	3,4	0,3	0,3	0,4	0,4
Ozorków (1).....	35,6	36,5	16,5	17,2	4,1	4,1	3,9	3,9
Ozorków (2).....	10,1	8,3	5,2	3,4	0,4	0,5	0,5	0,4
Pabianice (1).....	39,0	39,7	16,6	17,1	5,3	5,3	4,7	4,9
Pabianice (2).....	4,0	6,5	0,8	1,5	0,9	0,9	0,2	0,3
Parzęczew (2).....	4,1	4,0	1,3	0,9	0,0	0,1	0,2	0,3
Rogów (2).....	3,8	4,6	0,1	0,7	-	0,0	0,0	0,3
Rzgów (3).....	4,1	13,1	0,0	4,0	0,0	0,6	0,5	2,5
Stryków (3).....	7,6	9,6	2,1	2,0	1,0	1,4	0,5	0,6
Tuszyn (3).....	5,0	7,0	1,2	2,2	0,1	0,1	0,3	0,3
Zgierz (1).....	42,5	42,5	17,6	17,7	5,6	5,6	3,3	3,5
Zgierz (2).....	7,7	8,0	3,2	3,4	0,0	0,1	0,4	0,3

^a Stan w dniu 1 I.

Źródło: dane Głównego Urzędu Geodezji i Kartografii.

^a As of 1 I.

Source: data of the Head Office of Geodesy and Cartography.

TABL. 24. **WYBRANE DANE O GMINACH (cd.)**
SELECTED DATA BY GMINAS (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Grunty zabudowane i zurbanizowane w % powierzchni ogólnej ^a (cd.) Built-up and urbanized areas in % of total area ^a (cont.)							
	zurbanizowane tereny niezabudowane <i>urbanized non-built-up areas</i>		tereny komunikacyjne <i>transport areas</i>					
			drogi <i>roads</i>		tereny kolejowe <i>railway</i>		inne <i>others</i>	
	2010	2016	2010	2016	2010	2016	2010	2016
WOJEWÓDZTWO ŁÓDZKIE	0,2	0,2	2,5	2,7	0,3	0,3	0,0	0,0
ŁÓDZKIE VOIVODSHIP								
Łódzki Obszar Metropolitalny.....	0,9	0,9	3,5	4,0	0,6	0,6	0,1	0,1
Łódź Metropolitan Area								
Łódź (1).....	3,6	3,5	9,6	9,9	2,5	2,4	0,9	0,9
Aleksandrów Łódzki (3).....	0,5	0,5	2,7	2,8	-	-	-	-
Andrespol (2).....	9,3	7,7	6,0	6,3	1,1	1,1	-	-
Brójce (2).....	1,1	1,0	2,4	2,5	-	-	-	-
Brzeziny (1).....	1,0	1,1	3,8	3,8	-	-	-	-
Brzeziny (2).....	0,0	0,0	1,6	1,6	-	-	-	-
Dłutów (2).....	0,0	0,0	1,6	1,6	-	-	-	-
Dmosin (2).....	-	-	1,8	3,6	0,0	-	0,0	-
Dobroń (2).....	0,1	0,1	2,1	3,9	0,5	0,5	-	-
Głowno (1).....	3,2	2,8	6,4	6,7	2,2	2,1	-	-
Głowno (2).....	0,0	0,0	1,9	2,6	0,1	0,1	-	-
Jeźów (2).....	0,0	0,0	2,2	2,2	0,1	0,1	-	-
Koluszki (3).....	0,3	0,4	1,9	2,1	2,0	2,0	0,2	0,2
Konstantynów Łódzki (1).....	1,0	0,7	4,8	4,9	-	-	0,1	0,1
Ksawerów (2).....	0,7	0,6	5,8	5,9	-	-	-	-
Lutomiersk (2).....	0,0	0,1	2,6	2,5	-	-	-	-
Nowosolna (2).....	1,9	2,4	2,2	2,8	-	-	-	-
Ozorków (1).....	2,3	2,1	6,6	7,0	1,6	1,6	0,1	-
Ozorków (2).....	0,2	0,2	3,2	3,3	0,3	0,3	0,0	0,0
Pabianice (1).....	1,3	1,4	8,1	8,2	0,5	0,5	0,0	0,0
Pabianice (2).....	0,1	0,1	1,9	3,4	0,2	0,2	-	-
Parzęczew (2).....	0,0	0,0	2,3	2,4	0,2	0,2	-	-
Rogów (2).....	0,0	0,0	1,7	1,7	0,4	0,5	0,5	0,4
Rzgów (3).....	0,3	0,2	3,0	5,3	-	-	0,0	0,1
Stryków (3).....	0,4	0,4	2,9	4,4	0,5	0,5	-	0,0
Tuszyn (3).....	0,2	0,2	3,1	3,6	-	0,0	-	-
Zgierz (1).....	4,9	4,4	7,6	7,7	2,3	2,3	-	-
Zgierz (2).....	0,7	0,7	2,9	3,0	0,4	0,4	-	-

^a Stan w dniu 1 I.

Źródło: dane Głównego Urzędu Geodezji i Kartografii.

^a As of 1 I.

Source: data of the Head Office of Geodesy and Cartography.

TABL. 24. WYBRANE DANE O GMINACH (cd.)
SELECTED DATA BY GMINAS (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Grunty zabudowane i zurbanizowane w % powierzchni ogólnej ^a (dok.) Built-up and urbanized areas in % of total area ^a (cont.)				Grunty pod wodami w % powierzchni ogólnej ^a Lands under waters in % of total area ^a					
	tereny rekreacyjno- wypoczynkowe recreational and rest areas		użytki kopalne minerals		razem total		powierzchniowymi surface			
							płynącymi flowing		stojącymi standing	
	2010	2016	2010	2016	2010	2016	2010	2016	2010	2016
WOJEWÓDZTWO ŁÓDZKIE	0,2	0,2	0,1	0,2	0,6	0,6	0,5	0,5	0,1	0,1
ŁÓDZKIE VOIVODSHIP										
Łódzki Obszar Metropolitalny	0,7	0,6	0,0	0,1	0,3	0,3	0,2	0,2	0,1	0,1
Łódź Metropolitan Area										
Łódź (1).....	4,0	3,7	0,3	0,4	0,5	0,5	0,4	0,4	0,1	0,0
Aleksandrów Łódzki (3).....	0,1	0,1	-	-	0,2	0,2	0,2	0,2	-	-
Andrespol (2).....	0,5	0,9	-	-	1,1	1,1	0,2	0,2	0,9	0,9
Brójce (2).....	0,0	0,0	-	-	0,4	0,4	0,1	0,1	0,3	0,3
Brzeziny (1).....	0,8	0,8	-	-	0,4	0,3	0,1	0,1	0,2	0,1
Brzeziny (2).....	0,0	0,0	-	-	0,2	0,2	0,2	0,2	0,0	0,0
Dłutów (2).....	0,0	0,0	-	-	0,2	0,1	0,2	0,1	-	-
Dmosin (2).....	0,0	0,1	-	-	0,3	0,3	0,2	0,2	0,1	0,0
Dobroń (2).....	0,1	0,1	0,2	0,1	0,3	0,4	0,3	0,3	0,1	0,1
Głowno (1).....	4,0	4,0	-	-	0,8	0,7	0,8	0,7	-	-
Głowno (2).....	-	-	-	-	0,2	0,2	0,2	0,2	-	-
Jeźów (2).....	0,1	0,0	-	-	0,3	0,3	0,1	0,1	0,2	0,2
Kołoszki (3).....	0,1	0,1	-	-	0,1	0,1	0,1	0,1	0,0	0,0
Konstantynów Łódzki (1).....	0,5	0,4	-	-	1,0	1,0	0,9	0,9	0,1	0,1
Ksawerów (2).....	-	0,2	-	-	0,1	0,1	0,1	0,1	-	-
Lutomiersk (2).....	0,1	0,1	-	-	0,6	0,6	0,5	0,5	0,1	0,1
Nowosolna (2).....	0,0	0,0	-	-	0,1	0,1	0,1	0,1	-	0,0
Ozorków (1).....	0,5	0,6	-	-	1,4	1,6	1,4	1,4	0,1	0,1
Ozorków (2).....	0,1	0,1	-	-	0,4	0,3	0,1	0,1	0,2	0,1
Pabianice (1).....	2,3	2,3	0,0	-	0,6	0,6	0,4	0,4	0,2	0,2
Pabianice (2).....	0,0	0,0	-	-	0,3	0,3	0,3	0,3	-	0,0
Parzęczew (2).....	0,0	0,0	-	-	0,3	0,3	0,3	0,3	-	-
Rogów (2).....	0,9	0,9	-	-	0,2	0,2	0,1	0,1	0,1	0,1
Rzgów (3).....	0,3	0,1	-	0,4	0,4	0,2	0,2	0,2	0,2	-
Stryków (3).....	0,3	0,3	-	-	0,2	0,2	0,1	0,1	0,1	0,1
Tuszyn (3).....	0,1	0,1	-	0,3	0,1	0,2	0,1	0,1	0,0	0,0
Zgierz (1).....	1,2	1,2	-	-	0,4	0,4	0,1	0,1	0,3	0,3
Zgierz (2).....	0,1	0,1	-	-	0,2	0,2	0,2	0,2	0,0	0,0

^a Stan w dniu 1 I.

Źródło: dane Głównego Urzędu Geodezji i Kartografii.

^a As of 1 I.

Source: data of the Head Office of Geodesy and Cartography.

TABL. 24. WYBRANE DANE O GMINACH (cd.)
SELECTED DATA BY GMINAS (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Użytki ekologiczne w % powierzchni ogólnej ^a Ecological areas in % of total area ^a		Nieużytki w % powierzchni ogólnej ^a Wasteland in % of total area ^a		Tereny różne w % powierzchni ogólnej ^a Miscellaneous land in % of total area ^a	
	2010	2016	2010	2016	2010	2016
WOJEWÓDZTWO ŁÓDZKIE	0,1	0,1	0,8	0,8	0,3	0,3
ŁÓDZKIE VOIVODSHIP						
Łódzki Obszar Metropolitalny.....	0,1	0,1	0,6	0,5	0,4	0,3
Łódź Metropolitan Area						
Łódź (1).....	0,2	0,3	0,6	0,4	0,2	0,1
Aleksandrów Łódzki (3).....	0,0	0,0	0,5	0,6	0,0	0,0
Andrespol (2).....	0,1	0,1	0,6	0,6	-	-
Brójce (2).....	-	-	1,2	1,1	-	-
Brzeziny (1).....	-	-	1,0	1,0	-	-
Brzeziny (2).....	-	-	0,3	0,3	-	-
Dłutów (2).....	-	-	0,7	0,6	0,6	0,5
Dmosin (2).....	-	-	0,5	0,4	-	-
Dobroń (2).....	-	-	0,6	0,6	0,3	0,0
Głowno (1).....	0,5	0,5	0,4	0,4	-	-
Głowno (2).....	0,0	0,0	0,3	0,3	-	-
Jeźów (2).....	-	-	0,5	0,5	-	-
Koluszki (3).....	0,1	0,1	0,4	0,4	0,0	0,1
Konstantynów Łódzki (1).....	-	-	1,1	1,2	1,1	0,6
Ksawerów (2).....	-	-	0,6	0,5	0,9	-
Lutomiersk (2).....	-	-	0,6	0,7	0,2	0,0
Nowosolna (2).....	-	-	0,4	0,3	0,5	0,0
Ozorków (1).....	-	-	0,5	0,3	0,3	0,2
Ozorków (2).....	0,1	0,1	0,6	0,6	-	-
Pabianice (1).....	-	-	0,9	0,9	1,0	0,7
Pabianice (2).....	0,0	0,0	0,3	0,3	0,3	0,0
Parzęczew (2).....	-	-	0,8	0,8	4,3	4,3
Rogów (2).....	-	-	0,4	0,4	-	-
Rzgów (3).....	-	-	0,6	0,6	0,7	0,1
Stryków (3).....	0,1	0,1	0,4	0,4	0,3	0,3
Tuszyn (3).....	-	-	0,3	0,3	0,2	0,1
Zgierz (1).....	0,0	0,0	1,1	1,1	0,9	0,9
Zgierz (2).....	0,0	0,0	0,6	0,6	0,2	0,2

^a Stan w dniu 1 I.

Źródło: dane Głównego Urzędu Geodezji i Kartografii.

^a As of 1 I.

Source: data of the Head Office of Geodesy and Cartography.

TABL. 24. WYBRANE DANE O GMINACH (cd.)
SELECTED DATA BY GMINAS (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Powierzchnia gruntów leśnych ^a w ha Area of forest land ^a in ha				Udział gruntów leśnych publicznych ^a w % Share of public forest land ^a in %		Lesistość ^a w % Forest cover ^a in %	
	ogółem total		w tym lasy of which forests		2010	2015	2010	2015
	2010	2015	2010	2015				
WOJEWÓDZTWO ŁÓDZKIE	391473,3	395437,2	384144,3	388155,6	66,9	66,4	21,1	21,3
ŁÓDZKIE VOIVODSHIP								
Łódzki Obszar Metropolitalny	49794,1	49731,0	48601,1	48484,8	78,0	78,5	19,4	19,4
Łódź Metropolitan Area								
Łódź (1).....	2846,0	2793,8	2799,4	2748,8	61,5	62,6	9,5	9,4
Aleksandrów Łódzki (3).....	2950,5	2953,6	2890,7	2893,3	76,8	77,2	24,8	24,9
Anderspol (2).....	619,4	608,0	600,8	589,3	85,8	88,0	25,7	25,2
Brójce (2).....	469,5	432,0	469,0	431,6	11,4	12,7	6,8	6,3
Brzeziny (1).....	75,8	80,4	75,8	80,4	14,4	20,3	3,5	3,7
Brzeziny (2).....	2374,2	2389,7	2305,8	2322,2	86,3	86,4	21,6	21,8
Dłutów (2).....	3872,5	3873,4	3786,5	3783,5	82,4	82,4	37,4	37,4
Dmosin (2).....	701,6	734,4	698,4	730,9	31,7	33,7	7,0	7,3
Dobroń (2).....	4084,6	4041,1	3985,6	3951,8	85,8	85,6	41,8	41,4
Głowno (1).....	575,6	578,5	555,7	560,5	87,7	87,5	28,0	28,2
Głowno (2).....	1195,5	1196,4	1182,0	1181,9	51,6	52,6	11,3	11,3
Jeźów (2).....	423,3	424,7	417,9	424,7	46,7	44,2	6,5	6,6
Koluszki (3).....	6610,3	6624,0	6410,2	6425,4	96,4	96,4	40,8	40,9
Konstantynów Łódzki (1).....	283,7	285,1	273,8	277,0	86,6	86,4	10,0	10,2
Ksawerów (2).....	2,2	2,2	2,2	2,2	-	-	0,2	0,2
Lutomiersk (2).....	3134,7	3168,3	3052,4	3085,4	71,4	71,4	22,8	23,0
Nowosolna (2).....	1294,2	1297,4	1245,1	1249,3	88,4	88,7	23,1	23,1
Ozorków (1).....	106,0	105,8	106,0	103,8	95,3	95,5	6,9	6,7
Ozorków (2).....	1077,7	1068,4	1059,6	1051,1	71,0	72,7	11,1	11,0
Pabianice (1).....	282,8	282,8	275,9	276,0	87,3	87,3	8,4	8,4
Pabianice (2).....	1637,3	1640,1	1605,1	1605,8	79,8	79,6	18,3	18,3
Parzęczew (2).....	1714,6	1695,2	1696,2	1676,6	61,3	62,1	16,3	16,1
Rogów (2).....	1500,4	1468,8	1442,1	1342,8	92,5	92,5	21,8	20,3
Rzgów (3).....	307,3	274,2	307,2	274,1	8,6	11,7	4,6	4,1
Stryków (3).....	1816,4	1820,9	1769,0	1773,0	81,2	81,1	11,2	11,2
Tuszyn (3).....	3157,2	3197,3	3091,5	3131,4	74,1	75,8	23,8	24,1
Zgierz (1).....	737,7	740,5	716,9	717,1	91,5	91,6	16,9	16,9
Zgierz (2).....	5943,2	5954,3	5780,2	5795,3	76,8	77,3	29,0	29,1

^a Stan w dniu 31 XII.
^a As of 31 XII.

TABL. 24. WYBRANE DANE O GMINACH (cd.)
SELECTED DATA BY GMINAS (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Zużycie wody na potrzeby gospodarki narodowej i ludności na 1 km ² w dam ³ Consumption of water for needs of the national economy and population per 1 km ² in dam ³		Ścieki przemysłowe i komunalne oczyszczone w % wymagających oczyszczania ^a Industrial and municipal wastewater treated in % of requiring treatment ^a		Ścieki przemysłowe i komunalne nieoczyszczone na 1 km ² w dam ³ Industrial and municipal wastewater untreated per 1 km ² in dam ³		Ludność korzystająca z oczyszczalni ścieków w % ogółu ludności ^b Population connected to wastewater treatment plants in % of total population ^b	
	2010	2015	2010	2015	2010	2015	2010	2015
	WOJEWÓDZTWO ŁÓDZKIE	16,0	15,2	99,5	97,0	0,04	0,16	66,0
ŁÓDZKIE VOIVODSHIP								
Łódzki Obszar Metropolitalny	25,7	24,1	99,8	99,9	0,04	0,02	84,7	84,6
Łódź Metropolitan Area								
Łódź (1).....	148,3	132,0	99,9	99,9	0,16	0,12	98,7	98,2
Aleksandrów Łódzki (3).....	19,6	20,6	97,5	100,0	0,17	-	67,5	76,3
Andrespol (2).....	24,6	33,6	100,0	100,0	-	-	26,2	50,3
Brójce (2).....	9,9	4,2	x	x	-	-	-	-
Brzeziny (1).....	20,5	20,2	100,0	99,6	0,00	0,09	90,0	76,2
Brzeziny (2).....	2,0	2,8	x	x	-	-	-	-
Dłutów (2).....	2,1	1,8	100,0	100,0	-	-	22,1	22,5
Dmosin (2).....	3,2	3,4	100,0	100,0	-	-	-	9,5
Dobroń (2).....	3,4	4,6	100,0	100,0	-	-	27,8	31,3
Głowno (1).....	37,1	39,0	99,8	99,8	0,05	0,05	53,6	62,4
Głowno (2).....	2,1	2,2	x	x	-	-	-	-
Jeźów (2).....	3,3	3,7	100,0	100,0	-	-	12,7	36,1
Kołoszki (3).....	5,5	5,9	99,8	100,0	0,01	-	72,2	52,3
Konstantynów Łódzki (1).....	31,9	36,1	100,0	100,0	-	-	68,4	76,7
Ksawerów (2).....	22,1	28,0	x	100,0	-	-	-	71,4
Lutomiersk (2).....	3,8	5,3	x	x	-	-	-	-
Nowosolna (2).....	3,7	5,8	100,0	100,0	-	-	2,1	1,9
Ozorków (1).....	55,8	57,5	100,0	100,0	-	-	87,0	91,1
Ozorków (2).....	9,0	11,3	100,0	100,0	-	-	1,5	14,1
Pabianice (1).....	96,0	84,5	99,1	99,7	0,91	0,30	90,9	94,2
Pabianice (2).....	2,7	4,2	x	100,0	-	-	-	11,1
Parzęczew (2).....	1,7	3,1	100,0	100,0	-	-	32,8	28,4
Rogów (2).....	3,2	3,5	x	x	-	-	-	-
Rzgów (3).....	14,2	14,4	100,0	100,0	-	-	31,9	37,9
Stryków (3).....	4,1	5,6	100,0	100,0	-	-	41,3	42,5
Tuszyn (3).....	9,4	4,2	100,0	100,0	-	-	29,9	32,1
Zgierz (1).....	59,8	62,8	100,0	100,0	-	-	90,8	83,9
Zgierz (2).....	4,6	5,6	100,0	100,0	-	-	-	1,8

^a Odprowadzone do wód lub do ziemi. ^b Ludność korzystająca z oczyszczalni ścieków – dane szacunkowe; ludność ogółem – na podstawie bilansów.

^a Discharged into waters or into the ground. ^b Population connected to wastewater treatment plants – estimated data; the total population – based on balances.

TABL. 24. WYBRANE DANE O GMINACH (cd.)
SELECTED DATA BY GMINAS (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Zmieszane odpady komunalne zebrane w ciągu roku ^a na 1 mieszkańca w kg <i>Mixed municipal waste collected during the year^a per capita in kg</i>		Zmieszane odpady komunalne zebrane ^a z gospodarstw domowych w % ogółu odpadów komunalnych <i>Mixed municipal waste collected^a in % of total waste</i>		Powierzchnia o szczególnych walorach przyrodniczych prawnie chroniona ^b w % powierzchni ogólnej <i>Area of special nature value under legal protection^b in % of total area</i>		Powierzchnia parków, zieleni i terenów zieleni osiedlowej ^b w % powierzchni ogólnej <i>The area of parks, lawns and green areas of the housing estates^b in % of total area</i>	
	2010	2015	2010	2015	2010	2015	2010	2015
WOJEWÓDZTWO ŁÓDZKIE	239,1	191,1	71,1	83,9	19,6	19,6	0,2	0,2
ŁÓDZKIE VOIVODSHIP								
Łódzki Obszar Metropolitalny	305,4	218,4	70,4	87,4	19,6	19,6	0,9	0,8
Łódź Metropolitan Area								
Łódź (1)	316,3	223,4	68,4	92,0	9,4	9,4	6,4	5,5
Aleksandrów Łódzki (3).....	270,6	283,7	74,0	83,8	34,2	34,2	0,2	0,2
Andrespol (2).....	179,4	229,3	61,0	85,4	19,4	19,4	0,1	0,1
Brójce (2).....	164,1	241,0	77,4	79,5	6,1	6,1	-	-
Brzeziny (1).....	337,6	268,3	82,5	73,4	-	-	1,0	1,0
Brzeziny (2).....	80,8	197,3	87,5	78,3	59,2	59,2	-	-
Dłutów (2).....	95,5	110,2	80,4	89,3	7,0	7,0	0,0	0,0
Dmosin (2).....	77,0	144,2	51,3	71,6	66,9	66,9	-	-
Dobroń (2).....	162,8	140,5	58,3	65,2	43,5	43,5	0,0	0,0
Głowno (1).....	258,5	280,8	61,4	89,7	48,2	48,2	2,1	2,3
Głowno (2).....	50,8	86,6	86,4	95,9	9,5	9,5	-	-
Jeźów (2).....	166,5	232,7	69,8	81,6	43,7	43,7	-	0,0
Koluszki (3).....	233,9	100,1	85,4	54,2	0,4	0,4	0,2	0,2
Konstantynów Łódzki (1).....	282,4	254,7	67,8	95,6	-	-	1,4	1,3
Ksawerów (2).....	225,6	247,9	54,4	66,6	-	-	0,2	0,2
Lutomiersk (2).....	259,8	244,8	54,9	85,5	22,4	22,4	0,0	0,0
Nowosolna (2).....	218,5	219,4	84,6	99,2	73,8	73,8	-	-
Ozorków (1).....	281,9	250,0	75,9	75,3	7,7	7,7	1,5	2,8
Ozorków (2).....	102,6	208,4	84,1	97,9	12,1	12,1	0,3	0,1
Pabianice (1).....	491,6	236,0	78,6	73,9	-	-	4,1	4,1
Pabianice (2).....	155,5	221,8	59,5	83,8	12,3	12,3	-	-
Parzęczew (2).....	130,8	143,0	73,1	75,3	6,5	6,5	-	0,0
Rogów (2).....	148,3	202,1	70,7	85,2	57,0	57,0	-	0,0
Rzgów (3).....	199,3	248,1	62,9	52,6	3,7	3,7	0,0	0,0
Stryków (3).....	469,4	205,9	80,8	49,9	25,7	25,7	0,0	0,0
Tuszyn (3).....	134,7	100,5	58,5	73,0	1,4	1,4	0,1	0,1
Zgierz (1).....	313,1	180,5	75,4	82,1	4,7	4,7	1,4	1,7
Zgierz (2).....	76,3	121,6	52,4	83,4	1,0	1,0	0,0	0,0

^a Bez zebranych selektywnie; od 2014 r. pozycja obejmuje odpady odebrane od wszystkich właścicieli nieruchomości i uznawana jest za odpady wytworzone ze względu na objęcie od 1.07.2013 r. przez gminy systemem gospodarowania odpadami komunalnymi wszystkich właścicieli nieruchomości. ^b Stan w dniu 31 XII.

^a Excluding collected separately; includes waste collected from all inhabitants and is considered to be waste generated because of covering by municipalities from 1.07.2013 all real-estate owners with municipal waste management system. ^b As of 31 XII.

TABL. 24. WYBRANE DANE O GMINACH (cd.)
SELECTED DATA BY GMINAS (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ludność ^a Population ^a				Kobiety na 100 mężczyzn ^a Females per 100 males ^a		Ludność na 1 km ² powierzchni ogólnej ^a Population per 1 km ² of total area ^a	
	ogółem total		w tym kobiety of which females		2010	2015	2010	2015
	2010	2015	2010	2015				
WOJEWÓDZTWO ŁÓDZKIE	2542436	2493603	1330254	1305485	110	110	140	137
ŁÓDZKIE VOIVODSHIP								
Łódzki Obszar Metropolitalny.....	1113933	1086993	599014	584525	116	116	446	435
Łódź Metropolitan Area								
Łódź (1).....	730633	700982	398266	382004	120	120	2492	2390
Aleksandrów Łódzki (3).....	28607	30645	14886	15995	108	109	246	263
Andrespol (2).....	12675	13422	6656	7066	111	111	543	575
Brójce (2).....	5984	6390	3025	3232	102	102	87	93
Brzeziny (1).....	12559	12542	6594	6633	111	112	582	581
Brzeziny (2).....	5500	5616	2800	2857	104	104	52	53
Dłutów (2).....	4297	4495	2141	2253	99	100	42	44
Dmosin (2).....	4606	4537	2343	2301	104	103	46	45
Dobroń (2).....	7167	7544	3657	3852	104	104	75	79
Głowno (1).....	15159	14590	7956	7669	110	111	764	735
Głowno (2).....	4896	4852	2439	2412	99	99	47	46
Jeźów (2).....	3543	3464	1767	1754	99	103	55	54
Koluszki (3).....	23553	23636	12331	12385	110	110	150	150
Konstantynów Łódzki (1).....	17802	17807	9498	9511	114	115	653	653
Ksawerów (2).....	7428	7673	3880	4021	109	110	545	563
Lutomiersk (2).....	7636	8129	3885	4145	104	104	57	61
Nowosolna (2).....	4222	4721	2153	2413	104	105	78	87
Ozorków (1).....	20569	19879	10955	10620	114	115	1330	1286
Ozorków (2).....	6839	6892	3457	3520	102	104	72	72
Pabianice (1).....	69303	66895	37368	36111	117	117	2101	2028
Pabianice (2).....	6370	6975	3249	3553	104	104	73	80
Parzęczew (2).....	5153	5000	2491	2447	94	96	50	48
Rogów (2).....	4756	4774	2388	2411	101	102	72	72
Rzgów (3).....	9554	10028	4925	5180	106	107	144	151
Stryków (3).....	12275	12445	6248	6320	104	103	78	79
Tuszyn (3).....	11999	12233	6194	6318	107	107	92	94
Zgierz (1).....	58366	57234	31127	30637	114	115	1379	1352
Zgierz (2).....	12482	13593	6335	6905	103	103	63	68

^a Stan w dniu 31 XII.
^a As of 31 XII.

TABL. 24. WYBRANE DANE O GMINACH (cd.)
SELECTED DATA BY GMINAS (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ludność w wieku ^a w % ogółu ludności: Population of age ^a in % of total population:						Ludność w wieku nieprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym ^a Non-working age population per 100 persons of working age ^a	
	przedprodukcyjnym pre-working		produkcyjnym working		poprodukcyjnym post-working		2010	2015
	2010	2015	2010	2015	2010	2015		
WOJEWÓDZTWO ŁÓDZKIE	17,5	16,8	63,8	61,4	18,8	21,8	57	63
ŁÓDZKIE VOIVODSHIP								
Łódzki Obszar Metropolitalny.....	15,3	15,3	64,1	60,5	20,6	24,2	56	65
Łódź Metropolitan Area								
Łódź (1).....	14,1	14,3	64,1	59,9	21,8	25,8	56	67
Aleksandrów Łódzki (3).....	18,5	18,8	64,6	62,0	16,9	19,2	55	61
Andrespol (2).....	18,5	18,8	65,1	62,0	16,4	19,2	54	61
Brójce (2).....	21,1	20,7	65,3	64,1	13,6	15,2	53	56
Brzeziny (1).....	17,7	17,3	66,5	62,8	15,8	19,8	50	59
Brzeziny (2).....	20,8	19,6	61,6	61,1	17,5	19,3	62	64
Dłutów (2).....	19,1	18,1	61,8	62,0	19,2	19,8	62	61
Dmosin (2).....	18,0	17,1	61,3	61,1	20,7	21,8	63	64
Dobroń (2).....	19,2	18,2	64,8	63,4	16,0	18,5	54	58
Głowno (1).....	17,0	16,0	63,8	61,0	19,2	23,0	57	64
Głowno (2).....	19,4	17,4	61,2	62,9	19,4	19,8	63	59
Jeźów (2).....	19,6	17,3	61,2	61,5	19,2	21,1	63	62
Koluszki (3).....	18,2	17,4	64,3	61,7	17,5	20,9	56	62
Konstantynów Łódzki (1).....	16,2	15,9	65,4	61,6	18,4	22,5	53	62
Ksawerów (2).....	18,2	18,3	64,1	61,1	17,7	20,6	56	64
Lutomiersk (2).....	18,9	18,8	62,9	61,5	18,2	19,7	59	63
Nowosolna (2).....	21,7	21,4	64,7	63,3	13,6	15,3	55	58
Ozorków (1).....	16,9	16,4	65,1	62,1	18,0	21,5	54	61
Ozorków (2).....	19,7	17,4	62,6	62,7	17,7	19,9	60	60
Pabianice (1).....	15,4	15,0	63,6	60,7	21,0	24,3	57	65
Pabianice (2).....	19,4	20,3	65,1	62,8	15,5	16,9	54	59
Parzęczew (2).....	20,8	19,1	64,4	64,0	14,8	17,0	55	56
Rogów (2).....	18,5	17,5	63,3	62,0	18,2	20,5	58	61
Rzgów (3).....	19,3	19,2	64,9	62,4	15,8	18,3	54	60
Stryków (3).....	18,4	18,1	64,1	61,8	17,5	20,0	56	62
Tuszyn (3).....	18,5	17,8	64,4	63,6	17,0	18,6	55	57
Zgierz (1).....	16,6	16,2	64,0	60,6	19,4	23,2	56	65
Zgierz (2).....	19,5	18,2	63,2	62,0	17,2	19,8	58	61

^a Stan w dniu 31 XII.
^a As of 31 XII.

TABL. 24. WYBRANE DANE O GMINACH (cd.)
SELECTED DATA BY GMINAS (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Małżeństwa na 1000 ludności <i>Marriages per 1000 population</i>		Urodzenia żywe na 1000 ludności <i>Live births per 1000 population</i>		Zgony ^a na 1000 ludności <i>Deaths^a per 1000 population</i>		Zgony niemowląt na 1000 urodzeń żywych <i>Infant deaths per 1000 live births</i>		Przyrost naturalny na 1000 ludności <i>Natural increase per 1000 population</i>	
	2010	2015	2010	2015	2010	2015	2010	2015	2010	2015
WOJEWÓDZTWO ŁÓDZKIE	5,7	4,6	10,0	8,9	12,3	12,5	4,0	4,8	-2,2	-3,6
ŁÓDZKIE VOIVODSHIP										
Łódzki Obszar Metropolitalny	5,3	4,3	9,3	8,5	13,2	13,5	3,6	5,4	-3,9	-5,0
Łódź Metropolitan Area										
Łódź (1).....	5,1	4,2	8,9	8,2	13,9	14,5	3,2	6,2	-4,9	-6,3
Aleksandrów Łódzki (3).....	5,5	4,3	10,8	9,2	10,9	10,8	-	-	0,0	-1,5
Andrespol (2).....	5,2	3,5	9,8	10,1	9,6	9,6	8,1	-	0,2	0,4
Brójce (2).....	6,7	4,9	10,6	10,6	14,1	8,5	15,9	14,9	-3,5	2,0
Brzeziny (1).....	5,2	4,3	11,9	6,8	9,6	10,0	-	-	2,2	-3,3
Brzeziny (2).....	4,9	3,9	10,2	12,5	10,0	11,4	-	-	0,2	1,1
Dłutów (2).....	4,0	3,6	10,3	9,2	11,7	10,7	-	-	-1,4	-1,6
Dmosin (2).....	5,2	6,0	9,8	9,1	13,3	15,0	-	-	-3,5	-6,0
Dobroń (2).....	5,6	5,5	8,9	9,5	9,0	8,8	-	14,1	-0,1	0,7
Głowno (1).....	5,1	3,1	8,8	7,2	12,1	14,4	7,5	-	-3,3	-7,2
Głowno (2).....	6,9	7,0	8,2	11,7	12,4	12,4	-	-	-4,3	-0,6
Jeźów (2).....	7,6	5,8	9,3	8,4	14,4	14,7	30,3	-	-5,1	-6,4
Koluszki (3).....	7,1	4,6	10,0	9,7	11,6	10,5	4,2	4,3	-1,5	-0,8
Konstantynów Łódzki (1).....	4,4	5,4	9,0	7,9	12,0	13,3	6,2	7,1	-2,9	-5,4
Ksawerów (2).....	3,7	3,8	9,1	6,5	9,3	10,5	-	-	-0,3	-4,0
Lutomiersk (2).....	4,5	5,3	8,3	10,0	13,3	10,0	-	12,3	-5,0	0,0
Nowosolna (2).....	4,5	1,9	8,4	8,4	11,2	7,7	-	-	-2,9	0,6
Ozorków (1).....	7,1	4,9	11,3	9,5	13,3	12,7	4,3	-	-2,0	-3,2
Ozorków (2).....	5,4	3,9	10,9	8,1	12,2	11,9	-	-	-1,3	-3,8
Pabianice (1).....	5,3	4,3	9,1	8,7	13,1	13,6	9,5	8,6	-3,9	-4,9
Pabianice (2).....	6,0	5,6	10,5	10,3	11,1	7,8	-	-	-0,6	2,5
Parzęczew (2).....	7,2	2,4	11,5	7,8	11,7	11,8	-	25,6	-0,2	-4,0
Rogów (2).....	5,3	4,0	10,9	8,8	12,2	13,2	-	23,8	-1,3	-4,4
Rzgów (3).....	6,7	4,2	10,2	10,9	11,4	9,0	10,3	-	-1,3	1,9
Stryków (3).....	5,9	4,5	9,9	9,3	12,7	12,6	-	-	-2,9	-3,3
Tuszyn (3).....	5,7	4,7	11,1	9,3	11,6	11,1	7,6	-	-0,5	-1,8
Zgierz (1).....	5,8	4,1	10,1	9,8	11,8	12,0	1,7	3,5	-1,7	-2,2
Zgierz (2).....	4,3	4,0	10,1	8,8	10,4	8,9	-	-	-0,2	-0,1

^a Łącznie ze zgonami niemowląt.
^a Including infant deaths.

TABL. 24. WYBRANE DANE O GMINACH (cd.)
SELECTED DATA BY GMINAS (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Migracje wewnętrzne ludności na pobyt stały Internal migration of population for permanent residence							
	napływ ^a inflow ^a				odpływ ^b outflow ^b			
	ogółem total		w tym kobiety of which females		ogółem total		w tym kobiety of which females	
	2010	2015	2010	2015	2010	2015	2010	2015
WOJEWÓDZTWO ŁÓDZKIE	22572	20418	12147	11028	24329	22145	13203	12027
ŁÓDZKIE VOIVODSHIP								
Łódzki Obszar Metropolitalny.....	9536	8536	5162	4659	9189	7858	4872	4214
Łódź Metropolitan Area								
Łódź (1).....	3852	3599	2171	2014	5415	4354	2840	2297
Aleksandrów Łódzki (3).....	663	723	323	392	258	287	124	152
Andrespol (2).....	262	239	142	130	87	121	47	63
Brójce (2).....	132	93	73	49	41	40	29	23
Brzeziny (1).....	117	91	66	56	125	87	70	42
Brzeziny (2).....	87	77	41	38	47	55	31	33
Dłutów (2).....	84	72	45	40	39	50	21	33
Dmosin (2).....	67	56	40	23	26	27	17	18
Dobroń (2).....	143	117	71	75	56	62	31	39
Głowno (1).....	132	81	69	42	146	116	84	61
Głowno (2).....	37	53	21	31	42	51	24	28
Jeżów (2).....	32	33	22	18	21	27	10	12
Koluszki (3).....	316	271	165	150	276	270	144	137
Konstantynów Łódzki (1).....	205	196	108	115	168	153	95	87
Ksawerów (2).....	166	139	88	79	80	82	43	44
Lutomiersk (2).....	182	165	100	76	60	56	26	32
Nowosolna (2).....	169	154	86	74	48	46	31	21
Ozorków (1).....	128	154	70	85	218	189	113	105
Ozorków (2).....	169	111	86	58	69	104	41	56
Pabianice (1).....	548	486	291	283	742	542	384	312
Pabianice (2).....	214	173	115	93	73	71	39	39
Parzęczew (2).....	125	88	61	43	86	62	40	34
Rogów (2).....	57	36	25	15	44	37	25	22
Rzgów (3).....	214	137	110	76	70	96	43	52
Stryków (3).....	249	180	136	95	122	121	70	69
Tuszyn (3).....	204	140	108	70	114	111	65	64
Zgierz (1).....	596	513	323	259	596	514	313	271
Zgierz (2).....	386	359	206	180	120	127	72	68

a Zameldowania. b Wymeldowania.
a Registrations. b Deregistrations.

TABL. 24. WYBRANE DANE O GMINACH (cd.)
SELECTED DATA BY GMINAS (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Migracje wewnętrzne ludności na pobyt stały Internal migration of population for permanent residence							
	napływ ^a inflow ^a				odpływ ^b outflow ^b			
	z miast from urban areas		ze wsi from rural areas		do miast to urban areas		na wieś to rural areas	
	2010	2015	2010	2015	2010	2015	2010	2015
WOJEWÓDZTWO ŁÓDZKIE	14382	12268	8190	8150	12252	11357	12077	10788
ŁÓDZKIE VOIVODSHIP								
Łódzki Obszar Metropolitalny.....	7062	5951	2474	2585	4739	4181	4450	3677
Łódź Metropolitan Area								
Łódź (1)	2484	2179	1368	1420	2591	2111	2824	2243
Aleksandrów Łódzki (3).....	566	599	97	124	154	194	104	93
Andrespol (2).....	236	218	26	21	59	92	28	29
Brójce (2).....	115	73	17	20	28	30	13	10
Brzeziny (1).....	65	42	52	49	70	45	55	42
Brzeziny (2).....	71	63	16	14	33	36	14	19
Dłutów (2).....	70	61	14	11	24	33	15	17
Dmosin (2).....	55	38	12	18	19	16	7	11
Dobroń (2)	124	102	19	15	43	53	13	9
Głowno (1).....	83	39	49	42	81	52	65	64
Głowno (2).....	29	37	8	16	29	35	13	16
Jeżów (2)	18	16	14	17	11	14	10	13
Koluszki (3).....	235	185	81	86	145	167	131	103
Konstantynów Łódzki (1).....	171	160	34	36	99	90	69	63
Ksawerów (2).....	154	134	12	5	65	63	15	19
Lutomiersk (2)	168	141	14	24	45	41	15	15
Nowosolna (2)	168	131	1	23	42	32	6	14
Ozorków (1).....	65	72	63	82	94	84	124	105
Ozorków (2).....	152	81	17	30	54	74	15	30
Pabianice (1).....	352	258	196	228	264	197	478	345
Pabianice (2).....	191	157	23	16	52	59	21	12
Parzęczew (2).....	97	65	28	23	52	46	34	16
Rogów (2).....	33	21	24	15	18	15	26	22
Rzgów (3).....	181	126	33	11	57	74	13	22
Stryków (3)	193	151	56	29	98	93	24	28
Tuszyn (3).....	164	113	40	27	82	67	32	44
Zgierz (1).....	471	362	125	151	329	267	267	247
Zgierz (2)	351	327	35	32	101	101	19	26

a Zameldowania. b Wymeldowania.
a Registrations. b Deregistrations.

TABL. 24. WYBRANE DANE O GMINACH (cd.)
SELECTED DATA BY GMINAS (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Migracje wewnętrzne ludności na pobyt stały Internal migration of population for permanent residence							
	napływ ^a inflow ^a				odpływ ^b outflow ^b			
	z tego samego województwa from the same voivodship		z innego województwa from other voivodships		do tego samego województwa to the same voivodship		do innego województwa to other voivodships	
	2010	2015	2010	2015	2010	2015	2010	2015
WOJEWÓDZTWO ŁÓDZKIE ŁÓDZKIE VOIVODSHIP	17680	16134	4892	4284	17680	16134	6649	6011
Łódzki Obszar Metropolitalny..... Łódź Metropolitan Area	7417	6671	2119	1865	7053	5999	2136	1859
Łódź (1).....	2293	2272	1559	1327	3800	2976	1615	1378
Aleksandrów Łódzki (3).....	607	643	56	80	230	243	28	44
Andrespol (2).....	239	215	23	24	75	114	12	7
Brójce (2).....	127	87	5	6	37	35	4	5
Brzeziny (1).....	111	83	6	8	107	74	18	13
Brzeziny (2).....	78	74	9	3	41	49	6	6
Dłutów (2).....	74	70	10	2	38	50	1	0
Dmosin (2).....	65	55	2	1	26	25	0	2
Dobroń (2).....	138	111	5	6	50	53	6	9
Głowno (1).....	109	69	23	12	122	93	24	23
Głowno (2).....	36	50	1	3	41	49	1	2
Jeźów (2).....	31	23	1	10	18	21	3	6
Koluszki (3).....	290	244	26	27	249	236	27	34
Konstantynów Łódzki (1).....	186	171	19	25	147	131	21	22
Ksawerów (2).....	157	131	9	8	75	78	5	4
Lutomiersk (2).....	167	155	15	10	54	48	6	8
Nowosolna (2).....	161	146	8	8	43	37	5	9
Ozorków (1).....	116	137	12	17	187	158	31	31
Ozorków (2).....	157	104	12	7	60	97	9	7
Pabianice (1).....	445	409	103	77	626	472	116	70
Pabianice (2).....	204	163	10	10	60	66	13	5
Parzęczew (2).....	110	78	15	10	52	44	34	18
Rogów (2).....	45	34	12	2	40	35	4	2
Rzgów (3).....	200	124	14	13	61	77	9	19
Stryków (3).....	224	165	25	15	110	109	12	12
Tuszyn (3).....	188	130	16	10	101	95	13	16
Zgierz (1).....	508	399	88	114	493	428	103	86
Zgierz (2).....	351	329	35	30	110	106	10	21

a Zameldowania. b Wymeldowania.
a Registrations. b Deregistrations.

TABL. 24. WYBRANE DANE O GMINACH (cd.)
SELECTED DATA BY GMINAS (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Saldo migracji ludności na pobyt stały Net migration of population for permanent residence							
	wewnętrznych internal				zagranicznych international			
	ogółem grand total		na 1000 ludności per 1000 population		ogółem grand total		na 1000 ludności per 1000 population	
	2010	2015	2010	2015	2010	2014	2010	2014
WOJEWÓDZTWO ŁÓDZKIE	-1757	-1727	-0,7	-0,7	-23	-344	0,0	-0,1
ŁÓDZKIE VOIVODSHIP								
Łódzki Obszar Metropolitalny.....	347	678	0,3	0,6	-85	-286	-0,1	-0,3
Łódź Metropolitan Area								
Łódź (1).....	-1563	-755	-2,1	-1,1	-106	-212	-0,1	-0,3
Aleksandrów Łódzki (3).....	405	436	14,2	14,3	3	-17	0,1	-0,6
Andrespol (2).....	175	118	13,9	8,8	5	5	0,4	0,4
Brójce (2).....	91	53	15,3	8,3	-	-5	-	-0,8
Brzeziny (1).....	-8	4	-0,6	0,3	-	6	-	0,5
Brzeziny (2).....	40	22	7,3	3,9	2	1	0,4	0,2
Dłutów (2).....	45	22	10,6	4,9	-	1	-	0,2
Dmosin (2).....	41	29	8,9	6,4	-	-1	-	-0,2
Dobroń (2).....	87	55	12,2	7,3	-3	-	-0,4	0,0
Głowno (1).....	-14	-35	-0,9	-2,4	-	-7	-	-0,5
Głowno (2).....	-5	2	-1,0	0,4	1	-	0,2	-
Jeźów (2).....	11	6	3,1	1,7	-	-	-	-
Koluszki (3).....	40	1	1,7	0,0	4	-	0,2	-
Konstantynów Łódzki (1).....	37	43	2,1	2,4	4	-5	0,2	-0,3
Ksawerów (2).....	86	57	11,6	7,4	4	-3	0,5	-0,4
Lutomiersk (2).....	122	109	16,1	13,5	-	-	-	-
Nowosolna (2).....	121	108	28,9	23,2	1	-	0,2	-
Ozorków (1).....	-90	-35	-4,4	-1,7	-2	-7	-0,1	-0,3
Ozorków (2).....	100	7	14,7	1,0	-2	-	-0,3	-
Pabianice (1).....	-194	-56	-2,8	-0,8	-	-29	-	-0,4
Pabianice (2).....	141	102	22,3	14,8	-	1	-	0,1
Parzęczew (2).....	39	26	7,6	5,2	-1	-	-0,2	-
Rogów (2).....	13	-1	2,7	-0,2	-	-1	-	-0,2
Rzgów (3).....	144	41	15,1	4,1	-	-1	-	-0,1
Stryków (3).....	127	59	10,4	4,8	-	-	-	-
Tuszyn (3).....	90	29	7,5	2,4	4	-3	0,3	-0,2
Zgierz (1).....	-	-1	0,0	0,0	-1	-10	0,0	-0,2
Zgierz (2).....	266	232	21,6	17,3	2	1	0,2	0,1

TABL. 24. **WYBRANE DANE O GMINACH (cd.)**
SELECTED DATA BY GMINAS (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Pracujący ^a Employed persons ^a				Pracujący ^a na 1000 ludności Employed persons ^a per 1000 population	
	ogółem total		w tym kobiety of which women		2010	2015
	2010	2015	2010	2015		
WOJEWÓDZTWO ŁÓDZKIE	570362	573863	289412	294115	224	230
ŁÓDZKIE VOIVODSHIP						
Łódzki Obszar Metropolitalny.....	304629	304289	160400	160624	273	280
Łódź Metropolitan Area						
Łódź (1).....	230983	229964	122358	122423	316	328
Aleksandrów Łódzki (3).....	5324	5185	2646	2457	186	169
Andrespol (2).....	1616	1375	862	899	127	102
Brójce (2).....	888	950	357	364	148	149
Brzeziny (1).....	2272	2152	1482	1404	181	172
Brzeziny (2).....	440	487	194	199	80	87
Dłutów (2).....	362	476	207	237	84	106
Dmosin (2).....	490	592	229	254	106	130
Dobroń (2).....	931	1356	418	569	130	180
Głowno (1).....	2392	2337	1352	1375	158	160
Głowno (2).....	324	227	195	134	66	47
Jeżów (2).....	474	436	275	263	134	126
Koluszki (3).....	4098	4135	1850	1921	174	175
Konstantynów Łódzki (1).....	3976	4716	2130	2549	223	265
Ksawerów (2).....	1869	1899	931	941	252	247
Lutomiersk (2).....	849	1124	433	598	111	138
Nowosolna (2).....	759	849	287	359	180	180
Ozorków (1).....	4263	4032	2100	1983	207	203
Ozorków (2).....	876	822	407	374	128	119
Pabianice (1).....	15970	14188	8575	7814	230	212
Pabianice (2).....	896	748	460	370	141	107
Parzęczew (2).....	278	320	165	207	54	64
Rogów (2).....	362	447	213	260	76	94
Rzgów (3).....	2930	3408	1292	1631	307	340
Stryków (3).....	5720	8002	2699	3474	466	643
Tuszyn (3).....	2434	2288	1492	1381	203	187
Zgierz (1).....	11463	10307	6274	5634	196	180
Zgierz (2).....	1390	1467	517	550	111	108

^a Stan w dniu 31 XII; według faktycznego miejsca pracy i rodzaju działalności; bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób oraz gospodarstw indywidualnych w rolnictwie.

^a As of 31 XII; by actual workplace and kind of activity; excluding economic entities employing up to 9 persons as well as private farms in agriculture.

TABL. 24. WYBRANE DANE O GMINACH (cd.)
SELECTED DATA BY GMINAS (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Pracujący według rodzajów działalności ^a w % Employed persons by kind of activities ^a in %					
	przemysł i budownictwo industry and construction		handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ ; transport i gospodarka magazynowa; zakwaterowanie i gastronomia ^Δ ; informacja i komunikacja trade; repair of motor vehicles ^Δ ; transportation and storage; accommodation and catering ^Δ ; information and communication		rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo; działalność finansowa i ubezpieczeniowa; obsługa rynku nieruchomości ^Δ oraz pozostałe usługi ^b agriculture, forestry and fishing; financial and insurance activities; real estate activities and other services ^b	
	2010	2015	2010	2015	2010	2015
WOJEWÓDZTWO ŁÓDZKIE	38,1	36,2	21,3	22,5	40,6	41,3
ŁÓDZKIE VOIVODSHIP						
Łódzki Obszar Metropolitalny	32,2	30,2	23,5	24,6	44,3	45,2
Łódź Metropolitan Area						
Łódź (1).....	27,6	25,5	24,2	25,0	48,1	49,4
Aleksandrów Łódzki (3).....	52,1	50,7	16,7	20,9	31,2	28,4
Andrespol (2).....	44,1	44,1	17,9	15,5	38,0	40,4
Brójce (2).....	37,5	51,7	35,6	23,7	26,9	24,6
Brzeziny (1).....	25,1	21,9	20,4	20,4	54,5	57,7
Brzeziny (2).....	57,5	52,8	19,1	22,4	23,4	24,8
Dłutów (2).....	52,5	45,4	7,2	16,6	40,3	38,0
Dmosin (2).....	43,9	32,8	20,8	#	35,3	#
Dobroń (2).....	47,6	49,0	23,8	#	28,6	#
Głowno (1).....	45,6	44,3	21,8	#	32,6	#
Głowno (2).....	57,4	19,4	6,5	23,3	36,1	57,3
Jeżów (2).....	46,0	48,6	17,9	#	36,1	#
Koluszki (3).....	44,1	44,3	29,9	27,6	25,9	28,1
Konstantynów Łódzki (1).....	61,7	55,4	13,0	#	25,4	#
Ksawerów (2).....	68,4	65,9	19,2	19,7	12,4	14,3
Lutomiersk (2).....	68,0	66,2	7,2	7,6	24,9	26,2
Nowosolna (2).....	39,7	31,7	45,7	47,8	14,6	20,5
Ozorków (1).....	63,8	58,3	9,5	13,2	26,8	28,5
Ozorków (2).....	18,7	#	42,6	49,9	38,7	#
Pabianice (1).....	46,9	41,4	19,6	#	33,5	#
Pabianice (2).....	50,1	38,8	17,7	19,0	32,1	42,2
Parzęczew (2).....	41,0	#	5,0	-	54,0	#
Rogów (2).....	31,5	36,2	10,8	#	57,7	#
Rzgów (3).....	34,8	43,2	39,7	38,8	25,5	18,0
Stryków (3).....	48,7	44,8	36,2	38,0	15,0	17,2
Tuszyn (3).....	43,0	41,4	17,2	18,1	39,9	40,5
Zgierz (1).....	36,9	39,1	17,6	#	45,5	#
Zgierz (2).....	46,2	42,3	29,7	25,4	24,1	32,3

^a Stan w dniu 31 XII; według faktycznego miejsca pracy i rodzaju działalności; bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób oraz gospodarstw indywidualnych w rolnictwie. ^b Patrz uwagi ogólne.

^a As of 31 XII; by actual workplace and kind of activity; excluding economic entities employing up to 9 persons as well as private farms in agriculture.
^b See general notes.

TABL. 24. WYBRANE DANE O GMINACH (cd.)
SELECTED DATA BY GMINAS (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Bezrobotni zarejestrowani ^a Registered unemployed persons ^a				Udział bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym ^a Share of registered unemployed persons in number of working age population ^a	
	ogółem total		w tym kobiety of which women		2010	2015
	2010	2015	2010	2015		
WOJEWÓDZTWO ŁÓDZKIE	131617	109510	66257	54504	8,1	7,2
ŁÓDZKIE VOIVODSHIP						
Łódzki Obszar Metropolitalny.....	54765	49501	26672	23466	7,7	7,5
Łódź Metropolitan Area						
Łódź (1).....	33727	32424	16728	15385	7,2	7,7
Aleksandrów Łódzki (3).....	1495	1340	701	715	8,1	7,1
Andrespol (2).....	508	576	223	240	6,2	6,9
Brójce (2).....	146	192	72	81	3,7	4,7
Brzeziny (1).....	896	731	376	325	10,7	9,3
Brzeziny (2).....	249	234	124	119	7,3	6,8
Dłutów (2).....	195	171	91	77	7,3	6,1
Dmosin (2).....	177	187	80	78	6,3	6,7
Dobroń (2).....	341	288	174	131	7,3	6,0
Głowno (1).....	1259	912	564	424	13,0	10,2
Głowno (2).....	259	206	120	81	8,6	6,8
Jeźów (2).....	149	145	61	41	6,9	6,8
Koluszki (3).....	1327	977	670	474	8,8	6,7
Konstantynów Łódzki (1).....	1093	750	511	366	9,4	6,8
Ksawerów (2).....	336	265	161	133	7,1	5,7
Lutomiersk (2).....	400	359	203	175	8,3	7,2
Nowosolna (2).....	130	149	54	67	4,8	5,0
Ozorków (1).....	1707	1236	813	577	12,7	10,0
Ozorków (2).....	405	332	187	147	9,5	7,7
Pabianice (1).....	4108	3140	1964	1468	9,3	7,7
Pabianice (2).....	251	196	112	93	6,1	4,5
Parzęczew (2).....	328	286	172	142	9,9	8,9
Rogów (2).....	238	176	97	77	7,9	5,9
Rzgów (3).....	300	320	133	125	4,8	5,1
Stryków (3).....	457	444	195	215	5,8	5,8
Tuszyn (3).....	384	516	177	216	5,0	6,6
Zgierz (1).....	3359	2407	1649	1238	9,0	6,9
Zgierz (2).....	541	542	260	256	6,9	6,4

^a Stan w dniu 31 XII.
^a As of 31 XII.

TABL. 24. WYBRANE DANE O GMINACH (cd.)
SELECTED DATA BY GMINAS (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Sieć wodociągowa w km ^a Water supply system in km ^a				Zużycie wody z wodociągów w gospodarstwach domowych Consumption of water from water supply systems in households			
	ogółem total		na 100 km ² per 100 km ²		w dam ³ in dam ³		na 1 mieszkańca w m ³ per capita in m ³	
	2010	2015	2010	2015	2010	2015	2010	2015
WOJEWÓDZTWO ŁÓDZKIE	21750,1	22754,5	119,4	124,9	86590,5	92723,6	34,0	37,1
ŁÓDZKIE VOIVODSHIP								
Łódzki Obszar Metropolitalny.....	4556,2	4821,3	182,3	192,9	42941,9	42019,7	38,5	38,6
Łódź Metropolitan Area								
Łódź (1).....	1270,0	1326,4	433,1	452,3	30583,0	27639,3	41,7	39,3
Aleksandrów Łódzki (3).....	219,4	246,4	188,4	211,6	1050,5	1309,1	36,9	42,9
Andrespol (2).....	116,9	122,8	500,9	526,1	353,6	643,7	28,1	48,1
Brójce (2).....	88,0	88,7	127,5	128,5	226,7	272,6	38,2	42,9
Brzeziny (1).....	56,3	60,2	260,9	279,0	385,8	347,2	30,8	27,6
Brzeziny (2).....	111,2	112,9	104,3	105,9	191,7	271,8	34,9	48,6
Dłutów (2).....	105,5	106,2	104,2	104,9	108,1	147,4	25,4	33,0
Dmosin (2).....	120,7	124,4	120,5	124,2	132,9	176,1	28,9	38,9
Dobroń (2).....	100,1	104,0	104,9	108,9	211,0	275,5	29,7	36,7
Głowno (1).....	55,5	56,2	279,7	283,3	419,6	455,2	27,6	31,0
Głowno (2).....	108,6	109,7	103,7	104,7	177,0	202,4	36,1	41,7
Jeźów (2).....	58,0	62,7	90,5	97,8	213,0	236,5	60,1	68,3
Koluszki (3).....	210,9	218,1	134,2	138,7	699,1	783,6	29,7	33,1
Konstantynów Łódzki (1).....	62,7	68,0	230,1	249,5	532,6	543,9	29,9	30,5
Ksawerów (2).....	34,0	39,2	249,3	287,4	163,9	191,5	22,2	24,9
Lutomiersk (2).....	186,1	187,0	139,0	139,6	274,0	485,4	36,1	59,9
Nowosolna (2).....	89,6	92,0	166,0	170,4	183,5	295,2	43,8	63,3
Ozorków (1).....	52,2	58,1	337,6	375,8	589,0	587,8	28,6	29,4
Ozorków (2).....	171,4	175,6	179,5	183,9	272,4	451,0	40,1	65,3
Pabianice (1).....	133,9	140,6	405,9	426,2	2209,9	1983,5	31,8	29,6
Pabianice (2).....	103,5	112,8	118,0	128,6	211,9	332,1	33,6	48,1
Parzęczew (2).....	138,2	143,6	133,0	138,2	178,3	223,5	34,6	44,8
Rogów (2).....	74,3	77,1	112,5	116,7	174,9	222,4	36,8	46,6
Rzgów (3).....	87,2	96,0	131,5	144,8	359,4	472,1	37,7	47,3
Stryków (3).....	181,8	190,1	115,1	120,4	376,1	506,1	30,7	40,8
Tuszyn (3).....	175,5	179,6	135,1	138,3	343,7	425,5	28,8	34,8
Zgierz (1).....	160,5	214,1	379,2	505,8	1803,3	1811,5	30,9	31,6
Zgierz (2).....	284,2	308,8	142,8	155,1	517,0	727,8	41,9	54,4

a Stan w dniu 31 XII; sieć rozdzielcza.
a As of 31 XII; distribution network.

TABL. 24. WYBRANE DANE O GMINACH (cd.)
SELECTED DATA BY GMINAS (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Sieć kanalizacyjna w km ^a Sewage system in km ^a				Ścieki odprowadzone siecią kanalizacyjną Waste water discharged by sewage system			
	ogółem total		na 100 km ² per 100 km ²		w dm ³ in dm ³		na 1 mieszkańca w m ³ per capita in m ³	
	2010	2015	2010	2015	2010	2015	2010	2015
WOJEWÓDZTWO ŁÓDZKIE	4774,1	6507,1	26,2	35,7	88105	81905	34,6	32,8
ŁÓDZKIE VOIVODSHIP								
Łódzki Obszar Metropolitalny.....	1678,8	1997,2	67,2	79,9	55351	48964	49,6	45,0
Łódź Metropolitan Area								
Łódź (1).....	1021,3	1123,5	348,3	383,1	45547	38819	62,1	55,2
Aleksandrów Łódzki (3).....	40,9	42,0	35,1	36,1	792	856	27,9	28,1
Andrespol (2).....	25,7	44,8	110,1	191,9	80	317	6,3	23,7
Brójce (2).....	-	-	-	-	-	-	-	-
Brzeziny (1).....	16,3	17,8	75,5	82,5	471	504	37,5	40,1
Brzeziny (2).....	0,4	-	0,4	-	-	-	-	-
Dłutów (2).....	11,6	11,6	11,5	11,5	30	32	7,0	7,2
Dmosin (2).....	-	14,2	-	14,2	-	13	-	2,9
Dobroń (2).....	17,2	21,1	18,0	22,1	126	176	17,7	23,5
Głowno (1).....	40,3	51,1	203,1	257,6	368	347	24,2	23,6
Głowno (2).....	-	-	-	-	-	-	-	-
Jeźów (2).....	3,8	14,1	5,9	22,0	17	35	4,8	10,1
Koluszki (3).....	43,9	55,1	27,9	35,1	440	380	18,7	16,1
Konstantynów Łódzki (1).....	27,4	38,3	100,6	140,6	522	664	29,3	37,2
Ksawerów (2).....	31,7	38,1	232,4	279,3	-	386	-	50,2
Lutomiersk (2).....	-	-	-	-	-	-	-	-
Nowosolna (2).....	1,3	1,3	2,4	2,4	3	2	0,7	0,4
Ozorków (1).....	27,9	43,6	180,5	282,0	692	677	33,6	33,8
Ozorków (2).....	7,2	7,3	7,5	7,6	4	29	0,6	4,2
Pabianice (1).....	160,4	149,3	486,2	452,6	3332	2976	48,0	44,4
Pabianice (2).....	2,7	20,4	3,1	23,3	-	33	-	4,8
Parzęczew (2).....	8,7	8,7	8,4	8,4	70	45	13,6	9,0
Rogów (2).....	0,8	0,1	1,2	0,2	-	-	-	-
Rzgów (3).....	39,6	40,4	59,7	60,9	208	218	21,8	21,8
Stryków (3).....	38,8	59,2	24,6	37,5	288	350	23,5	28,2
Tuszyn (3).....	25,5	26,5	19,6	20,4	115	135	9,6	11,0
Zgierz (1).....	80,4	163,6	189,9	386,5	2246	1965	38,4	34,3
Zgierz (2).....	5,0	5,1	2,5	2,6	-	5	-	0,4

a Stan w dniu 31 XII; długość czynnej sieci sanitarnej (bez przykanalików) łącznie z kolektorami; sieć rozdzielcza.
a As of 31 XII; length of the operative sanitary network (excluding sewer pipes) including collectors; distribution network.

TABL. 24. **WYBRANE DANE O GMINACH (cd.)**
SELECTED DATA BY GMINAS (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Sieć gazowa w km ^a Gas supply system ^a				Zużycie gazu z sieci Consumption of gas from gas supply system			
	ogółem total		na 100 km ² per 100 km ²		w hm ³ in hm ³		na 1 mieszkańca w m ³ per capita in m ³	
	2010	2015	2010	2015	2010	2015	2010	2015
WOJEWÓDZTWO ŁÓDZKIE	3148,7	3696,7	17,3	20,3	151,6	137,3	59,5	55,0
ŁÓDZKIE VOIVODSHIP								
Łódzki Obszar Metropolitalny.....	2076,6	2294,2	83,1	91,8	111,4	97,4	99,8	89,4
Łódź Metropolitan Area								
Łódź (1).....	1080,1	1149,3	368,3	391,9	76,2	56,8	103,9	80,8
Aleksandrów Łódzki (3).....	76,6	108,4	65,8	93,1	3,7	4,4	129,3	143,5
Andrespol (2).....	80,2	90,2	343,8	386,7	2,7	3,2	217,5	242,2
Brójce (2).....	15,7	17,1	22,8	24,7	0,5	0,6	79,8	97,5
Brzeziny (1).....	-	-	-	-	-	-	-	-
Brzeziny (2).....	0,2	0,5	0,2	0,5	0,0	0,0	3,2	2,9
Dłutów (2).....	-	-	-	-	-	-	-	-
Dmosin (2).....	-	-	-	-	-	-	-	-
Dobroń (2).....	24,6	33,2	25,8	34,8	0,5	0,6	65,7	75,4
Głowno (1).....	-	-	-	-	-	-	-	-
Głowno (2).....	-	-	-	-	-	-	-	-
Jeźów (2).....	-	-	-	-	-	-	-	-
Koluszki (3).....	67,1	72,4	42,7	46,0	2,1	2,5	89,9	105,2
Konstantynów Łódzki (1).....	65,9	72,9	241,9	267,5	4,1	4,2	228,1	234,4
Ksawerów (2).....	33,5	37,9	245,4	277,8	1,7	1,9	228,7	252,4
Lutomiersk (2).....	50,9	54,1	38,0	40,4	0,7	1,0	90,0	122,8
Nowosolna (2).....	79,2	86,9	146,7	161,0	1,5	1,9	365,7	409,6
Ozorków (1).....	21,3	24,1	137,9	156,0	0,3	0,3	14,9	16,9
Ozorków (2).....	25,1	35,0	26,3	36,6	0,1	0,2	12,1	32,6
Pabianice (1).....	135,6	144,6	411,2	438,2	5,9	5,4	84,7	81,1
Pabianice (2).....	1,5	4,3	1,7	4,9	0,0	0,1	6,9	14,3
Parzęczew (2).....	-	-	-	-	-	-	-	-
Rogów (2).....	-	-	-	-	-	-	-	-
Rzgów (3).....	62,5	68,4	94,2	103,2	1,8	2,7	185,9	274,2
Stryków (3).....	20,2	30,2	12,8	19,1	0,3	1,3	25,3	108,5
Tuszyn (3).....	39,9	45,3	30,7	34,8	1,6	1,7	137,5	139,2
Zgierz (1).....	156,3	166,6	369,1	393,6	7,3	7,8	125,0	135,2
Zgierz (2).....	40,4	53,0	20,3	26,6	0,4	0,6	32,3	42,8

^a Stan w dniu 31 XII; sieć rozdzielcza.
^a As of 31 XII; distribution network.

TABL. 24. WYBRANE DANE O GMINACH (cd.)
SELECTED DATA BY GMINAS (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ludność — w % ogółu ludności ^a — korzystająca ^b z: Population — in % of total population ^a — using ^b :					
	wodociągu ^c water supply system ^c		kanalizacji ^c sewage system ^c		gazu gas supply system	
	2010	2015	2010	2015	2010	2015
WOJEWÓDZTWO ŁÓDZKIE	89,6	94,1	58,8	63,4	39,3	39,7
ŁÓDZKIE VOIVODSHIP						
Łódzki Obszar Metropolitalny	92,6	94,9	73,8	76,9	67,2	67,5
Łódź Metropolitan Area						
Łódź (1).....	94,6	94,8	85,3	87,4	81,9	82,1
Aleksandrów Łódzki (3).....	90,5	98,1	62,2	71,6	55,2	59,1
Andrespol (2).....	90,7	91,4	19,4	37,8	48,5	66,0
Brójce (2).....	90,7	98,7	-	-	12,4	15,7
Brzeziny (1).....	95,3	95,5	90,8	93,6	-	0,0
Brzeziny (2).....	84,5	99,9	0,2	0,2	0,4	0,6
Dłutów (2).....	76,8	81,5	25,7	25,5	-	-
Dmosin (2).....	83,2	97,9	-	9,3	-	-
Dobroń (2).....	80,2	100,0	22,6	26,1	12,1	14,9
Głowno (1).....	86,9	87,5	65,1	69,8	-	-
Głowno (2).....	82,9	87,3	-	-	-	-
Jeźów (2).....	85,0	92,9	9,4	29,6	-	-
Koluszki (3).....	87,9	92,1	38,8	48,6	39,3	41,3
Konstantynów Łódzki (1).....	89,0	98,6	69,5	74,8	73,0	73,9
Ksawerów (2).....	53,7	84,7	33,6	66,7	62,9	63,4
Lutomiersk (2).....	82,2	88,9	-	-	30,3	31,2
Nowosolna (2).....	96,8	97,2	2,8	2,8	57,4	68,7
Ozorków (1).....	93,9	94,1	70,3	79,9	2,4	3,0
Ozorków (2).....	87,3	100,0	18,4	19,0	3,3	7,9
Pabianice (1).....	92,9	92,5	80,7	81,8	68,1	68,0
Pabianice (2).....	81,8	99,9	3,6	25,6	1,1	3,1
Parzęczew (2).....	90,3	96,9	37,3	40,0	-	-
Rogów (2).....	86,1	92,6	6,0	5,7	-	0,1
Rzgów (3).....	89,0	99,1	39,9	58,3	42,1	41,5
Stryków (3).....	83,5	98,1	39,8	44,8	1,0	1,7
Tuszyn (3).....	78,5	99,1	26,8	30,1	31,8	32,7
Zgierz (1).....	95,2	96,2	75,0	83,8	65,6	68,3
Zgierz (2).....	77,3	100,0	1,9	4,2	6,3	8,4

^a Na podstawie bilansów. ^b Dane szacunkowe. ^c Od 2014 r. dane dotyczące ludności korzystającej z wodociągu i kanalizacji podawane są według zmienionej metody i nie są w pełni porównywalne z poprzednimi latami.

^a Based on balances. ^b Estimated data. ^c Since 2014 regarding population using water supply and sewage are given according to the changed method and are not fully comparable with previous years.

TABL. 24. **WYBRANE DANE O GMINACH (cd.)**
SELECTED DATA BY GMINAS (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE <i>SPECIFICATION</i>	Zasoby mieszkaniowe ^a <i>Dwelling stocks^a</i>							
	mieszkania <i>dwellings</i>		mieszkania na 1000 ludności <i>dwellings per 1000 population</i>		izby w tys. <i>rooms in thous.</i>		przeciętna liczba izb w mieszkaniu <i>average number of rooms in a dwelling</i>	
	2010	2015	2010	2015	2010	2015	2010	2015
WOJEWÓDZTWO ŁÓDZKIE	975942	1003933	383,9	402,6	3481,5	3606,9	3,57	3,59
ŁÓDZKIE VOIVODSHIP								
Łódzki Obszar Metropolitalny.....	488370	503316	438,4	463,0	1588,5	1646,9	3,25	3,27
Łódź Metropolitan Area								
Łódź (1).....	342862	352040	469,3	502,2	1053,6	1083,8	3,07	3,08
Aleksandrów Łódzki (3).....	10970	12073	383,5	394,0	39,9	44,5	3,64	3,69
Andrespol (2).....	3570	3836	281,7	285,8	15,1	16,6	4,24	4,33
Brójce (2).....	2000	2138	334,2	334,6	9,0	9,8	4,49	4,58
Brzeziny (1).....	4387	4625	349,3	368,8	16,2	17,0	3,68	3,68
Brzeziny (2).....	1840	1979	334,5	352,4	7,2	8,0	3,90	4,03
Dłutów (2).....	1717	1810	399,6	402,7	6,2	6,7	3,62	3,72
Dmosin (2).....	1680	1731	364,7	381,5	6,4	6,7	3,78	3,85
Dobroń (2).....	2476	2607	345,5	345,6	10,7	11,5	4,33	4,40
Głowno (1).....	5322	5396	351,1	369,8	20,1	20,5	3,78	3,80
Głowno (2).....	1509	1537	308,2	316,8	6,0	6,2	3,99	4,01
Jeźów (2).....	1251	1284	353,1	370,7	4,7	4,9	3,74	3,81
Koluszki (3).....	8173	8408	347,0	355,7	33,1	34,4	4,05	4,09
Konstantynów Łódzki (1).....	6827	7070	383,5	397,0	25,2	26,6	3,70	3,76
Ksawerów (2).....	2426	2564	326,6	334,2	10,6	11,3	4,35	4,41
Lutomiersk (2).....	2998	3222	392,6	396,4	11,6	12,8	3,86	3,97
Nowosolna (2).....	1398	1551	331,1	328,5	6,6	7,5	4,71	4,86
Ozorków (1).....	7707	7793	374,7	392,0	25,7	26,1	3,34	3,35
Ozorków (2).....	2294	2393	335,4	347,2	9,5	10,0	4,16	4,17
Pabianice (1).....	30808	31007	444,5	463,5	98,8	99,9	3,21	3,22
Pabianice (2).....	2025	2264	317,9	324,6	8,6	9,9	4,23	4,37
Parzęczew (2).....	1913	2009	371,2	401,8	7,1	7,5	3,69	3,73
Rogów (2).....	1655	1710	348,0	358,2	6,7	7,0	4,06	4,10
Rzgów (3).....	3261	3487	341,3	347,7	15,0	16,3	4,60	4,68
Stryków (3).....	4473	4670	364,4	375,3	17,3	18,2	3,87	3,91
Tuszyn (3).....	4368	4593	364,0	375,5	17,3	18,5	3,95	4,04
Zgierz (1).....	23029	23610	394,6	412,5	79,0	81,1	3,43	3,43
Zgierz (2).....	5431	5909	435,1	434,7	21,4	23,6	3,94	4,00

^a Stan w dniu 31 XII; na podstawie bilansów.
^a As of 31 XII; based on balances.

TABL. 24. WYBRANE DANE O GMINACH (cd.)
SELECTED DATA BY GMINAS (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Zasoby mieszkaniowe ^a Dwelling stocks ^a							
	przeciętna liczba osób na: average number of persons:				przeciętna powierzchnia użytkowa w m ² average useful floor area in m ²			
	1 mieszkanie per dwelling		1 izbę per room		1 mieszkania per dwelling		na 1 osobę per person	
	2010	2015	2010	2015	2010	2015	2010	2015
WOJEWÓDZTWO ŁÓDZKIE	2,61	2,48	0,73	0,69	67,3	68,7	25,8	27,6
ŁÓDZKIE VOIVODSHIP								
Łódzki Obszar Metropolitalny.....	2,28	2,16	0,70	0,66	58,9	60,1	25,8	27,8
Łódź Metropolitan Area								
Łódź (1).....	2,13	1,99	0,69	0,65	53,3	53,9	25,0	27,1
Aleksandrów Łódzki (3).....	2,61	2,54	0,72	0,69	71,0	75,8	27,2	29,9
Andrespol (2).....	3,55	3,50	0,84	0,81	93,1	96,9	26,2	27,7
Brójce (2).....	2,99	2,99	0,67	0,65	101,1	105,3	33,8	35,2
Brzeziny (1).....	2,86	2,71	0,78	0,74	71,1	72,4	24,8	26,7
Brzeziny (2).....	2,99	2,84	0,77	0,70	88,3	92,9	29,5	32,7
Dłutów (2).....	2,50	2,48	0,69	0,67	77,5	80,5	31,0	32,4
Dmosin (2).....	2,74	2,62	0,72	0,68	79,5	82,3	29,0	31,4
Dobroń (2).....	2,89	2,89	0,67	0,66	96,9	100,2	33,5	34,6
Głowno (1).....	2,85	2,70	0,75	0,71	70,8	71,9	24,9	26,6
Głowno (2).....	3,24	3,16	0,81	0,79	87,6	88,5	27,0	28,0
Jeźów (2).....	2,83	2,70	0,76	0,71	77,4	80,0	27,3	29,6
Koluszki (3).....	2,88	2,81	0,71	0,69	78,5	80,3	27,3	28,6
Konstantynów Łódzki (1).....	2,61	2,52	0,71	0,67	69,9	72,8	26,8	28,9
Ksawerów (2).....	3,06	2,99	0,70	0,68	94,1	97,4	30,7	32,5
Lutomiersk (2).....	2,55	2,52	0,66	0,64	85,3	89,5	33,5	35,5
Nowosolna (2).....	3,02	3,04	0,64	0,63	119,7	126,7	39,6	41,6
Ozorków (1).....	2,67	2,55	0,80	0,76	56,1	57,1	21,0	22,4
Ozorków (2).....	2,98	2,88	0,72	0,69	91,6	93,1	30,7	32,3
Pabianice (1).....	2,25	2,16	0,70	0,67	55,0	55,7	24,5	25,8
Pabianice (2).....	3,15	3,08	0,74	0,70	94,5	99,8	30,1	32,4
Parzęczew (2).....	2,69	2,49	0,73	0,67	74,5	77,2	27,7	31,0
Rogów (2).....	2,87	2,79	0,71	0,68	82,6	84,4	28,7	30,2
Rzgów (3).....	2,93	2,88	0,64	0,61	110,5	114,3	37,7	39,7
Stryków (3).....	2,74	2,66	0,71	0,68	83,1	85,8	30,3	32,2
Tuszyn (3).....	2,75	2,66	0,70	0,66	86,6	90,7	31,5	34,0
Zgierz (1).....	2,53	2,42	0,74	0,71	60,7	62,0	24,0	25,6
Zgierz (2).....	2,30	2,30	0,58	0,58	85,6	90,4	37,2	39,3

^a Stan w dniu 31 XII; na podstawie bilansów.
^a As of 31 XII; based on balances.

TABL. 24. WYBRANE DANE O GMINACH (cd.)
SELECTED DATA BY GMINAS (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Mieszkania wyposażone w instalacje ^a w % ogółu mieszkań Dwellings fitted with installations ^a in % of total dwellings									
	wodociąg water supply system		ustęp lavatory		łazienkę bathroom		centralne ogrzewanie central heating		gaz z sieci gas from supply system	
	2010	2015	2010	2015	2010	2015	2010	2015	2010	2015
WOJEWÓDZTWO ŁÓDZKIE	94,4	94,6	89,0	89,4	84,9	85,4	76,0	76,9	45,3	44,7
ŁÓDZKIE VOIVODSHIP										
Łódzki Obszar Metropolitalny	96,3	96,5	91,7	92,1	87,6	88,0	78,6	79,4	70,9	69,8
Łódź Metropolitan Area										
Łódź (1).....	97,3	97,4	93,0	93,2	88,9	89,2	79,9	80,5	83,3	82,2
Aleksandrów Łódzki (3).....	95,5	96,0	90,7	91,8	87,5	88,8	83,2	84,9	57,0	51,8
Andrespol (2).....	96,8	97,0	91,5	94,7	87,1	88,0	76,9	78,5	62,6	63,3
Brójce (2).....	95,4	95,7	85,0	86,0	80,4	81,7	69,5	71,5	11,9	14,0
Brzeziny (1).....	95,9	96,1	93,2	93,6	90,7	91,2	79,8	80,8	0,0	0,0
Brzeziny (2).....	90,9	91,5	77,9	79,5	72,7	74,6	62,8	65,4	0,3	0,4
Dłutów (2).....	83,2	84,1	73,6	75,0	67,5	69,2	51,0	53,5	-	-
Dmosin (2).....	85,0	85,4	73,4	74,2	67,1	68,1	61,9	63,0	-	-
Dobroń (2).....	93,1	93,5	88,9	89,5	83,3	84,3	72,4	74,0	11,7	12,2
Głowno (1).....	92,7	93,4	90,8	91,5	88,0	88,2	80,2	80,5	-	-
Głowno (2).....	86,8	87,1	74,6	75,0	68,8	69,4	57,5	58,2	-	-
Jeżów (2).....	88,6	88,9	71,7	72,4	66,0	66,9	62,4	63,4	-	-
Koluszki (3).....	95,1	95,3	88,8	89,1	84,8	85,2	79,7	80,3	38,6	38,3
Konstantynów Łódzki (1).....	93,5	94,0	90,6	91,7	87,5	88,0	80,8	81,5	72,4	72,9
Ksawerów (2).....	96,9	97,2	95,3	95,6	92,6	93,0	89,8	90,4	63,1	61,7
Lutomiersk (2).....	90,9	91,5	79,2	80,7	73,5	75,4	61,3	64,1	29,3	28,8
Nowosolna (2).....	97,8	98,0	91,3	92,1	87,0	88,3	72,2	75,0	60,7	67,2
Ozorków (1).....	95,4	96,3	90,7	91,8	85,9	86,0	68,9	72,0	2,4	2,4
Ozorków (2).....	93,1	93,4	86,1	86,8	81,8	82,5	66,4	67,8	3,1	3,0
Pabianice (1).....	94,0	94,3	89,4	89,8	86,3	86,6	78,6	79,1	68,1	67,9
Pabianice (2).....	94,8	95,5	88,5	89,8	83,9	85,7	75,6	78,3	1,3	1,9
Parzęczew (2).....	93,0	93,4	81,5	82,4	75,7	76,9	65,9	67,5	-	-
Rogów (2).....	92,6	92,8	82,3	82,9	77,2	77,9	73,9	74,7	0,1	0,1
Rzgów (3).....	94,9	95,5	90,3	91,2	86,7	87,5	80,5	81,8	37,4	37,3
Stryków (3).....	91,1	91,5	81,9	82,7	75,8	76,9	68,2	69,5	0,9	0,9
Tuszyn (3).....	88,9	89,4	80,5	82,1	77,0	78,1	68,5	70,0	32,7	32,8
Zgierz (1).....	96,9	97,0	93,7	93,9	89,6	89,9	80,2	80,8	70,1	68,4
Zgierz (2).....	92,3	93,0	87,4	88,4	79,5	81,2	62,4	65,5	7,1	6,5

^a Stan w dniu 31 XII; na podstawie bilansów.
^a As of 31 XII; based on balances.

TABL. 24. WYBRANE DANE O GMINACH (cd.)
SELECTED DATA BY GMINAS (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Mieszkania oddane do użytkowania Dwellings completed									
	ogółem grand total		na 1000 ludności per 1000 population		przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania w m ² average useful floor area per dwelling in m ²		w budynkach indywidualnych in private buildings			
							ogółem total		przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania w m ² average useful floor area per dwelling in m ²	
	2010	2015	2010	2015	2010	2015	2010	2015	2010	2015
WOJEWÓDZTWO ŁÓDZKIE	6957	7150	2,7	2,9	112,7	112,6	3911	4908	147,8	135,8
ŁÓDZKIE VOIVODSHIP										
Łódzki Obszar Metropolitalny	3451	3741	3,1	3,4	107,5	99,8	1531	2058	152,4	130,8
Łódź Metropolitan Area										
Łódź (1).....	2082	2252	2,8	3,2	88,4	74,7	400	772	147,5	101,8
Aleksandrów Łódzki (3).....	247	269	8,7	8,8	118,0	124,9	167	207	153,3	138,2
Andrespol (2).....	61	41	4,8	3,1	145,3	156,3	61	41	145,3	156,3
Brójce (2).....	43	47	7,2	7,4	151,9	178,4	42	47	150,6	178,4
Brzeziny (1).....	70	54	5,6	4,3	96,5	82,0	25	18	157,4	168,2
Brzeziny (2).....	29	32	5,3	5,7	160,6	143,5	29	32	160,6	143,5
Dłutów (2).....	23	24	5,4	5,4	148,7	133,0	23	24	148,7	133,0
Dmosin (2).....	10	14	2,2	3,1	145,0	166,7	10	14	145,0	166,7
Dobroń (2).....	41	37	5,8	4,9	154,8	143,2	41	37	154,8	143,2
Głowno (1).....	8	20	0,5	1,4	180,6	163,2	8	20	180,6	163,2
Głowno (2).....	1	14	0,2	2,9	92,0	137,6	1	14	92,0	137,6
Jezów (2).....	8	7	2,3	2,0	136,5	172,4	8	7	136,5	172,4
Koluszki (3).....	51	48	2,2	2,0	147,2	140,6	51	48	147,2	140,6
Konstantynów Łódzki (1).....	46	90	2,6	5,0	166,8	134,4	46	62	166,8	147,2
Ksawerów (2).....	47	27	6,4	3,5	116,0	161,6	31	27	153,9	161,6
Lutomiersk (2).....	41	56	5,4	6,9	143,3	142,4	41	56	143,3	142,4
Nowosolna (2).....	56	37	13,4	7,9	178,9	189,6	54	37	178,4	189,6
Ozorków (1).....	15	32	0,7	1,6	139,2	128,4	15	32	139,2	128,4
Ozorków (2).....	34	23	5,0	3,3	154,9	125,3	34	23	154,9	125,3
Pabianice (1).....	125	101	1,8	1,5	98,1	101,2	69	53	137,6	143,0
Pabianice (2).....	42	90	6,7	13,0	141,5	141,7	42	85	141,5	142,8
Parzęczew (2).....	15	18	2,9	3,6	141,8	143,1	15	18	141,8	143,1
Rogów (2).....	18	21	3,8	4,4	147,2	127,4	18	21	147,2	127,4
Rzgów (3).....	53	42	5,6	4,2	160,0	155,1	52	42	161,1	155,1
Stryków (3).....	69	53	5,6	4,3	119,2	148,5	39	53	166,3	148,5
Tuszyn (3).....	49	48	4,1	3,9	157,8	166,0	49	48	157,8	166,0
Zgierz (1).....	80	116	1,4	2,0	155,6	135,1	73	93	163,5	152,6
Zgierz (2).....	87	128	7,1	9,6	156,3	147,9	87	127	156,3	146,6

TABL. 24. **WYBRANE DANE O GMINACH (cd.)**
SELECTED DATA BY GMINAS (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Placówki wychowania przedszkolnego ^a Pre-primary education establishments ^a				Oddziały Sections			
	ogółem total		w tym przedszkola of which nursery schools		w placówkach wychowania przedszkolnego in pre-primary education establishments		w tym w przedszkolach of which in nursery schools	
	2010	2015	2010	2015	2010	2015	2010	2015
WOJEWÓDZTWO ŁÓDZKIE	1172	1257	549	655	3102	3514	2289	2645
ŁÓDZKIE VOIVODSHIP								
Łódzki Obszar Metropolitalny.....	389	427	262	312	1310	1479	1133	1304
Łódź Metropolitan Area								
Łódź (1).....	243	250	185	212	882	937	808	886
Aleksandrów Łódzki (3).....	9	12	3	7	26	43	18	35
Andrespol (2).....	5	7	3	6	13	19	9	17
Brójce (2).....	5	7	-	4	7	9	-	5
Brzeziny (1).....	4	5	2	3	16	19	10	15
Brzeziny (2).....	3	3	-	-	4	6	-	-
Dłutów (2).....	1	1	1	1	4	4	4	4
Dmosin (2).....	3	3	-	-	6	6	-	-
Dobroń (2).....	4	4	1	1	6	8	2	4
Głowno (1).....	6	9	3	7	17	27	14	25
Głowno (2).....	3	3	3	3	4	5	4	5
Jeźów (2).....	1	2	1	1	3	5	3	4
Koluszki (3).....	7	8	5	5	26	34	24	30
Konstantynów Łódzki (1).....	7	10	4	7	18	31	13	25
Ksawerów (2).....	4	4	2	2	10	9	5	5
Lutomiersk (2).....	4	4	1	1	8	11	3	3
Nowosolna (2).....	3	4	1	2	6	9	2	4
Ozorków (1).....	7	7	6	6	27	30	26	29
Ozorków (2).....	3	3	1	1	5	6	3	3
Pabianice (1).....	14	18	14	16	86	93	86	91
Pabianice (2).....	4	4	-	-	10	9	-	-
Parzęczew (2).....	3	5	1	1	6	9	3	3
Rogów (2).....	3	4	1	1	6	9	4	5
Rzgów (3).....	3	5	1	3	7	16	5	14
Stryków (3).....	9	10	3	4	14	21	8	13
Tuszyn (3).....	5	6	2	3	15	18	12	14
Zgierz (1).....	19	22	13	14	69	72	60	62
Zgierz (2).....	7	7	5	1	9	14	7	3

^a Przedszkola, oddziały przedszkolne przy szkołach podstawowych, zespoły wychowania przedszkolnego i punkty przedszkolne; od roku szkolnego 2013/14 łącznie z dziećmi przebywającymi przez cały rok szkolny w placówkach wykonujących działalność leczniczą.

Źródło: dane Ministerstwa Edukacji Narodowej.

^a Nursery schools, pre-primary sections of primary schools, pre-primary education groups and pre-primary points; since 2013/14 school year including the children attending for all school year in the units performing health care activities.

Source: data of the Ministry Of National Education.

TABL. 24. WYBRANE DANE O GMINACH (cd.)
SELECTED DATA BY GMINAS (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Miejsca w przedszkolach Places in nursery schools		Dzieci Children				Dzieci w placówkach wychowania przedszkolnego na 1000 dzieci w wieku 3-5 lat Children attending pre-primary education establishments per 1000 children aged 3-5	
			w placówkach wychowania przedszkolnego in pre-primary education establishments		w tym w przedszkolach of which in nursery schools			
	2010	2015	2010	2015	2010	2015	2010	2015
WOJEWÓDZTWO ŁÓDZKIE	51641	61022	65499	70308	51558	55783	643	847
ŁÓDZKIE VOIVODSHIP								
Łódzki Obszar Metropolitalny.....	25899	29694	28742	30564	25356	27616	746	902
Łódź Metropolitan Area								
Łódź (1).....	18423	20322	19115	19278	17791	18685	833	946
Aleksandrów Łódzki (3).....	395	795	628	908	440	736	521	800
Andrespol (2).....	225	397	312	449	224	404	524	818
Brójce (2).....	-	93	196	215	-	114	724	868
Brzeziny (1).....	250	380	369	452	244	356	615	890
Brzeziny (2).....	-	-	61	94	-	-	113	477
Dłutów (2).....	29	29	71	89	71	89	391	543
Dmosin (2).....	-	-	90	79	-	-	395	447
Dobroń (2).....	50	95	124	155	50	95	385	623
Głowno (1).....	350	507	413	463	347	421	699	1005
Głowno (2).....	65	100	76	82	76	82	321	565
Jeźów (2).....	64	61	64	81	64	61	407	776
Koluszki (3).....	546	662	614	750	579	708	574	786
Konstantynów Łódzki (1).....	295	497	390	551	279	423	603	885
Ksawerów (2).....	125	125	213	210	125	123	630	729
Lutomiersk (2).....	78	70	175	223	78	70	458	729
Nowosolna (2).....	40	65	117	161	27	52	623	878
Ozorków (1).....	570	695	598	722	583	704	774	1032
Ozorków (2).....	73	75	117	115	65	63	257	535
Pabianice (1).....	2003	2110	2016	2000	2016	1972	819	948
Pabianice (2).....	-	-	196	205	-	-	646	765
Parzęczew (2).....	75	75	104	168	54	32	318	793
Rogów (2).....	72	110	108	151	92	100	557	845
Rzgów (3).....	125	305	154	297	125	266	349	795
Stryków (3).....	184	253	290	397	183	248	573	881
Tuszyn (3).....	291	346	332	409	285	322	647	853
Zgierz (1).....	1458	1452	1634	1587	1431	1432	749	866
Zgierz (2).....	113	75	165	273	127	58	212	580

Źródło: dane Ministerstwa Edukacji Narodowej.
Source: data of the Ministry Of National Education.

TABL. 24. WYBRANE DANE O GMINACH (cd.)
SELECTED DATA BY GMINAS (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Szkoły podstawowe ^a Primary schools ^a							
	szkoły schools		oddziały sections		uczniowie pupils		absolwenci ^b graduates ^b	
	2010	2015	2010	2015	2010	2015	2010	2015
WOJEWÓDZTWO ŁÓDZKIE	875	840	7466	8294	134675	151776	24397	21671
ŁÓDZKIE VOIVODSHIP								
Łódzki Obszar Metropolitalny.....	244	243	2478	2992	50993	60753	8885	8241
Łódź Metropolitan Area								
Łódź (1).....	135	136	1488	1827	31252	37510	5297	5000
Aleksandrów Łódzki (3).....	7	7	66	88	1624	2058	271	321
Andrespol (2).....	3	3	31	39	735	892	129	126
Brójce (2).....	2	3	18	24	327	461	54	66
Brzeziny (1).....	3	3	36	39	684	825	123	100
Brzeziny (2).....	3	3	18	19	274	243	42	42
Dłutów (2).....	1	1	12	12	229	265	37	34
Dmosin (2).....	3	3	19	18	299	268	39	43
Dobroń (2).....	3	3	21	24	339	453	66	62
Głowno (1).....	4	4	42	47	854	895	177	132
Głowno (2).....	3	3	18	18	215	255	38	39
Jeźów (2).....	1	1	11	11	209	217	48	35
Koluszki (3).....	7	7	63	78	1240	1410	219	206
Konstantynów Łódzki (1).....	5	4	39	47	854	996	154	124
Ksawerów (2).....	2	2	18	26	397	537	67	57
Lutomiersk (2).....	3	3	23	27	386	522	84	69
Nowosolna (2).....	2	2	13	18	247	289	31	40
Ozorków (1).....	3	3	52	57	1058	1153	190	175
Ozorków (2).....	4	4	19	22	406	433	78	65
Pabianice (1).....	9	9	137	154	3090	3495	586	477
Pabianice (2).....	4	4	24	29	418	591	72	74
Parzęczew (2).....	2	2	17	20	294	375	52	42
Rogów (2).....	3	3	20	24	249	301	58	42
Rzgów (3).....	3	3	25	29	421	543	68	65
Stryków (3).....	6	6	39	43	630	751	128	97
Tuszyn (3).....	6	4	42	44	680	790	116	117
Zgierz (1).....	10	10	125	161	2861	3390	534	465
Zgierz (2).....	7	7	42	47	721	835	127	126

^a Dla dzieci i młodzieży; łącznie ze szkołami specjalnymi. ^b Z poprzedniego roku szkolnego.

Źródło: dane Ministerstwa Edukacji Narodowej.

^a For children and youth; including special schools. ^b From previous school year.

Source: data of the Ministry Of National Education.

TABL. 24. WYBRANE DANE O GMINACH (cd.)
SELECTED DATA BY GMINAS (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Gimnazja ^a Lower secondary schools ^a							
	szkoły schools		oddziały sections		uczniowie students		absolwenci ^b graduates ^b	
	2010	2015	2010	2015	2010	2015	2010	2015
WOJEWÓDZTWO ŁÓDZKIE	422	430	3592	3095	79566	66009	27261	21881
ŁÓDZKIE VOIVODSHIP								
Łódzki Obszar Metropolitalny.....	151	147	1307	1145	29520	25103	9584	7791
Łódź Metropolitan Area								
Łódź (1).....	89	88	785	700	17947	15354	5718	4696
Aleksandrów Łódzki (3).....	4	4	34	32	779	766	265	218
Andrespol (2).....	1	1	15	15	386	405	131	106
Brójce (2).....	1	1	9	7	196	141	63	50
Brzeziny (1).....	2	2	16	16	372	322	147	112
Brzeziny (2).....	1	1	7	6	116	122	47	46
Dłutów (2).....	1	1	6	6	134	120	42	35
Dmosin (2).....	1	1	6	6	128	140	62	51
Dobroń (2).....	1	1	10	10	223	227	86	81
Głowno (1).....	3	3	24	18	585	386	201	110
Głowno (2).....	3	3	8	9	76	116	20	38
Jeźów (2).....	1	1	7	4	131	82	48	44
Koluszki (3).....	4	4	33	30	738	639	174	219
Konstantynów Łódzki (1).....	3	3	26	22	541	445	202	123
Ksawerów (2).....	2	1	18	12	352	254	114	78
Lutomiersk (2).....	1	1	9	9	226	192	64	54
Nowosolna (2).....	1	1	9	9	230	205	70	69
Ozorków (1).....	2	2	27	22	621	483	218	167
Ozorków (2).....	3	3	12	10	262	222	86	61
Pabianice (1).....	6	6	78	63	1742	1337	586	464
Pabianice (2).....	1	1	12	11	258	232	76	94
Parzęczew (2).....	1	1	7	7	171	160	56	42
Rogów (2).....	1	1	8	5	162	124	57	35
Rzgów (3).....	1	1	12	9	222	196	69	55
Stryków (3).....	3	3	21	17	464	366	132	124
Tuszyn (3).....	4	3	22	17	389	331	157	104
Zgierz (1).....	6	5	65	56	1617	1327	568	397
Zgierz (2).....	4	4	21	17	452	409	125	118

^a Dla dzieci i młodzieży; łącznie ze szkołami specjalnymi. ^b Z poprzedniego roku szkolnego.
Źródło: dane ministerstwa edukacji narodowej.

^a For children and youth; including special schools. ^b From previous school year.
Source: data of the Ministry Of National Education.

TABL. 24. WYBRANE DANE O GMINACH (cd.)
SELECTED DATA BY GMINAS (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Liczba uczniów na 1 szkołę podstawową ^a <i>Number of pupils per primary school^a</i>		Liczba uczniów na 1 gimnazjum ^a <i>Number of students per lower secondary school^a</i>		Uczący się języka angielskiego jako przedmiotu obowiązkowego w % ogółu uczniów <i>Pupils and students studying English as an obligatory subject in % of total pupils and students</i>			
					w szkołach podstawowych ^b <i>in primary schools^b</i>		w gimnazjach ^b <i>in lower secondary schools^b</i>	
	2010	2015	2010	2015	2010	2015	2010	2015
WOJEWÓDZTWO ŁÓDZKIE	154	181	189	154	90,8	97,4	88,4	98,4
ŁÓDZKIE VOIVODSHIP								
Łódzki Obszar Metropolitalny.....	209	250	195	171	93,8	99,1	94,6	98,1
Łódź Metropolitan Area								
Łódź (1).....	231	276	202	174	93,3	99,1	94,0	97,5
Aleksandrów Łódzki (3).....	232	294	195	192	98,5	100,0	95,8	100,0
Andrespol (2).....	245	297	386	405	100,0	100,0	93,3	100,0
Brójce (2).....	164	154	196	141	100,0	100,0	100,0	100,0
Brzeziny (1).....	228	275	186	161	100,0	100,0	100,0	100,0
Brzeziny (2).....	91	81	116	122	99,6	100,0	100,0	100,0
Dłutów (2).....	229	265	134	120	99,6	100,0	99,3	100,0
Dmosin (2).....	100	89	128	140	100,0	100,0	100,0	100,0
Dobroń (2).....	113	151	223	227	74,3	100,0	100,0	100,0
Głowno (1).....	214	224	195	129	100,0	100,0	100,0	100,0
Głowno (2).....	72	85	25	39	100,0	100,0	100,0	100,0
Jeżów (2).....	209	217	131	82	100,0	99,5	100,0	100,0
Koluszki (3).....	177	201	185	160	98,0	100,0	95,1	100,0
Konstantynów Łódzki (1).....	171	249	180	148	100,0	98,0	100,0	100,0
Ksawerów (2).....	199	269	176	254	100,0	100,0	100,0	100,0
Lutomiersk (2).....	129	174	226	192	100,0	100,0	100,0	100,0
Nowosolna (2).....	124	145	230	205	100,0	100,0	100,0	100,0
Ozorków (1).....	353	384	311	242	70,9	89,7	79,0	99,3
Ozorków (2).....	102	108	87	74	72,4	84,8	87,0	64,0
Pabianice (1).....	343	388	290	223	92,2	100,0	96,6	99,8
Pabianice (2).....	105	148	258	232	100,0	100,0	100,0	100,0
Parzęczew (2).....	147	188	171	160	100,0	100,0	100,0	99,4
Rogów (2).....	83	100	162	124	99,6	100,0	100,0	100,0
Rzgów (3).....	140	181	222	196	100,0	100,0	100,0	100,0
Stryków (3).....	105	125	155	122	98,9	100,0	100,0	100,0
Tuszyn (3).....	113	198	97	110	100,0	99,9	100,0	99,4
Zgierz (1).....	286	339	270	265	97,1	100,0	92,7	99,9
Zgierz (2).....	103	119	113	102	77,1	100,0	82,3	100,0

a Dla dzieci i młodzieży; łącznie ze szkołami specjalnymi. *b* Dla dzieci i młodzieży; bez szkół specjalnych.
Źródło: dane Ministerstwa Edukacji Narodowej.

a For children and youth; including special schools. *b* For children and youth; excluding special schools.
Source: data of the Ministry Of National Education.

TABL. 24. **WYBRANE DANE O GMINACH (cd.)**
SELECTED DATA BY GMINAS (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE <i>SPECIFICATION</i>	Apteki ogólnodostępne ^{ab} <i>Generally available pharmacies ^{ab}</i>		Liczba ludności ^a na 1 aptekę ogólnodostępną <i>Population ^a per generally available pharmacy</i>		Przychodnie ^a <i>Out-patients departments ^a</i>		Liczba ludności ^a na 1 przychodnię <i>Population ^a per out-patients departments</i>	
	2010	2015	2010	2015	2010	2015	2010	2015
WOJEWÓDZTWO ŁÓDZKIE	887	912	2866	2734	1279	1562	1988	1596
ŁÓDZKIE VOIVODSHIP								
Łódzki Obszar Metropolitalny.....	438	453	2543	2400	691	882	1612	1232
Łódź Metropolitan Area								
Łódź (1).....	305	309	2396	2269	522	662	1400	1059
Aleksandrów Łódzki (3).....	12	11	2384	2786	17	15	1683	2043
Andrespol (2).....	4	6	3169	2237	7	5	1811	2684
Brójce (2).....	1	1	5984	6390	1	2	5984	3195
Brzeziny (1).....	6	6	2093	2090	9	12	1395	1045
Brzeziny (2).....	-	-	-	-	2	-	2750	-
Dłutów (2).....	1	2	4297	2248	3	3	1432	1498
Dmosin (2).....	-	-	-	-	3	3	1535	1512
Dobroń (2).....	1	1	7167	7544	2	2	3584	3772
Głowno (1).....	6	8	2527	1824	7	11	2166	1326
Głowno (2).....	1	-	4896	-	2	1	2448	4852
Jeżów (2).....	1	2	3543	1732	2	3	1772	1155
Koluszki (3).....	9	9	2617	2626	7	12	3365	1970
Konstantynów Łódzki (1).....	7	7	2543	2544	8	14	2225	1272
Ksawerów (2).....	2	3	3714	2558	2	3	3714	2558
Lutomiersk (2).....	2	2	3818	4065	5	7	1527	1161
Nowosolna (2).....	-	-	-	-	-	-	-	-
Ozorków (1).....	8	10	2571	1988	10	14	2057	1420
Ozorków (2).....	2	2	3420	3446	4	3	1710	2297
Pabianice (1).....	40	38	1733	1760	27	40	2567	1672
Pabianice (2).....	-	-	-	-	1	2	6370	3488
Parzęczew (2).....	1	1	5153	5000	2	2	2577	2500
Rogów (2).....	2	2	2378	2387	2	2	2378	2387
Rzgów (3).....	2	2	4777	5014	1	3	9554	3343
Stryków (3).....	3	5	4092	2489	6	10	2046	1245
Tuszyn (3).....	4	5	3000	2447	3	3	4000	4078
Zgierz (1).....	16	20	3648	2862	28	40	2085	1431
Zgierz (2).....	2	1	6241	13593	8	8	1560	1699

a Stan w dniu 31 XII. *b* Bez aptek w stacjonarnych zakładach opieki zdrowotnej np. w szpitalach.
a As of 31 XII. *b* Excluding pharmacies in in-patient health care facilities, e.g., in hospitals.

TABL. 24. **WYBRANE DANE O GMINACH (cd.)**
SELECTED DATA BY GMINAS (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Placówki stacjonarnej pomocy społecznej ^a Stationary social welfare facilities ^a				Liczba ludności na 1 miejsce w placówkach stacjonarnej pomocy społecznej ^a Population per place in stationary social welfare facilities ^a	
	ogółem total		miejsca places			
	2010	2015	2010	2015	2010	2015
WOJEWÓDZTWO ŁÓDZKIE	90	104	7392	7983	344	312
ŁÓDZKIE VOIVODSHIP						
Łódzki Obszar Metropolitalny.....	43	47	3821	4017	292	271
Łódź Metropolitan Area						
Łódź (1).....	25	29	2517	2786	290	252
Aleksandrów Łódzki (3).....	1	-	130	-	220	-
Andrespol (2).....	1	1	137	134	93	100
Brójce (2).....	-	-	-	-	-	-
Brzeziny (1).....	1	1	100	100	126	125
Brzeziny (2).....	-	-	-	-	-	-
Dłutów (2).....	-	-	-	-	-	-
Dmosin (2).....	-	-	-	-	-	-
Dobroń (2).....	-	-	-	-	-	-
Głowno (1).....	1	1	59	62	257	235
Głowno (2).....	-	-	-	-	-	-
Jeżów (2).....	1	1	92	92	39	38
Koluszki (3).....	3	3	97	105	243	225
Konstantynów Łódzki (1).....	2	3	183	187	97	95
Ksawerów (2).....	-	-	-	-	-	-
Lutomiersk (2).....	-	1	-	42	-	194
Nowosolna (2).....	1	-	25	-	169	-
Ozorków (1).....	2	2	116	132	177	151
Ozorków (2).....	-	-	-	-	-	-
Pabianice (1).....	1	1	182	195	381	343
Pabianice (2).....	1	1	49	52	130	134
Parzęczew (2).....	-	-	-	-	-	-
Rogów (2).....	-	-	-	-	-	-
Rzgów (3).....	-	-	-	-	-	-
Stryków (3).....	-	-	-	-	-	-
Tuszyn (3).....	-	-	-	-	-	-
Zgierz (1).....	2	2	114	119	512	481
Zgierz (2).....	1	1	20	11	624	1236

^a Stan w dniu 31 XII; łącznie z filiami.
^a As of 31 XII; including branches.

TABL. 24. WYBRANE DANE O GMINACH (cd.)
SELECTED DATA BY GMINAS (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Biblioteki ^a Libraries ^a		Punkty biblioteczne ^a Library service points ^a		Liczba ludności na 1 bibliotekę ^a Number of population per library institution ^a		Księgozbiór ^a w tys. wol. Collection ^a in thous. vol.	
	2010	2015	2010	2015	2010	2015	2010	2015
WOJEWÓDZTWO ŁÓDZKIE	559	530	62	60	4548	4705	8948,2	8518,1
ŁÓDZKIE VOIVODSHIP								
Łódzki Obszar Metropolitalny	149	150	29	23	7476	7247	3170,2	3026,2
Łódź Metropolitan Area								
Łódź (1).....	82	83	16	15	8910	8446	2080,8	1968,3
Aleksandrów Łódzki (3).....	7	7	-	-	4087	4378	91,5	90,3
Andrespol (2)	2	2	1	1	6338	6711	30,2	31,8
Brójce (2)	2	2	-	-	2992	3195	20,5	19,3
Brzeziny (1).....	1	1	-	-	12559	12542	64,2	64,1
Brzeziny (2).....	2	3	-	-	2750	1872	16,9	17,0
Dłutów (2)	1	1	-	-	4297	4495	10,4	10,8
Dmosin (2).....	1	1	-	-	4606	4537	13,6	14,2
Dobroń (2).....	2	2	-	-	3584	3772	27,4	24,5
Głowno (1).....	1	1	1	-	15159	14590	23,0	22,8
Głowno (2).....	1	1	-	-	4896	4852	15,0	13,8
Jeżów (2).....	1	1	-	-	3543	3464	16,9	18,2
Koluszki (3).....	3	3	1	-	7851	7879	63,1	59,5
Konstantynów Łódzki (1).....	2	2	-	-	8901	8904	26,4	28,4
Ksawerów (2)	1	1	-	-	7428	7673	16,3	16,4
Lutomiersk (2).....	1	1	-	-	7636	8129	17,9	16,8
Nowosolna (2).....	1	1	-	-	4222	4721	7,3	7,0
Ozorków (1)	3	3	1	-	6856	6626	49,9	50,2
Ozorków (2)	5	5	-	-	1368	1378	42,0	33,1
Pabianice (1)	5	5	3	1	13861	13379	155,8	153,1
Pabianice (2).....	4	4	1	1	1593	1744	40,3	39,5
Parzęczew (2)	2	2	1	-	2577	2500	27,8	30,3
Rogów (2)	1	1	-	-	4756	4774	17,9	19,4
Rzgów (3)	1	1	-	-	9554	10028	25,9	25,0
Stryków (3).....	6	6	-	-	2046	2074	62,5	58,6
Tuszyn (3).....	2	2	1	2	6000	6117	29,8	34,1
Zgierz (1)	6	6	3	3	9728	9539	144,0	136,5
Zgierz (2).....	3	2	-	-	4161	6797	33,0	23,2

^a Stan w dniu 31 XII.
^a As of 31 XII.

TABL. 24. WYBRANE DANE O GMINACH (cd.)
SELECTED DATA BY GMINAS (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Wypożyczenia Loans				Czytelnicy bibliotek publicznych ^a Public library borrowers ^a			
	w tys. wol. in thous. vol.		na 1 czytelnika w wol. per borrower in vol.		ogółem total		na 1000 ludności per 1000 population	
	2010	2015	2010	2015	2010	2015	2010	2015
WOJEWÓDZTWO ŁÓDZKIE	7949,5	7766,4	19,2	20,1	413575	385612	162	154
ŁÓDZKIE VOIVODSHIP								
Łódzki Obszar Metropolitalny.....	3580,6	3482,0	20,9	21,2	170962	164360	153	151
Łódź Metropolitan Area								
Łódź (1).....	2721,4	2584,9	22,6	22,2	120635	116474	164	166
Aleksandrów Łódzki (3).....	84,5	93,3	16,3	17,0	5190	5500	183	180
Andrespol (2).....	40,0	29,4	25,6	21,8	1561	1350	124	101
Brójce (2).....	6,5	6,6	11,3	10,9	576	600	97	95
Brzeziny (1).....	34,1	30,0	10,6	12,3	3215	2434	256	194
Brzeziny (2).....	3,9	3,5	16,0	11,4	245	306	45	55
Dłutów (2).....	9,3	8,0	37,6	36,6	248	220	58	49
Dmosin (2).....	4,9	3,9	13,1	12,7	370	304	81	67
Dobroń (2).....	12,6	10,8	13,8	12,1	911	893	128	119
Głowno (1).....	37,7	36,8	29,0	26,1	1300	1410	85	96
Głowno (2).....	5,2	3,9	28,7	21,1	180	186	37	38
Jeżów (2).....	22,4	19,2	44,1	43,0	508	446	143	129
Koluszki (3).....	45,2	47,1	19,0	19,3	2379	2440	101	103
Konstantynów Łódzki (1).....	35,9	40,6	13,8	15,3	2598	2651	146	149
Ksawerów (2).....	9,6	11,1	17,6	17,9	547	623	74	81
Lutomiersk (2).....	5,6	9,7	16,6	18,0	336	537	44	66
Nowosolna (2).....	1,7	2,3	12,0	14,6	141	158	34	34
Ozorków (1).....	58,9	56,9	18,3	21,2	3216	2684	156	134
Ozorków (2).....	6,2	8,8	12,8	18,4	483	480	71	69
Pabianice (1).....	184,1	219,1	21,1	23,9	8738	9185	126	137
Pabianice (2).....	12,4	12,9	13,2	12,0	941	1078	149	156
Parzęczew (2).....	13,8	12,9	13,7	16,0	1009	810	196	162
Rogów (2).....	10,8	9,4	10,3	18,2	1053	514	222	108
Rzgów (3).....	18,0	14,1	11,0	16,0	1635	881	172	88
Stryków (3).....	28,3	38,8	15,0	19,2	1886	2024	154	163
Tuszyn (3).....	30,0	35,6	17,6	18,6	1700	1916	143	157
Zgierz (1).....	129,3	125,2	15,5	16,5	8347	7595	143	132
Zgierz (2).....	8,4	7,1	8,3	10,7	1014	661	82	49

a W ciągu roku; łącznie z punktami bibliotecznymi. b W 2010 r. bez wypożyczeń międzybibliotecznych.
a During the year; including library service points. b In 2010 excluding interlibrary lending.

TABL. 24. WYBRANE DANE O GMINACH (cd.)
SELECTED DATA BY GMINAS (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Dochody budżetów gmin ^a w mln zł Budget revenue of gminas ^a in mln zł							
	ogółem grand total		dochody własne own revenue		subwencja ogólna z budżetu państwa general subvention from the state budget			
					razem total		w tym część oświatowa of which educational part	
	2010	2015	2010	2015	2010	2015	2010	2015
WOJEWÓDZTWO ŁÓDZKIE	7729,4	10090,6	4102,5	5724,1	2027,9	2273,7	1594,0	1845,4
ŁÓDZKIE VOIVODSHIP								
Łódzki Obszar Metropolitalny.....	3493,9	5064,2	2204,1	3129,6	727,4	829,7	667,1	774,4
Łódź Metropolitan Area								
Łódź (1)	2547,3	3841,4	1684,8	2386,8	509,9	577,3	488,2	556,4
Aleksandrów Łódzki (3).....	66,5	97,9	40,8	60,0	15,0	17,4	12,4	16,6
Andrespol (2).....	33,0	37,9	16,3	20,1	7,5	9,9	7,5	9,9
Brójce (2).....	15,1	20,4	7,2	10,8	4,7	5,1	3,8	4,7
Brzeziny (1).....	31,5	37,2	13,8	20,1	7,0	9,1	4,6	6,0
Brzeziny (2).....	13,0	21,5	4,3	10,2	4,9	5,1	2,6	2,9
Dłutów (2).....	12,8	15,0	3,2	6,1	4,3	4,9	2,6	3,2
Dmosin (2).....	12,9	15,3	5,6	7,4	4,7	4,4	3,1	3,3
Dobroń (2).....	17,4	23,1	9,7	13,9	5,0	6,0	4,3	5,4
Głowno (1).....	32,0	37,6	16,4	22,2	6,8	8,5	5,8	6,1
Głowno (2).....	10,5	16,8	3,5	4,9	3,9	5,7	1,7	2,6
Jeźów (2).....	9,2	13,9	3,0	7,0	4,0	3,7	2,4	2,5
Koluszki (3).....	52,2	71,9	28,2	40,5	10,0	12,9	10,0	12,9
Konstantynów Łódzki (1).....	56,8	49,8	26,5	35,3	6,8	7,6	6,3	7,5
Ksawerów (2).....	23,6	30,6	15,9	21,0	5,0	6,3	5,0	6,3
Lutomiersk (2).....	17,3	26,5	8,0	12,7	6,0	7,1	4,2	5,4
Nowosolna (2).....	15,5	20,6	10,4	12,9	3,0	3,8	3,0	3,8
Ozorków (1).....	50,1	59,0	25,4	33,2	13,8	13,9	9,6	10,5
Ozorków (2).....	17,8	22,6	9,8	13,1	4,9	5,4	4,3	4,7
Pabianice (1).....	141,8	187,2	81,8	125,2	31,3	33,5	25,5	29,5
Pabianice (2).....	21,9	33,1	14,6	21,6	5,1	6,3	4,5	6,3
Parzęczew (2).....	13,1	18,8	5,9	10,2	3,7	4,8	3,1	4,0
Rogów (2).....	11,8	13,0	3,9	5,2	5,4	5,6	3,1	3,2
Rzgów (3).....	32,2	41,7	22,6	32,1	4,0	5,5	4,0	5,4
Stryków (3).....	43,3	68,2	29,6	44,3	8,2	10,2	7,2	10,0
Tuszyn (3).....	34,2	40,7	21,5	25,1	6,7	7,6	6,0	6,7
Zgierz (1).....	131,4	159,3	76,7	105,6	26,8	31,0	24,3	29,0
Zgierz (2).....	29,8	43,3	14,6	22,3	9,0	11,0	7,7	9,5

^a Łącznie z dochodami gmin mających również status miasta na prawach powiatu.
^a Including revenue of gminas which are also cities with powiat status.

TABL. 24. WYBRANE DANE O GMINACH (cd.)
SELECTED DATA BY GMINAS (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Dochody budżetów gmin ^a w mln zł (dok.) Budget revenue of gminas ^a in mln zł (cont.)							
	dotacje grants		w tym dotacje celowe z budżetu państwa of which targeted grants from the state budget					
			ogółem total		w tym of which			
					na zadania z zakresu administracji rządowej for government administration tasks		na zadania własne for own tasks	
	2010	2015	2010	2015	2010	2015	2010	2015
WOJEWÓDZTWO ŁÓDZKIE	1599,1	2092,8	1081,0	1267,5	773,0	839,5	301,0	425,8
ŁÓDZKIE VOIVODSHIP								
Łódzki Obszar Metropolitalny	562,3	1104,8	441,8	518,0	294,8	321,9	145,0	195,1
Łódź Metropolitan Area								
Łódź (1).....	352,5	877,3	309,8	351,7	199,5	217,3	108,3	134,0
Aleksandrów Łódzki (3).....	10,7	20,6	9,9	11,8	6,8	8,1	3,1	3,8
Andrespol (2).....	9,3	7,9	3,7	5,2	2,8	3,0	0,9	2,2
Brójce (2).....	3,2	4,5	2,0	3,2	1,6	1,5	0,4	1,7
Brzeziny (1).....	10,6	8,0	5,6	7,1	3,5	4,0	2,1	3,0
Brzeziny (2).....	3,8	6,1	3,0	2,6	2,1	2,2	0,9	0,4
Dłutów (2).....	5,3	4,0	3,6	3,0	1,9	2,0	1,7	1,0
Dmosin (2).....	2,6	3,4	2,0	2,4	1,6	2,0	0,3	0,4
Dobroń (2).....	2,7	3,2	2,5	2,8	2,2	2,2	0,3	0,6
Głowno (1).....	8,8	6,9	5,4	6,5	4,3	3,9	1,1	2,6
Głowno (2).....	3,1	6,1	2,3	4,4	1,9	2,3	0,4	2,1
Jeźów (2).....	2,2	3,1	1,8	2,0	1,5	1,6	0,3	0,4
Koluszki (3).....	14,0	18,5	6,3	8,3	5,1	5,6	1,2	2,7
Konstantynów Łódzki (1).....	23,4	6,9	4,9	6,1	3,4	4,0	1,5	2,1
Ksawerów (2).....	2,7	3,3	2,3	3,2	1,9	2,0	0,4	1,2
Lutomiersk (2).....	3,3	6,7	2,6	3,1	2,2	2,4	0,4	0,7
Nowosolna (2).....	2,1	3,9	1,3	1,8	1,0	1,2	0,3	0,7
Ozorków (1).....	10,9	11,9	8,1	9,8	4,6	5,3	3,5	4,5
Ozorków (2).....	3,0	4,1	2,8	3,1	2,2	2,3	0,6	0,8
Pabianice (1).....	28,6	28,5	20,0	25,6	15,6	17,6	4,3	8,0
Pabianice (2).....	2,2	5,2	2,2	2,4	1,4	1,7	0,8	0,7
Parzęczew (2).....	3,5	3,8	1,9	2,4	1,6	1,8	0,3	0,7
Rogów (2).....	2,5	2,2	2,1	2,1	1,7	1,6	0,4	0,5
Rzgów (3).....	5,5	4,1	3,1	3,1	2,0	2,2	1,1	0,9
Stryków (3).....	5,6	13,7	4,5	9,9	3,1	3,3	1,4	6,6
Tuszyn (3).....	6,0	8,1	4,6	6,7	3,5	3,9	1,1	2,5
Zgierz (1).....	27,9	22,8	19,5	22,0	12,4	13,1	7,1	8,7
Zgierz (2).....	6,2	9,9	4,1	5,5	3,3	3,8	0,8	1,8

^a Łącznie z dochodami gmin mających również status miasta na prawach powiatu.
^a Including revenue of gminas which are also cities with powiat status.

TABL. 24. WYBRANE DANE O GMINACH (cd.)
SELECTED DATA BY GMINAS (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Dochody budżetów gmin ^a na 1 mieszkańca w zł <i>Budget revenue of gminas^a per capita in zł</i>		Wydatki budżetów gmin ^b w mln zł <i>Budget expenditure of gminas^b in mln zł</i>					
	2010	2015	ogółem <i>total</i>		wydatki bieżące <i>current expenditure</i>		wydatki majątkowe <i>property expenditure</i>	
			2010	2015	2010	2015	2010	2015
WOJEWÓDZTWO ŁÓDZKIE	3035	4039	8300,3	10168,5	6436,9	8007,6	1863,4	2160,9
ŁÓDZKIE VOIVODSHIP								
Łódzki Obszar Metropolitalny.....	3130	4651	3763,6	5192,4	3097,8	3914,7	665,8	1277,7
Łódź Metropolitan Area								
Łódź (1).....	3473	5463	2743,0	3997,5	2304,9	2893,1	438,2	1104,4
Aleksandrów Łódzki (3).....	2338	3212	78,6	98,9	54,7	77,7	23,8	21,2
Andrespol (2).....	2622	2830	35,5	36,2	24,6	29,8	10,9	6,4
Brójce (2).....	2544	3220	16,4	23,1	12,9	16,9	3,4	6,3
Brzeziny (1).....	2510	2962	34,6	39,8	25,2	31,7	9,4	8,1
Brzeziny (2).....	2372	3837	14,4	19,0	10,0	13,1	4,4	5,9
Dłutów (2).....	3006	3349	16,4	13,6	9,1	11,6	7,3	2,0
Dmosin (2).....	2805	3380	13,7	15,1	10,6	12,9	3,1	2,1
Dobroń (2).....	2447	3075	18,6	21,1	15,3	19,6	3,3	1,5
Głowno (1).....	2102	2561	33,8	37,1	28,1	34,9	5,7	2,2
Głowno (2).....	2136	3458	11,0	15,9	9,4	11,7	1,6	4,2
Jeżów (2).....	2586	4004	9,1	15,5	8,4	11,1	0,7	4,4
Koluszki (3).....	2219	3038	59,7	72,7	41,0	53,0	18,7	19,7
Konstantynów Łódzki (1).....	3187	2793	61,4	49,9	37,8	46,4	23,6	3,5
Ksawerów (2).....	3188	3974	23,5	28,6	17,0	22,4	6,5	6,2
Lutomiersk (2).....	2275	3278	19,0	27,2	15,1	19,6	3,9	7,6
Nowosolna (2).....	3704	4422	17,0	19,3	12,3	16,2	4,8	3,1
Ozorków (1).....	2432	2951	51,3	57,1	46,4	52,2	4,9	4,9
Ozorków (2).....	2613	3267	19,1	21,9	15,5	20,3	3,6	1,6
Pabianice (1).....	2040	2794	144,6	178,1	126,1	172,9	18,5	5,2
Pabianice (2).....	3465	4791	21,5	30,4	15,6	25,1	5,9	5,3
Parzęczew (2).....	2548	3765	14,0	18,9	12,4	16,0	1,6	2,9
Rogów (2).....	2487	2725	14,0	11,5	10,1	10,8	3,9	0,7
Rzgów (3).....	3378	4175	36,6	38,2	21,7	31,4	14,9	6,8
Stryków (3).....	3542	5495	40,5	69,1	32,3	46,8	8,1	22,4
Tuszyn (3).....	2869	3329	39,4	41,7	31,0	36,4	8,4	5,3
Zgierz (1).....	2249	2778	140,6	153,5	124,2	147,1	16,5	6,4
Zgierz (2).....	2416	3231	36,2	41,6	26,2	34,0	10,1	7,6

^a Łącznie z dochodami gmin mających również status miasta na prawach powiatu. ^b Łącznie z wydatkami gmin mających również status miasta na prawach powiatu.

^a Including expenditure of gminas which are also cities with powiat status. ^b Including revenue of gminas which are also cities with powiat status.

TABL. 24. WYBRANE DANE O GMINACH (cd.)
SELECTED DATA BY GMINAS (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Z liczby ogółem – wydatki budżetów gmin ^a według działów w % Of total number – budget expenditure of gminas ^a by division in %					
	oświata i wychowanie education		transport i łączność transport and communication		pomoc społeczna i pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej social assistance and other tasks in sphere of social policy	
	2010	2015	2010	2015	2010	2015
WOJEWÓDZTWO ŁÓDZKIE	31,4	30,7	13,8	17,0	15,6	14,4
ŁÓDZKIE VOIVODSHIP						
Łódzki Obszar Metropolitalny	28,3	25,8	15,9	25,7	16,2	13,0
Łódź Metropolitan Area						
Łódź (1).....	26,9	23,0	16,8	30,2	16,6	12,3
Aleksandrów Łódzki (3).....	28,1	38,9	12,2	4,0	15,2	16,4
Andrespol (2).....	28,6	39,4	12,7	10,2	13,6	14,0
Brójce (2).....	45,7	49,8	9,4	6,4	13,7	9,7
Brzeziny (1).....	35,3	26,1	16,6	11,0	17,9	20,1
Brzeziny (2).....	26,9	32,0	11,4	6,2	17,0	14,0
Dłutów (2).....	31,0	34,6	33,3	15,4	13,0	19,9
Dmosin (2).....	33,5	34,4	12,2	7,0	13,8	14,8
Dobroń (2).....	43,3	38,8	6,8	11,2	14,8	13,2
Głowno (1).....	33,0	38,3	10,5	4,6	19,7	20,3
Głowno (2).....	38,1	30,1	9,1	25,5	17,8	13,9
Jeżów (2).....	39,8	25,9	9,2	5,6	18,4	11,5
Koluszki (3).....	30,9	33,7	15,1	13,4	12,6	11,6
Konstantynów Łódzki (1).....	23,5	33,0	28,7	9,5	11,7	16,6
Ksawerów (2).....	34,1	32,2	2,3	17,3	10,9	10,1
Lutomiersk (2).....	31,1	46,9	19,2	6,3	13,9	10,6
Nowosolna (2).....	30,1	37,9	27,1	8,4	8,1	8,9
Ozorków (1).....	43,4	40,7	9,1	8,2	17,4	18,3
Ozorków (2).....	33,9	34,7	10,8	5,0	15,9	13,7
Pabianice (1).....	34,6	34,3	11,2	10,4	20,1	20,6
Pabianice (2).....	34,1	33,8	15,1	7,9	9,2	8,5
Parzęczew (2).....	38,6	33,5	5,6	10,1	14,3	12,9
Rogów (2).....	36,5	43,1	15,9	7,8	15,1	18,2
Rzgów (3).....	18,6	29,6	12,9	15,3	8,2	8,8
Stryków (3).....	35,0	29,2	11,8	23,0	13,0	9,2
Tuszyn (3).....	27,1	31,5	14,1	8,9	14,2	19,2
Zgierz (1).....	30,5	33,7	13,3	13,3	17,6	18,1
Zgierz (2).....	36,2	37,1	11,7	7,7	13,7	14,8

^a Łącznie z wydatkami gmin mających również status miasta na prawach powiatu.
^a Including expenditure of gminas which are also cities with powiat status.

TABL. 24. WYBRANE DANE O GMINACH (cd.)
SELECTED DATA BY GMINAS (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Z liczby ogółem – wydatki budżetów gmin ^a według działów w % (cd.) Of total number – budget expenditure of gminas ^a by division in % (cont.)							
	gospodarka komunalna i ochrona środowiska municipal economy and environmental protection		administracja publiczna public administration		gospodarka mieszkaniowa dwelling economy		kultura i ochrona dziedzictwa narodowego culture and protection of national heritage	
	2010	2015	2010	2015	2010	2015	2010	2015
WOJEWÓDZTWO ŁÓDZKIE	10,0	9,4	9,0	8,8	3,1	4,7	3,6	3,0
ŁÓDZKIE VOIVODSHIP								
Łódzki Obszar Metropolitalny	10,1	7,0	9,2	7,1	3,6	6,5	3,8	2,9
Łódź Metropolitan Area								
Łódź (1).....	10,7	5,8	8,6	6,0	3,5	7,6	4,2	3,1
Aleksandrów Łódzki (3).....	7,4	14,8	11,2	10,5	8,3	1,7	2,7	0,9
Andrespol (2).....	17,1	14,8	8,3	9,8	7,4	0,7	1,7	1,8
Brójce (2).....	2,8	5,6	13,8	11,5	0,6	3,1	3,0	2,6
Brzeziny (1).....	5,1	10,7	8,9	8,9	2,4	9,0	2,8	4,1
Brzeziny (2).....	7,5	24,1	24,0	10,1	0,8	3,1	4,2	0,9
Dłutów (2).....	3,0	5,0	7,7	12,1	0,6	1,6	0,6	1,6
Dmosin (2).....	11,2	8,5	10,8	11,6	5,6	3,9	2,0	2,2
Dobroń (2).....	4,7	7,9	11,4	13,1	1,2	0,6	2,7	3,3
Głowno (1).....	12,8	10,1	11,4	15,9	0,5	0,5	1,5	1,4
Głowno (2).....	3,2	6,4	14,2	12,1	0,0	0,0	5,3	0,9
Jeżów (2).....	2,8	16,0	17,1	11,7	0,3	0,1	2,3	4,4
Koluszki (3).....	23,4	21,3	8,6	9,8	0,8	1,8	3,2	1,9
Konstantynów Łódzki (1).....	8,2	10,5	7,9	9,8	6,9	7,1	2,0	2,5
Ksawerów (2).....	7,2	9,5	10,4	12,9	7,5	1,5	1,3	2,0
Lutomiersk (2).....	2,4	5,0	15,4	14,8	1,1	0,4	5,7	3,3
Nowosolna (2).....	3,8	10,7	14,1	14,7	0,7	0,8	11,1	3,1
Ozorków (1).....	3,3	7,3	9,8	10,1	5,7	5,6	1,8	1,3
Ozorków (2).....	8,5	13,2	14,8	20,4	6,0	1,7	3,4	3,4
Pabianice (1).....	8,5	8,1	8,9	7,6	2,8	2,6	2,1	1,8
Pabianice (2).....	8,2	11,6	11,1	9,8	2,9	0,8	4,1	5,6
Parzęczew (2).....	7,9	7,5	17,9	16,6	1,1	6,6	3,9	3,0
Rogów (2).....	1,8	6,4	12,2	14,7	0,0	0,1	1,4	1,8
Rzgów (3).....	13,8	7,9	11,5	14,8	2,3	2,7	2,3	3,2
Stryków (3).....	12,9	13,5	11,3	8,2	1,1	3,2	5,5	3,4
Tuszyn (3).....	10,9	7,8	14,8	12,6	1,3	1,5	2,3	3,4
Zgierz (1).....	4,4	9,0	10,0	9,0	8,5	6,6	2,2	2,4
Zgierz (2).....	7,7	11,9	12,8	14,4	1,0	0,5	1,7	1,8

^a Łącznie z wydatkami gmin mających również status miasta na prawach powiatu.
^a Including expenditure of gminas which are also cities with powiat status.

TABL. 24. WYBRANE DANE O GMINACH (cd.)
SELECTED DATA BY GMINAS (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Z liczby ogółem – wydatki budżetów gmin ^a według działań w % (dok.) Of total number – budget expenditure of gminas ^a by division in % (cont.)						Wydatki budżetów gmin ^a na 1 mieszkańca w zł Budget revenue of gminas ^a per capita in zł	
	bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa public safety and fire care		rolnictwo i łowiectwo agriculture and hunting		ochrona zdrowia health care		2010	2015
	2010	2015	2010	2015	2010	2015		
WOJEWÓDZTWO ŁÓDZKIE	2,3	1,7	2,1	1,5	1,0	0,9	3259	4070
ŁÓDZKIE VOIVODSHIP								
Łódzki Obszar Metropolitalny	2,7	2,0	0,5	0,5	1,5	1,2	3372	4768
Łódź Metropolitan Area								
Łódź (1).....	3,0	2,2	0,0	0,0	1,6	1,2	3740	5685
Aleksandrów Łódzki (3).....	1,3	1,1	0,3	0,3	1,2	0,6	2762	3244
Andrespol (2).....	4,9	1,2	0,0	0,5	0,4	0,5	2817	2705
Brójce (2).....	6,1	1,7	1,9	5,3	0,3	2,7	2756	3644
Brzeziny (1).....	2,9	1,4	0,1	0,1	0,9	0,5	2759	3167
Brzeziny (2).....	1,4	1,8	2,1	3,9	0,2	0,2	2620	3388
Dłutów (2).....	5,3	1,4	3,1	1,7	0,2	0,3	3846	3035
Dmosin (2).....	2,9	1,7	2,3	9,9	0,2	0,3	2982	3334
Dobroń (2).....	1,8	1,6	7,5	6,6	0,5	0,5	2622	2811
Głowno (1).....	0,7	1,0	0,0	0,1	0,6	1,0	2221	2526
Głowno (2).....	2,8	2,0	3,6	3,0	0,2	0,1	2245	3278
Jeźów (2).....	2,2	7,3	2,8	1,8	1,0	0,8	2566	4485
Koluszki (3).....	0,7	0,8	0,4	0,7	0,5	0,4	2536	3073
Konstantynów Łódzki (1).....	1,1	1,7	0,1	0,1	1,6	0,8	3447	2798
Ksawerów (2).....	2,9	0,4	18,2	9,2	0,4	0,3	3171	3720
Lutomiersk (2).....	4,4	1,4	1,1	1,3	0,3	0,2	2505	3359
Nowosolna (2).....	0,9	0,7	1,4	10,2	0,2	0,2	4066	4138
Ozorków (1).....	0,7	0,1	0,0	0,0	0,6	0,8	2489	2855
Ozorków (2).....	0,4	0,6	2,1	2,6	0,7	0,5	2803	3165
Pabianice (1).....	1,4	1,0	0,0	0,0	3,7	5,1	2081	2659
Pabianice (2).....	3,2	1,9	7,0	8,6	1,9	6,0	3410	4396
Parzęczew (2).....	0,6	0,8	1,9	5,5	0,4	0,5	2730	3789
Rogów (2).....	0,7	0,7	12,2	1,9	0,4	0,3	2954	2412
Rzgów (3).....	4,4	2,2	5,2	6,5	0,5	1,2	3841	3821
Stryków (3).....	1,7	1,6	2,8	1,5	0,6	0,6	3308	5569
Tuszyn (3).....	2,1	1,9	2,7	2,1	0,6	0,4	3308	3411
Zgierz (1).....	1,4	1,4	0,0	0,1	0,8	0,7	2406	2676
Zgierz (2).....	3,1	0,9	6,5	6,5	0,9	0,3	2939	3110

a Łącznie z wydatkami gmin mających również status miasta na prawach powiatu.
b Including expenditure of gminas which are also cities with powiat status.

TABL. 24. **WYBRANE DANE O GMINACH (cd.)**
SELECTED DATA BY GMINAS (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE <i>SPECIFICATION</i>	Podmioty gospodarki narodowej ^a w rejestrze REGON <i>Entities of the national economy ^a in the REGON register</i>				Osoby prawne i jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej <i>Legal persons and organizational entities without legal personality</i>			
	ogółem <i>total</i>		na 10 tys. ludności <i>per 10 thous. population</i>		razem <i>total</i>		w tym <i>of which</i>	
	2010	2015	2010	2015	2010	2015	2010	2015
WOJEWÓDZTWO ŁÓDZKIE	230908	241462	908	968	50764	61207	14198	20084
ŁÓDZKIE VOIVODSHIP								
Łódzki Obszar Metropolitalny.....	124125	131498	1114	1210	29293	36344	9987	14480
Łódź Metropolitan Area								
Łódź (1).....	87822	92202	1202	1315	22420	27859	8152	11772
Aleksandrów Łódzki (3).....	3115	3611	1089	1178	527	647	129	198
Andrespol (2).....	1319	1481	1041	1103	154	208	40	59
Brójce (2).....	528	617	882	966	76	98	20	31
Brzeziny (1).....	1362	1332	1084	1062	267	308	48	75
Brzeziny (2).....	412	476	749	848	69	80	23	35
Dłutów (2).....	353	438	822	974	60	66	12	13
Dmosin (2).....	342	355	743	782	66	78	11	14
Dobroń (2).....	641	719	894	953	107	129	33	49
Głowno (1).....	1376	1380	908	946	258	304	68	84
Głowno (2).....	231	264	472	544	52	57	7	10
Jeżów (2).....	222	238	627	687	39	45	5	8
Koluszki (3).....	1988	2124	844	899	294	343	56	77
Konstantynów Łódzki (1).....	1706	1934	958	1086	398	503	95	151
Ksawerów (2).....	1025	1105	1380	1440	207	264	96	131
Lutomiersk (2).....	594	716	778	881	98	122	16	31
Nowosolna (2).....	527	674	1248	1428	87	124	23	47
Ozorków (1).....	1485	1451	722	730	270	311	65	91
Ozorków (2).....	452	516	661	749	109	135	23	35
Pabianice (1).....	6771	6914	977	1034	1334	1693	376	573
Pabianice (2).....	679	779	1066	1117	107	131	33	47
Parzęczew (2).....	327	394	635	788	82	118	23	29
Rogów (2).....	333	356	700	746	62	73	10	19
Rzgów (3).....	1387	1671	1452	1666	341	467	164	251
Stryków (3).....	1012	1140	824	916	233	283	61	80
Tuszyn (3).....	1365	1475	1138	1206	297	350	79	103
Zgierz (1).....	5569	5680	954	992	1069	1277	254	364
Zgierz (2).....	1182	1456	947	1071	210	271	65	103

^a Stan w dniu 31 XII; bez osób prowadzących gospodarstwa indywidualne w rolnictwie.
^a As of 31 XII; excluding persons tending private farms in agriculture.

TABL. 24. WYBRANE DANE O GMINACH (cd.)
SELECTED DATA BY GMINAS (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Osoby prawne i jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej (dok). Legal persons and organizational entities without legal personality (cont).						Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą Natural persons conducting economic activity	
	w tym of which							
	spółki cywilne civil partnerships		spółdzielnie cooperatives		fundacje, stowarzyszenia i organizacje społeczne foundations, associations and social organizations			
	2010	2015	2010	2015	2010	2015	2010	2015
WOJEWÓDZTWO ŁÓDZKIE	15751	16816	954	981	6648	8195	180144	180255
ŁÓDZKIE VOIVODSHIP								
Łódzki Obszar Metropolitalny.....	9556	10240	349	382	3047	3828	94832	95154
Łódź Metropolitan Area								
Łódź (1).....	7200	7686	219	248	2250	2829	65402	64343
Aleksandrów Łódzki (3).....	207	224	5	6	60	74	2588	2964
Andrespol (2).....	59	71	4	4	18	27	1165	1273
Brójce (2).....	22	23	1	1	15	17	452	519
Brzeziny (1).....	64	60	12	13	24	33	1095	1024
Brzeziny (2).....	19	18	1	-	15	16	343	396
Dłutów (2).....	17	21	2	2	12	14	293	372
Dmosin (2).....	14	14	3	3	14	20	276	277
Dobroń (2).....	33	34	2	2	15	19	534	590
Głowno (1).....	74	80	10	10	32	42	1118	1076
Głowno (2).....	15	16	1	-	10	11	179	207
Jeźów (2).....	11	13	1	1	7	7	183	193
Koluszki (3).....	104	112	5	5	46	56	1694	1781
Konstantynów Łódzki (1).....	108	121	7	7	25	36	1308	1431
Ksawerów (2).....	63	74	2	2	10	13	818	841
Lutomiersk (2).....	28	27	2	2	27	31	496	594
Nowosolna (2).....	34	38	1	2	18	19	440	550
Ozorków (1).....	75	82	9	9	29	35	1215	1140
Ozorków (2).....	23	31	1	1	17	21	343	381
Pabianice (1).....	538	563	24	23	99	132	5437	5221
Pabianice (2).....	27	30	3	3	22	25	572	648
Parzęczew (2).....	23	22	3	3	12	22	245	276
Rogów (2).....	21	17	2	2	13	17	271	283
Rzgów (3).....	124	150	3	3	24	26	1046	1204
Stryków (3).....	40	49	7	7	50	59	779	857
Tuszyn (3).....	110	125	3	4	36	42	1068	1125
Zgierz (1).....	435	461	13	16	112	143	4500	4403
Zgierz (2).....	68	78	3	3	35	42	972	1185

a Stan w dniu 31 XII; bez osób prowadzących gospodarstwa indywidualne w rolnictwie.
a As of 31 XII; excluding persons tending private farms in agriculture.

TABL. 24. **WYBRANE DANE O GMINACH (cd.)**
SELECTED DATA BY GMINAS (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Podmioty gospodarki narodowej ^a w rejestrze REGON według wybranych sekcji <i>Entities of the national economy ^a in the REGON register by selected sections</i>							
	rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo <i>agriculture, forestry and fishing</i>		przemysł <i>industry</i>				budownictwo <i>construction</i>	
			razem <i>total</i>		w tym przetwórstwo przemysłowe <i>of which manufacturing</i>			
	2010	2015	2010	2015	2010	2015	2010	2015
WOJEWÓDZTWO ŁÓDZKIE	4873	4040	30182	29986	29014	28422	24254	24442
ŁÓDZKIE VOIVODSHIP								
Łódzki Obszar Metropolitalny.....	1477	1007	17220	16791	16749	16097	11544	11336
Łódź Metropolitan Area								
Łódź (1).....	423	263	10973	10465	10716	10073	7570	7378
Aleksandrów Łódzki (3).....	75	45	818	786	795	749	249	264
Andrespol (2).....	15	10	203	195	192	186	179	188
Brójce (2).....	25	7	78	87	74	78	63	71
Brzeziny (1).....	9	9	263	238	253	230	124	113
Brzeziny (2).....	19	18	84	84	79	80	44	59
Dłutów (2).....	33	21	84	89	81	86	46	66
Dmosin (2).....	14	12	56	55	54	53	45	40
Dobroń (2).....	50	39	100	119	98	116	95	98
Głowno (1).....	20	10	268	254	260	246	132	128
Głowno (2).....	32	13	34	45	32	42	13	16
Jeźów (2).....	13	11	45	50	40	42	25	18
Koluszki (3).....	56	41	351	356	339	341	214	205
Konstantynów Łódzki (1).....	31	35	298	315	292	308	171	194
Ksawerów (2).....	86	74	225	221	220	211	106	93
Lutomiersk (2).....	47	43	109	115	107	110	87	94
Nowosolna (2).....	6	5	72	89	66	78	77	78
Ozorków (1).....	29	20	198	174	190	168	169	157
Ozorków (2).....	24	11	56	58	51	49	56	63
Pabianice (1).....	53	44	1131	1087	1107	1055	678	644
Pabianice (2).....	36	31	126	125	121	121	106	106
Parzęczew (2).....	22	15	53	58	50	54	43	41
Rogów (2).....	8	7	44	47	42	46	43	32
Rzgów (3).....	95	47	236	276	223	262	113	116
Stryków (3).....	42	18	148	172	144	164	121	130
Tuszyn (3).....	47	31	253	256	235	227	121	134
Zgierz (1).....	88	63	753	767	732	727	691	633
Zgierz (2).....	79	64	161	208	156	195	163	177

^a Stan w dniu 31 XII; bez osób prowadzących gospodarstwa indywidualne w rolnictwie.
a As of 31 XII; excluding persons tending private farms in agriculture.

TABL. 24. **WYBRANE DANE O GMINACH (cd.)**
SELECTED DATA BY GMINAS (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Podmioty gospodarki narodowej ^a w rejestrze REGON według wybranych sekcji (cd.) <i>Entities of the national economy ^a in the REGON register by selected sections (cont.)</i>					
	handel; naprawa pojazdów samochodowych ^A <i>trade; repair of motor vehicles^A</i>		transport i gospodarka magazynowa <i>transportation and storage</i>		zakwaterowanie i gastronomia ^A <i>accommodation and catering^A</i>	
	2010	2015	2010	2015	2010	2015
WOJEWÓDZTWO ŁÓDZKIE	70168	67548	14905	14930	5690	5869
ŁÓDZKIE VOIVODSHIP						
Łódzki Obszar Metropolitalny.....	35731	35329	8362	8045	3007	3286
Łódź Metropolitan Area						
Łódź (1).....	24640	23847	6216	5729	2189	2379
Aleksandrów Łódzki (3).....	910	1031	142	169	71	91
Andrespol (2).....	447	479	80	79	30	41
Brójce (2).....	158	195	29	37	4	10
Brzeziny (1).....	442	403	56	68	23	23
Brzeziny (2).....	142	149	29	36	12	18
Dłutów (2).....	81	99	22	32	5	9
Dmosin (2).....	122	121	17	21	5	7
Dobroń (2).....	194	208	25	30	10	12
Głowno (1).....	482	439	48	53	29	41
Głowno (2).....	81	92	16	26	2	2
Jeżów (2).....	70	80	15	20	2	3
Koluszki (3).....	612	608	124	141	44	47
Konstantynów Łódzki (1).....	473	510	89	81	50	46
Ksawerów (2).....	299	332	71	70	23	25
Lutomiersk (2).....	174	201	14	25	6	10
Nowosolna (2).....	135	155	22	36	9	9
Ozorków (1).....	501	461	75	89	27	22
Ozorków (2).....	124	139	31	39	7	9
Pabianice (1).....	1992	1920	443	416	174	168
Pabianice (2).....	186	225	42	42	14	17
Parzęczew (2).....	88	95	15	20	10	8
Rogów (2).....	117	112	18	29	6	8
Rzgów (3).....	540	667	73	81	38	43
Stryków (3).....	262	274	84	99	27	29
Tuszyn (3).....	506	496	73	83	48	56
Zgierz (1).....	1646	1620	410	397	115	118
Zgierz (2).....	307	371	83	97	27	35

a Stan w dniu 31 XII; bez osób prowadzących gospodarstwa indywidualne w rolnictwie.
a As of 31 XII; excluding persons tending private farms in agriculture.

TABL. 24. **WYBRANE DANE O GMINACH (dok.)**
SELECTED DATA BY GMINAS (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Podmioty gospodarki narodowej ^a w rejestrze REGON według wybranych sekcji (dok.) <i>Entities of the national economy^a in the REGON register by selected sections (cont.)</i>				Podmioty gospodarki narodowej nowo zarejestrowane w rejestrze REGON <i>Entities of the national economy newly registered in the REGON register</i>			
	działalność finansowa i ubezpieczeniowa <i>financial and insurance activities</i>		obsługa rynku nieruchomości ^Δ <i>real estate activities</i>		razem <i>total</i>		na 10 tys. ludności <i>per 10 thous. population</i>	
	2010	2015	2010	2015	2010	2015	2010	2015
WOJEWÓDZTWO ŁÓDZKIE	7609	7216	7751	9238	25165	20327	99	81
ŁÓDZKIE VOIVODSHIP								
Łódzki Obszar Metropolitalny.....	4513	4361	5286	6406	13154	11089	118	102
Łódź Metropolitan Area								
Łódź (1).....	3474	3333	4298	5154	9057	7692	123	109
Aleksandrów Łódzki (3).....	76	89	87	119	319	324	112	106
Andrespol (2).....	30	30	15	26	166	140	132	105
Brójce (2).....	14	15	0	3	73	51	123	80
Brzeziny (1).....	33	26	60	62	170	113	136	90
Brzeziny (2).....	4	5	1	5	50	38	91	68
Dłutów (2).....	7	9	5	6	35	26	82	58
Dmosin (2).....	7	6	1	1	22	21	48	46
Dobroń (2).....	11	11	4	10	80	58	113	77
Głowno (1).....	29	22	20	23	182	124	120	84
Głowno (2).....	2	5	3	3	23	26	47	54
Jeźów (2).....	4	9	3	3	22	16	62	46
Koluszki (3).....	58	61	34	52	235	172	100	73
Konstantynów Łódzki (1).....	47	52	138	151	218	166	122	93
Ksawerów (2).....	12	14	23	37	97	84	131	109
Lutomiersk (2).....	22	20	9	12	66	73	87	90
Nowosolna (2).....	19	15	6	8	68	61	162	131
Ozorków (1).....	66	70	41	49	198	140	96	70
Ozorków (2).....	9	9	24	24	56	41	82	59
Pabianice (1).....	258	239	201	272	747	623	108	93
Pabianice (2).....	8	13	9	11	78	78	124	113
Parzęczew (2).....	14	8	6	22	33	42	64	84
Rogów (2).....	11	11	8	8	43	29	91	61
Rzgów (3).....	20	30	29	42	142	134	149	134
Stryków (3).....	27	28	27	39	92	85	75	68
Tuszyn (3).....	17	23	39	49	146	108	122	88
Zgierz (1).....	196	166	179	191	598	507	102	88
Zgierz (2).....	38	42	16	24	138	117	112	87

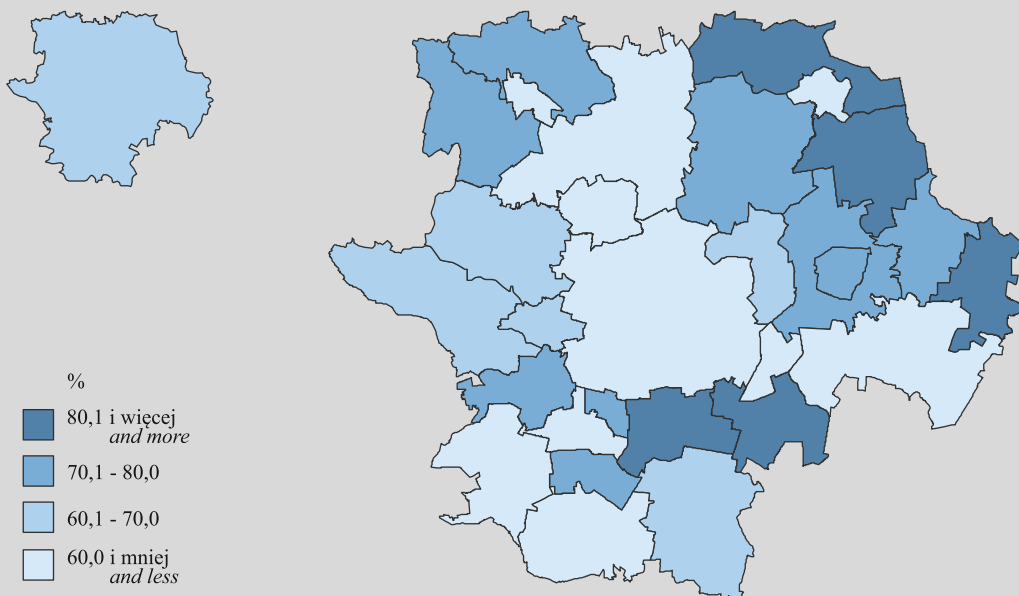
^a Stan w dniu 31 XII; bez osób prowadzących gospodarstwa indywidualne w rolnictwie.
^a As of 31 XII; excluding persons tending private farms in agriculture.

UŻYTKI ROLNE W % POWIERZCHNI OGÓLNEJ W 2016 R.

Stan w dniu 1 I

AGRICULTURAL LAND IN % OF TOTAL AREA IN 2016

As of 1 I

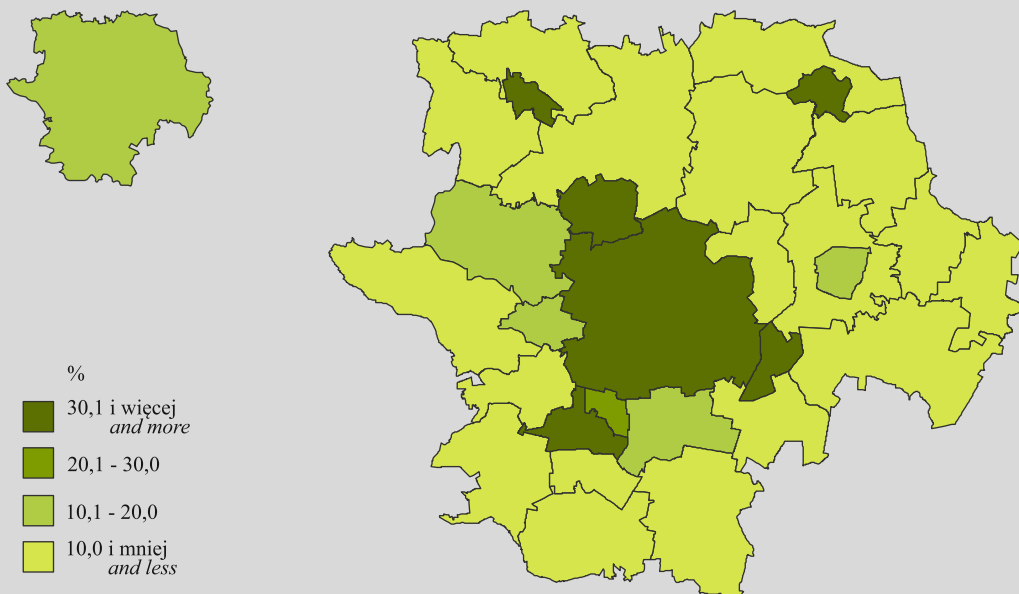
Źródło: dane Głównego Urzędu Geodezji i Kartografii.
Source: data of the Head Office of Geodesy and Cartography.

GRUNTY ZABUDOWANE I ZURBANIZOWANE W % POWIERZCHNI OGÓLNEJ W 2016 R.

Stan w dniu 1 I

BUILT-UP AND URBANIZED AREAS IN % OF TOTAL AREA IN 2016

As of 1 I

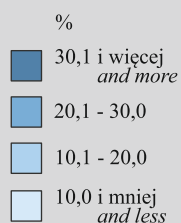
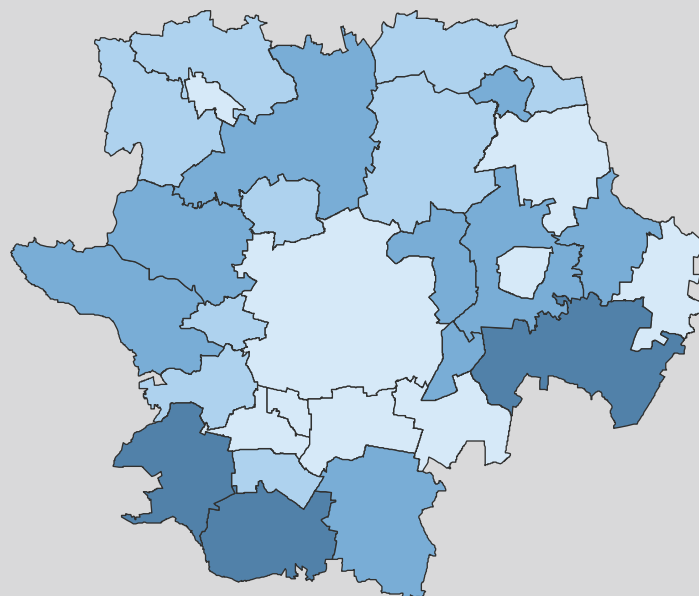
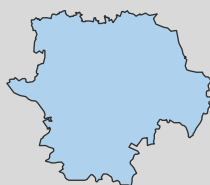
Źródło: dane Głównego Urzędu Geodezji i Kartografii.
Source: data of the Head Office of Geodesy and Cartography.

LESISTOŚĆ W 2015 R.

Stan w dniu 31 XII

FOREST COVER IN 2015

As of 31 XII

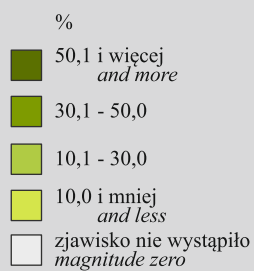
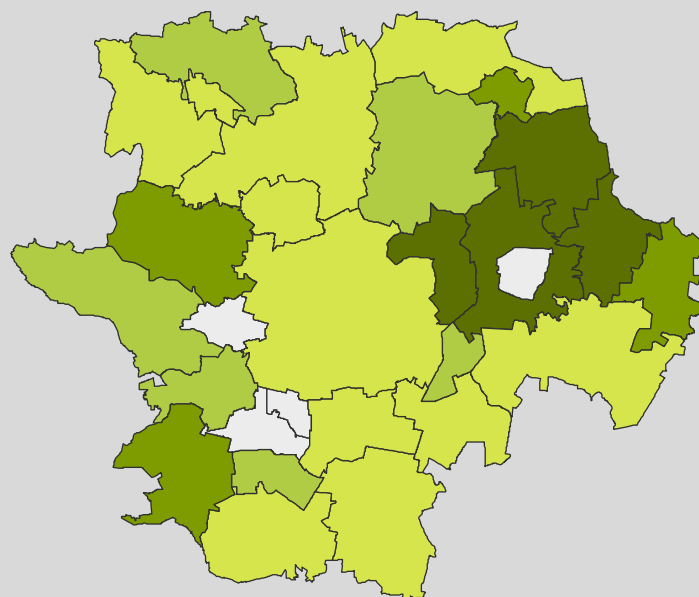
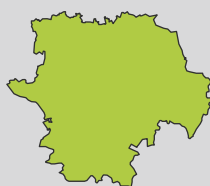

POWIERZCHNIA O SZCZEGÓLNYCH WALORACH PRZYRODNICZYCH PRAWNIE CHRONIONA W % POWIERZCHNI OGÓLNEJ W 2015 R.

Stan w dniu 31 XII

AREA OF SPECIAL NATURE VALUE UNDER LEGAL PROTECTION
IN % OF TOTAL AREA IN 2015

As of 31 XII

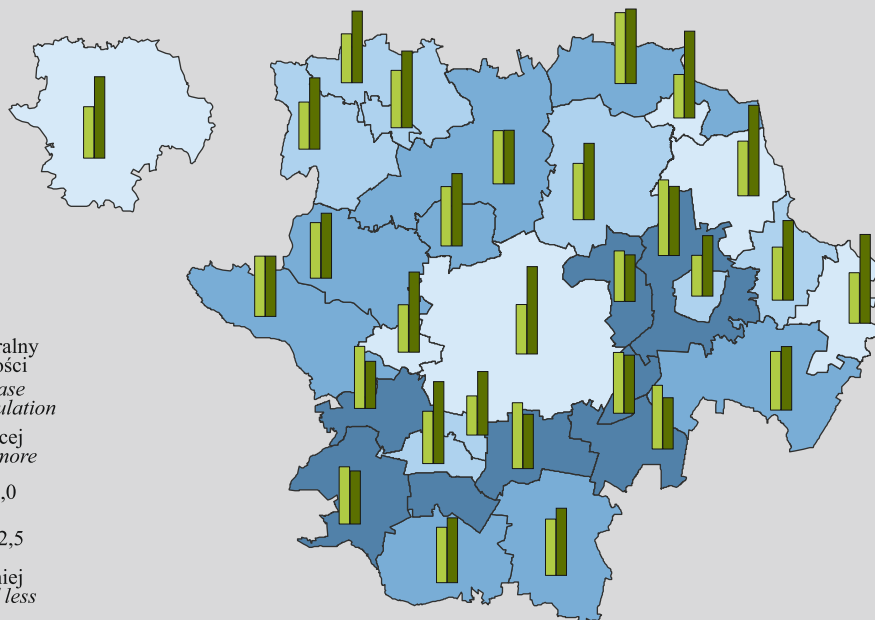
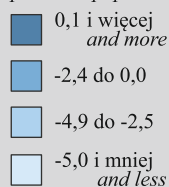
RUCH NATURALNY NA 1000 LUDNOŚCI W 2015 R.
VITAL STATISTICS PER 1000 POPULATION IN 2015

Urodzenia i zgony
na 1000 ludności
*Live births and deaths
per 1000 population*

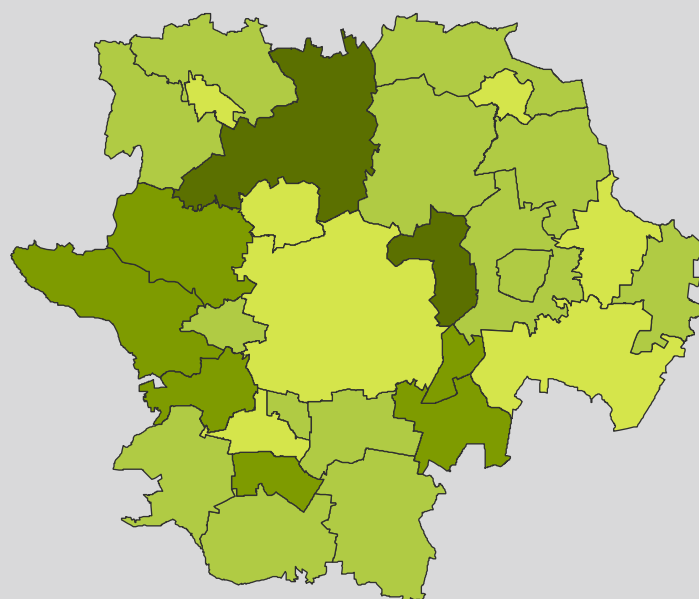
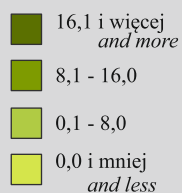

■ urodzenia żywe
live births
■ zgony
deaths

Przyrost naturalny
na 1000 ludności
*Natural increase
per 1000 population*

**SALDO MIGRACJI WEWNĘTRZNYCH NA POBYT STAŁY
NA 1000 LUDNOŚCI W 2015 R.**
*NET INTERNAL MIGRATION FOR PERMANENT RESIDENCE
PER 1000 POPULATION IN 2015*

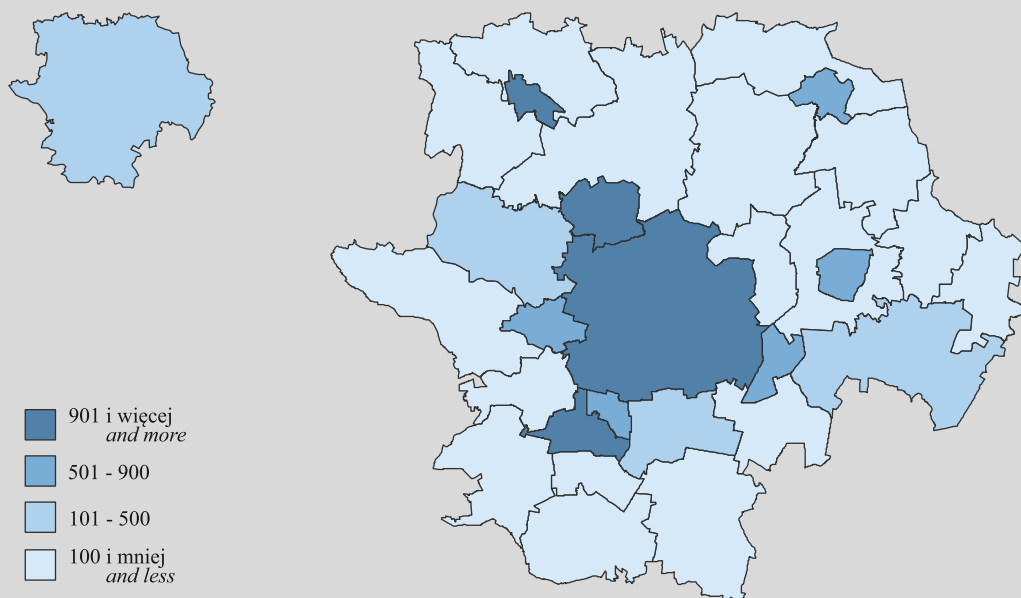

LUDNOŚĆ NA 1 KM² W 2015 R.

Stan w dniu 31 XII

POPULATION PER 1 KM² IN 2015

As of 31 XII

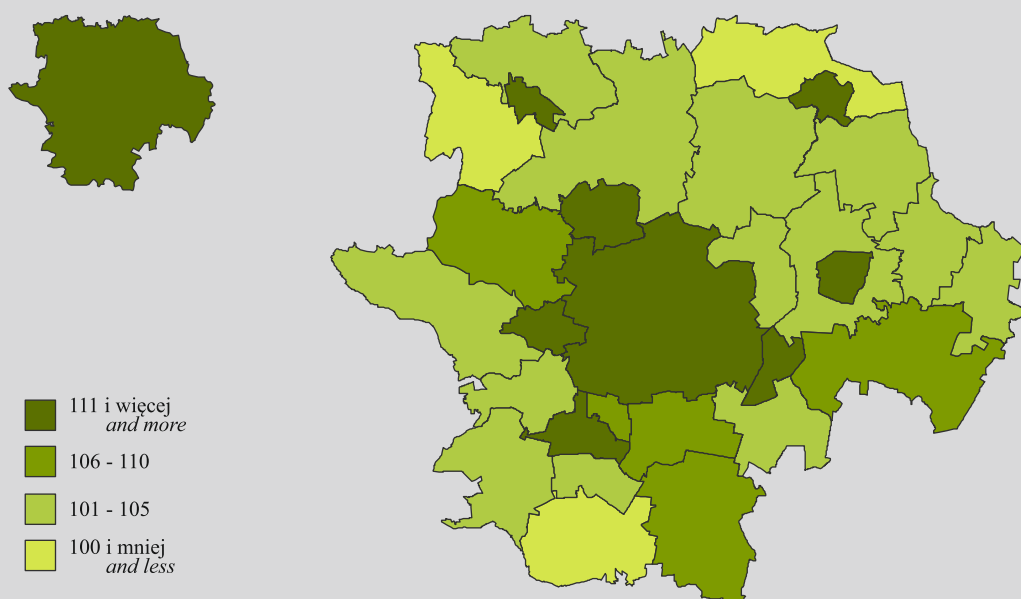

KOBIETY NA 100 MĘŻCZYŹN W 2015 R.

Stan w dniu 31 XII

FEMALES PER 100 MALES IN 2015

As of 31 XII

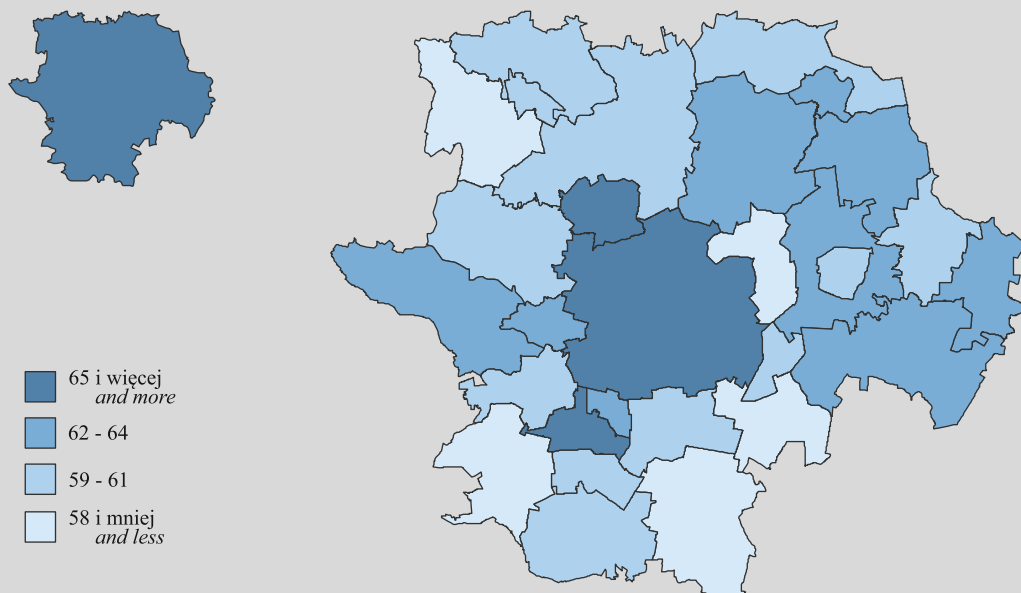

**LUDNOŚĆ W WIEKU NIEPRODUKCYJNYM
NA 100 OSÓB W WIEKU PRODUKCYJNYM W 2015 R.**

Stan w dniu 31 XII

*NON-WORKING AGE POPULATION
PER 100 PERSONS OF WORKING AGE IN 2015*

As of 31 XII

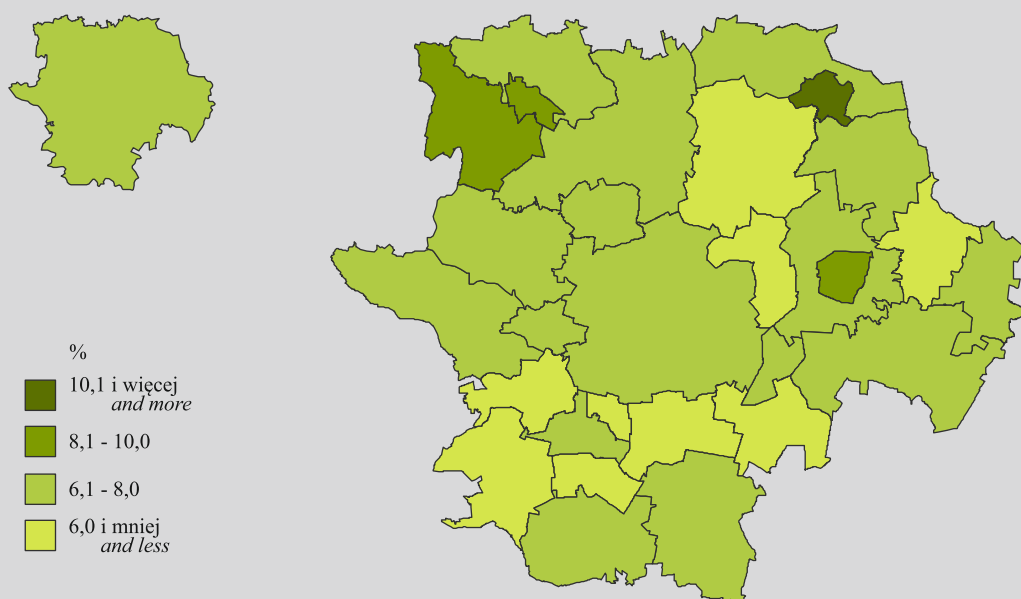

**UDZIAŁ BEZROBOTNYCH ZAREJESTROWANYCH
W LICZBIE LUDNOŚCI W WIEKU PRODUKCYJNYM W 2015 R.**

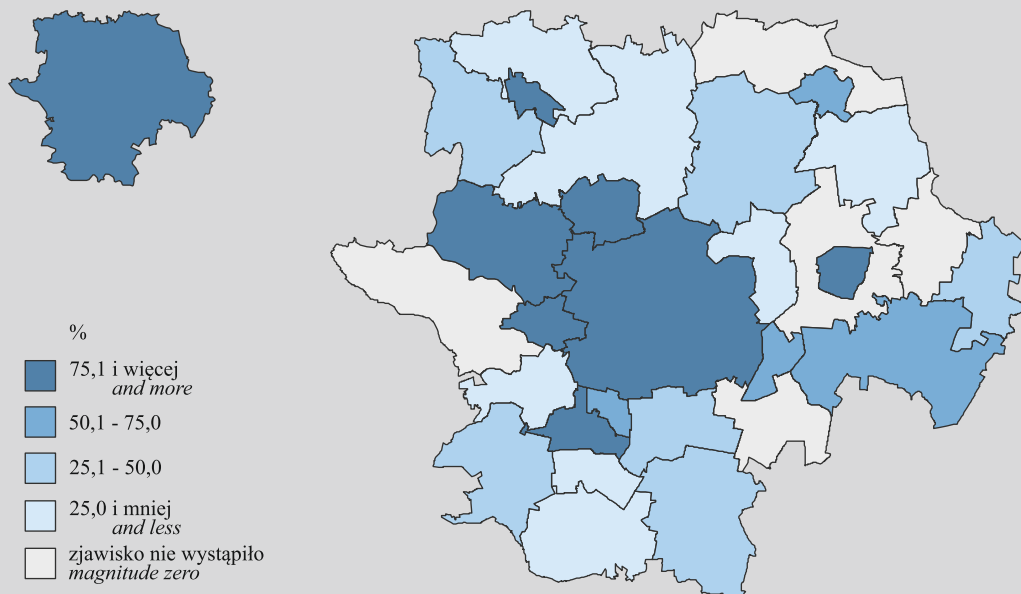
Stan w dniu 31 XII

*SHARE OF REGISTERED UNEMPLOYED PERSONS
IN NUMBER OF WORKING AGE POPULATION IN 2015*

As of 31 XII

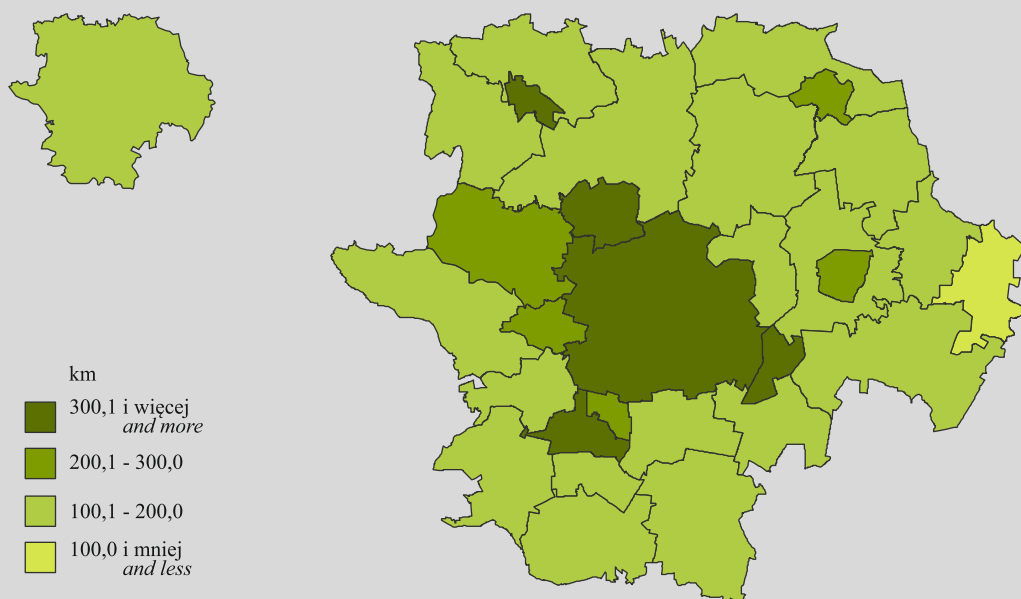

**LUDNOŚĆ KORZYSTAJĄCA Z OCZYSZCZALNI ŚCIEKÓW
W % LUDNOŚCI OGÓLEM W 2015 R.**
*POPULATION CONNECTED TO WASTEWATER TREATMENT PLANTS
IN % OF TOTAL POPULATION IN 2015*

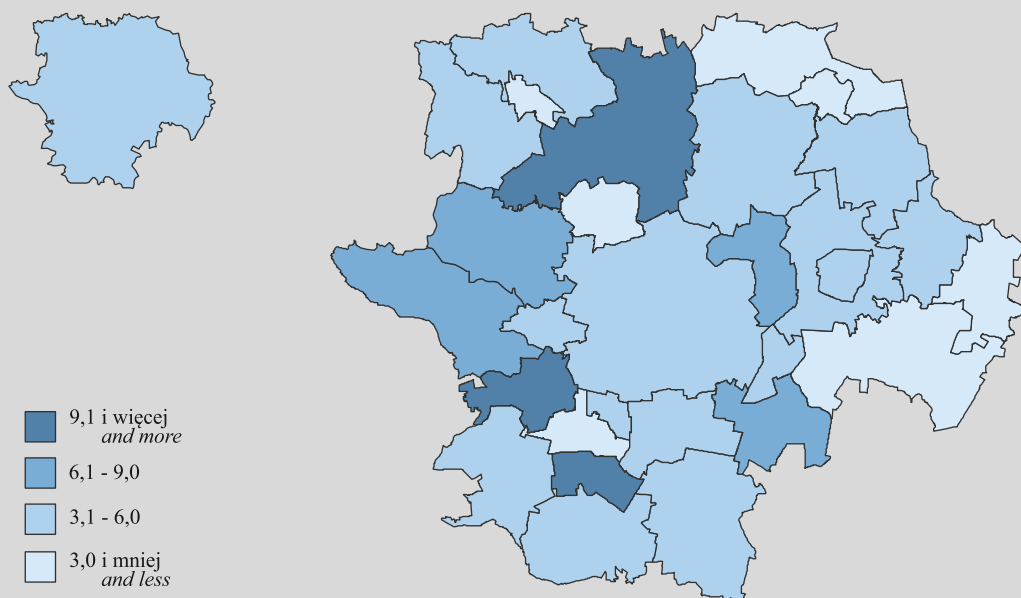

SIEĆ WODOCIĄGOWA NA 100 KM² W 2015 R.

Stan w dniu 31 XII
WATER SUPPLY SYSTEM PER 100 KM² IN 2015
As of 31 XII

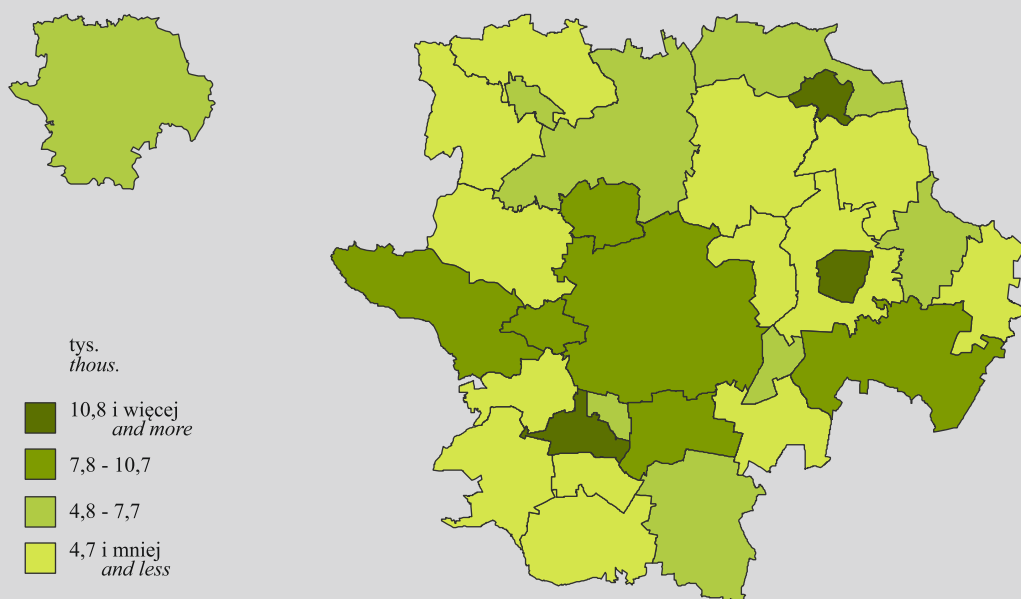

**MIESZKANIA ODDANE DO UŻYTKOWANIA
NA 1000 LUDNOŚCI W 2015 R.**
DWELLINGS COMPLETED PER 1000 POPULATION IN 2015

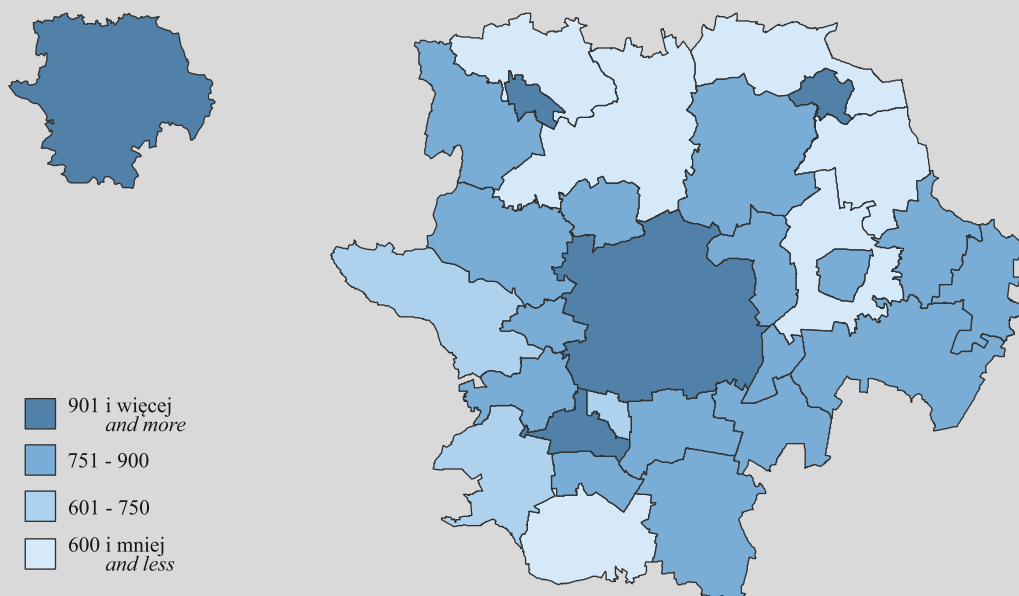
LICZBA LUDNOŚCI NA 1 BIBLIOTEKĘ^a W 2015 R.

Stan w dniu 31 XII
POPULATION PER LIBRARY INSTITUTION^a IN 2015
As of 31 XII

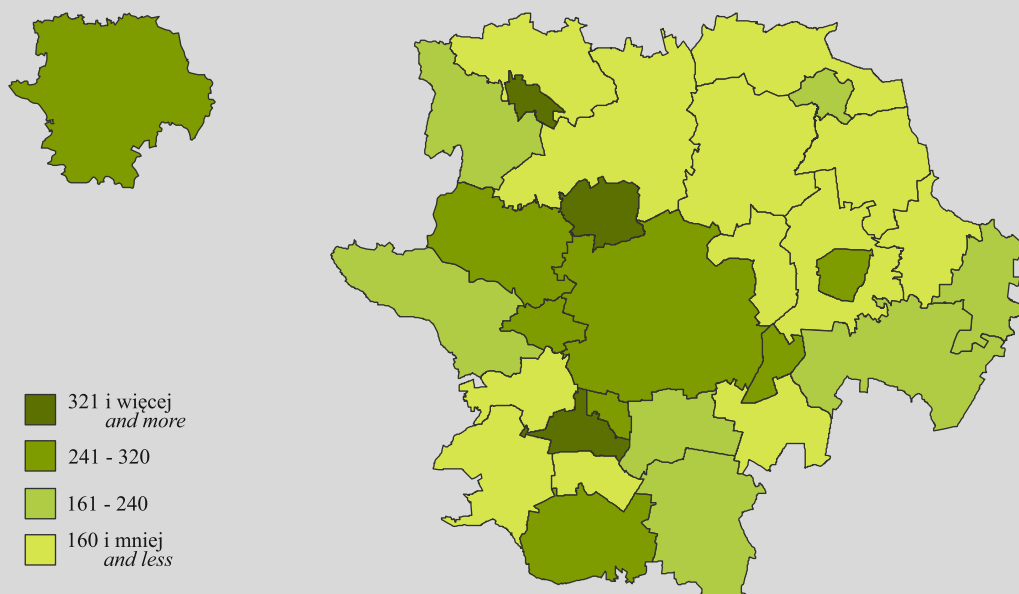
^a Łącznie z filiami.
a Including branches.

**DZIECI W PLACÓWKACH WYCHOWANIA PRZEDSZKOLNEGO
NA 1000 DZIECI W WIEKU 3-5 LAT W 2015 R.**
*CHILDREN ATTENDING PRE-PRIMARY EDUCATION ESTABLISHMENTS
PER 1000 CHILDREN AGED 3-5 IN 2015*

Źródło: dane Ministerstwa Edukacji Narodowej.
Source: data of the Ministry Of National Education.

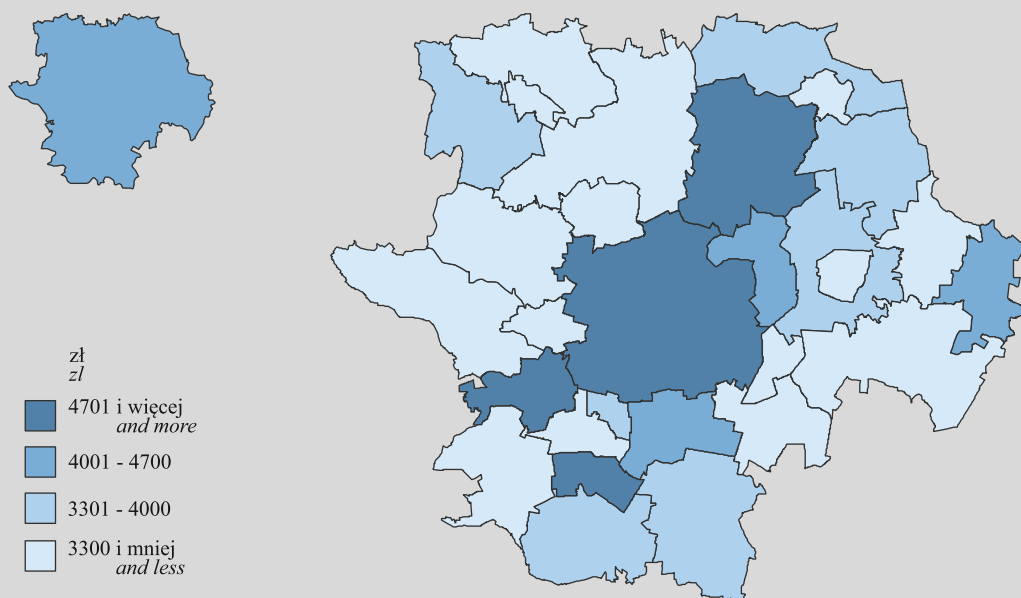
**LICZBA UCZNIÓW NA 1 SZKOŁĘ PODSTAWOWĄ^a
W ROKU SZKOLNYM 2015/2016**
*NUMBER OF PUPILS PER PRIMARY SCHOOL^a
IN 2015/2016 SCHOOL YEAR*

^a Łącznie ze szkołami specjalnymi.
a Including special schools.

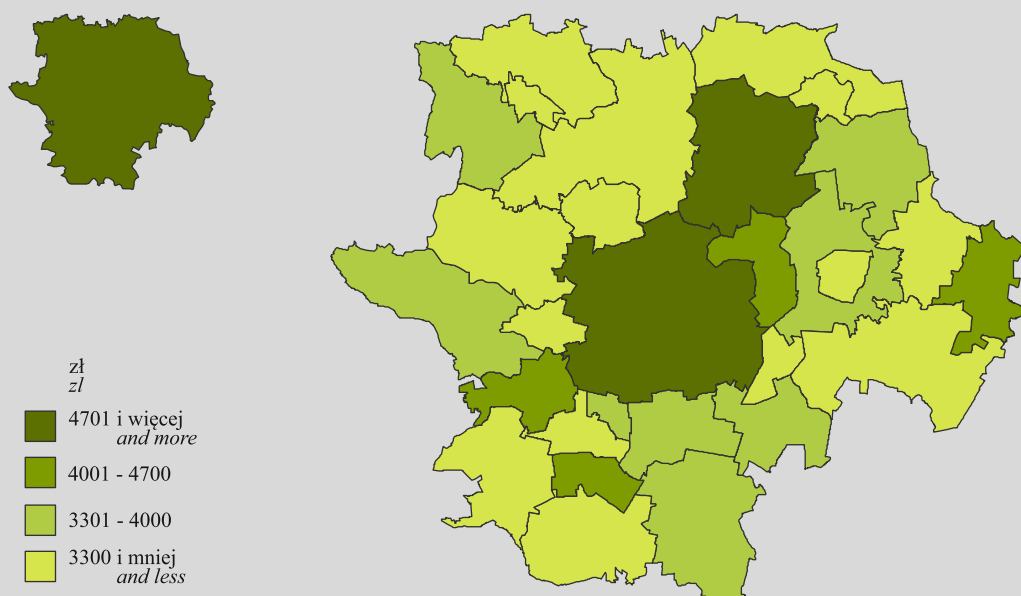
Źródło: dane Ministerstwa Edukacji Narodowej.
Source: data of Ministry Of National Education.

DOCHODY BUDŻETÓW GMIN^a NA 1 MIESZKAŃCA W 2015 R.
REVENUE OF GMINAS BUDGET^a PER CAPITA IN 2015

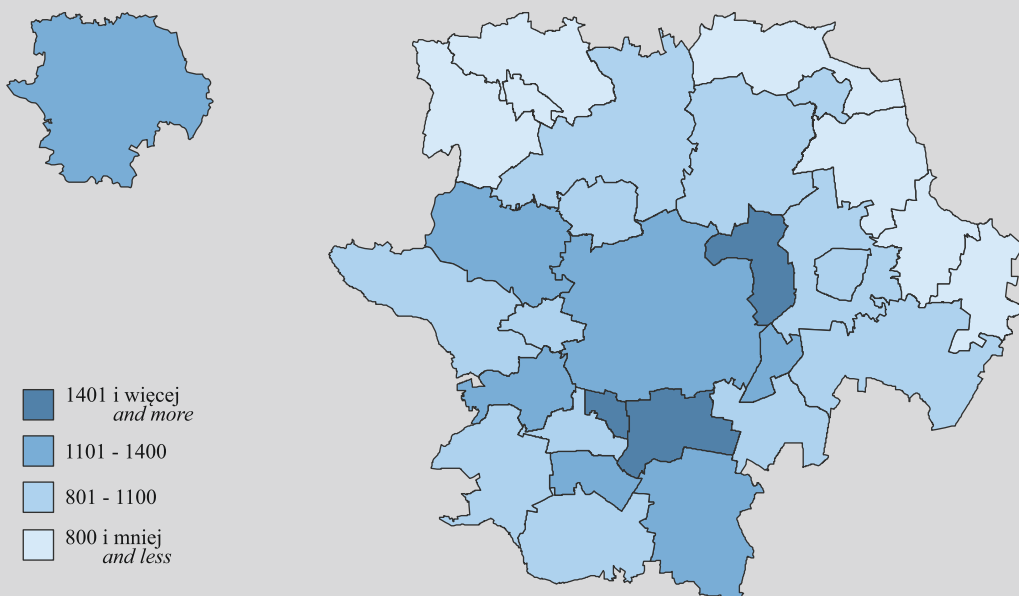
^a Łącznie z dochodami gmin mających również status miasta na prawach powiatu.
a Including revenue of gminas which are also cities with powiat status.

WYDATKI BUDŻETÓW GMIN^a NA 1 MIESZKAŃCA W 2015 R.
EXPENDITURE OF GMINAS BUDGET^a PER CAPITA IN 2015

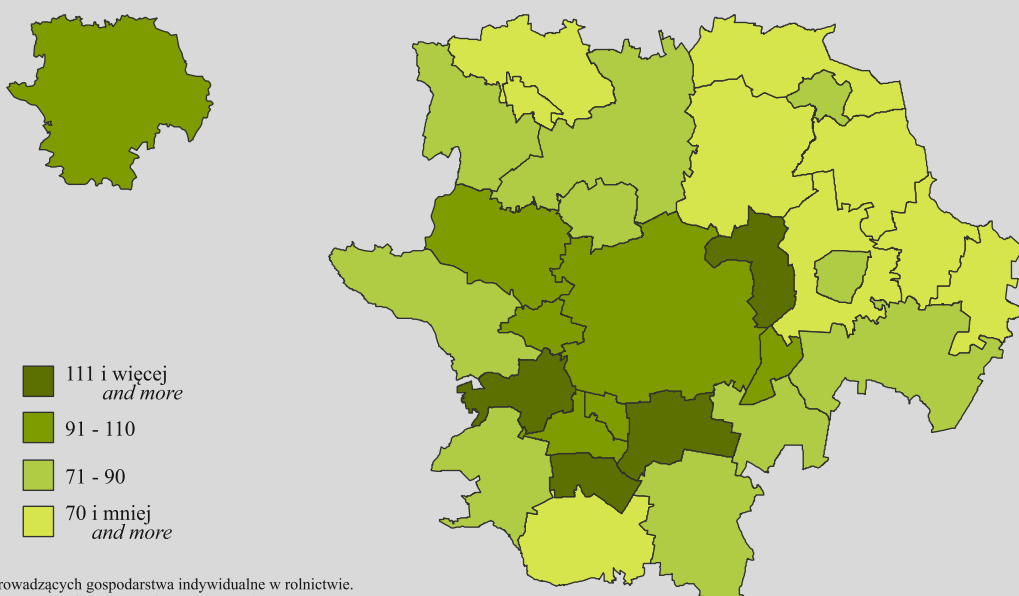
^a Łącznie z wydatkami gmin mających również status miasta na prawach powiatu.
a Including expenditure of gminas which are also cities with powiat status.

**PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ^a
W REJESTRZE REGON NA 10 TYS. LUDNOŚCI W 2015 R.**
Stan w dniu 31 XII
*ENTITIES OF THE NATIONAL ECONOMY^a
IN THE REGON REGISTER PER 10 THOUS. POPULATION IN 2015*
As of 31 XII

^a Bez osób prowadzących gospodarstwa indywidualne w rolnictwie.
^a Excluding persons tending private farms in agriculture.

**PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ
NOWO ZAREJESTROWANE^a W REJESTRZE REGON
NA 10 TYS. LUDNOŚCI W 2015 R.**
*ENTITIES OF THE NATIONAL ECONOMY NEWLY REGISTERED^a
IN THE REGON REGISTER PER 10 THOUS. POPULATION IN 2015*

^a Bez osób prowadzących gospodarstwa indywidualne w rolnictwie.
^a Excluding persons tending private farms in agriculture.

Najnowsze publikacje Urzędu:

- RAPORT O SYTUACJI SPOŁECZNO-GOSPODARCZEJ WOJEWÓDZTWA ŁÓDZKIEGO W 2016 R., ŁÓDŹ 2017
- SYTUACJA SPOŁECZNO-GOSPODARCZA ŁODZI (kwartałnik)
- BIULETYN STATYSTYCZNY WOJEWÓDZTWA ŁÓDZKIEGO (kwartałnik)
- ROCZNIK STATYSTYCZNY WOJEWÓDZTWA ŁÓDZKIEGO 2016
- WOJEWÓDZTWO ŁÓDZKIE 2016 – PODREGIONY, POWIATY, GMINY
- STATYSTYKA ŁODZI 2016
- WARUNKI ŻYCIA LUDNOŚCI W WOJEWÓDZTWIE ŁÓDZKIM W 2015 R., ŁÓDŹ 2017
- LUDNOŚĆ, RUCH NATURALNY I MIGRACJE W WOJEWÓDZTWIE ŁÓDZKIM W 2016 R., ŁÓDŹ 2017
- ROLNICTWO W WOJEWÓDZTWIE ŁÓDZKIM W 2016 R., ŁÓDŹ 2017
- RYNEK PRACY W WOJEWÓDZTWIE ŁÓDZKIM W LATACH 2011-2015, ŁÓDŹ 2016
- OPIEKA NAD DZIECKIEM I RODZINĄ W WOJEWÓDZTWIE ŁÓDZKIM W LATACH 2010-2014, ŁÓDŹ 2016
- A JA LUBIĘ ... STATYSTYKĘ, ŁÓDŹ 2016
- POWIATY I GMINY WOJEWÓDZTWA ŁÓDZKIEGO - SYTUACJA SPOŁECZNO-GOSPODARCZA W OKRESIE PROGRAMOWANIA 2007–2013, ŁÓDŹ 2015
- NIEPEŁNOSPRAWNI W WOJEWÓDZTWIE ŁÓDZKIM, ŁÓDŹ 2014
- OCHRONA ŚRODOWISKA I LEŚNICTWO W WOJEWÓDZTWIE ŁÓDZKIM W LATACH 2011-2013, ŁÓDŹ 2014
- DZIAŁALNOŚĆ GOSPODARCZA MIKROPRZEDSIĘBIORSTW W WOJEWÓDZTWIE ŁÓDZKIM W LATACH 2011-2012, ŁÓDŹ 2014
- BUDŻETY JEDNOSTEK SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO W WOJEWÓDZTWIE ŁÓDZKIM W 2013 R., ŁÓDŹ 2014
- INFRASTRUKTURA KOMUNALNA W WOJEWÓDZTWIE ŁÓDZKIM W LATACH 2007-2013, ŁÓDŹ 2015

WYNIKI SPISÓW Powszechnych

- PSR 2010. RAPORT Z WYNIKÓW WOJEWÓDZTWA ŁÓDZKIEGO
- PSR 2010. CHARAKTERYSTYKA GOSPODARSTW ROLNYCH W WOJEWÓDZTWIE ŁÓDZKIM
- NSP 2011. LUDNOŚĆ W WOJEWÓDZTWIE ŁÓDZKIM. STAN I STRUKTURA DEMOGRAFICZNO-SPOŁECZNA
- NSP 2011. ZAMIESZKANE BUDYNKI W WOJEWÓDZTWIE ŁÓDZKIM
- NSP 2011. MIESZKANIA W WOJEWÓDZTWIE ŁÓDZKIM
- NSP 2011. AKTYWNOŚĆ EKONOMICZNA LUDNOŚCI W WOJEWÓDZTWIE ŁÓDZKIM
- NSP 2011. GOSPODARSTWA DOMOWE I RODZINY W WOJEWÓDZTWIE ŁÓDZKIM. CHARAKTERYSTYKA DEMOGRAFICZNA
- NSP 2011. LUDNOŚĆ I GOSPODARSTWA DOMOWE W WOJEWÓDZTWIE ŁÓDZKIM. STAN I STRUKTURA SPOŁECZNO-EKONOMICZNA
- NSP 2011. MIGRACJE ZAGRANICZNE I WEWNĘTRZNE LUDNOŚCI WOJEWÓDZTWA ŁÓDZKIEGO

Zapraszamy do zapoznania się z szeroką ofertą wydawniczą znajdującą się na stronie internetowej Urzędu <http://lodz.stat.gov.pl>, gdzie prezentowane są w formie elektronicznej publikacje, komunikaty oraz tematyczne informacje sygnałowe.

**Zamówienia realizuje Urząd Statystyczny w Łodzi
ul. Suwalska 29, 93-176 Łódź tel. (42) 683-92-96, FAX (42) 684-48-46**